

Cynllun Gweithgareddau Creu Hanes



1	Crynodeb Gweithredol	5	3.4.3	Ymddygiad ar-lein	24			
1.1	Nodau'r project	5	3.4.4	Ymchwil ar bobl nad ydynt yn ymwelwyr: dadansoddi rhwystrau	24	4.4	A oes galw? Trosolwg o weithgarwch ymgysylltu ac ymgynghori	36
1.2	Y cyd-destun strategol	6	3.4.5	Gweithgareddau presennol: profiad goddefol yn bennaf	26	4.4.1	Cwmpas gweithgarwch ymgysylltu ac ymgynghori â'r cyhoedd	37
1.2.1	Amgueddfa ddysg o safon ryngwladol	6	3.5	Hyfforddiant a rhannu sgiliau	28	4.4.2	Dull partneriaeth	37
1.2.2	Yr angen am borth twristiaeth ddiwylliannol	6	3.5.1	Sgiliau traddodiadol	28	4.4.3	Fforymau cyfranogol	37
1.2.3	Yr angen cymdeithasol	6	3.5.2	Mynediad at gasgliadau ac arbenigedd	28	4.4.4	Dulliau ymgysylltu	38
1.3	Ceisio gwneud gwahaniaeth	7	3.5.3	Sgiliau iaith	29	4.4.5	Astudiaethau achos	38
1.3.1	Ein cynulleidfaoedd targed	7	3.5.4	Sgiliau archaeolegol	29			
1.3.2	Yr hyn y byddwn yn ei gyflawni	7	3.5.5	Sgiliau creadigol	29			
1.4	Strwythur y Cynllun Gweithgareddau	11	3.5.6	Lle rydym yn ddiffygiol	29			
			3.6	Gwirfoddoli: cyfleoedd project	30	5	Sut y byddwn yn mesur llwyddiant	40
			3.6.1	Rhwystiau i wirfoddoli yn Sain Ffagan	30	5.1	Dangosyddion ansoddol	41
2	Cyflwyniad	13				5.2	Dangosyddion meintiol	46
2.1	Lle arbennig	13	4	Penderfyniadau strategol ynghylch cynnwys pobl	31	6	Pa adnoddau sydd eu hangen arnom?	49
2.2	Pam mae Sain Ffagan yn bwysig	13	4.1	Adnodd ysbrydoledig ar gyfer creu hanes gyda'n gilydd	31	6.1	Mannau a chyfleusterau	49
2.2.1	Amgueddfa pobl	13	4.1.1	Lleoliad unigryw ar gyfer dysgu	31	6.2	Adnoddau dynol	50
2.2.2	Un o'r amgueddfeydd profiad gwreiddiol	13	4.1.2	Orielau newydd yn archwilio tystiolaeth hanesyddol mewn gwahanol ffyrdd	31	6.3	Adnoddau ariannol	50
2.2.3	Pwysigrwydd economaidd	14	4.1.3	Archaeoleg arbrofol	32	7	Sicrhau manteision hirdymor	51
2.3	Pam mae angen i Sain Ffagan newid	15	4.1.4	Mynediad uniongyrchol at gasgliadau a gwybodaeth	32	7.1	Sut bydd Sain Ffagan yn wahanol ar ôl y project	51
3	Y sefyllfa ar hyn o bryd	16	4.2	Dod yn amgueddfa genedlaethol gyfranogol	32	7.2	Sut y byddwn yn parhau i ddatblygu	51
3.1	Ymrwymiad Amgueddfa Cymru i gynnwys pobl		4.2.1	Dyfnhau ymgysylltiad â threftadaeth ddiwylliannol	32	7.3	Sut y byddwn yn rhannu gwersi'r project	51
3.1.1	Gweledigaeth ar gyfer y dyfodol	16	4.2.2	Datblygu sgiliau a thalent crefft	33	7.3.1	Yn Amgueddfa Cymru	51
3.1.2	Y cefndir	16	4.2.3	Canolfan ragoriaeth genedlaethol mewn gwirfoddoli	34	7.3.2	Gyda'n partneriaid a'n cyfranogwyr	51
3.1.3	Strategaeth Tlodi Plant	16	4.2.4	Galluogi plant a phobl ifanc drwy dreftadaeth ddiwylliannol	34	7.3.3	Gydag amgueddfeydd eraill a'r byd ehangach	51
3.1.4	Polisiau eraill Amgueddfa Cymru	16				7.4	Sut y byddwn yn cyflawni nodau Cronfa Dreftadaeth y Loteri ar gyfer dysgu a chyfranogiad	51
3.2	Sut y gwnaethom greu'r Cynllun Gweithgareddau	16	4.2.5	Ymgysylltu â chymunedau heb gynrychiolaeth drwy gyd-guradu a chydweithio	35	8	Ein cynllun gweithredu	52
3.2.1	Yr hyn rydym wedi'i ddysgu o arbrofion yn y gorffennol: <i>Oriel 1 a Gwreiddiau</i>	17	4.2.6	Bod yn wirioneddol genedlaethol wrth wasanaethu Cymru gyfan	35	8.1	Amserlen	52
3.2.2	Yr hyn rydym wedi'i ddysgu gan eraill	17				8.2	Costau yng nghyllideb y project	56
3.2.3	Pwy oedd yn rhan o'r broses o ddatblygu syniadau?	18	4.2.7	Galluogi pobl o bedwar ban byd i gymryd rhan yn rhaglenni'r Amgueddfa a chyfrannu	35	9	Atodiadau	
3.3	Yr hyn rydym yn ei wybod am ein cynulleidfaoedd presennol	21				9.1	Strategaeth Dysgu a Dehongli	
3.3.1	Ein defnyddwyr	22	4.3	Sefydliad cynaliadwy	35	9.2	Strategaeth Cyfryngau Digidol	
3.3.2	Grwpiau heb gynrychiolaeth ddigonol	22	4.3.1	Datblygu a hyfforddi staff	35	9.3	Strategaeth Gwirfoddoli	
3.4	Ymgysylltu a Dehongli	22	4.3.2	Parhau i ddiwallu anghenion defnyddwyr	35	9.4	Cynllun Hyfforddi a Datblygu	
3.4.1	Ymwybyddiaeth o Sain Ffagan a'r hyn sydd ganddi i'w gynnig	23	4.3.3	Cynyddu nifer yr ymwelwyr	35	9.5	Disgrifiadau swydd	
3.4.2	Adborth ar brofiad ymwelwyr	23						



1 Crynodeb Gweithredol

1.1 Nodau'r project

Mae'r Cynllun Gweithgareddau yn ganolog i gyflawni nod cyffredinol y project o **drawsnewid Sain Ffagan i fod yn amgueddfa hanes genedlaethol o safon ryngwladol sy'n cael ei sbarduno gan anghenion ei defnyddwyr.**

Bydd **Creu Hanes** yn cyflwyno hanesion pobl Cymru mewn ffordd unigryw. Mae Sain Ffagan wedi bod yn amgueddfa *am* bobl Cymru erioed. Yr hyn y bydd Creu Hanes yn ei wneud yw llywio dyfodol Sain Ffagan *gyda* phobl Cymru, drwy eu cynnwys yn y broses o ddatblygu'r adeiladau, yr arddangosfeydd, y gweithgareddau a'r wefan.

Am y tro cyntaf yn unrhyw le, bydd casgliadau cenedlaethol o archaeoleg a hanes cymdeithasol yn cael eu harddangos gyda'i gilydd mewn amgueddfa awyr agored. Bydd ymwelwyr yn gallu archwilio dros 200,000 o flynyddoedd o dreftadaeth Cymru. Bydd arddangosfeydd arloesol ar ffurf deialog, adeiladau hanesyddol dilyn, adluniadau archaeolegol a gweithgareddau rhannu sgiliau yn datgloi potensial ein casgliadau o safon byd.

Yr allwedd i drawsnewid Sain Ffagan i fod yn amgueddfa sy'n rhoi lle canolog i anghenion defnyddwyr yw Canolfan Ddysgu newydd, a fydd yn darparu profiadau dysgu gweithredol a chyfalaf diwylliannol i bob grŵp cymdeithasol. Ein nod yw darparu profiadau gwell i'n holl ymwelwyr, lleihau anghydraddoldebau wrth gymryd rhan yn y gweithgareddau diwylliannol a ddarparwn a gwneud gwahaniaeth cadarnhaol a pharhaol i dreftadaeth a phobl.



1.2 Y cyd-destun strategol

1.2.1 Amgueddfa ddysg o safon ryngwladol

Mae'r project yn deillio o weledigaeth Amgueddfa Cymru ar gyfer dechrau ei hail ganrif i greu Amgueddfa Ddysg o Safon Ryngwladol (2005).¹ Egwyddor ganolog y weledigaeth hon yw cyfuno rhagoriaeth yn y ffordd rydym yn rhannu ein gwybodaeth â'n datblygiad ein hunain fel sefydliad sy'n dysgu'n barhaus. Mae Amgueddfa Cymru wedi ymrwymo i greu amgueddfeydd lle bydd ymwelwyr yn gallu cysylltu â gorffennol Cymru, cyfoeth creadigol y celfyddydau ac ieithoedd ac amrywiaeth anhygoel ein hamgylchedd naturiol.

Mae'r weledigaeth hon wedi trosi'n dri phrosiect datblygu mawr:

- Creu Amgueddfa Gelf Genedlaethol ar lawr cyntaf Amgueddfa Genedlaethol Caerdydd. Cwblhawyd y gwaith hwn ym mis Gorffennaf 2011.
- Adleoli'r arddangosiadau archaeoleg o Amgueddfa Genedlaethol Caerdydd i Sain Ffagan a'u hintegreiddio â'r casgliadau hanes cymdeithasol i greu Amgueddfa Werin Cymru
- Creu Amgueddfa Astudiaethau Natur Cymru ar lawr daear Amgueddfa Genedlaethol Caerdydd, gan ehangu'r arddangosiadau i'r gofod sy'n gartref i'r arddangosiadau archaeoleg ar hyn o bryd.

Mae'r project Creu Hanes yn gam pwysig tuag at wireddu gweledigaeth gyffredinol Amgueddfa Cymru ac mae'n datblygu'r egwyddorion ymgysylltu a nodir yn y ddogfen honno ymhellach, yn enwedig:

'Dysgu trwy rannu ... estyn allan at ein partneriaid yng nghymunedau amrywiol Cymru a dysgu ganddynt, er mwyn ehangu a datblygu cwmpas ein gwaith ar hyd llwybrau dysgu newydd.'

1.2.2 Yr angen am borth twristiaeth ddiwylliannol

Mae Llywodraeth Cymru o'r farn bod gan Sain Ffagan gyfraniad pwysig i'w wneud at economi Cymru, ac mae ei Rhaglen Lywodraethu bresennol² yn tynnu sylw at yr angen i 'Ddatblygu Sain Ffagan ymhellach fel atyniad diwylliannol sylweddol a phorth ymwelwyr i Gymru.' Mae Strategaeth Twristiaeth Ddiwylliannol Llywodraeth Cymru³ yn mynd ati yn yr un modd i dynnu sylw at rôl hollbwysig yr Amgueddfa o ran goresgyn yr hyn a ystyrir yn eang fel darnio wrth adrodd stori Cymru drwy 'ddarparu lleoliad un stop ar gyfer trosolwg o hanes Cymru ... a fydd yn cynnig dehongliad cyfannol o hanes a diwylliant Cymru.'

1.2.3 Yr angen cymdeithasol

Mae un o bob tri phlentyn yng Nghymru yn byw mewn tldi, y gyfradd uchaf yn y DU. Mae'r gyfradd ddiweithdra ar gyfer pobl ifanc 16-25 oed yng Nghymru dros 20% ar hyn o bryd, unwaith eto yn uwch na chyfartaledd y DU. Mae trechu tldi ac anghydraddoldeb ymhlith plant a phobl ifanc yn hanfodol er mwyn rhoi'r cyfle iddynt wneud y gorau o'u bywydau. Rhaid i Amgueddfa Cymru, fel corff a ariennir yn gyhoeddus, gymhwyso ei hadnoddau i helpu i dorri'r gadwyn hon o dangyflawni, ac mae mewn sefyllfa dda i wneud hynny fel y darparwr mwyaf yng Nghymru o ddysgu ffurfiol ac anffurfiol y tu allan i'r ystafell ddosbarth, a ffynhonnell gydnabyddedig o arbenigedd mewn sgiliau traddodiadol.



¹Gweler <http://www.museumwales.ac.uk/en/visionmap/>

²Rhaglen Lywodraethu Llywodraeth Cymru, 2011, t47
<https://llyw.cymru/rhaglen-lywodraethu>

³Strategaeth Twristiaeth Ddiwylliannol i Gymru, 2006, t56.
<http://wales.gov.uk/depc/publications/tourism/aboutvisitwales/stratpol/culturaltourism1/cultural-tourism-strat-wales-eng?lang=en>

1.3 Ceisio gwneud gwahaniaeth

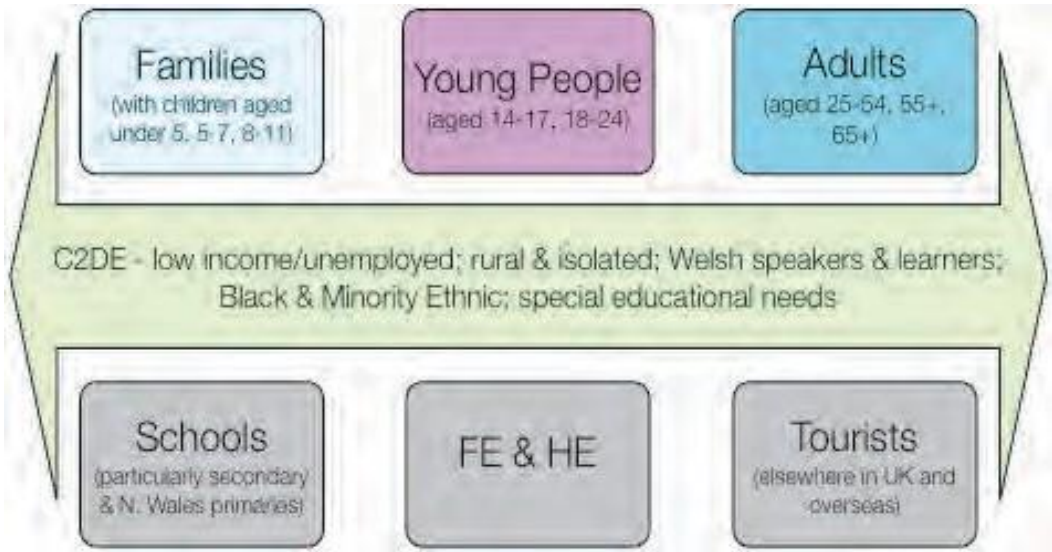
Credwn y bydd buddsoddi yn y project Creu Hanes yn galluogi'r Amgueddfa nid yn unig i ddarparu profiadau gwell i'n holl ymwelwyr, ond hefyd i leihau anghydraddoldebau o ran cymryd rhan yn y gweithgareddau diwylliannol a ddarparwn.

1.3.1 Ein cynulleidfaoedd targed

Byddwn yn targedu anghenion y grwpiau canlynol yn benodol wrth ddatblygu cynlluniau ar gyfer cynnwys arddangosfeydd, dehongli a gweithgareddau:

- ardaloedd â chyfran uchel o'r boblogaeth ar incwm isel neu'n ddi-waith
- rhannau gwledig ac ynysig o Gymru
- siaradwyr Cymraeg a dysgwyr
- cymunedau Du, Asiaidd ac Ethnig Lleiafrifol
- pobl Anabl a Byddar (gan gynnwys plant mewn grwpiau ysgol sydd â datganiad o anghenion addysgol arbennig). Fe'u cysylltir â'r grwpiau ehangach canlynol o gynulleidfaoedd targed a ddiffinnit yn ôl oedran, sef ffocws ein Cynllun Gweithredu:
- Pobl Ifanc (14-17, 18-24), yn enwedig y rhai nad ydynt mewn addysg, cyflogaeth na hyfforddiant (NEET)
- oedolion (25-54, 55+, 65+)
- teuluoedd (gyda phlant o dan 5 oed, 5-7, 8-11, 11+)
- ysgolion - yn enwedig ysgolion uwchradd yng Nghymru ac ysgolion cynradd yn y Gogledd⁴
- grwpiau coleg a phrifysgol.

⁴ Wedi'i lywio gan werthusiadau a gynhaliwyd fel rhan o'r ail o'r astudiaethau 'Beth wnaethoch chi ei ddysgu yn yr amgueddfa heddiw?' a gynhaliwyd gan MLA, 2005



1.3.2 Yr hyn y byddwn yn ei gyflawni

Mae'r Cynllun Gweithgareddau ar gyfer y project Creu Hanes yn canolbwyntio ar gyflawni'r amcanion project canlynol:

NOD	AMCAN	TARGEDAU CYFLAWNADWY Y CYNLLUN GWEITHGAREDDAU
ADNODD YSBRYDOLEDIG: canolfan ragoriaeth ryngwladol sy'n ysbrydoli pobl i ddysgu am hanes Cymru a'i archwilio.	Creu lleoliad unigryw ar gyfer dysgu drwy gyfuno archaeoleg, hanes, tystiolaeth lafar a threftadaeth anniriaethol mewn amgueddfa awyr agored.	Amgylcheddau wedi'u cyfoethogi, dan do ac yn yr awyr agored, a fydd yn darparu ar gyfer pob arddull ddysgu. Trawsnewid ymgysylltiad y cyhoedd â hanes Cymru drwy weithio gyda sefydliadau treftadaeth ac addysgol eraill. (I gael rhagor o fanylion, gweler Atodiad 1: Strategaeth Dysgu a Dehongli.)
	Galluogi ymwelwyr i brofi gwahanol ffyrdd o ddehongli tystiolaeth hanesyddol drwy greu orielau newydd sy'n gwahodd trafodaeth ac sy'n cynnwys gwahanol naratifau a chyfraniadau gan ddefnyddwyr.	Tair arddangosfa oriel newydd, yn dehongli tystiolaeth hanesyddol mewn gwahanol ffyrdd, drwy drafodaeth am hunaniaeth, realiti bywydau bob dydd pobl ac etifeddiaeth greadigol gwneuthurwyr, ddoe a heddiw. Byddwn yn cyflwyno gwahanol safbwyntiau a naratifau o'r gorffennol, ac yn gwahodd cyfraniadau gan ddefnyddwyr. (Gweler adroddiad Cam D Dehongli a Dylunio Arddangosfeydd am fanylion.)

	Profi damcaniaethau archaeolegol presennol drwy arbrofion ymarferol ac adeiladau wedi'u hail-greu mewn ardal archaeoleg arbrofol newydd.	Adeiladu anheddiad o'r Oes Haearn o dystiolaeth archaeolegol o safle ym Mryn Eryr yn y Gogledd. Adeiladu llys tywysogion Gwynedd ganoloesol yn seiliedig ar dystiolaeth o Lys Rhosyr, Ynys Môn, a fydd yn darparu cyfleoedd ar gyfer arosiadau preswyl. Creu crug o'r Oes Efydd a'i gynnwys.
	Rhoi mynediad uniongyrchol i ddefnyddwyr at y cyfoeth o gasgliadau archifol a materol ar gyfer astudio ac ymchwil drwy agor Canolfan Mynediad at Gasgliadau newydd groesawgar.	Mynediad at gasgliadau unigryw o dystiolaeth lafar, archifau gweledol a dogfennol, yn ogystal â chasgliadau wrth gefn o gasgliadau materol.
AMGUEDDFA GYFRANOGOL: i fod yn amgueddfa groesawgar a chynhwysol lle gall pawb rannu gwybodaeth, casgliadau a sgiliau	Dyfnhau ymgysylltiad â threftadaeth ddiwylliannol i bobl o bob oed a chefnidir drwy greu Canolfan Ddysgu. Ysbrydoli ymwelwyr i ddatblygu eu sgiliau crefft eu hunain mewn adeilad cynaliadwy newydd a fydd yn dathlu sgiliau gwneuthurwyr, ddoe a heddiw.	Dros gyfnod y project, bydd y Ganolfan Ddysgu yn darparu gweithgareddau wedi'u hwyluso ar gyfer 83,000 o ddefnyddwyr. Bydd dros 100,000 o bobl yn ymgysylltu â sgiliau crefft drwy weithgareddau wedi'u rhaglennu a gweithgareddau galw heibio yn y cyfleusterau a gynigir gan yr adeilad newydd. Cynigir saith prentisiaeth a 22 o leoliadau gwaith fel rhan o'r gwaith adeiladu sy'n deillio o'r project.
	Bod yn ganolfan ragoriaeth genedlaethol mewn gwirfoddoli, gan ddarparu rhaglenni sy'n diwallu anghenion y gymuned a gwirfoddolwyr.	Byddwn yn darparu lleoliadau gwirfoddol cynhwysfawr i 600 o bobl (3,000 o ddiwrnodau gwirfoddoli), y mhob agwedd ar waith yr Amgueddfa. Bydd hyn yn cynnwys y gwaith adeiladu sy'n rhan o'r ailddatblygiad, gan roi balchder, cyswllt ac ymdeimlad hirhoedlog o berchnogaeth gyda'r safle am genedlaethau i ddod. Byddwn yn darparu cyfleoedd i 400 o wirfoddolwyr achlysurol (300 o ddiwrnodau gwirfoddoli) hefyd. (Gweler Atodiad 3: Strategaeth Wirfoddoli)
	Defnyddio treftadaeth ddiwylliannol i alluogi pobl – yn enwedig plant a phobl ifanc mewn tlodi ac sy'n wynebu risg – i ddarganfod doniau newydd, codi eu dyheadau a datblygu sgiliau bywyd.	Erbyn diwedd y project, byddwn wedi cynnwys 190 o blant a phobl ifanc mewn gwaith dwys hirdymor, a fydd yn cynnwys 5,700 o ymweliadau.
	Ymgysylltu â chymunedau heb gynrychiolaeth a chynulleidfaoedd wedi'u hallgáu hyd yma drwy raglen o gyd-guradu a chydweithio.	Erbyn diwedd y project, byddwn wedi lansio pedair arddangosfa sy'n cael eu curadu yn y gymuned gyda sefydliadau sy'n cynrychioli Cymunedau yn Gyntaf, cymunedau Du, Asiaidd ac Ethnig Lleiafrifol a grwpiau Ffoaduriaid.
	Bod yn wirioneddol genedlaethol wrth wasanaethu a gweithio gyda phobl mewn cymunedau ledled Cymru drwy raglenni digidol a chydweithredol.	Byddwn yn sefydlu cymunedau ar-lein ar bynciau Creu Hanes lle gall ein defnyddwyr rannu eu syniadau, eu hatgofion, eu hadolygiadau a'u delweddau i adeiladu ein gwybodaeth am Gymru. Bydd 2,000 o bobl yn rhan o'n rhaglen allgymorth/mewngymorth (gweler y Strategaeth Farchnata hefyd).
	Galluogi pobl o bedwar ban byd i gymryd rhan yn rhaglenni'r Amgueddfa a chyfrannu at ei gwaith drwy gyfryngau digidol.	Byddwn yn cynyddu nifer yr ymweliadau blyneddol â'r wefan i 500,000 erbyn 2018 (Gweler Atodiad 2: Strategaeth Ddigidol i gael rhagor o fanylion)

Creu Hanes yn Sain Ffagan: Amgueddfa Werin Cymru

SEFYDLIAD CYNALIADWY: amgueddfa a fydd yn gynaliadwy ac yn parhau i esblygu i ddiwallu anghenion cymdeithas	Defnyddio'r project i sbarduno newid sefydliadol a diwylliannol ar draws Amgueddfa Cymru.	Bydd y dull cyfranogol o weithio sy'n cael ei sbarduno gan y defnyddiwr a'r strategaethau a ddatblygwyd ar gyfer Creu Hanes yn llywio datblygiadau Amgueddfa Cymru yn y dyfodol. (Gweler Atodiad 3: Strategaeth Wirfoddoli; Atodiad 4: Cynllun Hyfforddi a Datblygu a'r Strategaeth Werthuso)
	Buddsoddi mewn dysgu a datblygu'r 200 o staff sy'n rhan o'r project.	Dros y pum mlynedd, bydd fframwaith ar gyfer hyfforddi holl staff Sain Ffagan yn cael ei roi ar waith i ddiwallu anghenion y project. (Gweler Atodiad 4: Cynllun Hyfforddi a Datblygu)
	Sicrhau bod yr Amgueddfa'n parhau i ddiwallu anghenion defnyddwyr a rhanddeiliaid drwy ymgysylltu â'r cyhoedd a gwerthusiad addasol parhaus.	Mae dros 130 o sefydliadau, sy'n cynrychioli'r holl gynulleidfaoedd targed yn genedlaethol ac yn lleol, wedi gweithio gyda ni eisoes a byddant yn parhau i wneud hynny drwy naw fforwm cyfranogiad. Byddant yn blatfform parhaus ar gyfer ymgynghori, cydweithio a mesur canlyniadau projectau gyda grwpiau defnyddwyr â blaenoriaeth.
	Cynyddu nifer yr ymwelwyr i 850,000 y flwyddyn, drwy ddefnyddio manau dan do ychwanegol i wneud Sain Ffagan yn atyniad ymwelwyr gydol y flwyddyn.	Bydd y cyfleusterau newydd yn blatfform ar gyfer darparu profiadau egnïol a diddorol i bob ymwelydd. Byddwn yn cynyddu nifer yr ymweliadau dysgu ffurfiol. Byddwn yn creu cylch rhinweddol o ymgysylltu dyfnach, gan gysylltu ymweliadau â'r wefan, ymweliadau gwirioneddol, rhaglenni allgymorth ac ymchwil i gynyddu nifer y bobl sy'n elwa ar Sain Ffagan.
	Cyfrannu at gynaliadwyedd cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol Cymru.	Byddwn yn darparu cyfleoedd gwirfoddoli cynhwysfawr i dros 600 o bobl, 400 o gyfleoedd gwirfoddoli achlysurol, a lleoliadau gwaith a phrentisiaethau, yn seiliedig ar anghenion ein defnyddwyr. Amcangyfrifir y bydd y cynllun yn darparu £3.0 miliwn ychwanegol o'r gwerth ychwanegol gros (GYG) dros y cyfnod adeiladu. Amcangyfrifir y bydd y project yn creu 100 o swyddi cyfwerth ag amser llawn (FTE), yn uniongyrchol ac yn anuniongyrchol, yn ystod y cyfnod adeiladu a 49 o swyddi FTE, yn barhaol. Byddwn yn codi proffil Caerdydd fel cyrchfan i dwristiaid, ac yn gweithredu fel porth i safleoedd treftadaeth eraill yng Nghymru. Amcangyfrifir y bydd y project yn cynhyrchu £5.5 miliwn o wariant ychwanegol gan ymwelwyr yn ardal Caerdydd erbyn 2020-21. Byddwn yn cyfleu negeseuon amgylcheddol yn ein dehongliad a'n gweithgareddau. (Gweler y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes a'r Maniffesto Economaidd Cryno am fwy o fanylion)

Mae angen **trawsnewid Sain Ffagan yn ffisegol** er mwyn diwallu anghenion defnyddwyr. Mae sicrhau bod y Prif Adeilad yn gweithredu'n effeithiol – yn enwedig datblygu orielau arloesol, mannau gweithgareddau ac ardaloedd mynediad at gasgliadau mewn Canolfan Ddysgu newydd – yn allweddol i lwyddiant y project cyfan.

Bydd yr adeilad newydd, Gweithdy, rydym yn bwriadu ei adeiladu ar y safle awyr agored yn dathlu sgiliau gwneuthurwyr ar hyd yr oesoedd. Bydd yn arddangos casgliadau a gwaith wedi'i gyd-greu, yn darparu amrywiaeth eang o weithgareddau ymarferol cysylltiedig ar gyfer yr ymwelydd cyffredinol, ac yn lleoliad ar gyfer cyrsiau a gweithdai wedi'u rhaglennu mewn sgiliau crefft, adeiladu a chreadigol traddodiadol, yn ogystal â sgiliau bywyd trosglwyddadwy.

Rydym yn buddsoddi mewn adnoddau hefyd i sicrhau bod ein presenoldeb ar-lein a'n technolegau digidol yn gwneud cyfraniad hollbwysig at sicrhau cyfranogiad a democratiaeth ddiwylliannol.

Fodd bynnag, nid ydym o dan unrhyw gamargraff o ran faint mae angen i'r sefydliad **drawsnewid yn ddiwylliannol** er mwyn cyflawni'r nodau hyn a chael ei sbarduno gan ddefnyddwyr yn ein hymagwedd at bob agwedd ar ein gwaith. Mae hon yn fenter uchelgeisiol iawn i amgueddfa genedlaethol. Er mwyn bod yn ymatebol i'r rhai sy'n cymryd rhan gyda ni ar y daith hon, rhaid i ni fabwysiadu dull addasol o ymdrin â'n hamcanion, gan gynnwys y rhai a ddisgrifir yn y Cynllun Gweithgareddau hwn. Byddwn yn hunan-feirniadol, yn dysgu ac yn adeiladu ar bob llwyddiant. Bydd sefydlu strategaethau llwyddiannus ar gyfer ffyrdd o weithio yn y tymor hwy yr un mor bwysig ag allbynnau materol a mesurau meintiol o lwyddiant. Mae hyn yn golygu sicrhau newid sefydliadol a rhannu'r gwersi a ddysgwyd o'r broses hon.



1.4 Strwythur y Cynllun Gweithgareddau

Rhennir y Cynllun hwn yn wyth prif bennod.

Mae'r bennod nesaf (2) yn rhoi cyflwyniad i Sain Ffagan, ei pherthynas hanesyddol â phobl Cymru a pham mae angen newid.

Mae Pennod 3 yn amlinellu'r sefyllfa bresennol: y cyddestun sefydliadol, cynulleidfaoedd a gweithgareddau presennol a rhwystrau i gyfranogiad.

Mae'r bennod bwysicaf (4) yn adeiladu ar hyn ac yn amlinellu'r ffordd ymlaen: nodau'r project cyffredinol, sut rydym yn bwriadu eu cyflawni a sut mae'r syniadau hyn wedi'u llywio gyda darpar ddefnyddwyr a chanddynt.

Mae Pennod 5 yn amlinellu ein cynlluniau ar gyfer gwerthuso llwyddiant.

Mae Pennod 6 yn mynd i'r afael â goblygiadau o ran adnoddau.

Mae Pennod 7 yn nodi sut y byddwn yn sicrhau manteision hirdymor a sut y maent yn ymwneud â nodau Cronfa Dreftadaeth y Loteri.

Mae'r bennod olaf (8) yn manylu ar y Cynllun Gweithredu, gan roi dadansoddiad o'r wybodaeth reoli ar gyfer pob gweithgarwch.

Mae pum atodiad, sy'n cynnwys gwybodaeth fanwl, ar ddiwedd y Cynllun.



‘Mae'r amgueddfa hon yn helpu i ddiogelu hanfod Cymru ... Rwy'n credu bod pobl eisiau gwneud yn siŵr eu bod nhw'n gwybod bod ganddyn nhw hunaniaeth. Felly mae pobl yn mynd i barchu hynny. Mae fel parchu eich hun.’

Aelod o grŵp ffocws, 2002

(Astudiaeth o ymwelwyr a'r rhai nad ydynt yn ymwelwyr sy'n siarad Cymraeg neu sy'n ddi-Gymraeg)

2 Cyflwyniad

2.1 Lle arbennig

Mae Sain Ffagan: Amgueddfa Werin Cymru yn sefydliad unigryw. Mae'n cyfuno, ar un safle, swyddogaethau a ddarperir yn gyffredinol gan sefydliadau ar wahân mewn gwledydd eraill: profiadau dysgu diwylliannol safle treftadaeth, amgueddfa awyr agored o adeiladau hanesyddol wedi'u trawsleoli, arddangosfeydd oriel ac archif genedlaethol o dystiolaeth lafar a diwylliant cynhenid Cymru. Er bod amgueddfeydd awyr agored eraill yn y DU ac yn Ewrop, nid oes unrhyw gymaryddion uniongyrchol.

Mae Sain Ffagan eisoes yn amgueddfa lwyddiannus iawn. Dyma'r atyniad treftadaeth yr ymwelir ag ef fwyaf yng Nghymru, gyda rhwng chwech a saith can mil o ymwelwyr y flwyddyn, a dyma'r amgueddfa awyr agored yr ymwelir â hi fwyaf ond un yn Ewrop. Sain Ffagan yw'r darparwr dysgu mwyaf yng Nghymru y tu allan i'r ystafell ddosbarth, gyda thros 360,000 o ymwelwyr teuluol a 90,000 o ymwelwyr addysg ffurfiol. Yn ôl canlyniadau arolwg diweddar o dros 7,000 o bobl gan y cylchgrawn *Which?*, Sain Ffagan yw'r amgueddfa/oriel orau'r DU ac, yn sgil sgôr bodddhad cwsmeriaid o 90%, mae'n cael ei disgrifio fel hoff atyniad y cyhoedd yn y DU.

Felly pam y byddem eisiau gwneud pethau'n wahanol? Mae Sain Ffagan bob amser wedi bod yn amgueddfa'r bobl, ar gyfer y bobl, wedi'i hadeiladu ar gyfraniadau cenedlaethau o bobl o bob cwr o Gymru. Fodd bynnag, nid yw ei horielau'n cyflawni'r safon o ragoriaeth a ddisgwylir gan amgueddfa o bwys. Mae ei chyflwyniad o orffennol Cymru yn rhannol, ac nid yw'n cyrraedd ei photensial i gyrraedd holl bobloedd Cymru, i fod yn wirioneddol ddemocrataidd yn ddiwylliannol a chael ei sbarduno gan anghenion cymdeithasol y Gymru gyfoes.

Bydd cais llwyddiannus i Gronfa Treftadaeth y Loteri yn galluogi Sain Ffagan i weithio gyda'r cymunedau rydym yn eu gwasanaethu i adnewyddu ei hun fel amgueddfa, i ddarparu cyfleusterau a fyddai'n gosod y llwyfan ar gyfer amryw o fentrau a rhaglenni newydd i drawsnewid Sain Ffagan yn amgueddfa wirioneddol genedlaethol o safon ryngwladol.



2.2 Pam mae Sain Ffagan yn bwysig

2.2.1 Amgueddfa pobl

Mae gan Sain Ffagan le arbennig yng nghalonau pobl Cymru. Roedd yn sefydliad radical pan gafodd ei sefydlu, gan ei fod yn ymwneud â bywydau bob dydd pobl gyffredin. Mae'n dilysu bodolaeth pobl gyffredin, ac mae llawer o bobl yng Nghymru, o bob cenhedlaeth, wedi uniaethu ag ef ac mae ganddynt ymdeimlad o berchnogaeth drosto. Yn ei hanfod, eu hamgueddfa nhw ydyw.

Mae Sain Ffagan yn ymwneud â phobl, a bydd yn parhau i fod felly – pobl mewn amser a lle, pobl yn eu hamgylchedd, ffyrdd pobl o fyw ar draws y canrifoedd a phobl a'u hymdeimlad o hunaniaeth. 'Amgueddfa'r Bobl' yw Amgueddfa Werin Cymru.

2.2.2 Un o'r amgueddfeydd profiad gwreiddiol

Drwy ail-greu'r lleoliadau gwreiddiol ar gyfer gwrthrychau y byddai amgueddfeydd confensiynol yn eu harddangos mewn casys gwydr, Sain Ffagan ac amgueddfeydd awyr agored eraill oedd yr amgueddfeydd profiad gwreiddiol. Roeddent yn annog pobl i ryngweithio'n uniongyrchol â'r gwrthrychau mewn amgylchedd hygrych.

Roedd hefyd yn amgueddfa awyr agored genedlaethol a grëwyd gyda'r nod o gynnal iaith a thraddodiad llafar, yn ogystal â diwylliant materol, gan gynnwys yn ei gylch gwaith 'gweithgareddau'r llaw', yn ogystal â'r 'meddwl a'r ysbryd'.⁵

Roedd yr Amgueddfa'n rhan o fudiad ledled Ewrop a oedd yn adlewyrchu cynnydd mewn cenedlaetholdeb ac awydd i gynnal ffyrdd traddodiadol o fyw, yn enwedig rhai cymunedau gwledig, yn wyneb newidiadau cymdeithasol a ddygwyd gan ddiwydianeiddio.

⁵ Iorwerth C. Peate (1948) *Folk Museums* Caerdydd: Gwasg Prifysgol Cymru



2.2.3 Pwysigrwydd economaidd

Er bod y project yn cael ei sbarduno gan ei ddiben deallusol ac athronyddol sylfaenol, mae'n bwysig cydnabod pwysigrwydd economaidd yr Amgueddfa hefyd. Mae Llywodraeth Cymru wedi addo £7 miliwn ar gyfer y project ac mae'n ystyried bod gan Sain Ffagan gyfraniad hollbwysig i'w wneud at economi Cymru. Mae ei Rhaglen Lywodraethu bresennol yn tynnu sylw at yr angen i 'Ddatblygu Sain Ffagan ymhellach fel atyniad diwylliannol sylweddol a phorth ymwelwyr i Gymru'. Mae Strategaeth Twristiaeth Ddiwylliannol Llywodraeth Cymru yn tynnu sylw yn yr un modd at rôl hollbwysig yr Amgueddfa o ran goresgyn yr hyn a ystyrir yn eang fel darnio wrth adrodd stori Cymru drwy 'ddarparu trosolwg synoptig o hanes Cymru, fel trosolwg syml un stop y mae'n rhaid ei weld, ar y safle treftadaeth yr ymwelir ag ef fwyaf yng Nghymru'.

Amcangyfrifir y bydd y project yn cynhyrchu 100 o swyddi FTE, yn uniongyrchol ac yn anuniongyrchol, yn ystod y cyfnod adeiladu, a 49 o swyddi FTE, yn uniongyrchol ac yn anuniongyrchol, yn barhaol. Bydd hefyd yn darparu 600 o gyfleoedd gwirfoddoli cynhwysfawr, 400 o gyfleoedd gwirfoddoli achlysurol ac yn darparu sgiliau a hyfforddiant i'r rhai sydd allan o waith. Bydd yr Amgueddfa ei hun yn cynhyrchu £500,000 ychwanegol o incwm y flwyddyn ac yn creu amcangyfrif o £5.5 miliwn o incwm ychwanegol ar gyfer ardal Caerdydd. Bydd yn gwneud cyfraniad hyd yn oed yn fwy sylweddol at gefnogi bywiogrwydd economaidd cyffredinol a 'brand' Caerdydd. Drwy ei rôl fel porth i atyniadau treftadaeth eraill yng Nghymru, bydd yn ymestyn manteision economaidd i weddill Cymru hefyd. (Gweler y Maniffesto Economaidd Cryno).

Erbyn y 1980au, gan ymateb i'r ymdeimlad o golled a grëwyd gan ddad-ddiwydianeiddio llawer o gymunedau Cymru, roedd yr Amgueddfa wedi dechrau dehongli'r rôl yr oedd ganddi o ran creu hunaniaeth Gymreig benodol. Dechreuodd hyn broses o drawsnewid ac adnewyddu y mae'n rhaid iddi barhau os yw'r Amgueddfa am aros yn berthnasol a bod yn 'ddrych i'r genedl', yn ôl ei dyhead gwreiddiol.

Y nod yw creu'r un ymdeimlad o falchder a pherchnogaeth o'r Amgueddfa a deimlir gan drigolion cefn gwlad Cymru ym mhob sector o gymdeithas Cymru. Mae'r project hwn yn barhad o'r broses honno. Bydd Sain Ffagan yn adeiladu ar ei threftadaeth radical i greu amgueddfa gyfranogol sy'n mynd i'r afael ag anghenion Cymru yn yr unfed ganrif ar hugain.



‘Rwy'n falch o Sain Ffagan ac mae'n bwysig dangos y gorffennol, ond y gorffennol yw e ... ac mae'n bwysig bod yn glir am hynny. Nid dyma'r ffordd rydyn ni'n byw nawr... Y broblem yw ei fod yn gwneud i bobl feddwl ein bod ni wedi aros yn yr unfan.’

Aelod o grŵp ffocws, 2002

(Astudiaeth o ymwelwyr a'r rhai nad ydynt yn ymwelwyr sy'n siarad Cymraeg neu sy'n ddi-Gymraeg)

2.3 Pam mae angen i Sain Ffagan newid

Mae Cymru heddiw, gyda'i llywodraeth ei hun, yn wlad wahanol iawn i'r un a oedd yn rhan o Brydain ar ôl yr Ail Ryfel Byd. Mae dad-ddiwydianeiddio wedi gadael cymunedau cyfan mewn trawma, yn wynebu heriau difrifol o ran tlodi a diweithdra. Mae twf cymunedau cyfaneddwy'r wedi gwneud y cysyniad o hunaniaeth Gymreig unigol hyd yn oed yn fwy o anacroniaeth nag yr oedd eisoes yng nghanol yr 20fed ganrif.

Bydd y project hwn yn cefnogi ein gwaith gyda chymunedau i archwilio'r modd y mae diwylliannau amrywiol wedi uno mewn hunaniaethau Gymreig newydd, gan ein helpu i ddatblygu atyniad mwy perthnasol i gynulleidfaoedd newydd.

Mae angen i Sain Ffagan newid, a pharhau i newid, gyda'i chymunedau. Mae angen amgueddfa ar y genedl sy'n cydnabod yn llawn fywydau'r bobl sy'n byw mewn trefi diwydiannol ac ôl-ddiwydiannol, yn ogystal ag ardaloedd gwledig, a chyfaneddwy'r diweddar, yn ogystal â'r diwylliannau a'r traddodiadau hynny sydd eisoes wedi'u cydnabod fel rhan o'n hanes.

Mae llawer o amgueddfeydd yn mynegi diwylliant drwy ddadansoddi gwrthrychau ffisegol, yn aml o safbwynt un ddisgyblaeth. Mae dadansoddiad o'r fath yn hanfodol er mwyn hyrwyddo ein dealltwriaeth o'r byd, ond nid dyma'r unig fodel. Mae'n hepgor yr holl ddimensiynau hanfodol hynny o ddiwylliant – meddyliau, teimladau a gweithredoedd – na ellir eu hamgodio neu eu cyfleu yn rhwydd mewn gwrthrychau.

Mae Sain Ffagan wedi cynnig diffiniad cwbl wahanol o amgueddfa erioed ac, mewn sawl ffordd, un cyfoes. Mae'n un lle mae diwylliant yn broses fyw. Mae rhyngweithio dynol ac ymgysylltiad personol gweithredol wrth wraidd gwaith ein hamgueddfa, a gellir datblygu'r cyfranogiad hwn yn adfywiad economaidd a diwylliannol.

Mae hwn yn ddull mwy democrataidd, sy'n parchu'r cyfraniad a wneir gan y boblogaeth gyfan at ddatblygiad diwylliannol. Mae ymwelwyr ag amgueddfeydd, a'r amrywiaeth o ddiwylliannau a chymunedau y maent yn perthyn iddynt, yn geidwaid diwylliant ac yn cyfrannu ato, yn hytrach na bod yn ddefnyddwyr goddefol yn unig, felly maent yn haeddu parch.

Mae Sain Ffagan wedi bod yn allweddol wrth ddiogelu a hyrwyddo llawer o dreftadaeth ddiwylliannol anniriaethol Cymru. Wrth i'r genedl fodern newid, mae'r gwaith hwn mor angenrheidiol, ac mor arwyddocaol, i Gymru ag erioed.



3 Y sefyllfa ar hyn o bryd

3.1 Ymrwymiad Amgueddfa Cymru i gynnwys pobl

3.1.1 Gweledigaeth ar gyfer y dyfodol

Fel rhan bwysig o Amgueddfa Cymru, mae Sain Ffagan yn rhan annatod o gyflawni gweledigaeth y sefydliad ar gyfer y dyfodol.

Ers ei sefydlu gan Siarter Frenhinol dros gan mlynedd yn ôl ym 1907, mae Amgueddfa Cymru wedi cadw ei chasgliadau mewn ymddiriedolaeth ar ran pobl Cymru. Mae datganiad gweledigaeth deng mlynedd corfforaethol Amgueddfa Cymru, **Gweledigaeth ar gyfer y Dyfodol: Creu Amgueddfa Ddysg o Safon Ryngwladol**⁶ yn ein hymrwymo i ddatblygu cysylltiadau â chynulleidfaoedd newydd ac amrywiol, ac i greu cyfleoedd pellach i ymwelwyr a defnyddwyr presennol drwy ymateb yn fwy cadarnhaol i'w hanghenion. Gwneir ymrwymiad penodol i ymgysylltu â'r cyhoedd mewn tri maes blaenoriaeth:

- dod o hyd i lwybrau i wneud synnwyr o'r byd ... drwy ddysgu gan ein hymwelwyr
- dysgu drwy rannu ... drwy ddod o hyd i ffyrdd o groesawu ac ymgysylltu â phobl nad ydynt yn ymweld â'n hamgueddfeydd ar hyn o bryd; a
- thyfu drwy ddysgu ... drwy gymryd rhan mewn deialog a gweithgareddau meincnodi gyda'n partneriaid, rhanddeiliaid a grwpiau cyfoedion, i ddatblygu ein hymarfer proffesiynol ein hunain ymhellach a gwella ansawdd ein hamgueddfeydd fel lleoedd i weithio ac ymweld â nhw.

3.1.2 Y cefndir

Mae ymestyn allan a chynnwys cymunedau wedi cael ei adlewyrchu yn y Siarter erioed; roedd Llys Amgueddfa Cymru, a sefydlwyd yn wreiddiol ym 1907, yn gweithredu fel corff llywodraethu ac ymgynghorol ac roedd ei aelodau'n cynnwys amrywiaeth eang o randdeiliaid. Yn ystod 2005/06, gwnaeth Amgueddfa Cymru gynnydd o ran paratoi cynigion ar gyfer diwygio ei llywodraethu i adlewyrchu datganoli llywodraeth a datblygiadau eraill.

Roedd y broses hon yn adeiladu ar waith y broses o greu gweledigaeth ac argymhellion adolygiad pum mlynedd cynharach a gomisiynwyd gan Lywodraeth Cymru.

Er bod Amgueddfa Cymru yn Gorff Siarter Frenhinol ac yn Elusen Gofrestredig, mae'n Gorff a Noddir gan Lywodraeth Cymru hefyd, felly mae wedi ymrwymo i gefnogi Agenda Strategol Llywodraeth Cymru fel y nodir ar hyn o bryd yn Rhaglen Lywodraethu Llywodraeth Cymru 2011-16⁷. Yn benodol, mae Amgueddfa Cymru yn cefnogi ac yn cyfrannu at agenda 'Creu Cysylltiadau'⁸ y Llywodraeth, sy'n hyrwyddo, ymysg pethau eraill, cyfranogiad ac ymgysylltiad gweithredol rhwng y cyhoedd a darparwyr gwasanaethau cyhoeddus.

3.1.3 Strategaeth Tlodi Plant

Mae Gweinidog Tai, Adfywio a Diwylliant Llywodraeth Cymru wedi dweud bod tlodi plant yn flaenoriaeth i'r sector diwylliannol yng Nghymru. Yn 2009, ymrwymodd Amgueddfa Cymru i'r Cytundeb Tlodi Plant, gan ddweud y byddem yn gwneud ymrwymiad gweithredol i helpu i wella bywydau plant a phobl ifanc sy'n byw mewn tlodi. Mae Mesur Plant a Theuluoedd (Cymru) 2010 wedi gosod dyletswydd gyfreithiol arnom erbyn hyn (ymhlith Awdurdodau eraill Cymru) i ddatblygu a chynhyrchu Strategaeth Tlodi Plant sy'n dangos y camau y byddwn yn eu cymryd i gyfrannu at yr agenda hwn, gan ganolbwyntio'n benodol ar 'leihau anghydraddoldebau wrth gymryd rhan mewn gweithgareddau diwylliannol, gweithgareddau chwaraeon a hamdden rhwng plant a rhwng rhieni plant (i'r graddau y mae'n angenrheidiol i sicrhau llesiant eu plant)'.

Bydd ein Strategaeth Tlodi Plant yn cael ei chyhoeddi ar ein gwefan erbyn 31 Mawrth 2012. Caiff ei hadolygu'n flynyddol. Fel rhan o'r strategaeth hon, byddwn yn cyhoeddi Siarter Plant blynyddol hefyd.

3.1.4 Polisiâu eraill Amgueddfa Cymru

Mae gennym bolisiâu a strategaethau eraill hefyd sy'n adlewyrchu ein hymrwymiad i gynnwys pobl:

- y Polisi Cydraddoldeb ac Amrywiaeth, sy'n egluro ein polisi ar gydraddoldeb ac amrywiaeth i staff, gwirfoddolwyr a'r rhai sy'n defnyddio'n gwasanaethau
- y Polisi a'r Strategaeth Dysgu a Mynediad, wedi'u hadeiladu ar draddodiad hir o weithgarwch addysgol, sy'n tarddu o'n cyfrifoldeb i addysgu'r cyhoedd
- Strategaeth Dysgu a Dehongli Sain Ffagan: Amgueddfa Werin Cymru (gweler Atodiad 1)
- Strategaeth Cyfryngau Digidol ar gyfer Sain Ffagan: Amgueddfa Werin Cymru, sy'n egluro sut y byddwn yn ymgysylltu â defnyddwyr mewn cyfranogiad rhithwir â chasgliadau a gweithgareddau'r Amgueddfa (gweler Atodiad 2)
- Strategaeth Wirfoddoli, sy'n cyflwyno egwyddorion eang ar gyfer gwirfoddoli yn Sain Ffagan: Amgueddfa Werin Cymru (gweler Atodiad 3)
- Cynllun Hyfforddi a Datblygu Creu Hanes yn Sain Ffagan (gweler Atodiad 4)
- Strategaeth Werthuso Creu Hanes yn Sain Ffagan
- Strategaeth Farchnata Creu Hanes yn Sain Ffagan
- Polisi Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd ar gyfer Amgueddfa Cymru.

⁶Gweler <http://www.museumwales.ac.uk/en/visionmap>

⁷Gweler <http://wales.gov.uk/docs/strategies/110929fullen.pdf>

⁸Gweler

<http://www.museumwales.ac.uk/en/visionmap/cydraddoldeb> ac

amrywiaeth i'w staff, gwirfoddolwyr a'r rhai sy'n defnyddio ein gwasanaeth

3.2 Sut y gwnaethom greu'r Cynllun Gweithgareddau

3.2.1 Yr hyn rydym wedi'i ddysgu o arbrofion yn y gorffennol: Oriel 1 a Gwreiddiau

Yn ystod y degawd diwethaf, mae Sain Ffagan wedi gweithio i newid canfyddiad y cyhoedd o'i rôl ac ymgysylltu â phobl wrth ddatblygu cynnwys. Daeth enghraifft o hyn yn 2006-7 gydag arddangosfa arbrofol ar y thema 'perthyn' yn un o dair oriel dan do'r Amgueddfa, Oriel 1.

Defnyddiwyd sawl dull o ymdrin â chynnwys a gynhyrchwyd gan ddefnyddwyr a chyd-guradu. Roedd y rhain yn cynnwys:

- 'Eich Dreser Gymunedol', a oedd yn darparu llwyfan i grwpiau cymunedol ddewis ac arddangos eitemau o werth a phwysigrwydd iddynt. Bu'r cysyniad hwn yn boblogaidd ac, ers hynny, mae wedi'i addasu gan gymuned yng nghymoedd y De i ddehongli treftadaeth yn y fan a'r lle.
- Digwyddiadau ac arddangosiadau cydweithredol gyda chymunedau Du, Asiaidd ac Ethnig Lleiafrifol, a oedd yn myfyrio ar arferion sy'n ymwneud â chredoau e.e. gweithio gyda Phwyllgor Puja Cymru i ddod â dau artist o India i greu delwau o dduwiau Hindŵaidd. Cymerodd y rhain le delwau presennol y Pwyllgor, sydd wedi'u rhoi i'r Amgueddfa erbyn hyn, gan ein galluogi i sicrhau bod y gymuned Hindŵaidd yn cael ei chynrychioli'n barhaol yn ein casgliadau.
- Y Wal Ieithoedd, a oedd yn arddangos enwau 100 o ieithoedd sy'n cael eu siarad yng Nghymru erbyn hyn, wedi'u hysgrifennu â llaw gan bobl sy'n eu siarad.



Animeiddiadau, wedi'u hysbrydoli gan y casgliadau, a grëwyd gan dair ysgol gynradd o rannau gwahanol iawn o Gymru yn gweithio gyda Cinetig, cwmni animeiddio proffesiynol. Roedd yr ysgolion yn cynnwys ysgol gymunedol Gymraeg ei hiaith yn bennaf o'r Gogledd-orllewin, ysgol o dde Sir Benfro sy'n draddodiadol Saesneg ei hiaith ac ysgol yng nghanol dinas Caerdydd gyda thros 22 o ieithoedd cymunedol.

Mae'r gwerthusiad yn awgrymu bod y cyfeiriad newydd wedi cael derbyniad gwresog. Fodd bynnag, cawsom wybod bod yr arddangosiadau a guradwyd gan y gymuned, er yn llwyddiannus, wedi'u sbarduno gan anghenion yr Amgueddfa, yn hytrach nag anghenion y cyfranogwyr, felly gellid ystyried bod 'diffyg-grymuso' yn eu nodweddu.⁹ Felly, mae Creu Hanes yn cael ei sbarduno gyda chynulleidfaoedd a chyfranogwyr, a chanddynt, i sicrhau amgueddfa gynaliadwy a pherthnasol ar gyfer y dyfodol.

Hefyd yn ystod 2006-7, symudwyd y casgliadau archaeoleg yn Amgueddfa Genedlaethol Caerdydd i'r orielau arddangos dros dro fel rhan o raglen fawr o ailddatblygu ac adnewyddu. Roedd yr arddangosfa a ddeilliodd o hynny, *Gwreiddiau: Canfod y Gymru Gynnar*, yn gyfle i arbrofi gyda dulliau newydd o arddangos a dehongli, er mwyn paratoi ar gyfer adleoli'r arddangosiadau archaeoleg yn barhaol i Sain Ffagan: Amgueddfa Werin Cymru yn y pen draw.



⁹ Gweler Bernadette Lynch, (2011), *Whose cake is it anyway? A collaborative investigation into engagement and participation in 12 museums and galleries in the UK*. Adroddiad cryno ar gyfer Sefydliad Paul Hamlyn

Cynhaliwyd rhaglen o ymchwil ymwelwyr, a oedd yn cynnwys staff ac ymgynghorwyr allanol. Tynnodd yr astudiaethau sylw at bwysigrwydd straeon dynol i ymgysylltiad ymwelwyr. Roedd saith o'r deg 'gorsaf' yr ymwelwyd â nhw fwyaf yn yr arddangosfa yn rhai a oedd â chynrychiolaethau o'r ffurf ddynol, boed hynny drwy ffotograffau, penddelwau efydd neu weddillion ysgerbydol. Bydd yr orielau newydd a grëwyd gan Creu Hanes yn ymgorffori personoli'r gorffennol ym mhob rhan o'u dehongliad.

Ym mis Ebrill 2010, cynhaliodd Morris Hargreaves McIntyre werthusiad ansoddol o *Gwreiddiau* a daeth i gasgliadau tebyg, sef bod elfennau mwyaf poblogaidd yr arddangosfa'n canolbwyntio ar y straeon dynol. Argymhellwyd dehongli haenog ac elfennau mwy rhyngweithiol i ddiwallu anghenion deongliadol eang ymwelwyr, yn enwedig anghenion teuluoedd. Canfuwyd bod ymwelwyr yn hoffi gallu gwneud cysylltiadau personol â'r gwrthrychau a'r straeon. I'r perwyl hwn, bydd cyflwyno cysylltiadau mwy clir a pherthnasol â'r presennol a theithiau dysgu gwahaniaethol yn cael eu datblygu gyda chymunedau yn y project hwn.



3.2.2 Yr hyn rydym wedi'i ddysgu gan eraill

Cyfranogi ac ymgysylltu

Mae ein penderfyniadau wrth greu ein rhaglen o weithgareddau wedi'u llywio drwy astudio ac arsylwi ar enghreifftiau sefydliadau eraill sydd ag enw da am arferion da o ran cyfranogi ac ymgysylltu â'r gymuned. Nid yw'r enghreifftiau a nodir yma yn hollgynhwysol o bell ffordd. Lluniwyd y rhestr hir gychwynnol o'r amgueddfeydd hynny a enwebwyd naill ai ar gyfer Gwobr Amgueddfa'r Flwyddyn/ Gwobr Gulbenkian/Gwobr y Gronfa Gelf, y Gwobrau Plant mewn Amgueddfeydd neu wobrau eraill (megis y gwobrau AHI nad ydynt yn bodoli mwyach).

Defnyddir amryw o dechnegau sylfaenol gan yr amgueddfeydd hynny sy'n dymuno datblygu cyfranogiad ac ymgysylltiad â'u defnyddwyr a'u cymunedau. Mae'r rhain fel a ganlyn:

Ymgysylltu drwy'r cyfryngau digidol

Mae hyn yn cynnwys llwybrau realiti estynedig a chynnwys defnydd personol; tagio; hwyluso sylwadau cyhoeddus amserol a bwydo hyn i mewn i arddangosiadau sy'n esblygu e.e.

- tagio casgliadau ar y wefan (Horniman Museum)
- arddangosfeydd rhithwir gan grwpiau cymunedol a grwpiau anodd eu cyrraedd (Herbert Museum, Coventry)
- llwybrau tref realiti estynedig (Harris Museum, Preston; 'Streetmuseum', Museum of Londod))
- ymgynghoriad cymunedol ar faterion cyfoes ar y wefan ac mewn orielau (M Shed, Bryste)
- cyrchu torfol (People's Collection; V&A; London Transport Museum; M Shed)
- apelio at gynulleidfaoedd arbenigol (Tate)
- cysylltu atyniadau, digwyddiadau a chyfeiriadedd (Kew Gardens)
- cyhoeddi data casgliadau (The Brooklyn Museum; Culture Grid)

Ymgynghoriad cymunedol ar gyfer datblygiadau newydd a gwaith parhaus

- ar gyfer yr oriel 'Story of Preston' sydd ar y gweill (Harris Museum, Preston)
- 'Birmingham – a City in the Making' (Birmingham Museums)
- grwpiau rhanddeiliaid o gymunedau, ieuenctid, blynyddoedd cynnar, athrawon ac oedolion ag anawsterau dysgu (Museum of Liverpool; Colchester and Ipswich Museums)

Mannau arddangos cymunedol

- gofod pwrpasol ar gyfer arddangos casgliadau preifat ('Finders Keepers', Royal Albert Museum, Caerwysg)
- casys a phaneli arddangos bach ar gyfer pob maestref/cymuned yn yr arddangosiad craidd ar hanes Bryste (M Shed)
- rhaglen dreigl o arddangosiadau bach dros dro ar/gan grwpiau cymunedol mewn tair oriel (Museum of Liverpool).
- man arddangos cymunedol (Kelvingrove, Glasgow)
- oriel gymunedol (People's History Museum, Manceinion)
- project 'Mapping the change' i gofnodi effaith gymunedol creu safle'r Gemau Olympaidd yn nwyrain Llundain (Hackney Museum)

Hwyluso adrodd straeon personol drwy'r casgliadau

- 'Moving here' (Royal Albert Museum, Caerwysg)
- project adrodd straeon digidol (Tyne & Wear Museums)
- amrywiol, yn enwedig 'Postcodes project' (Museum of London)

Annog a hwyluso arsylwi personol ac integreiddio hyn mewn arddangosiadau ac arddangosfeydd

- 'Moving here' (Royal Albert Museum, Caerwysg)
- projectau Olympiad Diwylliannol (yn enwedig Leeds, Newcastle, Efrog, Gogledd Iwerddon)
- integreiddio ffilmiau o ffonau symudol gan filwyr ar y rheng flaen yn Irac ac Affganistan (National Army Museum)

Paneli ieuenctid

- Creative Consultants (Manchester Art Gallery)
- New Youth Panel (Horniman Museum)
- The Preservative Party (Leeds City Museum)

Gwirfoddoli therapiwtig a chefnogol

- Norton Priory
- Museum of East Anglian Life

Rhaglenni dysgu gydol oes a phrentisiaethau

- Museum of East Anglian Life
- Gressenhall
- Weald & Downland Museum

Menter gymdeithasol

- Museum of East Anglian Life



Ffactorau sy'n galluogi amgueddfeydd i ymgymryd â chyfranogiad ystyrlon

Mae cymaint o waith da mewn amgueddfeydd yn dibynnu'n bennaf ar awydd a gallu staff medrus i ymgysylltu â'r cymunedau y maent yn eu gwasanaethu mewn ffyrdd ystyrlon ac effeithiol. Wrth i'r bobl hyn ddatblygu eu gyrfaedd, mae eu 'hysbryd ymgysylltu' yn symud gyda nhw i sefydliadau eraill.

Yn yr un modd, mae'r newid mewn agendâu gwleidyddol a chyllidebau sy'n crebachu, ynghyd â grantiau ariannu mawr, yn parhau i newid cyfeiriad gwaith amgueddfeydd, gan beryglu cynaliadwyedd hirdymor y cysylltiadau a sefydlwyd gyda chymunedau.

O arsylwi a thrafod gyda chymheiriaid mewn sefydliadau eraill, rydym wedi nodi'r ffactorau canlynol sy'n galluogi amgueddfeydd i ddarparu cyfleoedd ar gyfer cyfranogiad ystyrlon:

- strategaeth raglennu (a chyllideb) sydd â'r nod o ddatblygu ac adnewyddu arddangosiadau a dehongliad yn barhaus
- strategaeth raglennu i annog syniadau ar gyfer arddangosfeydd gan y cyhoedd
- strategaeth raglennu sy'n rhoi amser i ddigwyddiadau amgueddfeydd gael eu sefydlu a'u hymwreiddio yn ymwybyddiaeth y cyhoedd fel 'traddodiad' o ymweld â'r amgueddfa ac ymgysylltu â'r amgueddfa
- manau pwrpasol ar gyfer arddangos gwaith a rhoi adborth
- defnyddio microwefannau ar gyfer projectau sy'n caniatáu mwy o hyblygrwydd dylunio a chynnwys y tu allan i gyfyngiadau arddull y brif wefan gorfforaethol
- cyfran uchel o'r casgliad ar gael ar-lein
- darparu gwaith menter gymdeithasol a phrentisiaethau mewn partneriaeth â cholegau AB ac AU lleol
- y gallu i ddarparu'r gofod ffisegol a thasgau parhaus i ddarparu ar gyfer gwaith menter gymdeithasol

- cyllideb a thîm pwrpasol ar gyfer ymgysylltu â'r gymuned a hwyluso mewnbyn cymunedol
- parodrwydd staff a chyrrff llywodraethu i ymateb yn gadarnhaol i geisiadau
- staff ac adnoddau i ganiatáu ymgysylltu parhaus yn y tymor hir.

Amgueddfeydd hanes cenedlaethol ac amgueddfeydd awyr agored Ewrop

Ym mis Medi 2011, aeth Cyfarwyddwr Project ac Arweinydd Cynnwys Creu Hanes i 25ain gynhadledd Cymdeithas Amgueddfeydd Awyr Agored Ewrop (AEOM) yn y Weriniaeth Slofacaid a'r Weriniaeth Tsiec. Gwnaeth Cyfarwyddwr y Project gyflwyniad ar y project Creu Hanes yn Sain Ffagan, a gafodd dderbyniad brwdfrydig iawn gan gynrychiolwyr, yn enwedig cydweithwyr o wledydd gogledd Ewrop. Mae datblygu amgueddfeydd awyr agored cenedlaethol i fod yn amgueddfeydd hanes



cenedlaethol yn gyfeiriad mae llawer o'n cydweithwyr yn symud iddo. Roedd y Nederlands Openluchtmuseum yn Arnhem wedi'i glustnodi fel lleoliad Amgueddfa Hanes Genedlaethol newydd, ond nid yw cynlluniau'r llywodraeth yn mynd rhagddynt ar hyn o bryd. Roedd yr amgueddfa ddadleuol hon i gyflwyno 50 o eitemau yn hanes cenedlaethol yr Iseldiroedd mewn ffordd ddidactig, wedi'u dewis ar gyfer 'canon' newydd ar gyfer addysgu hanes mewn ysgolion. Mae wedi ennyn llawer o ddadlau ymhlith academyddion ac athrawon am ei dull gweithredu o'r brig i lawr, gorfodaeth ac addysgeg wladol.

Mae amgueddfeydd awyr agored, fel sefydliadau sydd â thraddodiad o fabwysiadu dull 'hanes oddi isod', yn chwilio am ffyrdd o fod yn berthnasol i fywyd cyfoes, gan ddiweddarau eu casgliadau a'u gosod yng nghyd-destun naratifau hanesyddol ehangach heb aberthu'r ymgysylltiad cyhoeddus a fu'n gryfder iddynt. Yn dilyn y cyflwyniad yn y gynhadledd, penderfynwyd gwneud hyn yn thema cynhadledd yn y dyfodol.

Sain Ffagan sydd ar y blaen o ran creu cyfeiriad newydd ar gyfer amgueddfeydd awyr agored Ewrop, ac mae ganddi'r potensial i ddylanwadu'n fawr ar y sector.

Skansen, Amgueddfa Hanesyddol Sweden ac Amgueddfa Vasa

Yr ysbrydoliaeth ar gyfer Sain Ffagan a'r rhan fwyaf o amgueddfeydd awyr agored eraill Ewrop oedd Skansen yn Stockholm. Gwnaed ymweliad meincnodi â Skansen gan uwch dîm rheoli o Amgueddfa Cymru, yng nghwmni Gweinidog Tai, Adfywio a Threftadaeth Llywodraeth Cymru.

Mae Skansen yn denu 1.4 miliwn o ymwelwyr y flwyddyn, 60-70% ohonynt yn ymwelwyr dychwel, a'r rhan fwyaf ohonynt o ardal Stockholm. Mae ymweld â Skansen yn draddodiad yn Stockholm. Ar wahân i ddigwyddiadau ar raddfa fawr a gynhelir mewn ardal gyngherddau ddynodedig, maent yn canolbwyntio ar raglenni digwyddiadau ar gyfer plant a phobl ifanc i ddenu ymweliadau dychwel. Nododd Cyfarwyddwr Skansen ei bod yn cymryd tua thair neu bedair blynedd i ddigwyddiad sydd newydd ei sefydlu ddod yn 'draddodiad' ymhlith pobl Stockholm.

Er bod ganddynt dîm dysgu ac adeiladau da, yn wahanol i Sain Ffagan nid oes ganddynt adran ymchwil/curadurol ers iddynt hollti o Amgueddfa Nordiske rai blynyddoedd yn ôl. Mae hyn yn creu anawsterau iddynt, yn enwedig gyda'u pwyslais ar gywirdeb a dilysrwydd wrth amddiffyn a hyrwyddo Skansen fel brand. Fodd bynnag, mae gennym lawer i'w ddysgu ganddynt o hyd o ran sefydlu cysylltiadau hirdymor â'n cynulleidfaoedd.

Roedd Amgueddfa Hanesyddol Sweden, Historiska museet, yn gymhariaeth ddiddorol â chynlluniau Sain Ffagan ar gyfer amgueddfa hanes genedlaethol ddialogol. Maen nhw hefyd yn ceisio rhyngwynebu â chynulleidfaoedd ehangach a dysgu beth mae'r cyhoedd

yn ei werthfawrogi treftadaeth yn hytrach na'r farn arbenigol. Roeddent am i blant a phobl ifanc ddysgu sut i feddl yn eu hamgueddfa, yn hytrach na chael eu bwydo â gwybodaeth ffeithiol. Iddyn nhw, fel yn achos Sain Ffagan, roedd ymgysylltu â'r genedl ehangach (yn hytrach na Stockholm) yn her enfawr. Roeddent yn archwilio amryw o wahanol lwybrau cyfryngau newydd i oresgyn hyn.



Mae Amgueddfa Vasa, ar y llaw arall, yn amgueddfa syfrdanol – llong gyflawn a suddodd ym 1628 ac a gafodd ei hachub yn y 1960au. Fodd bynnag, nid yw'n atyniad i bobl Stockholm – pobl o'r tu allan yw ei chynulleidfaoedd yn bennaf, a phrin iawn yw'r ymweliadau dychwel. Mae angen mwy na rhywbeth i syfrdanu ymwelwyr i feithrin ymdeimlad o berchnogaeth a thraddodiad o gyfranogiad.



Archaeoleg awyr agored ac arbrol

Mae archaeoleg awyr agored yn ffenomen sydd wedi hen ennill ei phlwyf ar draws tir mawr Ewrop lle mae dros 300 o amgueddfeydd yn galw eu hunain yn 'amgueddfeydd awyr agored archaeolegol' (AOAMs). Mae'r rhain yn wahanol i amgueddfeydd awyr agored fel Skansen gan fod yr adeiladau sy'n ffurfio eu craidd yn adeiladau modern yn seiliedig ar dystiolaeth archaeolegol, yn hytrach na strwythurau hanesyddol wedi'u trawsblannu.

Mae'r diffyg dilysrwydd hanesyddol sy'n rhan annatod o'r gwahaniaeth hwn yn cynnig heriau a chyfleoedd i'r sefydliadau hyn. Mae perygl i AOAMs gael eu hystyried yn barciau thema arwynebol ac, i osgoi hyn, mae llawer yn clymu eu hunain i gymuned academiaidd, yn bennaf drwy is-ddisgyblaeth archaeoleg arbrol, er mwyn sicrhau bod eu cynrychiolaeth o'r gorffennol mor hanesyddol gywir â phosibl.



Mae'r prif gyfle a gynigir gan yr adeiladau mewn AOAMs yn deillio o'u ffabrigau modern – nid yw'r adeiladau'n werthfawr ynddynt eu hunain; gellir eu haddasu, eu tynnu i lawr neu eu hailadeiladu fel y bo'n briodol. Mae hyn yn ehangu'r amrywiaeth o ryngweithiadau a all ddigwydd ynddynt. Am y rheswm hwn, mae gan AOAMs gysylltiadau cryf yn aml â'r gymuned ailberfformio ac mae rhai yn annog defnyddwyr i fyw yn eu strwythurau. Mewn llawer o leoliadau, anogir ymwelwyr i fod yn ddefnyddwyr, gan gymryd rhan mewn gweithgareddau ymarferol.

Mae AOAMs yn cyfuno tair prif elfen o fewn eu cynnig i'r cyhoedd: adeiladau, ymarferol ac arbrol. Pwysleisir gwahanol elfennau yn wahanol ar draws Ewrop, ond mae'r



tair yn hanfodol: mae adeiladau heb weithgareddau'n wag ac yn ddi-nod, mae archaeoleg arbrol heb weithgareddau'n elitaidd ac yn anhygyrch, ac nid oes hygyrdd i adeiladau heb arbrolion ym marn defnyddwyr.



Mae gan Sain Ffagan lawer o'r seilwaith sydd ei angen i ddatblygu fel AOAM yn barod. Ers 2010, mae Amgueddfa Cymru wedi bod yn aelod o EXARC, Sefydliad Cyswllt ICOM sy'n cynrychioli amgueddfeydd awyr agored archaeolegol ac archaeoleg arbrofol. Mae Sain Ffagan yn un o ddeg amgueddfa sy'n rhan o brosiect OpenArch EXARC i greu partneriaeth barhaol o amgueddfeydd awyr agored archaeolegol ledled Ewrop, gan gyfnewid arferion gorau rhwng amgueddfeydd er budd profiad ymwelwyr.

3.2.3 Pwy oedd yn rhan o'r broses o ddatblygu syniadau?

Mae'r Cynllun Gweithgareddau'n ganlyniad i gyfnod dwys o ymgynghori o fewn a'r tu allan i'r Amgueddfa. Dyma'r sylfaen ar gyfer ein holl waith yn y dyfodol, a bydd yn parhau nid yn unig dros oes y project ond hefyd y tu hwnt fel dull o ddatblygu'n barhaus mewn partneriaeth ag eraill. Er mai cyfrifoldeb Arweinydd Cynnwys y Project a'r Rheolwr Dysgu yn Sain Ffagan ydyw yn y pen draw, mae'r cynllun wedi elwa ar fewnbwn amryw o bobl:

Mewnbwn mewnol

Mae staff o'r adrannau canlynol yn Amgueddfa Cymru, ymhlith eraill, wedi llywio'r broses: Archaeoleg a Nwmismateg, Hanes Cymdeithasol a Diwylliannol, Diwydiant, Celf, Dysgu, Rhaglennu, Cyfryngau Newydd, Marchnata, Amgueddfa Genedlaethol y Glannau, Amgueddfa Lechi Cymru a Big Pit: Amgueddfa Lofaol Cymru. Roedd mewnbwn gan y Pennaeth Rheoli Adeiladau ac Ystadau, yn ogystal â Phennaeth Sain Ffagan, y Prif Gadwraethydd, y Rheolwr Ystadau, Pennaeth yr Uned Adeiladau Hanesyddol, y Cydgysylltydd Gweithgareddau, y Swyddog Marchnata, y Rheolwr Gwasanaethau Ymwelwyr a'r Swyddog Digwyddiadau ar y safle'n hanfodol hefyd.

Mae gan y project ddau aelod o staff hefyd sy'n ymroddedig i ymgysylltu â'r cyhoedd a chawsant gymorth gan yr Adran Polisi a Chynllunio Corfforaethol. Mae cyfarwyddiaeth Amgueddfa Cymru wedi rhoi cyngor a chymorth ym mhob cam wrth ddatblygu'r cynllun. Mae cyfanswm o 72 o aelodau staff wedi cyfrannu'n

uniongyrchol. Rydym wedi cynnal diweddariadau a thrafodaethau wythnosol ar brosiectau sy'n agored i'r holl staff, tra bod cyfarfodydd Bwrdd y Project a Grŵp Comisiynu'r Ymddiriedolwyr wedi ymgysylltu â'r rhai ar y lefel uchaf.

Mewnbwn allanol

Mae ein dull o ymgynghori'n allanol a chymryd rhan yn y gwaith o gynllunio'r project hwn wedi bod yn ddeublyg:

a. Cydweithio â phartneriaid posibl

Rydym wedi ymgysylltu â thros 130 o sefydliadau a chymdeithasau partner posibl. Rhaid i ni gydnabod bod gennym lawer i'w ddysgu gan sefydliadau sydd eisoes â dealltwriaeth ddofn o anghenion rhai sectorau. Sefydlwyd fforymau cyfranogol a fydd yn gweithio gyda ni gydol y project a thu hwnt.

Maent yn cynnwys:

- sefydliadau partner sy'n gweithio gyda gwirfoddoli
- Llysgenhaddon Ifanc (14-17 oed)
- sefydliadau partner sy'n gweithio gyda chymunedau amlddiwylliannol a Chymraeg
- sefydliadau partner sy'n gweithio gydag oedolion mewn dysgu anffurfiol
- fforwm dylunio defnyddwyr
- athrawon mewn ysgolion cynradd ac arbennig yn y De-ddwyrain a'r Gogledd-orllewin
- athrawon uwchradd o'r De
- fforwm peilot sy'n edrych ar sgiliau Treftadaeth Ddiwylliannol Anniriaethol
- academyddion prifysgol sy'n ymwneud ag addysgu hanes, archaeoleg, y celfyddydau perfformio ac astudiaethau Cymreig.

Yn ogystal â'r sesiynau dwys hyn, rydym wedi cyflwyno ein cynlluniau a'n syniadau i amryw o sefydliadau proffesiynol a lleol e.e. Cyngor Sir Caerdydd, Llyfrgell Genedlaethol Cymru, BBC Cymru, Ymchwil Hanes Cymru, Cadw,

Cyngor Celfyddydau Cymru, Cyngor Dylunio Cymru, Cymdeithas Amgueddfeydd Awyr Agored Ewrop, EXARC, Bwrdd Dyniaethau Cymru, UK Forum of History HMI Inspectorate, Ymddiriedolaeth Archaeolegol Gwynedd, Gwasanaeth Integreiddio Somaliaid, Asiantaeth yr Amgylchedd a'r Grŵp Amgylchedd Hanesyddol.

b. Cydweithio â defnyddwyr posibl

Rydym wedi sefydlu pedwar grŵp gwahanol o bobl ifanc i ddyfeisio a datblygu'r rhaglen o weithgareddau ar gyfer pobl ifanc yn y Cynllun Gweithredu. Mae'n arwyddocaol bod y pedwar grŵp wedi dweud mai rhyngweithio â'r casgliadau - yn enwedig y rhai y tu ôl i'r llenni - oedd ffocws eu diddordeb. Dewiswyd Fforwm Ieuentid Caerffili i weithio gyda chynrychiolwyr o'r fforymau athrawon i ddilyn a llywio cynnydd y Tîm Dylunio yng Nghamau AB a CD. Mae'r fforwm ar y cyd hwn yn awyddus i lywio'r broses ddylunio yn ei chyfanrwydd, hyd at gwblhau, gwerthuso a rhannu etifeddiaeth.

Bu grwpiau defnyddwyr newydd Du, Asiaidd ac Ethnig Lleiafrifol a C2DE yn allweddol wrth dreialu amrywiaeth o weithgareddau posibl. Mae'r grwpiau hyn yn cynnwys Genesis Cymru (Rhieni Sengl Di-waith) yn profi potensial y casgliadau wrth ddatblygu sgiliau rhianta, grwpiau teuluol o'r gymuned Somaliaidd yng Nghaerdydd yn samplu syniadau ar gyfer gweithdai creadigol, MENCAP Cymru yn gweithio ar adnoddau i wella mynediad a dehongliad y safle ar gyfer plant ac oedolion anabl, a The Parade, sy'n arbenigo mewn Saesneg ar gyfer Siaradwyr Ieithoedd Eraill (ESOL) i ddatblygu adnoddau ar gyfer oedolion nad ydynt yn defnyddio'r Gymraeg na'r Saesneg fel eu hiaith gyntaf.



3.3 Yr hyn rydym yn ei wybod am ein cynulleidfaoedd presennol

Sain Ffagan yw prif atyniad treftadaeth Cymru. Ers cyflwyno mynediad am ddim yn 2001, rydym wedi denu 621,933 o ymwelwyr y flwyddyn ar gyfartaledd a, rhwng 2010 a 2011, ymgysylltodd 250,000 o bobl â Sain Ffagan ar-lein.

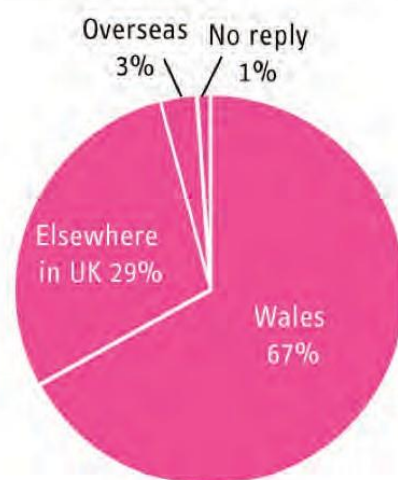
Mae niferoedd ymwelwyr wedi bod yn weddol sefydlog rhwng 2002 a 2010, yn amrywio o'r ffigur isaf o 582,798 o ymwelwyr yn 2005/06 i'r ffigur uchaf o 674,678 yn 2007/08 (pan agorwyd yr eglwys ganoloesol a'r arddangosfa *Perthyn*). Y cyfnodau mwyaf poblogaidd i ymweld yw adeg y Pasg a Mehefin-Medi (yn enwedig mis Awst). Mae'r cyfnod llai prysur naill ochr a'r llall yn cynrychioli cyfleoedd newydd i dyfu cynulleidfaoedd - cynnig haws i'w ystyried yn sgil creu mannau dan do a fydd yn lleihau canfyddiadau o Sain Ffagan fel cyrchfan mewn tywydd braf yn unig.

Mae gennym ganlyniadau astudiaethau ymchwil annibynnol niferus a gomisiynwyd, yn ogystal â'n systemau casglu data ein hunain i ddarparu gwybodaeth am ein defnyddwyr presennol a'r rhai nad ydynt yn ddefnyddwyr.¹⁰

3.3.1 Ein defnyddwyr

Mae'r rhan fwyaf o ymwelwyr yn dod o Gymru ac yn dod fel grwpiau teuluol. Teuluoedd yw 56% o'r holl ymwelwyr, ac mae nifer y teuluoedd â phlant o dan 5 oed yn gymharol uchel (12%), er bod nifer y bobl ifanc 16-24 oed yn isel. Mae 65% o'r holl ymwelwyr yn perthyn i raddau cymdeithasol ABC1, o gymharu â 43% o boblogaeth Cymru a

Geographical origination



59% o boblogaeth Caerdydd. Mae cyfraddau ymwelwyr dychwel yn uchel – mae 69% o'r ymwelwyr wedi bod i'r Amgueddfa o'r blaen.

Ar gyfartaledd, mae 90,000 o ymweliadau dysgu ffurfiol – 15% o'r holl ymwelwyr – â Sain Ffagan bob blwyddyn. Mae'r rhan fwyaf gan ysgolion cynradd, yn enwedig yng Nghyfnod Allweddol 2 (7-11 oed). Fel yn yr ystadegau dysgu anffurfiol, mae cydberthynas amlwg rhwng canran ac amllder ymweld a phellter o'r Amgueddfa. Mae'r rhan fwyaf o'r ymweliadau gan ysgolion uwchradd yn cael eu gwneud gan ysgolion o Ffrainc, tuedd rydym yn bwriadu gwneud iawn amdani drwy gynyddu'r capasiti ar gyfer grwpiau blwyddyn gyfan o fyfyrwyr Bagloriaeth Cymru.

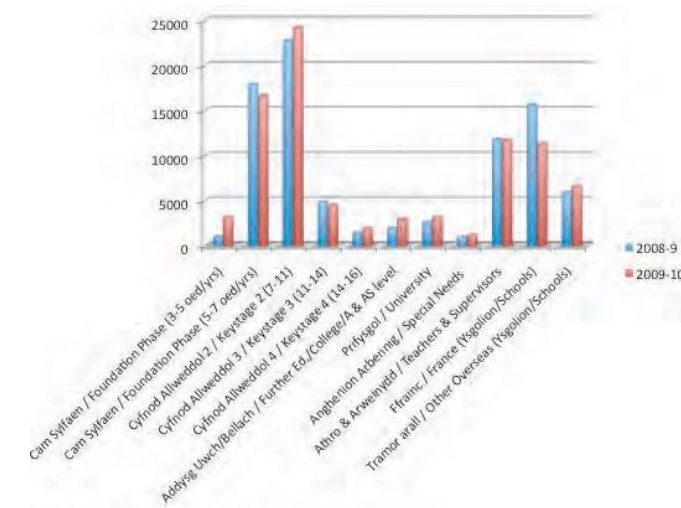
Ar-lein, mae gan Sain Ffagan hunaniaeth gref iawn, gyda'r rhan fwyaf o chwiliadau ar-lein yn defnyddio ffurf ar enw'r brand ac yn cyrraedd y wefan drwy Google neu beiriannau chwilio eraill. Mae'r rhan fwyaf o'r traffig gwe yn tarddu o'r DU, gyda llawer ohono o Gymru.

Ond er bod ymwybyddiaeth uchel o Sain Ffagan a'i chynnig craidd, dengys ymchwil nad yw amrywiaeth ein safle'n cael ei adlewyrchu gan amrywiaeth ein hymwelwyr ar-lein, all-lein neu hyd yn oed ar y safle ac y dylem fod yn gwneud mwy i apelio at grwpiau heb gynrychiolaeth ddigonol.

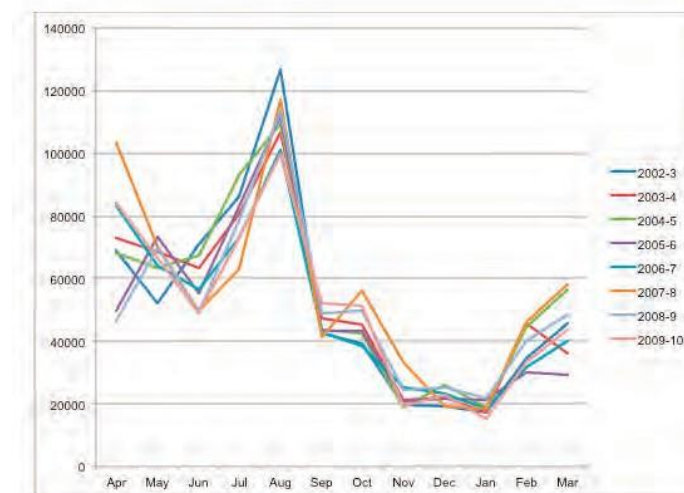
3.3.2 Grwpiau heb gynrychiolaeth ddigonol

Dengys ymchwil bod amryw o grwpiau heb gynrychiolaeth ddigonol ddim yn ymweld ar hyn o bryd neu'n profi rhwystrau i gymryd rhan lawn yng ngweithgareddau'r Amgueddfa (gweler 3.4.4). Mae'r dystiolaeth ymchwil ymwelwyr yn awgrymu eu bod yn:

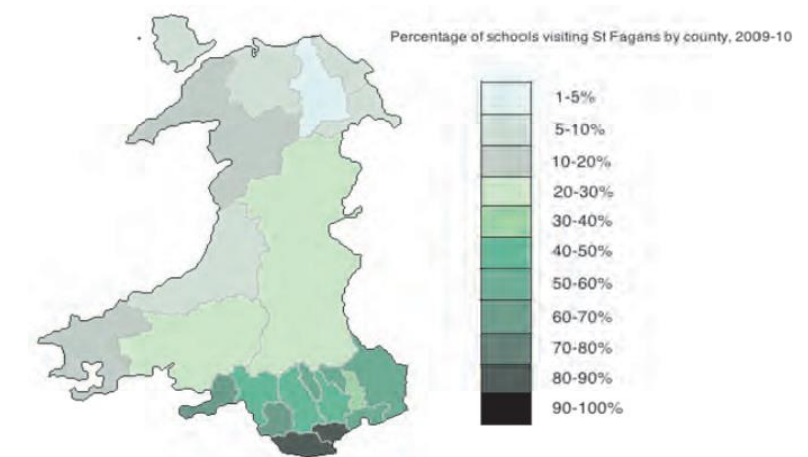
- gymunedau Du, Asiaidd ac Ethnig Lleiafrifol
- oedolion a theuluoedd lleol, yn enwedig y rhai mewn ardaloedd C2DE e.e. Y Tyllgoed, Pentrebane, Trelái a Chaerau yng Nghaerdydd; ardaloedd Cymunedau yn Gyntaf yng nghymoedd y De
- ysgolion a chymunedau o ardaloedd gwledig yn y Gorllewin, y Canolbarth a'r Gogledd
- rhai grwpiau twristiaeth, yn enwedig cynyddu'r gyfran o farchnadoedd twristiaeth y DU e.e. marchnadoedd newydd sy'n dod i'r amlwg



Nifer yr ymweliadau dysgu ffurfiol yn ôl categori, 2008-10



Ffigurau ymwelwyr misol, 2002-10



Canran yr ysgolion a ymwelodd â Sain Ffagan yn ôl sir, 2009-10

¹⁰ Evaluation of how visitors use the St Fagans site among a mix of new, lapsed and current visitors, and families and adult only parties (164 sample size), Morris Hargreaves McIntyre (2008); Evaluation of St Fagans' galleries with families and independent adults (4 focus groups), Morris Hargreaves McIntyre (2009); Perceptions Study of St Fagans (300 telephone interviews), Morris Hargreaves McIntyre (2009); Visitor Profiling Study (775 exit interviews at St Fagans), Morris Hargreaves McIntyre (2009); Qualitative Evaluation of NMC's Origins gallery (discussion groups with socially-motivated and intellectually-motivated families) Morris Hargreaves McIntyre (2009); Museum electronic booking system which captures data relating to age, geographical region and Communities First areas with formal learning visitors.

3.4 Ymgysylltu a dehongli

3.4.1 Ymwybyddiaeth o Sain Ffagan a'r hyn sydd ganddi i'w gynnig

Mae lefel uchel o ymwybyddiaeth o Sain Ffagan – roedd 98% o'r bobl a arolygwyd yn y dalgylch lleol wedi clywed am Sain Ffagan ac roedd bron pob un wedi ymweld â hi ar un adeg – dim ond 9% oedd erioed wedi bod i'r Amgueddfa o'r blaen.¹¹

Roedd gan ymatebwyr lefel uchel o ymwybyddiaeth o'r cynnig craidd. Mae tua 70% yn gwybod am y gerddi, y parc, y Castell, yr anifeiliaid, y crefftwyr a'r bwyty ond roedd llai o ymwybyddiaeth o'r orielau, arddangosfeydd sy'n newid, digwyddiadau, gweithdai a'r maes chwarae. Mae hyn yn awgrymu mai'r sbardun ar gyfer ymweliadau dychwel yw pa mor ddymunol yw'r amgylchedd yn hytrach nag ymgysylltiad dyfnach ag amcanion dysgu'r Amgueddfa. Mae hon yn thema sy'n codi dro ar ôl tro yn yr ymgynghoriad â defnyddwyr a'r ymchwil ymwelwyr a gynhaliwyd fel rhan o'r gwaith cynllunio ar gyfer ailddatblygu, ac mae'r cynlluniau ar gyfer y project hwn wedi mynd i'r afael â hi.

Hyd yn oed pan fyddant wedi cyrraedd y safle, mae'n ymddangos nad yw llawer o ymwelwyr yn gwybod pa ddigwyddiadau sy'n cael eu cynnal ac, wrth adael y safle, nid ydynt yn ymwybodol o wybodaeth am ddigwyddiadau yn y dyfodol.¹² Mae angen darparu gwybodaeth ymgysylltu fanylach er mwyn osgoi ymwelwyr yn mynd i'r rhannau cyfarwydd o'r safle sy'n cael eu gorddefnyddio. Mae angen egluro hyn cyn i ymwelwyr cyrraedd ac ar ôl iddynt gyrraedd i'w galluogi i gynllunio eu hymweliad

3.4.2 Adborth ar brofiad ymwelwyr

Er gwaethaf y teimladau cadarnhaol ar y cyfan tuag at yr Amgueddfa, mae'r adborth a gafwyd drwy amryw o astudiaethau ymchwil ymwelwyr wedi dangos y gellid gwella profiad cyffredinol ymwelwyr (yn enwedig lefelau ymgysylltiad ymwelwyr) yn fawr.

¹¹ Visitor Profiling Study (775 exit interviews at St Fagans), Morris Hargreaves McIntyre (2009)

¹² Rhaglen ymchwil Digwyddiadau 1500-1700 ac Arddangosfa Creu Hanes a gynhaliwyd gan Cynulleidfaoedd Cymru, Medi 2011

Dehongli'r safle

- Mae diddanu'r plant yn ffactor allweddol wrth benderfynu ar ddiwrnodau allan. Mae teuluoedd a phobl ifanc wedi dweud dro ar ôl tro eu bod am gael mwy o ryngweithio a digwyddiadau. Hoffai ymwelwyr gael mynediad at ddehongliad mewn gwahanol fformatau, gan wneud y profiad yn fwy ymdrochol.
- Un edefyn cyffredin yw eisiau gwybod mwy am 'sut roedd pobl yn byw yn y gorffennol' h.y. personoli'r hanes.
- Mae diddordeb mawr hefyd ym mhrosesau'r Amgueddfa – sut rydym yn gwybod beth rydym yn ei wybod, sut rydym yn penderfynu beth i'w gasglu.
- Mae'r ymdeimlad cryf o adnabyddiaeth gyda rhai arddangosion yn datgloi'r angen i gyfrannu at y straeon hefyd, i ychwanegu at yr wybodaeth a gedwir gan yr Amgueddfa.
- Mae'r diffyg gwybodaeth gyd-destunol ar y safle a'r themâu naratif i'w dilyn yn golygu bod llawer o ymwelwyr yn ei chael hi'n anodd cysylltu'r adeiladau â'i gilydd.
- Weithiau mae diffyg cysondeb yn yr wybodaeth a gynigir ar y safle gan staff blaen tŷ, a hefyd diffyg hyder ymhlith rhai grwpiau cymdeithasol i ofyn i staff.

Orielau

- Mae ymwybyddiaeth isel o arddangosiadau oriel yr Amgueddfa cyn neu hyd yn oed yn ystod yr ymweliad. Nid oes digon o amlygrwydd i ymwelwyr ar y llwybr i'r atyniadau awyr agored, felly nid ydynt yn gallu darparu'r cyd-destun a fyddai'n cyfeirio ymwelwyr yn ddeallusol at y safle awyr agored.
- Mae ymwelwyr yn disgwyl i ddehongliad mewn orielau fod yn ddiddorol ac yn gyffrous. Maent am gael naratif clir, gwybodaeth gyd-destunol fanwl a straeon i gefnogi gwrthrychau mewn amrywiaeth o fformatau (AV, sain, cyfrifiaduron, llwybrau, arddangosiadau staff, gweithgareddau). Mae ymwelwyr yn falch o weld mwy o ryngweithio yn Oriel 1, sef yr oriel a adnewyddwyd yn fwyaf diweddar. Mae ymwelwyr wedi disgrifio'r oriel fel un ddisglair, fodern a chyfeillgar i deuluoedd, er nad oes naratif amlwg a fyddai'n ei chysylltu â gweddill yr Amgueddfa. Mae'r orielau eraill ymhell o gynnig y profiad rhyngweithiol ac ymdrochol mae ymwelwyr yn ei fynnu bellach.

‘Byddem yn dod i Sain Ffagan yn amlach pe baem yn gwybod mwy amdano chi a'r hyn y gallwch chi ei gynnig.’

[Chris Meredith, Cydgysylltydd Cymunedau yn Gyntaf, Pont-y-gwaith \(Cyfeiriad 6, Adroddiadau a Chynllun Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd, Atodiad 6\)](#)

‘Doeddwn i ddim yn sylweddoli eu bod nhw'n cynnal digwyddiadau, dydych chi ddim yn meddwl am y math yna o beth mewn gwirionedd, ond mae'n edrych yn eithaf diddorol. Efallai y gwna i fynd â fy mrawd, mae'n 11 oed ... efallai y bydd yn gweld rhywbeth yno a fyddai o ddiddordeb iddo.’

[Menyw, Dosbarth Gweithiol Gwyn, 20-40 oed, Casnewydd \(Adroddiadau a Chynllun Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd, Atodiad 9, Beaufort Research\)](#)

‘Ni wnaeth unrhyw beth ddal fy sylw i wrth ddod i mewn drwy'r brif fynedfa i ddweud wrtha i am ddigwyddiad y Tuduriaid y penwythnos hwn. Byddai'n well gen i gael rhywbeth yn fy nharo i'n syth.’

[Ymwelydd \(Adroddiadau a Chynllun Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd, Atodiad 9, arolwg ymwelwyr Cynulleidfaoedd Cymru\)](#)

‘Mae'r cysylltiad emosiynol â'r gorffennol yn bwysig iawn. Rydych chi'n teimlo'n agosach at bobl y gorffennol. Dydw i ddim yn hoffi darllen gwybodaeth, ond byddai troslais yn dda, pobl yn adrodd eu straeon eu hunain.’

[Aelod o Glwb Ieuencid Llanharan \(Cyfeiriad 3, Adroddiadau a Chynllun Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd, Atodiad 6\)](#)

‘Sori, anghofiais i dynnu lluniau, roeddwn i wedi fy llethu gan gymaint o atgofion.’

[Cyfranogwr o Ysgol Fro a'r Project Rhianta \(Cyfeiriad 26, Adroddiadau a Chynllun Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd, Atodiad 6\)](#)

‘Pan fydda i'n dychwelyd i Bacistan, gan ein bod ni'n dod o wlad Ewropeaidd, maen nhw'n rhoi cadair i chi, bwrdd i chi, rwy'n dweud wrthyn nhw 'Dydw i ddim eisiau hyn, rydw i am fyw fel rydych chi'n byw, rydw i am fwyta'r hyn rydych chi'n ei fwyta ... profi'r peth'. Rwy'n hoffi'r profiad.’

[Dyn, Asiaidd / Asiaidd Prydeinig, 41-60 oed, Casnewydd \(Adroddiadau a Chynllun Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd, Atodiad 9, Beaufort Research\)](#)

‘Mae'n deimlad hyfryd a chynnes sy'n mynd â chi yn ôl mewn amser. Mae mam-gu rhywun wedi bod yno a byw yn yr oes honno.’ [Menyw, Du / Du Prydeinig, 41-60 oed, Caerdydd \(Adroddiadau a Chynllun Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd, Atodiad 9, Beaufort Research\)](#)

‘Mae grwpiau fel ni angen llawer o bethau i gadw'r plant i fynd, mae angen llawer o weithgareddau 'ymarferol.’

[Aelod o'r rhaglen deuluol Keeping You in School \(Cyfeiriad 26, Adroddiadau a Chynllun Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd, Atodiad 6\)](#)

‘Mwya'n byd o weithgareddau, gorau oll, yn enwedig gan eu bod yn helpu i ddenu plant.’

[Ymwelydd \(Adroddiadau a Chynllun Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd, Atodiad 9, arolwg ymwelwyr Cynulleidfaoedd Cymru\)](#)

3.4.3 Ymddygiad ar-lein

Ar hyn o bryd, mae ein defnyddwyr ar-lein yn awyddus i ddarllen tudalennau ar y safle am sut i gyrraedd Sain Ffagan a gwybodaeth ymarferol arall, ond maent yn llawer llai tebygol o ymgysylltu â'r cynnwys ar lefel ddyfnach. Er bod yr Amgueddfa wedi bod yn adeiladu rhwydwaith cryf drwy Twitter a Facebook a bod ganddi'r strwythurau technegol ar waith i feithrin cyfranogiad ar ei gwefan ei hun, ni fu dull strategol o ddarparu cyd-destun ar gyfer deialog â'r defnyddiwr. Ar adeg pan fo pobl yn disgwyl cymryd rhan ar wefannau, ar hyn o bryd nid oes unrhyw swyddogaeth ar wefan Sain Ffagan i ddefnyddwyr gyfrannu eu syniadau at drafodaeth, uwchlwytho enghreifftiau o'u gwaith creadigol neu gyfrannu mewn unrhyw ffordd at adeiladu democratiaeth ddiwylliannol.

3.4.4 Ymchwil ar bobl nad ydynt yn ymwelwyr: dadansoddi rhwystrau

Cynhaliwyd ymchwil ac ymgynghoriad hefyd gyda grwpiau nad ydynt yn ddefnyddwyr neu grwpiau heb gynrychiolaeth yn Sain Ffagan ar hyn o bryd:

- Roedd yr ymgynghoriad a gynhaliwyd gan staff yn haf 2011 yn canolbwyntio'n benodol ar grwpiau rydym yn ei chael hi'n anodd eu cyrraedd. Roedd y rhain yn cynnwys
 - fforymau cyfranogol a threialu gweithgareddau posibl (pobl ifanc, teuluoedd ac oedolion CD2E, grwpiau Du, Asiaidd ac Ethnig Lleiafrifol, ysgolion o'r Gogledd)
 - sefydliadau partner posibl sy'n gweithio gyda'n cynulleidfaoedd targed
- Roedd dros 130 o grwpiau'n ymwneud â datblygu Creu Hanes ac roedd dros 72 o aelodau staff yn ymwneud ag ymgysylltu ac ymgynghori â'r cyhoedd (gweler Adroddiadau a Chynllun Gweithredu Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd, Atodiadau 1 a 6 i gael rhagor o wybodaeth)
- Ymchwil ar ganfyddiadau'r rhai nad ydynt yn ymwelwyr amgueddfeydd ac Amgueddfa Cymru gan Cynulleidfaoedd Cymru yn 2008. Roedd hyn ar ffurf pum grŵp ffocws gydag ymatebwyr nad ydynt yn ymwelwyr o raddau cymdeithasol BC1 a C2D; roedd gan y rhan fwyaf o'r ymatebwyr blant dibynnol
- Ymchwil gan Research Centre for Museums and Galleries (RCMG) Prifysgol Caerlŷr yn 2002 ar ddatblygu strategaethau ar gyfer ymgysylltu â chynulleidfaoedd

newydd a chyfrannu at agenda cynhwysiant cymdeithasol Llywodraeth Cymru (6 grŵp ffocws)

- Astudiaeth werthusol a gynhaliwyd ym mis Gorffennaf 2011 gan Beaufort Research Ltd i archwilio canfyddiadau o atyniadau hanesyddol, ac o Sain Ffagan, ymhlith pobl Ddu, Asiaidd ac Ethnig Lleiafrifol a phobl Dosbarth Gweithiol Gwyn yn y De (6 grŵp ffocws ar draws y cynulleidfaoedd hyn yn y De-ddwyrain gydag ymwelwyr achlysurol ac ymwelwyr dychwel â Sain Ffagan, a'r rhai nad ydynt yn ymwelwyr).

Cynhyrchodd yr astudiaethau hyn ganfyddiadau cyffredin ynghylch rhwystrau i ymweld, yr ydym wedi'u crynhoi yn yr adrannau canlynol.

Dim digon i blant

Er gwaethaf cydnabod gwerth a phwysigrwydd amgueddfeydd, yn enwedig wrth ymweld dramor, nid oedd amgueddfeydd yn cael eu hystyried yn gyrchfan hamdden gartref ac nid oedd ymatebwyr yn cael eu hysgogi gan y cyfleoedd dysgu mewn amgueddfeydd. Yn hytrach, roeddent yn cael eu hysgogi gan weithgareddau cymdeithasol a theuluol y gallent eu mwynhau mewn awyrgylch hamddenol a chroesawgar.

Roedd yr ymatebwyr yn frwdfrydig ynghylch cael mynediad am ddim. Fodd bynnag, y rhwystr mwyaf cyffredin i ymweld ag amgueddfa yw'r canfyddiad na fyddai eu plant yn mwynhau eu hunain, gan y byddai'n well ganddynt weithgareddau megis nofio neu fynd i'r sinema. Roedd llawer yn teimlo bod ffyrdd haws o ddiddanu plant na thrwy fynd â nhw i Sain Ffagan. Nid oeddent yn disgwyl y bydd llawer o 'hwyl' i gael.

Dim ond ar gyfer plant iau?

Yn baradocsaidd, roedd llawer o aelodau'r fforymau ieuenctid yn ystyried Sain Ffagan yn lle i blant ifanc ac nid yn lle iddyn nhw. Ychydig iawn a oedd yn sylweddoli bod casgliadau ac orielau yn y Prif Adeilad. Dangoswyd diddordeb nas rhagwelwyd mewn casgliadau materol a phrosesau'r amgueddfa. Yr uchafbwynt i lawer o'r bobl ifanc yn y fforymau oedd taith i'r storfeydd i edrych ar y gwrthrychau. Cawsant eu llethu gan ehangder a dyfnder y casgliadau a gwnaethant fynegi barn y dylai'r gwrthrychau fod wrth wraidd pob profiad.

Roedd llawer wedi bod i Sain Ffagan o'r blaen fel rhan o daith ysgol. Pwysleisiodd trefnwyr ieuenctid a phobl

ifanc na ddylai gweithgareddau amgueddfeydd i bobl ifanc efelychu'r hyn y gallent ei wneud yn yr ysgol neu drwy'r gwasanaethau ieuencid. Y teimlad cyffredinol oedd y dylai gweithgareddau corfforol, ymarferol, datrys problemau, ailberfformio a chyfleoedd i ddatblygu sgiliau creadigol fod yn rhan o'r rhaglenni a ddatblygir ar gyfer pobl ifanc.

Does dim byd yn newid

Thema gyffredin oedd yn codi'n rheolaidd oedd y canfyddiad nad oedd yr arddangosion yn newid llawer, felly nid oedd cymhelliad i ailymweld. Ychydig iawn o ymwybyddiaeth oedd o'r rhaglenni digwyddiadau ac arddangosfeydd sy'n newid. Er enghraifft, pan gyflwynwyd disgrifiad cryno o'r hyn sydd gan Sain Ffagan i'w gynnig ar hyn o bryd gan Beaufort Research, roedd cyfranogwyr yr arolwg wedi synnu'n fawr at y cyfeiriad at ddigwyddiadau.

Rhodddwyd sawl awgrym ar gyfer targedu cymunedau penodol yn fwy effeithiol wrth farchnata'r Amgueddfa, er enghraifft, drwy fosciau, canolfannau cymunedol a chanolbwyntiau eraill yn y gymuned megis y dafarn leol. Pwysleisiodd pobl ifanc yn arbennig y defnydd o'r cyfryngau cymdeithasol i ledaenu gwybodaeth. Pwysleisiodd oedolion a phobl ifanc bwysigrwydd 'llysgenhadon' o fewn cymunedau a gwnaethant fynegi parodrwydd i weithredu felly ar ôl cymryd rhan mewn fforymau cyfranogol.

‘Nid yw pawb yn teimlo'n ddigon hyderus i fynd at staff yn y tai. Rwy'n teimlo'n fwy hyderus nawr ar ôl cael mwy o wybodaeth a chyfle i siarad mewn grŵp bach.’

[Aelod o grŵp Genesis \(Cyfeiriad 24, Adroddiadau a Chynllun Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd, Atodiad 6\)](#)

‘Mae pobl dosbarth gweithiol yn hoffi cael hwyl. Yn fy marn i, mae Sain Ffagan ar gyfer pobl dosbarth canol.’

[Dyn, Dosbarth Gweithiol Gwyn, 20-40 oed, Caerdydd \(Adroddiadau a Chynllun Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd, Atodiad 9, Beaufort Research,\)](#)

‘Fel arfer, dydych chi ddim yn gweld amgueddfeydd awyr agored, ydych chi? Cefais i fy synnu o'ch clywed yn dweud hynny. Mae pob un rydw i wedi bod iddi wedi bod yn amgueddfa dan do... Oes [Mae gen i ddiddordeb]. Roeddwn i wedi synnu.’

[Dyn, Asiaidd / Asiaidd Prydeinig, 41-60 oed, Casnewydd \(Adroddiadau a Chynllun Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd, Atodiad 9, Beaufort Research\)](#)

Amgueddfeydd a hanes ddim iddyn nhw

Sain Ffagan yw'r amgueddfa fwyaf adnabyddus ac yr ymwelir â hi fwyaf o fewn teulu Amgueddfa Cymru, ond nid oedd llawer o oedolion wedi ymweld ers eu plentyndod. Mae gan lawer o bobl ganfyddiadau ystrydebol o amgueddfeydd fel mannau llychlyd, statig gyda gwrthrychau mewn casys gwydr. Nid yw'r term 'amgueddfa' ynddo'i hun yn ddeniadol i lawer fel dewis ar gyfer diwrnod allan. Canfu astudiaeth gan Beaufort Research fod hyn yn arbennig o wir am y cyfranogwyr dosbarth gweithiol gwyn iau yn eu grwpiau ffocws. Yn baradocsaid, er bod rôl addysgol yr Amgueddfa yn cael ei hystyried yn bwysig, i rai oedolion â phlant ifanc mae'n rhwystr hefyd, oherwydd eu profiadau negyddol eu hunain mewn addysg a'u diffyg hyder.

Ystyriwyd bod gan staff yr amgueddfa rôl diogelwch yn hytrach na rôl gofal cwsmeriaid neu ddehongli. Weithiau, roeddent yn cael eu hystyried yn oeraidd, yn anwybodus ac yn anodd mynd atynt. Fodd bynnag, dywedodd rhai bod Sain Ffagan, ynghyd â Big Pit, yn llai 'diflas' ac yn fwy o 'hwyl' nag amgueddfeydd eraill Amgueddfa Cymru.

Bydd y project hwn yn sicrhau y gall Sain Ffagan helpu i ailddiffinio'r cysyniad o 'amgueddfa' i'r rhai nad ydynt yn ymweld ar hyn o bryd, gan bwysleisio mynediad at gasgliadau, rhyngweithio, dehongli cyfoes a pherthnasedd casgliadau'r Amgueddfa i fywydau ac anghenion ymwelwyr posibl.

Fodd bynnag, er nad oeddent yn ymwelwyr rheolaidd ag amgueddfeydd, roedd yn ymddangos bod gan y rhai nad oeddent yn ddefnyddwyr lawer o syniadau a chyfeiriadau hanesyddol i'w cyfrannu at drafodaethau ar raglennu digwyddiadau ac arddangosfeydd. Roedd y rhan fwyaf o'r cyfraniadau'n pwysleisio'r galw am arddangosiadau ymarferol, dehongli wyneb yn

wyneb, hanes cymdeithasol, perthnasedd lleol, straeon rhyfeddol, 'dod â chasgliadau'r Amgueddfa'n fyw' a phwysigrwydd gallu uniaethu â thema arddangosiad.

‘Mae'n rhy debyg i ysgol iddyn nhw, dydw i ddim yn dweud pob plentyn ond y rhan fwyaf.’

[Menyw, Du / Du Prydeinig, 41-60 oed, Caerdydd \(Adroddiadau a Chynllun Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd, Atodiad 9, Beaufort Research\)](#)

‘Mae'n hyfryd i oedolyn, rydych chi'n gallu cerdded o gwmpas a gwerthfawrogi'r hanes ond, os oes gennych chi blentyn pedair neu bump oed, gwnaeth fy un i gwyno'r holl ffordd o gwmpas. Cerddon ni i'r castell ond doedd dim byd yno.’

[Menyw, Dosbarth Gweithiol Gwyn, 20-40 oed, Casnewydd \(Adroddiadau a Chynllun Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd, Atodiad 9, Beaufort Research\)](#)

‘Es i yno gyda'r ysgol. Fe wnes i ei fwynhau yn fawr ond, i fod yn onest, roedd braidd yn rhy ... roedd y plant wedi diflasu. Roedd hi'n bedair oed ar y pryd. Felly roedd ceisio egluro beth roedd pobl yn ei wneud flynyddoedd yn ôl ychydig yn ormod iddi.’

[Menyw, Dosbarth Gweithiol Gwyn, 41-60 oed, y Cymoedd \(Adroddiadau a Chynllun Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd, Atodiad 9, Beaufort Research\)](#)

‘Mae gen i ffrindiau sy'n mynd yno gyda'u teuluoedd a'u plant ... fedrai'm dychmygu ffonio fy ffrindiau i gyd a dweud 'Gadewch i ni fynd i Sain Ffagan am y dydd'. Ni fyddai hynny'n iawn! Mae gan bawb ddiddordebau gwahanol. Mae'n fwy o le i deuluoedd.’

[Dyn, Dosbarth Gweithiol Gwyn, 20-40 oed, Caerdydd \(Adroddiadau a Chynllun Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd, Atodiad 9, Beaufort Research\)](#)

Ddim yn berthnasol i'w bywydau

Defnyddiodd yr ymchwil a gynhaliwyd yn 2002 gan RCMG 6 grŵp ffocws gyda chymunedau sydd wedi'u hallgáu'n gymdeithasol yng Nghaerdydd, cymoedd y De a'r Gogledd. Ystyriwyd nad oedd amgueddfeydd Amgueddfa Cymru yn diwallu eu hanghenion ac nad oedd ganddynt ddigon o berthnasedd cyfoes. Roedd pobl o leiafrifoedd ethnig yn teimlo nad oedd staff, casgliadau ac arddangosfeydd yn cynrychioli eu cymunedau a hunaniaethau diwylliannol lluosog Cymru. Bydd Creu Hanes yn mynd i'r afael â hyn ac yn sicrhau bod Sain Ffagan yn parhau i fod yn berthnasol i boblogaeth sy'n newid. Mae'n ddiddorol bod ymchwil fwy diweddar a gynhaliwyd gan Beaufort Research yn 2011 yn awgrymu nad oedd diffyg perthnasedd diwylliannol yn rhwystr sylweddol i gyfranogwyr Du, Asiaidd ac Ethnig Lleiafrifol ymweld â Sain Ffagan. Roedd y cyfranogwyr ar draws y grwpiau yn falch o'u hunaniaeth a'u cysylltiadau Cymreig ac roeddent yn teimlo cysylltiad â'r ardal yr oeddent yn byw ynddi. Cyfeiriodd rhai cyfranogwyr Du/Du Prydeinig at eu tras hil gymysg hefyd, a oedd yn faes o ddiddordeb. Fodd bynnag, nid oeddent o'r farn bod eu cefndiroedd yn cael eu hadlewyrchu yn Sain Ffagan. Mynegodd cymunedau mudol diweddar awydd i ddysgu mwy am Gymru a chymharu diwylliannau. Mae'r project hwn yn mynd i'r afael â llawer o'r rhwystrau hyn.

Anodd cyrraedd, anodd cael mynediad

Mae cyrraedd Sain Ffagan yn rhwystr i lawer o'r grwpiau anodd eu cyrraedd. Nid oedd rhai yn gwybod sut i gyrraedd yno ac nid oedd gan gyfranogwyr eraill ddefnydd o gerbyd. Roedd disgwyl y byddai'r gost o deithio ar drafnidiaeth gyhoeddus gyda theulu o'r Cymoedd, er enghraifft, yn ormod ac y byddai'r daith yn cymryd gormod o amser.

Er mwyn mynd i'r afael â mater trafndiaeth, argymhellodd rhai y dylid trefnu bysiau pwrpasol neu docynnau teithio rhatach ar drafnidiaeth gyhoeddus.

Hyd yn oed wrth gyrraedd Sain Ffagan, mae hygrychedd ffisegol a gwybyddol yn broblem i rai ymwelwyr posibl hefyd.

I'r rhai sy'n byw y tu hwnt i ddiwrnod o deithio, rhaid i gynnig yr Amgueddfa fod yn ddigon pwerus i warantu cost arhosiad dros nos, naill ai ar ei ben ei hun neu wedi'i gyfuno ag atyniadau lleol eraill. Disgwylir i'r Amgueddfa ehangu ei chynnig allgymorth i'r meysydd hyn, yn gorfforol

ac yn rhithwir.

Research, er enghraifft, fod menywod Asiaidd/Asiaidd Prydeinig yn llai tebygol o fynd ar ddiwrnodau allan gyda'r teulu, na bod ganddynt lawer o hobïau neu ddiddordebau y tu allan i'r cartref.

‘Rydyn ni'n byw yng Nghymru ac rydyn ni'n rhan o'r diwylliant felly mae hynny'n ei wneud yn berthnasol.’
Menyw, Asiaidd / Asiaidd Prydeinig, 20-40 oed, Caerdydd
(Adroddiadau a Chynllun Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd, Atodiad 9, Beaufort Research)

‘Mae gen i ddiddordeb ynddo ac rydw i eisïau gwybod am yr hil gymysg.’
Dyn, Du / Du Prydeinig, 41-60 oed, Caerdydd (Adroddiadau a Chynllun Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd, Atodiad 9, Beaufort Research)

‘Flynyddoedd yn ôl lle rwy'n byw [y Dociau, Caerdydd], roedd pob hil y gallech chi feddwl amdani. Roedd pobl o Somalia, Jamaica, Affrica, Malta, Tsieina, India, roedd pawb mewn lle mor fawr â hyn.’
Menyw, Du / Du Prydeinig, 41-60 oed, Caerdydd (Adroddiadau a Chynllun Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd, Atodiad 9, Beaufort Research)

‘Rwy'n falch o fod yn Gymro... Lle rydych chi'n byw, rydych chi'n falch ohono... Rydyn ni'n falch gan ein bod ni'n byw yma.’
Dyn, Asiaidd / Asiaidd Prydeinig, 41-60 oed, Casnewydd (Adroddiadau a Chynllun Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd, Atodiad 9, Beaufort Research)

‘Dydy Sain Ffagan ddim y lle rhwyddaf i gyrraedd, i fod yn onest. Mae mynd ar fws yn ymdrech fawr i lawer.’
Gweithiwr Hafal (Cyfeiriad 16, Adroddiadau a Chynllun

Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd, Atodiad 6)

‘Wel, y teithio yw'r broblem, os oes gan rywun gar yna rydyn ni'n mynd i fyny yn y car ond os oes pump ohonon ni ar y trê, yna anghofiwch am y peth. Byddai'n rhaid i mi gael rhywun i fynd â ni i fyny, neu os yw'r ysgol yn mynd â nhw i fyny ar daith, byddwn i yno.’
Menyw, Dosbarth Gweithiol Gwyn, 41-60 oed, y Cymoedd (Adroddiadau a Chynllun Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd, Atodiad 9, Beaufort Research)

3.4.5 Gweithgareddau presennol: profiad goddefol yn bennaf

Er gwaethaf y canfyddiad o amgueddfeydd awyr agored fel profiadau amgueddfa gweithredol, wedi meddwl, mae'r rhan fwyaf o'r profiadau i ymwelwyr yn Sain Ffagan yn oddefol. Er bod sesiynau wedi'u hwyluso'n cynnig cyfleoedd da i'r defnyddiwr gymryd rhan weithredol, mae llawer o'r gweithgareddau hyn yn anweledig i'r gynulleidfa ehangach oherwydd eu lleoliad.

Mae prosesau amgueddfeydd yn cael eu gwneud yn fwyfwy tryloyw i'r cyhoedd, ond nid yw'r potensial ar gyfer rhannu sgiliau ymhell o gael ei wireddu. Mae'r cynnig craidd dyddiol, gan gynnwys arddangosiadau ac arddangosfeydd, yn cynnwys gweithgareddau sy'n oddefol yn bennaf yn hytrach na phrofiadau gweithredol i'r cyhoedd. Ychydig iawn o sgaffaldwaith dysgu sydd ar gael i helpu ymwelwyr i deimlo'n gyfforddus ac yn hyderus yn y gweithgarwch. Ychydig iawn o gyfle sydd i gyfranogwyr adael eu marc eu hunain ar yr Amgueddfa.

Yn ôl y disgwyl, mae'r gweithgareddau'n adlewyrchu anghenion ein cynulleidfaoedd craidd presennol – sef dysgu ffurfiol (cynradd yn bennaf), cynulleidfaoedd teuluol, addysg oedolion neu'r rhai sydd â diddordeb arbenigol penodol, myfyrwyr a chyfoedion academiaidd (gweler Atodiad 1). Ychydig iawn o weithgareddau sydd wedi'u bwriadu ar gyfer cynulleidfaoedd anodd eu cyrraedd, ac eithrio Ar Dir Cyffredin (project allgymorth Amgueddfa Cymru gyda phobl ifanc, y ddreser gymunedol yn Oriel 1 a'r projectau ar raddfa fach rydym wedi ceisio cydweithio â grwpiau BAME arnynt i guradu arddangosiadau.

Mae rhai wedi bod yn hynod lwyddiannus, er enghraifft, y project Creu Duwies gyda Phwyllgor Puja Cymru (penllanw pedair blynedd o ddeialog barhaus) a arweiniodd at roi delwau o dduwiau Hindŵaidd i'r casgliad.

Dros y blynyddoedd diwethaf, mae grŵp rhaglennu'r Amgueddfa wedi ceisio darparu rhaglen fwy cytbwys, gan gynnig amrywiaeth o brofiadau sy'n gysylltiedig â chasgliadau i'r ymwelydd. Fodd bynnag, hyd yma nid yw penderfyniadau ynghylch gweithgareddau rhaglennu wedi'u gwneud o fewn fframwaith strategaeth dehongli a dysgu gyffredinol na gyda chanlyniadau cymdeithasol penodol mewn golwg. Caiff gweithgareddau sampl eu gwerthuso, ond nid oes deialog â defnyddwyr a'r rhai nad ydynt yn ddefnyddwyr ynghylch yr hyn rydym yn dewis ei wneud. Mae'r pwyslais ar weithdai/digwyddiadau untro a gweithgareddau galw heibio. Mae hyn yn arwain at ddiffyg cyfle i'r defnyddwyr symud ymlaen yn eu dysgu ac i'r Amgueddfa gael unrhyw effaith ddofn ar fywydau pobl. Caiff hyn ei ddisodli gan feithrin perthynas a phartneriaeth agosach a mwy cynaliadwy drwy'r project hwn.

3.5 Hyfforddiant a rhannu sgiliau

3.5.1 Sgiliau traddodiadol

Gwarchod sgiliau crefft yw un o elfennau pwysig yr Amgueddfa. Mae Sain Ffagan yn amgueddfa fyw lle mae crefftwyr traddodiadol yn dangos sgiliau traddodiadol yn y gweithdai a'r melinau sydd wedi'u hailadeiladu. Mae'r Amgueddfa'n cael ei chydabod hefyd fel canolfan ragoriaeth o ran sgiliau adeiladu traddodiadol, ac mae wedi hyfforddi cenedlaethau o grefftwyr.

Mae Amgueddfa Cymru wedi'i chofrestru fel darparwr lleoliadau ar gyfer cynllun Gwobrau Bwrsariaeth y Grŵp Hyfforddi Treftadaeth Genedlaethol ac mae wedi darparu lleoliadau ar gyfer 9 crefftwr dan hyfforddiant gyda'n Huned Adeiladau Hanesyddol. Rydym wedi gallu cynnig gwaith â thâl i rai o'r hyfforddeion hefyd yn dilyn eu lleoliadau. Mae'r Adran Ystadau wedi bod yn ymwneud â rhannu sgiliau ers blynnyddoedd lawer.



Gweinyddir y Cynllun Sgiliau Garddwriaeth Treftadaeth newydd o'r Amgueddfa, gyda 30 o hyfforddeion mewn gerddi ledled Cymru dros oes pedair blynedd y rhaglen a ariennir gan Gronfa Dreftadaeth y Loteri.

Fodd bynnag, nid yw cyrsiau rhannu sgiliau wedi'u rhaglennu ar gyfer grwpiau mwy o bobl yn yr holl sgiliau crefft amrywiol yn bosibl ar hyn o bryd oherwydd diffyg cyfleusterau diogel a phriodol ar y safle.

3.5.2 Mynediad at gasgliadau ac arbenigedd

Mae'r ddwy adran guradurol yn darparu mynediad cyson i ymchwilwyr unigol, sefydliadau ac aelodau'r cyhoedd at gasgliadau yn y storfa, sy'n cynnwys dogfennau, archifau ffotograffig a chlyweledol, cyfleusterau llyfrgell ac amrywiaeth eang o gasgliadau materol o arwyddocâd cenedlaethol a rhyngwladol. Mae curaduron, cadwraethwyr a staff dysgu yn rhoi sgysiau, hyfforddiant (yn enwedig hyfforddiant hanes llafar) a chyingor rheolaidd yn eu meysydd arbenigol ar y safle ac oddi ar y safle, yn ogystal â darparu lleoliadau i fyfyrwyr. Mae'r graddau y cynigir y gwasanaethau hyn yn cael ei lesteirio'n ddifrifol gan y diffyg manau priodol i ddod â chasgliadau o'r storfa i'w hastudio, i gynnal cyrsiau neu i roi sgysiau a chyflwyniadau, neu gael mynediad at y casgliadau ar-lein.



'O edrych ar y llun yna o'r gof, wel, i mi, fy nhad-cu oedd e gan ei fod e'n of, a'r holl ddynion cyn hynny ers saith cenedlaeth, ac mae'r sgil yna wedi mynd gydag e'

[Menyw, Dosbarth Gweithiol Gwyn, 20-40 oed, Casnewydd \(Adroddiadau a Chynllun Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd, Atodiad 9, Beaufort Research\)](#)

'Rwy'n caru'r crochenwaith, cael eich dwylo'n fudr, hyd yn oed y gwaith coed, hyd yn oed os oedd gwŷdd. Byddwn i wrth fy modd yn gwneud rhywbeth ar wŷdd.'

[Menyw, Asiaidd / Asiaidd Prydeinig, 20-40 oed, Caerdydd \(Adroddiadau a Chynllun Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd, Atodiad 9, Beaufort Research\)](#)



3.5.3 Sgiliau iaith

Gan fod gan Sain Ffagan statws arbennig o symbolaidd o ran ei chefnogaeth i'r Gymraeg (hi oedd un o'r sefydliadau cyntaf yng Nghymru i weithredu'n ddwyieithog), mae'n gwneud cyfraniad allweddol at y gwaith o addysgu'r Gymraeg drwy gynnal digwyddiadau a gweithgareddau wedi'u targedu'n benodol at ddysgwyr a thrwy gynhyrchu deunyddiau addysgu ar y we ar gyfer tiwtoriaid. Bydd yr agwedd hon o Sain Ffagan fel 'lle diogel' i ddysgwyr iaith yn cael ei ymestyn i ddarparu ar gyfer y rhai sy'n dysgu Saesneg fel iaith dramor.



3.5.4 Sgiliau archaeolegol

Mae gan yr Adran Archaeoleg a Nwmismateg gryfder arbennig o ran ariannu ac ymgymryd â phrosiectau gwaith maes, cloddio ac ôl-gloddio sy'n seiliedig ar ymchwil ledled Cymru. Mae'r gwaith maes hwn wedi creu cyfleoedd cyfoethog i gymunedau lleol, gwirfoddolwyr a myfyrwyr prifysgol ymgysylltu â'u gorffennol drwy gymryd rhan mewn gwaith maes, astudio ac ymchwil ar gasgliadau. Dros y blynyddoedd diwethaf, mae'r mathau o ymgysylltiadau â'r gymuned gydag archaeoleg wedi ehangu a datblygu. Er enghraifft, ers 1999 mae Cydlynnydd Cynllun Hynafiaethau Cludadwy Cymru wedi'i leoli yn yr Adran, gan arwain at fwy o ymddiriedaeth a chydweithio â'r gymuned canfod metel a gwaith allgymorth gweithredol, gan gynnwys mynychu cyfarfodydd clybiau canfod metel yn rheolaidd ledled Cymru.

3.5.5 Sgiliau creadigol

Yn y gorffennol rydym wedi ceisio darparu cyfleoedd i ddefnyddwyr ymgysylltu ag artistiaid ac awduron creadigol, wedi'u hysbrydoli gan y casgliadau. Mae hyn wedi amrywio o sesiynau blasu i ddiwrnodau astudio. Mae hwyluso'r rhain dros gyfnodau hwy i alluogi cynnydd cyfranogwyr yn cael ei lesteirio gan ddiffyg lle a chyfleusterau priodol.

3.5.6 Lle rydym yn ddiffygiol

Er bod gennym ni hanes da mewn amryw o feysydd sy'n ymwneud â hyfforddiant a rhannu sgiliau, nid yw'r Amgueddfa'n cyrraedd ei photensial yn y maes hwn o hyd, am y rhesymau canlynol:

- mae'r gweithgareddau a'r cyfleoedd yn cael eu sbarduno gan anghenion yr amgueddfa gan amlaf yn hytrach nag anghenion y gymuned
- mae dull gweithredu sy'n seiliedig ar brosiectau maes, ac sy'n ad hoc weithiau, o ran cynnwys y gymuned yn tueddu i fod yn hunan-ddetholus yn ddaearyddol ac yn gymdeithasol, ac nid yw'n targedu at grwpiau cymdeithasol, economaidd ac ethnig penodol
- nifer cyfyngedig iawn sydd wedi'u hyfforddi oherwydd diffyg cyfleusterau.



3.6 Gwirfoddoli: cyfleoedd project

Gellir gwirfoddoli mewn amgueddfeydd mewn sawl ffordd. Mae ein Bwrdd Ymddiriedolwyr yn wirfoddolwyr. Am eu hymdrechion, cânt eu gwobrwyo gyda'r cyfle i ddatblygu cyfeiriad strategol yr Amgueddfa.

Mae gwirfoddoli ar lefelau eraill, a'r manteision, wedi'u diffinio'n llai clir a, than yn ddiweddar, nid oedd hyn yn cael ei wneud yn strategol.

Yn 2008, sefydlodd Amgueddfa Cymru ei hymrwymiad i wirfoddoli drwy greu rhaglen wirfoddoli newydd a swydd Cydlynnydd Gwirfoddoli corfforaethol newydd.

Ers hynny, mae Amgueddfa Cymru wedi gweithredu cynllun gwirfoddoli'n seiliedig ar hysbysebu rolau penodol a awgrymir gan adrannau. Er ei bod yn hybu cyfle ac yn rhoi strwythur, mae'r strategaeth yn dal i fod yn seiliedig ar anghenion yr Amgueddfa ac yn tueddu i fanteisio ar ddemograffeg benodol. Mae'r gwirfoddolwyr yn rhai dosbarth canol gwyn yn bennaf, wedi'u haddysgu i lefel uchel.

Ar yr un pryd, mae ein gwaith ymgysylltu, cyd-guradu a chyfranogiad yn y gymuned yn blaenoriaethu cynulleidfaoedd anoddach eu cyrraedd a phobl y tu allan i hyfforddiant, addysg a gwaith ac sy'n bobl o leiafrifoedd diwylliannol neu ethnig yn aml. Mae ein gwaith yn y maes hwn wedi bod yn rhagorol ac yn cael ei gydnabod yn eang ymhlith y cryfaf yn y sector. Ac eto, mae'n dal heb gael effaith ar ddimensiwn gwirfoddoli a hyfforddi ein gwaith yn ei gyfanrwydd. Mae tuedd i weithio mewn meysydd cyfarwydd gyda phartneriaid cyfarwydd, yn hytrach na cheisio synergeddau ar draws partneriaethau i ddarparu ffyrdd newydd o weithio.

3.6.1 Rhwystrau i wirfoddoli yn Sain Ffagan

Mae themâu cyffredin yn deillio o'n trafodaethau gyda sefydliadau gwirfoddol ynghylch gwirfoddoli yn yr Amgueddfa:

- diffyg ymwybyddiaeth o'r Amgueddfa fel darparwr cyfleoedd gwirfoddoli
- diffyg eglurder am yr hyn a gynigir

- rhwystrau ffisegol, yn enwedig oherwydd anawsterau trafnidiaeth
- rhwystrau deallusol i gael mynediad a chyfrannu
- anghenion hyfforddi staff, yn enwedig ar gyfer gweithio gyda phobl ifanc ac oedolion agored i niwed
- angen cyd-ddealltwriaeth rhwng yr Amgueddfa a'r sector gwirfoddol ar weithdrefnau sefydliadol
- cydnabod heterogenedd y sector gwirfoddol wrth sefydlu gwaith cydweithredol.

‘Tan heddiw, doeddwn i ddim yn gwybod bod gwirfoddolwyr yn cael mynd drwy'r drws.’

‘Mae gwybod sut i gyrraedd yma a sut i fynd yn ôl yn anodd.’

‘Mae angen i chi fod yn fwy rhagnodol, fel asiantaeth recriwtio.’

‘Mae'r berthynas â phartneriaid mor werthfawr. Dydy un broses ddim yn addas i bawb.’

‘Eich problem fydd ymateb i'r holl geisiadau!’

Aelodau'r Fforwm Cyfranogiad Gwirfoddoli
(Cyfeiriad 45, Adroddiadau a Chynllun Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd, Atodiad 6)



4 Penderfyniadau strategol ynghylch cynnwys pobl

Bydd yr Amgueddfa Hanes Genedlaethol newydd ar gyfer Cymru yn adeiladu ar ei thraddodiad o fod yn amgueddfa'r bobl, gan feithrin partneriaethau â chymunedau a sefydliadau cyhoeddus ledled Cymru a thu hwnt, i ymestyn y profiad o'r casgliadau a'r safle i ymwelwyr.

4.1 Adnodd ysbrydoledig ar gyfer creu hanes gyda'n gilydd

Ein nod yw bod yn ganolfan ragoriaeth ryngwladol sy'n ysbrydoli pobl i ddysgu am hanes Cymru a'i archwilio. Dylai holl bobl Cymru deimlo eu bod yn rhan o'r stori rydym yn ei chyflwyno, yn hytrach nag ymweld â'r stori yn unig. Dylai'r wybodaeth a'r sgiliau sydd gennym fel sefydliad fod yn adnodd i bawb ei rannu.

4.1.1 Lleoliad unigryw ar gyfer dysgu

Bydd Sain Ffagan yn cyfuno profiadau dysgu diwylliannol safleoedd treftadaeth, amgueddfeydd, orielau celf ac archifau ar un safle. Mae arnom angen fframwaith cydlynol i gyfuno'r holl brofiadau hyn mewn ffordd sy'n glir ac yn ddealladwy i'n hymwelwyr. Mae dysgu drwy dreftadaeth ddiwylliannol yr un mor bwysig â threftadaeth ddiwylliannol i ni (gweler Atodiad 1: Strategaeth Dysgu a Dehongli).

Bydd amgylcheddau'r Amgueddfa, sy'n cynnig mannau dysgu dan do ac awyr agored, yn cynnig cyfleoedd i gefnogi a darparu ar gyfer pob arddull ddysgu. Mae'n amgylchedd dysgu gwahanol iawn i ddysgu ffurfiol traddodiadol, ac mae'n cynnig cyfleoedd i bobl ddefnyddio a phrofi'r amrediad llawn o ddeallusrwydd, gan eu gwneud yn ddysgwyr mwy effeithiol. Byddwn yn manteisio ar botensial yr amgylcheddau hyn i ddarparu cyfalaf cymdeithasol a diwylliannol i'r rhai sydd wedi ymddieithrio o ddysgu ffurfiol.

Ein nod yw trawsnewid ymgysylltiad y cyhoedd â hanes Cymru. Gan gydweithio â sefydliadau addysg uwch, byddwn yn defnyddio eu hymchwil yn ein harddangosfeydd a'n harddangosiadau i ddangos y cysylltiad rhwng y gorffennol a materion bywyd cyfoes yng Nghymru. Mae dealltwriaeth o'r gorffennol yn hanfodol os ydym, fel unigolion a chymunedau, am ddatblygu ymwybyddiaeth o'n hunaniaeth ein hunain, i gyfranogi fel dinasyddion mewn cymdeithas gyfoes ac i

wneud penderfyniadau gwybodus am y dyfodol.

4.1.2 Oriolau newydd yn archwilio tystiolaeth hanesyddol mewn gwahanol ffyrdd

Bydd adnewyddu'r orielau arddangos presennol yn ein galluogi i ailddiffinio disgwyliadau pobl o amgueddfa hanes genedlaethol, gan alluogi ymwelwyr i brofi gwahanol ffyrdd o ddehongli tystiolaeth hanesyddol (gweler adroddiad Cam D Dylunio Dehongli ac Arddangosfeydd am fanylion).

Creu Cymru - Making Wales

Dull deongliadol arddangosfa **Creu Cymru** yw ysgogi meddwl a thrafodaeth am:

- ein dynoliaeth a'n hymdeimlad o le
- sut mae hanes yn cael ei greu, a gwahanol ystyron yn cael eu rhoi i'r un gorffennol
- sut mae ymdeimlad o hunaniaeth yn datblygu ac yn newid dros amser
- sut mae'r dystiolaeth rydym yn seilio'r ystyron hynny arni yn newid dros amser
- sut mae lleisiau rhai pobl yn dod yn rhan o'r stori genedlaethol, ac eraill yn aros yn ddistaw.

Bydd cwestiynu a thrafod yn rhan o wead yr arddangosfa, gan annog ymwelwyr i ddod i edrych ar y gorffennol o wahanol safbwyntiau, dod i'w casgliadau eu hunain a chofnodi eu barn fel y gall eraill ymateb iddi. Bydd rhaglen dreigl o arddangosiadau wedi'u cyd-guradu gyda chynulleidfaoedd targed yn archwilio perthnasedd cyfoes myfyrio ar y gorffennol, gan sicrhau bod mwy a mwy o bobl Cymru yn dod yn rhan o'r stori, bod eu lleisiau'n cael eu clywed a bod ein casgliadau'n cael eu cyfoethogi a'u hamrywio. Bydd pawb sy'n ymweld â'r oriel yn gallu ychwanegu at gyfalaf diwylliannol cenedlaethau'r dyfodol drwy ymateb i'n gwaith casglu a dylanwadu arno.

Byw a Bod – Ways of Life

Lle mae Creu Cymru yn oriel o drafod, mae Byw a Bod yn oriel sy'n caniatáu i ymwelwyr archwilio eu chwilfrydedd naturiol am bobl eraill.

Bydd casgliadau hanes cymdeithasol ac archaeolegol Amgueddfa Cymru yn cael eu harddangos ochr yn ochr i roi cipolwg ar fanylion cyffredin bywydau ddoe a heddiw, gan godi ymwybyddiaeth o anghydraddoldebau cymdeithasol a materion cyfoes ar adegau. Bydd gweithgareddau'n caniatáu i ymwelwyr archwilio bywyd yn y gorffennol drwy bŵer datblygiadol chwarae, tra bydd hanes llafar ac archifau gweledol helaeth yr Amgueddfa'n darparu cysylltiad uniongyrchol â bywydau pobl eraill. Mae'r oriel hon a'r themâu a gyflwynir yn cysylltu'n uniongyrchol â'r adeiladau hanesyddol ac adeiladwaith archaeolegol ar y safle.

Creu Hanes â Llaw – Making History by Hand

Pan fydd pobl yn sôn am 'greu hanes', maent yn cyfeirio at bobl bwysig a digwyddiadau arwyddocaol fel arfer. Fodd bynnag, gwnaed y rhan fwyaf o'r dystiolaeth o hanes sy'n goroesi gan ddwylo rhywun. Bydd adeilad cynaliadwy newydd, gyda'r enw dros dro **Gweithdy**, yn dathlu sgiliau gwneuthurwyr sydd wedi gweithio gyda'r adnoddau naturiol o'u cwmpas, ac yn annog ymwelwyr i ddysgu'r sgiliau hyn eu hunain. Bydd yn rhoi cipolwg hefyd o'r projectau archaeoleg arbrol ac adeiladu hanesyddol sydd ar waith yn yr Amgueddfa ar hyn o bryd. Bydd yn lle ymarferol a fydd yn gofyn am ddefnyddio'r ymennydd sy'n dathlu creadigrwydd ein defnyddwyr, gan eu galluogi i gael ysbrydoliaeth o gynhyrchion crefftwyr ddoe a heddiw a'u defnyddio i wneud arteffactau sy'n adlewyrchu eu bywydau a'u profiad eu hunain. Bydd Gweithdy'n annog ymwelwyr i ddyfeisio, dylunio, arbrol ac adeiladu.

Bod â llais

Bydd Sain Ffagan yn amgueddfa lle mae gan bawb sydd â chysylltiad â Chymru neu sy'n dymuno dysgu mwy amdani le a llais, a lle gallant wneud gwahaniaeth. Bydd yr arddangosfeydd newydd yn cynnwys rhaglen barhaus o arddangosiadau wedi'u cyd-guradu â chymunedau sydd heb gynrychiolaeth ddigonol yn yr Amgueddfa ar hyn o bryd. Y nod yw llenwi bylchau yn ein gwaith casglu a dod â mwy o bobl i mewn i gymuned yr Amgueddfa.

Yn hytrach na dehongli popeth drwy lais anhysbys awdurdod curadurol, hoffem gyflwyno safbwyntiau lluosog o'r gorffennol a'i dystiolaeth faterol. Bydd dylunwyr yr arddangosfa'n gweithio gyda staff i ddatblygu ffyrdd o bersonoli llais yr Amgueddfa ei hun, gan gynnwys gwahanol safbwyntiau a naratifau o'r gorffennol, a'i gwneud hi'n glir pwy sy'n annerch yr ymwelydd. Bydd yr ymwelydd yn gallu gadael cofnod o'i lais ei hun i'w ychwanegu at naratif sy'n newid o hyd.

Cynsail allweddol yn ein strategaeth ddehongli yw'r defnydd cynyddol o'n harchif unigryw o dystiolaeth lafar. Am gyfnod rhy faith o lawer, bu tuedd i ail-bwysleisio uchafiaeth yr arteffact ac ystyried hanes llafar yn rhywbeth 'braf ei gael os oes amser'. Mae hanes llafar yn mynd i'r afael â'r agenda cynhwysiant cymdeithasol presennol drwy wella mynediad, herio stereoteipiau, dathlu gwahaniaeth a chynrychioli lleisiau coll neu ymylol. Ond mae'n mynd i'r afael â phroses hanes, cymaint â chynnyrch hanes hefyd.

Bydd yr Amgueddfa'n fan cyhoeddus ar gyfer meddwl beirniadol a thrafodaeth. Bydd yr arddangosfeydd newydd yn mynd i'r afael â materion dadleuol ac yn archwilio cyfng-gyngor moesegol, gan herio ymwelwyr i feddwl am wahaniaeth, gwrthdaro ac effaith newid ar ein bywydau. Erbyn hyn, nid yw'n ddigon adrodd straeon cyfleus mae pobl am eu clywed. Byddwn yn rhannu ac yn adrodd straeon niferus a profiadau niferus. Nid yw hyrwyddo naratifau syml nad ydynt yn ddadleuol am dreftadaeth gyffredin yn ddichonadwy mwyach.

4.1.3 Archaeoleg arbrofol

Mae datblygu archaeoleg arbrofol neu awyr agored yn Sain Ffagan yn cynrychioli gwyriad sylweddol a deinamig o'r modd traddodiadol y mae Amgueddfa Cymru wedi dehongli Cymru gynnar i'r genedl. Mae'n ddatblygiad arloesol, nad oes unrhyw amgueddfa genedlaethol arall ym Mhrydain wedi manteisio arno.

Mae statws Sain Ffagan fel Amgueddfa Werin Cymru yn rhoi cyfle i fynd ymhellach nag sy'n bosibl mewn safleoedd archaeoleg arbrofol llai o faint. Mae ein cylch gwaith daearyddol a chronolegol eang yn ein galluogi i gymharu a gwrthgyferbynnu'r gwahanol ffyrdd yr oedd bywyd yn cael ei fyw ym mhob rhan o wlad gyfan ar draws pob cyfnod. At hynny, mae symud y casgliadau archaeoleg i'r safle'n golygu y bydd y cyhoedd yn gallu gweld, yn yr un ymweliad, y gwrthrychau sy'n darparu llawer o sail ein dealltwriaeth o'r gorffennol – rhywbeth nad yw'n bosibl ar unrhyw raddfa

mewn lleoliadau sy'n bodoli eisoes yng Nghymru.

Mae'n amlwg bod y potensial ar gyfer rhyngweithio'n ymarferol a gynigir gan Archaeoleg Arbrofol yn cynnig cyfle i ymwelwyr archwilio sut y gallai bywyd fod wedi cael ei fyw yn y gorffennol, gan arwain at ymweliadau mwy ymdrochol a chyfoethog o ran dysgu. Mae gan yr un rhyngweithio y potensial hefyd i gynyddu amrywiaeth y defnyddwyr a all elwa ar ddarpariaeth archaeolegol yr Amgueddfa. Mae'r amgylchedd awyr agored yn addas iawn ar gyfer arddulliau dysgu anffurfiol, tra bod y cyfle i weld pethau'n digwydd a 'rhoi cynnig arni', lle y bo'n briodol, yn darparu cyfleoedd ar gyfer dysgu gweithredol i'r rhai sy'n anghyfforddus gyda dulliau dysgu testun ac mewn oriel.

O fewn oes y project, bydd 3 phrosiect archaeoleg arbrofol mawr yn Sain Ffagan, pob un yn darparu ffyrdd gwahanol i ddefnyddwyr gymryd rhan (am fanylion, gweler y Cynllun Gweithredu):

- adeiladu llys tywysogion Gwynedd ganoloesol yn seiliedig ar dystiolaeth yn Llys Rhosyr, Ynys Môn
- adeiladu anheddiad Oes Haearn o dystiolaeth archaeolegol o safle ym Mryn Eryr yn y Gogledd
- arbrofi gyda chreu crug o'r Oes Efydd a'i gynnwys – nodwedd archaeolegol sy'n hollbresennol yn nhirwedd Cymru.



Mynediad uniongyrchol at gasgliadau a gwybodaeth

Bydd y Ganolfan Mynediad at Gasgliadau newydd yn galluogi ymwelwyr i gael mynediad uniongyrchol at y cyfoeth o gasgliadau archifol a materol a gedwir yn yr Amgueddfa ar gyfer astudio ac ymchwil. Mae hyn yn cynnwys y casgliadau unigryw o dystiolaeth lafar, archif ffotograffig enfawr a chasgliadau materol megis gwisgoedd a thecstilau sy'n anaddas i'w harddangos yn barhaol.

Bydd agor yr Amgueddfa newydd yn gyfraniad pwysig at greu cenedl fodern, un sy'n hyderus, yn greadigol ac yn gallu adlewyrchu'n feirniadol ac yn gyhoeddus ar ei gorffennol. Am y tro cyntaf, bydd gan Gymru amgueddfa sy'n cyflwyno'r gorffennol drwy hanes cyflawn, gan gynnwys pob disgyblaeth hanesyddol, gwahanol anghenion dysgu a phob person mewn cymdeithas.

4.2 Dod yn amgueddfa genedlaethol gyfranogol

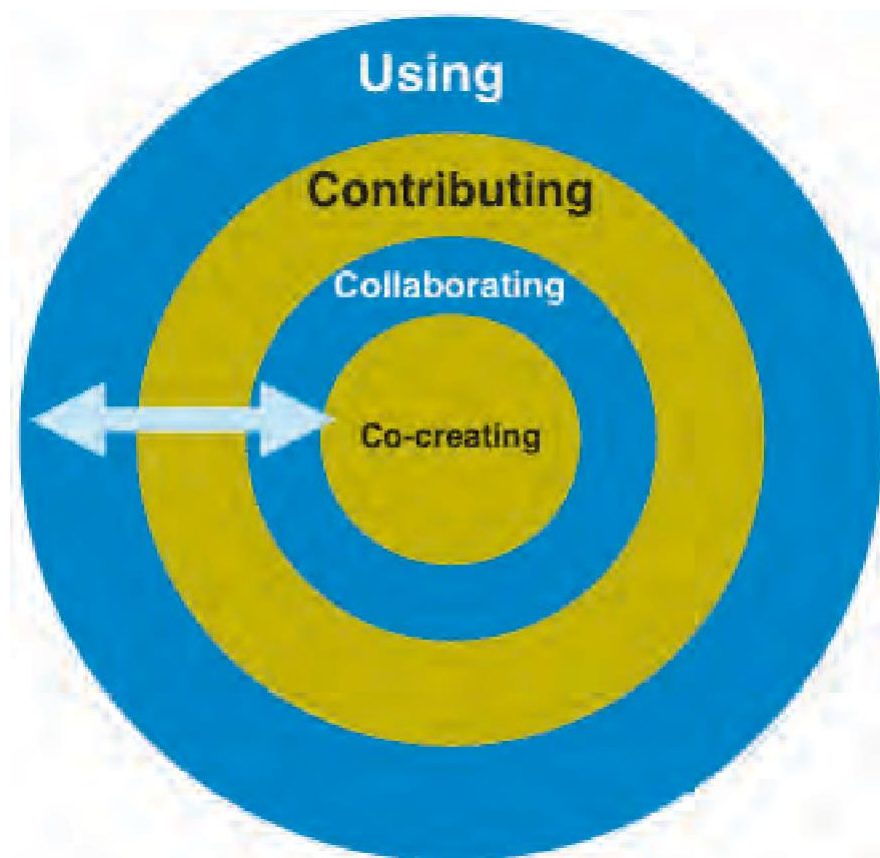
Ein nod sylfaenol yw dod yn amgueddfa genedlaethol wirioneddol gyfranogol - amgueddfa groesawgar a chynhwysol lle gall pawb rannu gwybodaeth, casgliadau a sgiliau. Rydym wedi sylweddoli bod angen i ni drawsnewid y ffordd rydym yn gweithio gyda phobl Cymru, a newid ethos ein rhyngweithio â'n cynulleidfaoedd.

Mae'n anochel bod hyn yn dod gyda risg ac ymdeimlad o golli rheolaeth. Rhaid i ni ymddiried yn ein defnyddwyr. Fodd bynnag, mae'r enillion posibl o ran ymgysylltu ac ymdeimlad o berchnogaeth yn aruthrol.

Mae dod yn sefydliad cyfranogol yn her i unrhyw amgueddfa, heb sôn am amgueddfa sy'n gweithredu ar lwyfan cenedlaethol. Yn draddodiadol, mae amgueddfeydd cenedlaethol yn sefydliadau ceidwadol, sy'n araf i newid. Yr allwedd yw ein bod yn meddwl yn y tymor hir.

4.2.1 Dyfnhau ymgysylltiad â threftadaeth ddiwylliannol: y Ganolfan Ddysgu

Yr allwedd i greu amgueddfa sy'n canoli anghenion defnyddwyr yw Canolfan Ddysgu i ddarparu profiadau dysgu gweithredol a chyfalaf diwylliannol i bobl o bob oed a chefnidir. Bydd y gofod yn darparu lleoliad ffisegol i ymwelwyr ddysgu drwy wneud a dyfnhau eu mwynhad, eu dealltwriaeth a'u hastudiaeth o gasgliadau'r Amgueddfa.



Bydd y gweithgareddau yn y Ganolfan yn adlewyrchu ac yn sbarduno nod yr Amgueddfa i fod yn amgueddfa gyfranogol gyda deialog agored a chydweithio rhwng defnyddwyr a'r Amgueddfa, a rhwng defnyddwyr a'i gilydd. Er enghraifft, byddwn yn ymgorffori rhaglenni ar gyfer tywyswyr/llysgenhadon ifanc, gwirfoddolwyr, cyd-gynyrchiadau a gwaith ymgysylltu â'r gymuned yn ein cylch gwaith craidd ac yn cynnig dilyniant dysgu i'n defnyddwyr.

Bydd y Ganolfan Ddysgu'n groesawgar ac yn hygyrch i'n holl ddefnyddwyr ac ymwelwyr amrywiol ac yn darparu ar gyfer pob angen – yn gorfforol, yn ddeallusol ac yn emosiynol. Bydd y cynnig dysgu'n cael ei wneud yn dryloyw i bob ymwelydd i gydnabod y canolrwydd a'r pwysigrwydd a roddir ar ddysgu. Bydd pob ymwelydd yn gallu mwynhau cynnwys a gynhyrchir gan ddefnyddwyr.

Bydd y mannau pwrpasol allweddol yn y Ganolfan Ddysgu yn cynnwys:

- **Ile creadigol** ar gyfer archwilio casgliadau, er enghraifft, clybiau plant bach gyda phlant cyn oed ysgol a gweithdai celf neu ddylunio gyda phobl ifanc. Bydd yr ystafell hon yn agor i'r awyr agored er mwyn caniatáu i weithgareddau gael eu cynnal y tu allan.
- **Ile rhannu sgiliau** ar gyfer trafod a gweithio gydag

eraill, er enghraifft, seminarau a chysiau hyfforddi ar gipio a recordio tystiolaeth lafar, trafod gwrthrychau a sgiliau sylfaenol trosglwyddadwy.

- **Awditoriwm**, gyda seddau cyfforddus i 120 o bobl, ar gyfer rhaglenni addysgu, sgysiau, darlithoedd, trafodaethau, perfformiadau a dangosiadau ffilm, yn ogystal â chynadleddau proffesiynol a llogi corfforaethol.
- **ardal amlbwrpas** i ysgolion fwyta eu cinio yn ystod y tymor, ar gyfer partion pen-blwydd a gweithgareddau teuluol yn ystod penwythnosau a gwyliau ac fel bar ar gyfer digwyddiadau gyda'r nos.
- **ystafell wisgoedd**, sy'n storio 200 o wisgoedd a gwrthrychau replica o ansawdd uchel, ar gyfer ysgolion, cymdeithasau ailberfformio a gwirfoddolwyr sy'n cymryd rhan mewn dehongli mewn gwisgoedd.
- **derbynfa** fawr, anffurfiol lle bydd staff yn croesawu ymwelwyr i'r Ganolfan ac yn eu cynghori.

4.2.2 Datblygu sgiliau a thalent crefft: Gweithdy

Mae **Gweithdy**, yr adeilad newydd arfaethedig ar gyfer pen gorllewinol y safle, yn allweddol i gyflawni potensial yr Amgueddfa i barhau â'r traddodiad o drosglwyddo sgiliau o un genhedlaeth i'r llall drwy esiampl a phrentisiaeth. Yma, bydd ymwelwyr yn gallu darganfod **sgiliau pobl o'r gorffennol** drwy edrych ar yr hyn a wnaed ganddynt a dysgu sut y gwnaethon nhw wneud y pethau hynny, gan ddefnyddio'r adnoddau o'u cwmpas yn yr amgylchedd.

Bydd yn darparu cyfleoedd i symud ymlaen o weithgareddau galw heibio i sesiynau blasu, cyrsiau undydd a hyfforddiant a phrentisiaethau achrededig.

Bydd ymwelwyr yn darganfod y wefr o drafod arteffactau a dysgu i fod yn greadigol wrth ddefnyddio'r adnoddau sydd ar gael i wneud rhywbeth drostynt eu hunain. Cynhyrchion sgiliau o'r fath yw craidd ein casgliadau, ond nid ydynt ar gael yn gyffredinol mewn ffordd sy'n ysbrydoli creadigrwydd ymarferol ein hymwelwyr.

Treftadaeth anniriaethol

Mae llawer wedi meddwl - yn gwbl anghywir - fod angen llai o ddeallusrwydd i weithio'n fedrus ac yn greadigol gyda'n cyrff, ac yn enwedig ein dwylo, a'i fod yn llai gwerthfawr na gweithgareddau eraill. Ond y gwrthwyneb sy'n wir yn ein barn ni: bod sgiliau o'r fath yn bwysicach nag erioed i'n cymdeithas, ac yn enwedig pobl ifanc; bod deallusrwydd ymarferol yn ein rhyddhau ni, a dylid ei werthfawrogi fel ffordd wahanol o feddwl a theimlo sy'n economaidd arwyddocaol, yn hyrwyddo lles ac yn haeddu parch. Mae'r sgiliau hyn yn rhan bwysig o'n treftadaeth anniriaethol. Bydd gan Amgueddfa Hanes Genedlaethol newydd yr holl adnoddau i ysbrydoli gallu o'r fath.

Bydd yr Amgueddfa'n canfod ac yn datblygu doniau, gan feithrin galluoedd na fyddent yn cael eu cydnabod fel arall o reidrwydd. Bydd yn lle i feithrin yr economi greadigol, ac yn cefnogi twf Cymru fel cymdeithas greadigol. Bydd yn annog pobl i ddod yn fwy ymwybodol o werth sgiliau ymarferol, yn eu holl ffurfiau, ac i gymhwyso dylunio a gwneud i'w bywydau bob dydd.

Mae'r gweithgareddau rhannu sgiliau'n caniatáu mynediad at ein treftadaeth anniriaethol o sgiliau crefft. Nid yw hyn yn cael ei weld fel unedau unigol o arddangosiadau, sesiynau blasu, cyrsiau dydd neu wythnos hyd at hyfforddeiaethau neu brentisiaethau llawn amser. Mae'n rhan o gontinwm cyfannol, ecosystem y gymuned o weithredwyr a defnyddwyr sy'n cymryd rhan mewn treftadaeth fyw, anniriaethol sydd wedi'i gwreiddio yng nghymuned ehangach Cymru. Bydd yr Amgueddfa'n mynd ati i hyrwyddo a chynorthwyo mynediad at hyn ar gyfer defnyddwyr a chyfranogwyr, gan ennyn diddordeb yn gyffredinol ac yn benodol, yn helpu i gynnal y dreftadaeth fyw. Bydd yn ysbrydoli pobl i wneud hyn yn ddechrau taith a fydd yn parhau gydol oes.

Byddwn yn cyflawni'r potensial ar gyfer rhannu sgiliau drwy:

- ddarparu cyfleusterau a mannau sy'n galluogi ymwelwyr i ymgysylltu â'r sgiliau a greodd yr arteffactau yn ein casgliadau ac archwilio eu creadigrwydd eu hunain
- adlinio ein hadnoddau i weithio'n ddwys gyda chymunedau lle gallwn wneud gwahaniaeth gwirioneddol – yn enwedig yr ardaloedd Cymunedau yn Gyntaf ar ein stepen drws

- gweithio gyda sefydliadau eraill i ddarparu mwy o brentisiaethau a chyfleoedd hyfforddi.

Bydd yr Amgueddfa'n ymestyn allan at bobl ifanc sydd wedi ymddieithrio o'u treftadaeth. Drwy brentisiaethau, lleoliadau gwaith a rhaglenni gwirfoddoli, byddant yn cael cyfleoedd i ddatblygu sgiliau newydd ac i fagu hyder, cyflogadwyedd a photensial economaidd.

4.2.3 Canolfan ragoriaeth genedlaethol mewn gwirfoddoli

Mewn cydweithrediad â'r sector treftadaeth yng Nghymru, uchelgais Sain Ffagan yw dod yn ganolfan ragoriaeth genedlaethol mewn gwirfoddoli.

Byddwn yn cydweithio â sefydliadau partner i greu a chynnal cymuned o wirfoddolwyr ar gyfer Sain Ffagan lle rhoddir statws a gwerth cyfartal i gyfraniadau'r holl gyfranogwyr. Ein nod yw darparu:

I'r rhai sy'n gwirfoddoli:

- Fforymau sy'n caniatáu iddynt ddylanwadu ar gyfeiriad a chynnwys yr Amgueddfa
- Ymdeimlad o berchnogaeth, cydnabyddiaeth a balchder mewn cyflawniad
- Profiadau sy'n diwallu eu hanghenion a'u cymhellion unigol
- Sgiliau, hyder a phrofiad gwell i chwilio am gyfleoedd bywyd newydd, gan gynnwys addysg bellach, cyflogaeth, credydau/bancio amser
- Cyfleoedd ar gyfer cynnydd ar draws profiadau gwirfoddoli
- Rhyngweithio rhwng y gwahanol blatfformau ar gyfer gwirfoddoli, rhai presennol a rhai newydd.

Ar gyfer ein partneriaid cymunedol:

- Ffyrdd o ddefnyddio'r adnoddau yn yr Amgueddfa i gyflawni nodau ac amcanion amrywiol eu sefydliadau e.e. annog pobl i ddychwelyd i gyflogaeth
- Cyfleoedd i ddylanwadu ar Strategaeth Wirfoddoli Sain Ffagan o'r cychwyn cyntaf a'i llywio wrth iddi esblygu'n arferion gwaith
- Cymorth ariannol ar gyfer neilltuo amser ac ymdrech i rannu eu gwybodaeth a'u harbenigedd gyda'r Amgueddfa
- Deialog ar draws y sector gwirfoddol yng Nghymru, gan ddarparu cyfleoedd i fyfrio ar arferion gorau a'u rhannu

- Cydnabyddiaeth a chyhoeddusrwydd i waith eu sefydliadau.

I'r Amgueddfa:

- Mwy o amrywiaeth yn natur y bobl sy'n ymwneud â'r Amgueddfa, gan arwain at ddealltwriaeth ehangach o'u hanghenion a'u diddordebau
- Cyfleoedd i weithio dros gyfnodau hwy gydag ymwelwyr anhraddodiadol e.e. NEET (pobl nad ydynt mewn Addysg, Cyflogaeth na Hyfforddiant), grwpiau Du, Asiaidd ac Ethnig Lleiafrifol a phobl o ardaloedd C2DE
- Mynediad at yr arbenigedd yn y gymuned wirfoddoli ledled Cymru, gan greu sylfaen fewnol well o wybodaeth a sgiliau
- Hyfforddi a meithrin gallu staff i weithio gyda gwirfoddolwyr o bob cefndir sydd ag amrywiaeth eang o anghenion
- Ffordd o wneud cyfraniad cadarnhaol ac adeiladol at ddemocratiaeth ddiwylliannol a chyflawni ein cyfrifoldebau fel sefydliad cenedlaethol a ariennir gan y cyhoedd
- Strwythur ar gyfer myfrio ar arferion a dulliau gwaith gyda'n cyfoedion yn sector gwirfoddol Cymru ac ar gyfer gweithredu'n strategol ar lefel genedlaethol, gan ddiwallu anghenion cymunedau wedi'u targedu ar yr un pryd.

Yr allwedd unwaith eto yw ein bod yn meddwl am y tymor hir. Mae ymgorffori gwirfoddoli yn y diwylliant sefydliadol yn Sain Ffagan yn allweddol i lwyddiant a chynaliadwyedd hirdymor y Strategaeth Wirfoddoli (Gweler Atodiad 3).

4.2.4 Galluogi plant a phobl ifanc drwy dreftadaeth ddiwylliannol

Ein nod yw defnyddio treftadaeth ddiwylliannol i alluogi plant a phobl ifanc – yn enwedig y rhai mewn tldi ac sy'n wynebu risg – i ddarganfod doniau newydd, codi eu dyheadau a datblygu sgiliau bywyd.

Fel sefydliad a ariennir yn gyhoeddus, mae gennym gyfrifoldeb cymdeithasol i ddarparu profiadau galluogi gyda chanlyniad cymdeithasol buddiol. Mae angen i ni ymestyn a datblygu ein cysylltiad â chymdeithas sifil yn sylweddol. Ein nod yw ehangu mynediad a chynyddu cyfranogiad drwy:

- Gyflwyno cyfranogwyr a chynulleidfaoedd newydd i'r casgliadau, yr adnoddau a'r cyfleoedd dysgu sydd ar

gael yn yr Amgueddfa ac ar-lein. Ein nod yw ailgyfeirio adnoddau'r Amgueddfa i gefnogi'r rhai sydd eu hangen fwyaf

- Gweithio ochr yn ochr â defnyddwyr presennol, cynulleidfaoedd newydd a phartneriaid strategol, a dysgu ganddynt, i sicrhau bod ein rhaglenni a'n hadnoddau dysgu yn diwallu eu hanghenion.

Mae gennym gyfrifoldeb i weithio'n ddiwyd i ddileu anghydraddoldeb o ran cyfranogiad a chyfleoedd. Mae ymchwil ddiweddar yn tynnu sylw at y ffaith bod gan Gymru lefelau uwch o ddiweithdra a thlodi plant na chyfartaledd y DU. Yng Nghymru, mae un o bob tri phlentyn yn byw mewn tldi, sef y gyfradd uchaf yn y DU.¹³ Mae gan fwy na hanner yr awdurdodau lleol gyfradd tldi plant ddifrifol o 15% neu uwch. Mae'r rhain yn cynnwys Merthyr Tudful, Caerdydd, Rhondda Cynon Taf, Caerffili, Casnewydd, Abertawe, Blaenau Gwent – yn wir, y rhan fwyaf o'r awdurdodau lleol o fewn dalgylch 50 milltir Sain Ffagan. Mae'r gyfradd ddiweithdra ar gyfer pobl ifanc 16-25 oed yng Nghymru dros 20% ar hyn o bryd, sydd eto'n uwch na chyfartaledd y DU.¹⁴

Mae un o bob pump o'r boblogaeth yng Nghymru yn anabl, ac maent ddwywaith mor debygol â phobl nad ydynt yn anabl i fyw ar aelwydydd incwm isel. Pan yn 16 oed, mae pobl ifanc anabl ddwywaith mor debygol o beidio â bod mewn unrhyw fath o addysg, cyflogaeth na hyfforddiant â'u cyfoedion nad ydynt yn anabl.¹⁵

Gyda'r ystadegau difrifol hyn mewn golwg, byddwn yn gweithio'n ddwys gyda phlant a phobl ifanc i helpu i dorri'r gadwyn hon o dangyflawni.



¹³ Strategaeth Tldi Plant Cymru Llywodraeth Cymru, Chwefror 2011, dogfen wybodaeth rhif 095/2011

¹⁴ Ffynhonnell: Y Sefydliad Polisi Newydd, Chwefror 2011

¹⁵ Disability Poverty in Wales (2011), Leonard Cheshire Disability <http://www.lcdisability.org>

4.2.5 Ymgysylltu â chymunedau heb gynrychiolaeth drwy gyd-guradu a chydweithio

Mae'r dull cyfranogol yn cael ei ddefnyddio mewn perthynas â chynnwys arddangosiadau ac arddangosfeydd. Byddwn yn agored gyda'r ymwelydd ynghylch sut rydym yn defnyddio casgliadau a darganfyddiadau newydd i wneud synnwyr o'r gorffennol, ac yn cynnwys y cyhoedd yn y broses hon i'w galluogi i ddarganfod eu hanesion eu hunain a'u hystyron eu hunain. Mae cyd-guradu wedi'i ymgorffori yn y cynlluniau ar gyfer pob un o'r arddangosiadau oriel newydd, gyda rhaglen dreigl flynyddol o arddangosiadau sy'n newid. Bydd y cyd-guradu yn oriel Creu Cymru yn uno dwy gymuned gyferbyniol i archwilio safbwyntiau cyfoes am ddigwyddiadau yn hanes Cymru. Bydd yr arddangosfa Byw a Bod yn rhoi llwyfan i gymunedau heb gynrychiolaeth ac sydd ar y cyrion yn aml i adrodd eu straeon. Er enghraifft, yr arddangosiad cyntaf yn yr oriel honno fydd 'Tŷ Ffoadur' mewn cydweithrediad â'r Cyngor Ffoaduriaid ac Oasis Caerdydd. Yn Gweithdy, bydd ein rhaglen artist preswyl flynyddol yn gweithio gyda phobl ifanc i ymateb yn greadigol i'n casgliadau.

Bydd hyn yn rhan o strategaeth dreigl i droi cyd-grewyr a chydweithredwyr yn gyfranwyr hirdymor a fydd yn dod yn rhan o gymuned yr Amgueddfa yn y pen draw.

4.2.6 Bod yn wirioneddol genedlaethol wrth wasanaethu Cymru gyfan

Ein nod yw cyflawni ein cylch gwaith yn well fel amgueddfa genedlaethol sy'n gwasanaethu Cymru gyfan (gweler ein Strategaeth Farchnata). Byddwn yn cyflawni hyn drwy:

- Raglen allgymorth a mewngymorth a fydd yn mynd ati'n strategol i gynnwys ysgolion a chymunedau ledled Cymru yn ein gweithgareddau, ein gwaith casglu, ein gwaith maes a'n harddangosfeydd
- Ymgysylltu â'n defnyddwyr ar-lein, drwy wella mynediad rhithwir at ein casgliadau, ein sgiliau a'n gweithgareddau drwy ddefnyddio cyfryngau newydd yn briodol, wedi'i sbarduno gan anghenion defnyddwyr

- datblygu cyfleusterau preswyl fel rhan o'n cynnig archaeoleg arbrofol newydd.

4.2.7 Galluogi pobl o bedwar ban byd i gymryd rhan yn rhaglenni'r Amgueddfa a chyfrannu

Bydd ein Strategaeth Ddigidol (Atodiad 2) yn galluogi defnyddwyr, ble bynnag y maent, i gymryd rhan yng ngwaith yr Amgueddfa a mynegi eu barn a chyfrannu. Ein nod yw creu cylch rhinweddol o ymgysylltiad dyfnach, gan gysylltu ymweliadau ar y we, ymweliadau gwirioneddol, rhaglenni allgymorth ac ymchwil.

4.3 Sefydliad cynaliadwy

Ein nod yw bod yn amgueddfa a fydd yn gynaliadwy ac yn parhau i esblygu i ddiwallu anghenion cymdeithas.

4.3.1 Datblygu a hyfforddi staff

Mae'r Cynllun Hyfforddi a Datblygu (Atodiad 4) yn darparu fframwaith i alluogi staff a gwirfoddolwyr i reoli'r newidiadau sylweddol a ddaw yn sgil Creu Hanes yn llwyddiannus. Mae'r cynllun yn amlinellu cyfleoedd i bobl ennill sgiliau newydd yn ystod cyfnod y project a thu hwnt. Mae Sain Ffagan wedi profi ei hymrwymiad i ddarparu a chefnogi cyfleoedd hyfforddi a datblygu ar gyfer staff a gwirfoddolwyr o ganlyniad i weithio tuag at gyrraedd y safon Buddsoddwyr mewn Pobl. Mae Buddsoddwyr mewn Pobl yn safon rheoli pobl hyblyg sy'n canolbwyntio ar ganlyniadau, sy'n helpu sefydliadau i gyflawni eu hamcanion drwy ddatblygu a meithrin sgiliau eu pobl. Disgwylir i Sain Ffagan gyrraedd y safon Buddsoddwyr mewn Pobl ym mis Mawrth 2012. Dros y degawd nesaf, mae ymrwymiad parhaus i hyfforddiant yn hanfodol nid yn unig i sicrhau llwyddiant Creu Hanes ond hefyd i symud tuag at y wobr Buddsoddwyr mewn Pobl Aur.

Bydd darparu cyfleoedd cysgodi a rhannu sgiliau yn sicrhau bod gwybodaeth yn cael ei rhannu a bod rhannu sgiliau yn sbardun i'n ffordd o weithio. Wrth i'r project ddatblygu, byddwn yn sicrhau y bydd yr amodau diwylliannol cywir ar gyfer rheoli gwybodaeth yn cael eu creu, gan gynnwys arweinyddiaeth lefel uchaf, cefnogaeth rheolwyr, datblygu cysylltiadau ar sail ymddiriedaeth, lefel uchel o ymreolaeth staff a chyfranogiad staff yn y broses o wneud penderfyniadau.

Ariannu hyfforddiant

Mae Amgueddfa Cymru wedi ymrwymo i hwyluso datblygiad personol a phroffesiynol, ac mae cyllideb hyfforddiant corfforaethol gan yr Adran Adnoddau Dynol. Ar hyn o bryd, mae'n £82,000 y flwyddyn. Gwneir cynigion bob blwyddyn yn erbyn y gyllideb hon drwy gynlluniau hyfforddi adrannau. Rhoddir blaenoriaeth i gefnogi datblygiad proffesiynol (35% o gyfanswm y gwariant), hyfforddiant iechyd a diogelwch (26%) a hyfforddiant iaith Gymraeg (17%).

Dros y pum mlynedd nesaf, bydd 20% o'r gyllideb yn cael ei neilltuo ar gyfer Creu Hanes. Wrth i weithgareddau gael eu treialu a'u haddasu a sgiliau newydd gael eu dysgu, bydd ein staff yn rhannu arferion gorau gyda gweddill Amgueddfa Cymru.

4.3.2 Parhau i ddiwallu anghenion defnyddwyr

Bydd projectau cyd-guradu a chydweithio cyfranogol yn caniatáu i'r Amgueddfa wella wrth i bobl gyfrannu mwy. Gall 'mwy' olygu mwy o bobl neu gyfranogiad dyfnach.¹⁶ Bydd fforymau cyfranogol a chydweithio â sefydliadau allanol yn llywio ein ffordd o feddwl ac yn caniatáu i ddefnyddwyr fod yn rhan o'r broses o wneud penderfyniadau yn yr Amgueddfa.

4.3.3 Cynyddu nifer yr ymwelwyr

Ein nod yw cynyddu nifer yr ymwelwyr i 850,000 y flwyddyn dros oes y project. Cyflawnir hyn drwy:

- marchnata gwell ac wedi'i dargedu fwy
- cynyddu nifer y digwyddiadau a'r gweithgareddau a gynhelir yn ystod cyfnodau llai prysur y gwanwyn a'r hydref
- darparu elfennau arddangos newidiol a digwyddiadau yn Gweithdy
- datblygu digwyddiadau ar raddfa fawr ymhellach megis y gwyliau cerddoriaeth a bwyd a'r digwyddiad ailberfformio
- creu 'traddodiad' o ymweld â Sain Ffagan ar gyfer digwyddiadau, yn yr un modd ag y mae digwyddiadau yn Skansen wedi dod yn rhan o galendr blyneddol y rhan fwyaf o bobl Stockholm.

¹⁶ Gweler Nina Simon, *The Participatory Museum*, www.participatorymuseum.org

- cynyddu ein dysgwyr ffurfiol, yn enwedig ysgolion cynradd o'r Gogledd, myfyrwyr uwchradd, AB ac AU
- darparu ar gyfer grwpiau mwy o faint, yn sgil y cyfleusterau newydd a gynigir gan y Ganolfan Ddysgu, Gweithdy a Llys Rhosyr. Bydd hyn yn galluogi'r Amgueddfa i ddarparu cyrsiau sy'n galluogi cynnydd i gyfranogwyr, ac ehangu'r mathau o ymgysylltu sydd gennym â chymunedau
- rhaglen arddangos dros dro i annog ymweliadau dychwel ac ymweliadau newydd
- datblygu'r wefan ymhellach ar gyfer hyrwyddo ymweliadau â Sain Ffagan. Bydd yr Amgueddfa'n rhoi mwy o bwyslais ar gyfathrebu â'i hymwelwyr drwy e-gylchlythyrau, a defnyddir y wefan i gasglu manylion cyswllt. Bydd y wefan yn hyrwyddo'r Amgueddfa drwy declyn hyrwyddo sy'n sensitif i gyd-destun, ei blog a'i chyfryngau cymdeithasol.

Cyfrannu at ddatblygiad cymdeithasol ac economaidd Cymru

Bydd y Cynllun Gweithgareddau'n gweithio tuag at hyn drwy:

- Creu swyddi, lleoliadau hyfforddi, prentisiaethau a chyfleoedd gwirfoddoli newydd
- Cynhyrchu incwm drwy ddigwyddiadau a rhaglenni cyrsiau ar raddfa fawr
- Denu mwy o ymwelwyr i Sain Ffagan, gan gyfrannu at fywiogrwydd economaidd ardal Caerdydd a brand Caerdydd fel canolfan economaidd a Dinas Ewropeaidd o bwys.

4.4 A oes galw? Trosolwg o weithgarwch ymgysylltu ac ymgynghori

Rydym wedi cynnal proses ymgysylltu helaeth i lywio'r gwaith o gynllunio gweithgareddau ar gyfer cais Cronfa Dreftadaeth y Loteri. Mae hyn wedi cynnwys dros 130 o sefydliadau, cymdeithasau a grwpiau cymunedol yn uniongyrchol.

Mae rhai wedi cymryd rhan fel partneriaid yn y dyfodol – sefydliadau y gallem gydweithio â nhw er mwyn sicrhau mwy o fanteision i bobl Cymru. Ein hanhawster yn y gorffennol oedd cyfuno gweithio wyneb yn wyneb â grwpiau cymunedol unigol gyda dull mwy strategol sy'n ein galluogi i gynllunio ar gyfer sylw cenedlaethol ac ymdrin â meysydd o bryder cenedlaethol. Drwy weithio gyda sefydliadau cenedlaethol eraill, rydym yn gobeithio elwa ar eu strwythurau, eu rhwydweithiau a'u gwybodaeth am gymunedau i adeiladu rhywbeth sy'n fwy na chyfanswm ei gydrannau (er enghraifft, gweithio gyda sefydliadau partner drwy'r Fforwm Gwirfoddoli i ddarparu lleoliadau ar gyfer pobl ifanc ac oedolion di-waith).

Rydym wedi ymgynghori hefyd â grwpiau o bobl sy'n cynrychioli'r cynulleidfaoedd a'r defnyddwyr newydd rydym am ymgysylltu â nhw, ac rydym wedi ymgysylltu â llawer ohonynt yn y broses gynllunio. Cefnogaeth frwd i'r Amgueddfa a'i hamcan oedd yr ymateb bron yn ddieithriad.

‘Rydyn ni wedi cyffroi'n lân am weithio gyda chi... Dywedwch wrthym ni beth sydd ei angen arnoch chi a byddwn ni'n ei wneud.’

[Cydgysylltydd Project MENCAP \(Cyfeiriad 11, Adroddiadau a Chynllun Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd, Atodiad 6\)](#)

‘Mae hwn yn gyfle delfrydol i ni i gyd gyfrannu at hyn fel partneriaeth a gallai fod yn rhaglen dreigl i wneud i hyn ddigwydd.’

[Chris Williams, Canolfan Byd Gwaith \(Cyfeiriad 45, Adroddiadau a Chynllun Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd, Atodiad 6\)](#)

‘Gofynnwch i'r plant gymryd rhan. Ein cymuned ni yw hi, ein hamgueddfa ni yw hi a dyma'r hyn y gallwn ni ei wneud i'ch cefnogi chi.’

[Nichola Turner, A4E \(Cyfeiriad 45, Adroddiadau a Chynllun Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd, Atodiad 6\)](#)



4.4.1 Cwmpas gweithgarwch ymgysylltu ac ymgynghori â'r cyhoedd

Mae staff o bob rhan o Amgueddfa Cymru wedi gwneud dros 230 o gysylltiadau erbyn hyn â sefydliadau ac unigolion amrywiol, yn genedlaethol ac yn rhyngwladol, i gefnogi'r project Creu Hanes.

Er bod rhai staff wedi arwain gyda grwpiau penodol, ein hethos fu annog amrywiaeth o staff o bob rhan o'r Amgueddfa i gymryd rhan weithredol yn y broses o drafod ein cynlluniau gydag eraill. Mewn llawer o achosion, mae staff wedi cysylltu â gwahanol unigolion neu dimau o fewn yr un sefydliad, er mwyn sicrhau bod y rhanddeiliaid cywir yn cymryd rhan am y rheswm cywir ar agweddau wedi'u targedu ar y project. Mae'r dull hwn wedi golygu bod ffocws i'r gwaith, ac mae'n seiliedig ar anghenion ein cynulleidfaoedd a'n darpar gynulleidfaoedd.

Mae cofnod llawn o'n gwaith ymgysylltu ac ymgynghori â'r cyhoedd i'w weld yn ein Hadroddiadau a'n Cynllun Gweithredu Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd. Mae hyn yn dangos yr amrywiaeth o ffyrdd rydym wedi cofnodi ein gweithgarwch, a sut mae hyn wedi datblygu wrth baratoi'r cymhwysiad hwn. Ar hyn o bryd, rydym yn defnyddio templed Adborth ar ôl Ymgynghori Ymgysylltu â'r Cyhoedd (Atodiad F yn yr adroddiad uchod) i adrodd ar weithgarwch ar gyfer cynulleidfaoedd targed allweddol. Mae hyn yn ein galluogi i flaenoriaethu pwyntiau allweddol, ystyried ein hymateb a thynnu sylw at agweddau pwysig megis Deilliannau



Dysgu Cyffredinol a Chanlyniadau Cymdeithasol Cyffredinol.

4.4.2 Dull partneriaeth

O'r 230 o gysylltiadau a wnaed, rydym wedi ymgynghori â 130 o sefydliadau partner posibl ar lefel genedlaethol a rhanbarthol. Mae gan y sefydliadau hyn ddealltwriaeth ddofn o anghenion sectorau penodol eisoes a byddant yn gallu ein harwain wrth i ni weithio i ddatblygu a gweithredu mentrau gyda'n gilydd.

Mae cynlluniau partneriaeth cenedlaethol Amgueddfa Cymru – Cyfoeth Cymru Gyfan-Sharing Treasures, a Celf Cymru Gyfan-ArtShare Wales – yn ein galluogi i weithio gydag amrywiaeth o amgueddfeydd ac orielau lleol ledled Cymru hefyd, gan sicrhau bod y casgliadau cenedlaethol ar gael mor eang â phosibl. Yn ogystal â'r cynlluniau hyn, rydym yn gweithio'n agos gyda phartneriaid rhanbarthol allweddol, gan gynnwys Oriel y Parc Awdurdod Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro, Amgueddfa Bwrdeistref Sirol Wrecsam a Stori Caerdydd

4.4.3 Fforymau Cyfranogol

Fel rhan o'r broses ymgynghori, aethom ati i sefydlu pedwar grŵp gwahanol o bobl ifanc i ddyfeisio a datblygu'r rhaglen o weithgareddau ar gyfer pobl ifanc. Dewiswyd Fforwm Ieuenctid Caerffili i weithio gyda chynrychiolwyr o fforymau athrawon i ddilyn a llywio cynnydd y Tîm Dylunio yng Nghamau AB a CD. Bu grwpiau defnyddwyr newydd Du, Asiaidd ac Ethnig Lleiafrifol a C2DE yn allweddol wrth dreialu amrywiaeth o weithgareddau posibl. Mae'r grwpiau hyn yn cynnwys Genesis Cymru (Rhieni Sengl Di-waith) sy'n profi potensial y casgliadau wrth ddatblygu sgiliau rhianta, grwpiau teuluol o'r gymuned Somali'aidd yng Nghaerdydd yn samplu syniadau ar gyfer gweithdai creadigol a MENCAP Cymru yn gweithio ar adnoddau i wella'r dehongliad o'r safle ar gyfer pobl anabl (gweler yr Adroddiadau a'r Cynllun Gweithredu Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd).

Gan adeiladu ar lwyddiant yr uchod, sefydlwyd naw fforwm cyfranogiad a fydd yn helpu i ddatblygu a pharhau deialog â ffocws. Crëwyd y fforymau hyn fel ein bod yn ymgysylltu â chynulleidfaoedd â blaenoriaeth a sefydliadau partner allweddol, y mae rhai ohonynt yn sefydliadau ambarél sy'n gweithio'n lleol, yn rhanbarthol neu'n genedlaethol gyda'u

'Rwy'n credu ei bod hi'n bwysig iawn eich bod chi'n gwneud i'r ardal weithgareddau deimlo'n wahanol iawn i'r hyn sydd gennym ni yn ein canolfan gymunedol, neu mewn ysgol. Mae'n rhaid iddi deimlo'n arbennig, gyda rhai o'r pethau sydd gennych chi yn y storfa yno i bobl eu gweld.'

[Aelod o Fforwm Ieuenctid Caerffili \(Cyfeiriad 2, Adroddiadau a Chynllun Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd, Atodiad 6\)](#)

'Mae'n anhygoel bod yn rhan o'r broses hon. Rydych chi'n mynd â phobl ar daith gyda chi. Roeddech chi'n gallu gweld bod y bobl ifanc wedi cyffroi yn lân. Roeddwn i'n gyffrous hyd yn oed yn trafod gyda dylunwyr go iawn. Os caiff hyn ei adeiladu, bydd hi'n wych meddwl ein bod ni wedi trafod y cynlluniau.'

[Athro, aelod o'r Fforwm Dysgu Ffurfiol \(Cyfeiriad 29, Adroddiadau a Chynllun Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd, Atodiad 6\)](#)



defnyddwyr. Mae aelodau o'r rhain wedi bod yn rhan o'r gwaith o ddatblygu'r Cynllun Gweithgareddau eisoes a byddant yn dod yn llysgenhadon a hyrwyddwyr hanfodol sy'n eirioli dros bartneriaethau cydweithredol, gydol datblygiad y project a thu hwnt.

Dyma'r fforymau:

- **Fforwm gwirfoddoli:** cynrychiolwyr sefydliadau partner sy'n gweithio gyda gwirfoddoli
- **Llysgenhadon Ifanc** (14-17 oed): aelodau o glybiau ieuentid yn yr ardal leol
- **Fforwm amlddiwylliannol:** cynrychiolwyr sefydliadau partner sy'n gweithio gyda chymunedau amlddiwylliannol a Chymraeg eu hiaith
- **Fforwm dysgu anffurfiol:** cynrychiolwyr sefydliadau partner sy'n gweithio gydag oedolion mewn dysgu anffurfiol
- **Fforwm dylunio defnyddwyr:** aelodau o'r fforwm gwreiddiol a sefydlwyd i ddilyn y broses ddylunio ar gyfer y project. Mae'r grŵp hwn yn awyddus i ddilyn y broses dylunio ac adeiladu yn ei chyfanrwydd hyd at ei chwblhau
- **Fforwm ysgolion cynradd ac arbennig:** grŵp o athrawon sy'n cynrychioli ysgolion cynradd ac arbennig yn y De-ddwyrain a'r Gogledd-orllewin
- **Fforwm ysgolion uwchradd:** grŵp o athrawon ysgolion uwchradd yn y De
- **Fforwm treftadaeth anniriaethol:** fforwm peilot o ymarferwyr crefft, artistiaid, pobl sy'n fedrus mewn technegau adeiladu traddodiadol a chelfyddydau perfformio sy'n edrych ar sgiliau Treftadaeth Ddiwylliannol Anniriaethol
- **Fforwm cyfoedion academiaidd:** academyddion prifysgol sy'n ymwneud ag addysgu hanes, archaeoleg, y celfyddydau perfformio ac astudiaethau Cymreig sydd am weithio gyda'r Amgueddfa i ymgysylltu â'r cyhoedd.

4.4.4 Dulliau ymgysylltu

Crëwyd y dull ymgysylltu i gyd-fynd ag anghenion y grŵp, boed yn weithwyr proffesiynol academiaidd, gwirfoddolwyr sydd wedi ymddeol, athrawon ysgol, pobl ifanc, y rhai ag anawsterau symud, pobl o gymunedau Du, Asiaidd ac Ethnig Lleiafrifol neu gyfuniadau o'r rhain. Er enghraifft:

- Gwahodd grwpiau i ymweld â Sain Ffagan i drafod syniadau ar y safle – mynediad, themâu dehongli, cyfeiriadedd, curadu cymunedol
- Ymweld â grwpiau yn eu cymunedau cartref – perthnasedd Sain Ffagan i'w cymunedau, materion trafnidiaeth, ymwybyddiaeth o Sain Ffagan
- Trefnu teithiau estynedig a thros nos i grwpiau o bobl ifanc i helpu i ddatblygu syniadau – cyfle i blant aros dros nos yn Llys Rhosyr.

4.4.5 Astudiaethau achos

Mae'r astudiaethau achos canlynol yn tynnu sylw at feysydd gweithgarwch penodol gyda rhai o'n cynulleidfaoedd â blaenoriaeth a fforymau cyfranogol.

Ail-greu Angel Canoloesol

Fel rhan o'r gweithgareddau ymgynghori ar gyfer archaeoleg arbrofol, trefnwyd sesiwn rhannu sgiliau i arbrofi gyda thechnegau paentio canoloesol dilys, a'u treialu, er mwyn ail-greu paentiad wal o angel o'r unfed ganrif ar bymtheg yn Eglwys Teilo Sant. Roedd y sesiwn, a gynhaliwyd dros dridiau, yn cynnwys staff o'r Adran Archaeoleg a'r Uned Adeiladau Hanesyddol, prentisiaid a gwirfoddolwyr.



Gwirfoddolwyr oedd wrth wraidd y tîm, gan rannu'r profiad dysgu a chymryd rhan yn y gwaith o dreialu technegau traddodiadol megis gwneud stensiliau o femrwn, ail-greu'r gwahanol fathau o baentiadau o ddeunyddiau crai, eu profi, hyd at baentio'r angel ar wal yr eglwys. Torrodd y gweithgarwch hwn dir newydd i'r Uned Adeiladau Hanesyddol, o ran arbrofi gyda thechnegau paentio a chydweithio.

Yna, defnyddiwyd y sgiliau a ddysgwyd gan un gwirfoddolwr mewn gweithgarwch a ddyfeisiodd ar gyfer digwyddiad cymunedol gartref; un arall oedd artist a oedd yn gobeithio ymgorffori rhywfaint o'r hyn a ddysgodd yn ei gwaith. Mae'r gwaith cydweithredol yn yr Amgueddfa yn parhau, ond y cam nesaf fydd galluogi gwirfoddolwyr i ddod yn rhan barhaol o'r profiadau dysgu y gall archaeoleg arbrofol eu darparu.



Trafodaeth ar y Ddeddf Uno

Cynhaliwyd trafodaeth o'r enw: '1536 The Act of Union, England and Wales: What next?' yn Amgueddfa Genedlaethol Caerdydd ar 22 Gorffennaf 2011. Cymerodd gwleidyddion o bob un o'r pedair prif blaid wleidyddol yng Nghymru ran yn y ddadl, yn ogystal ag awdurdod blaenllaw ar y cyfnod, yr hanesydd Dr Nia Powell. Roedd y gynulleidfa'n cynnwys newyddiadurwyr, haneswyr, staff a rhanddeiliaid, ac roedd yn agored i'r cyhoedd. Yn ystod y drafodaeth, anogwyd y gynulleidfa i drydar gan ddefnyddio'r hashnod #deddfuno. Dangoswyd y negeseuon yn fyw ar sgrin ar y llwyfan, a oedd yn caniatáu i'r gynulleidfa gymryd rhan ond hefyd i bobl na allent fynychu'n bersonol ddilyn y drafodaeth. Felly, cyflwynwyd amryw o sylwadau a chwestiynau drwy Twitter, gan ganiatáu i fwy o bobl gymryd rhan yn y drafodaeth yn bersonol ac yn rhithwir. Mae hyn wedi llywio ein dull o ddatblygu cynnwys a gweithgareddau ar gyfer oriel Creu Cymru.



‘Tro nesa, allwn ni fynd i'r castell?’

Grŵp Menywod Somaliadd

Cynhaliwyd cyfarfod archwiliadol gyda'r Gymdeithas Integreiddio Somaliadd i drafod sut y gallai Sain Ffagan feithrin cysylltiadau hirdymor â chymuned Somaliadd Cymru, i lywio gwaith yr Amgueddfa ac i gefnogi ei gweithgareddau a'i rhaglenni. Cynghorwyd y byddai'n well i unrhyw weithgarwch a gynigir i'r grŵp fod yn ymarferol a chynnwys gwneud rhywbeth, gan nad yw rhai o'r menywod yn gallu siarad Saesneg. Dyfeisiwyd dulliau ymgysylltu ynghylch sut y gall gwahanol grwpiau wneud cysylltiadau rhwng y gwrthrychau sydd gan yr Amgueddfa yn y casgliad a'u gwrthrychau personol eu hunain, neu wrthrychau sy'n gyffredin yn eu gwlad frodorol. Cynhaliwyd diwrnod gweithgareddau prawf gyda'r Grŵp Menywod gan ddefnyddio eitemau domestig.

Yn dilyn amharodrwydd cychwynnol i ymgysylltu â staff yr Amgueddfa, roedd y cyfranogwyr yn awyddus i gyfrannu at y dasg goginio a rhannu straeon am eu profiadau gyda gwrthrychau tebyg yn eu diwylliant nhw. Roedd awydd gwirioneddol i nodi tebygrwydd rhwng diwylliannau ac ymrwymiad i gymryd rhan mewn sesiynau teuluol yn y dyfodol.



‘Mae gennym ni Looha sy'n debyg i hynny...’
‘Yn Somalia, mae'r dynion yn canu caneuon ac yn adrodd cerddi i'r menywod maen nhw'n eu hoffi... Rydyn ni'n bwyta gyda llwyau fel yna.’

[Cyfranogwyr cymunedol sy'n gweithio gyda'r Gymdeithas Integreiddio Somaliadd \(Cyfeiriad 27, Adroddiadau a Chynllun Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd, Atodiad 6\)](#)

‘Dwi'n bendant o'r farn y dylai Sain Ffagan gynnig cyfle i blant gysgu dros nos. Mae wedi rhoi'r cyfle i'r staff a'r plant drafod y pethe rydyn ni wedi'u dysgu gyda'n gilydd. Mae'n brofiad bythgofiadwy.’

[Athro ysgol, Ysgol Llangaffo \(Cyfeiriad 34, Adroddiadau a Chynllun Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd, Atodiad 6\)](#)

Treialu ffyrdd newydd o weithio

Gwnaethom dreialu ffyrdd newydd o weithio gyda chynulleidfaoedd anodd eu cyrraedd hefyd. Buom yn gweithio dros dri mis gyda grŵp o fechgyn ifanc yn eu harddegau a'u mamau, fel rhan o Brosiect Ieuentid a Rhieni Eich Cadw Chi yn yr Ysgol ysgol fro leol. Yn ystod y cyfnod hwn, archwiliodd y bobl ifanc a'u rhieni/gwarcheidwaid ystyr hanes ac archaeoleg o safbwynt personol. Buont yn cymryd rhan mewn sesiynau trafod gwrthrychau ac yn helpu i brofi rhai o'r ffyrdd y gellid bod wedi cludo'r cerrig gleision 80 cilogram o Sir Benfro i Gôr y Cewri. Cafodd eu profiadau, eu meddyliau a'u dyheadau ar gyfer y dyfodol eu cipio mewn poster a gyd-gynhyrchwyd gan y grŵp ac artist.

‘I fod yn onest, gobeithio ei bod hi'n iawn i mi ddweud hyn, ond bues i bron â pheidio dod heddiw ... rwy'n falch mod i wedi dod. Roeddwn i wrth fy modd yn treulio diwrnod gyda'r mab yn gwneud pethau ... dydyn ni ddim yn gwneud hyn yn aml.’

[Aelod o'r rhaglen deuluol Eich Cadw Chi yn yr Ysgol \(Cyfeiriad 26, Adroddiadau a Chynllun Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd, Atodiad 6\)](#)

Awgrymodd Fforwm Ysgolion Cynradd y Gogledd-orllewin yn frwdfrydig y dylid rhoi cyfle i blant i **aros dros nos** ar ôl ailadeiladu un o lysoedd Tywysogion Gwynedd fel ffordd o ddenu ysgolion o'r tu allan i'r dalgylch 50 milltir. Er mwyn profi hyfywedd gweithredol y syniad, treuliodd grŵp o 15 o blant ysgol a'u hathrawon o ysgol gynradd yn Ynys Môn noson yn yr Amgueddfa. Roedd y profiad yn gadarnhaol ac yn addysgiadol i'r ysgol a'r staff dan sylw. O ganlyniad, mae aros dros nos yn Llys Rhosyr wedi dod yn rhan o Gynllun Gweithredu a Chynllun Cynaliadwyedd Busnes y project.

Am ragor o astudiaethau achos, gweler yr Adroddiadau Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd a'r Cynllun Gweithredu.

5 Sut y byddwn yn mesur llwyddiant

Mae gwerthuso yn rhan annatod o ffordd Amgueddfa Cymru o weithio. Drwy fyfyrion ar y gwaith rydym yn ei wneud, rydym yn dathlu ein cyflawniadau, yn dysgu o'n camgymeriadau ac yn gwella ein perfformiad drwy ddysgu a gwneud newidiadau. Heb y cam olaf, nid oes gwerth i werthuso. Bydd y rhan fwyaf o'r gwerthuso'n cael ei gynnal gennym ni yn fewnol (hunanwerthuso), gan ein cynulleidfaoedd targed a sefydliadau partner drwy fforymau cyfranogol, ond bydd rhywfaint yn cael ei gynnal gan asiantaethau allanol naill ai ar ein rhan ni neu at eu dibenion safonau ansawdd eu hunain. Mae hunanwerthuso a gynhelir gan staff yn allweddol i newid diwylliant yn yr Amgueddfa ac empathi dyfnach ag anghenion defnyddwyr.

Byddwn yn defnyddio ac yn addasu pecyn cymorth Gwerthuso Amgueddfa Cymru i sicrhau ein bod yn gwerthuso ein gwaith yn ysturlon, ar lefel strategol. Fe'i cynlluniwyd i annog diwylliant o adolygiad parhaus a bod yn gyfrwng ar gyfer dathlu a gwella. Mae dysgu parhaus yn ffactor allweddol yn y project Creu Hanes, gan nad ydym yn disgwyl cael popeth yn iawn o'r cychwyn cyntaf. Rhaid i ni ddysgu o brofiadau sefydliadau partner, cynulleidfaoedd targed a'n staff ein hunain yn ystod y project i gyrraedd ein nodau terfynol a darparu etifeddiaeth barhaol.

Yn unol â hynny, bydd gan bob gweithgarwch ei fesurau llwyddiant ei hun, fel y nodir yn y Cynllun Gweithredu. Caiff y rhain eu crynhoi i ddarparu mesurau llwyddiant cyffredinol yn erbyn nodau ac amcanion y project cyfan. Mae'r dangosyddion ansawdd wedi'u rhannu'n ddau gategori; dangosyddion ansoddol a dangosyddion meintiol.

Nid ydym am gyfyngu ein methodoleg werthuso i'r strategaethau asesu traddodiadol o'r brig i lawr lle mae uwch reolwyr neu werthuswyr allanol yn cynllunio ac yn rheoli gwerthuso. Rydym yn bwriadu ymgysylltu â'n fforymau cyfranogol a'n staff project mewn model gwerthuso o'r gwaelod i fyny, sy'n mynd i'r afael â'u buddiannau yn hytrach na mesurau llwyddiant a sbardunir gan y sefydliad.

Mae parch at farn a mewnbwn cyfranogwyr yn hollbwysig i'r dull cyfranogol. Rydym yn bwriadu integreiddio cyfranogwyr wrth werthuso'r project, yn ogystal â'u cynnwys wrth ei gynllunio a'i gyflwyno. Nid gwerthuso eu profiadau fel cyfranogwyr yw unig nod hyn; byddwn yn cydweithio â nhw i gynllunio, gweithredu a lledaenu'r gwerthusiad o'r project.

Y mesurau llwyddiant yn y pen draw fydd pa mor bell rydym wedi teithio erbyn diwedd y project o ble rydym ni nawr o ran:

- effaith gymdeithasol ac ymgysylltiad ymwelwyr
- i ba raddau mae gweithio cyfranogol wedi dod yn rhan annatod o ddiwylliant yr amgueddfa ac yn cael ei adlewyrchu yn yr adnoddau a neilltuir iddo.

Manylir ar ddangosyddion ansoddol a meintiol ar gyfer gwerthuso llwyddiant pob gweithgarwch yn y Cynllun Gweithredu. Mae'r tablau isod yn rhoi trosolwg o sut mae'r rhain yn ymwneud â nodau cyffredinol Creu Hanes.

5.1 Dangosyddion ansoddol

Nodau Creu Hanes	Amcanion Creu Hanes	Dangosyddion ansoddol	Sut beth yw cyflawniad		Mesurau
			Da	Diffygion	
ADNODD YSBRYDOLEDIG	Amgylchedd dysgu unigryw	Sut rydym yn sicrhau bod y lefel gywir o ymgysylltu yn digwydd gydag ymwelwyr?	Cynulleidfaoedd amrywiol yn mwynhau'r un projectau a digwyddiadau neu rai tebyg (wedi'u targedu at ystod eang), yn gyfartal Deilliannau dysgu cyffredinol wedi'u cyflawni Darparu ar gyfer arddulliau dysgu amrywiol	Deilliannau dysgu cyffredinol heb eu cyflawni Darparu ar gyfer arddulliau dysgu penodol yn unig	Gwaith Astudiaethau Achos Deilliannau Dysgu Cyffredinol (GLOs) i gynnwys rhywfaint o ddysgu a phob project arddangos
	Orielau newydd	Pa mor llwyddiannus yw'r orielau newydd o ran ymgysylltu ac ysbrydoli?	Treulio llawer o amser mewn orielau Rhyngweithio â gweithgareddau'r oriel Cyfraniadau a chyfranogiad defnyddwyr Defnyddwyr yn ymgysylltu â'i gilydd	Treulio ychydig iawn o amser mewn orielau Dim ymweliadau dychwel Dim ymgysylltiad â gweithgareddau Dim cyfraniadau neu gyfraniadau o ansawdd isel	Arolygon arsylwi ymwelwyr Natur ac ansawdd cyfraniadau defnyddwyr Gwaith Astudiaeth Achos GLO
	Archaeoleg arbrofol	A yw pobl yn ymgysylltu ag archaeoleg arbrofol?	Diddordeb parhaus gan gyfranogwyr Amrywiaeth eang o gyfranogwyr	Gostyngiad mewn diddordeb a chyfranogiad yn ystod project archaeolegol Apelio at gynulleidfaoedd traddodiadol yn unig	Arsylwi Cyfweliadau Ansawdd y gwaith (gan gynnwys achrediad a dyfarniadau lle bo'n berthnasol) Astudiaethau achos GLO a Deilliannau Cymdeithasol Cyffredinol (GSOs)
	Mynediad uniongyrchol at gasgliadau ac archifau	Pa mor hawdd yw hi i ddefnyddwyr gael mynediad at gasgliadau?	Amrywiaeth eang o ddefnyddwyr yn cael mynediad at y casgliadau at amrywiaeth o ddibenion	Amrywiaeth gul o ddefnyddwyr yn cael mynediad cyfyngedig at y casgliadau cenedlaethol	Adroddiad naratif yn tynnu sylw at ystod o ymweliadau â'r Ganolfan Mynediad at Gasgliadau a gefnogir gan ddata meintiol Adroddiad naratif ar yr eitemau yn y casgliad sydd ar gael drwy gyfryngau newydd

Nodau Creu Hanes	Amcanion Creu Hanes	Dangosyddion ansoddol	Sut beth yw cyflawniad		Mesurau
AMGUEDDFA GYFRANOGOL	Dyfnhau ymgysylltiad â threftadaeth ddiwylliannol		DaDiffygion		
		Pa mor fodlon yw ymwelwyr dysgu ffurfiol?	Adborth cadarnhaol am raglenni addysgol sy'n cael eu rhedeg yn dda a chyflawniadau	Materion negyddol yn cael eu codi a sylwadau beirniadol	Arolygon ac adroddiadau holiadur Gwerthusiad addasol gyda fforwm cyfranogiad
		Pa mor fodlon yw ymwelwyr dysgu anffurfiol?	Adborth cadarnhaol am weithgareddau sy'n cael eu rhedeg yn dda	Materion negyddol yn cael eu codi a sylwadau beirniadol	Arolygon ac adroddiadau holiadur Gwerthusiad addasol gyda fforymau cyfranogol Astudiaethau achos GLOs a GSOs
		A ydym yn ystyried anghenion y gymuned yn hytrach nag anghenion yr Amgueddfa?	Adborth cadarnhaol gan gynulleidfaoedd targed a sefydliadau partner	Adborth negyddol gan gynulleidfaoedd targed a sefydliadau partner	Adroddiadau Astudiaethau Achos Adroddiad naratif Gwerthusiad addasol gyda fforymau cyfranogol
		A ydym yn targedu ein cynulleidfaoedd â blaenoriaeth?	Cynrychiolydd proffil cynulleidfa gwirioneddol ein cynulleidfaoedd targed	Proffil wedi'i sgiwio a ddim yn gynrychiadol o'n cynulleidfaoedd targed	Arolygon hunan-gwblhau Tystiolaeth dystiolaethol Gwerthusiad addasol gyda fforymau cyfranogol Astudiaethau achos GLOs a GSOs
		Ym mha ffyrdd rydym yn cyrraedd ein cynulleidfaoedd â blaenoriaeth?	Projectau a digwyddiadau'n cael eu dyfeisio ar gyfer cynulleidfaoedd targed penodol sy'n cyrraedd y cynulleidfaoedd hynny mewn ffyrdd ystyrlon	Dim projectau sy'n cyrraedd ein cynulleidfaoedd â blaenoriaeth yn benodol	Arolygon Gweithgarwch grŵp ffocws a hwylusir gan staff Astudiaethau achos GLOs a GSOs Gwerthusiad addasol gyda fforymau cyfranogol
		Beth mae mynychwyr ddigwyddiadau penodol (ar gyfer cynulleidfaoedd targed) yn ei feddwl amdanom ni?	Sylwadau ffafriol, cadarnhaol a chalonogol ac arwydd o ystod gadarnhaol o gysylltiadau wedi'u meithrin	Cwynion a sylwadau negyddol; dim cysylltiadau newydd wedi'u meithrin	Crynodeb naratif o'r adroddiadau a ysgrifennwyd yn ôl-drafodaethau digwyddiadau

Nodau Creu Hanes	Amcanion Creu Hanes	Dangosyddion ansoddol	Sut beth yw cyflawniad		Mesurau
			Da	Diffygion	
		I ba raddau mae defnyddwyr yn ymgysylltu’n gyffredinol mewn gweithgareddau cyfranogol?	Adborth cadarnhaol am weithgareddau cyfranogol	Materion negyddol a sylwadau beirniadol	Arolygon hunan-gwblhau Gwaith arolwg
			Cynnwys a gynhyrchir gan ddefnyddwyr ar-lein, gan gynnwys deialog rhwng defnyddwyr mewn cymuned hunan-gymedroli ar-lein	Diffyg cynnwys a gynhyrchir gan ddefnyddwyr Angen gormod o gyfryngu	Llyfrau sylwadau Arsylwi ymddygiad ar-lein
	Datblygu sgiliau a doniau crefft	A ydym yn llwyddiannus pan rydym yn darparu hyfforddiant neu'n rhannu sgiliau?	Adborth cadarnhaol gyda deilliannau dysgu cadarnhaol ar gyfer defnyddwyr allanol Cydwethio gyda darparwyr sgiliau yn cynyddu o flwyddyn i flwyddyn Llwybrau cynnydd i ddefnyddwyr yn dilyn hyfforddiant a datblygu sgiliau Diwallu anghenion ysgogol defnyddwyr	Adborth gwael gydag ychydig iawn o ddeilliannau dysgu i ddefnyddwyr allanol	Adroddiadau Astudiaethau Achos Adroddiad naratif i roi blas ar amrywiaeth a phwysigrwydd Gwerthusiad addasol gyda fforymau cyfranogol Astudiaethau achos GLOs a GSOs
	Canolfan ragoriaeth genedlaethol ar gyfer gwirfoddoli	Sut rydym yn cymharu â safonau allanol cydnabyddedig?	Wedi cyflawni safon Ansawdd Buddsoddi mewn Gwirfoddolwyr (IiV)	Wedi methu â chyflawni safon Ansawdd Buddsoddi mewn Gwirfoddolwyr	Marciau ansawdd allanol - Safon ansawdd IiV
		A ydym yn ystyried anghenion y gymuned yn hytrach nag anghenion yr Amgueddfa?	Adborth cadarnhaol gan gynulleidfaoedd targed a sefydliadau partner	Adborth negyddol gan gynulleidfaoedd targed a sefydliadau partner	Adroddiadau Astudiaethau Achos Adroddiad naratif Gwerthusiad addasol gyda fforwm cyfranogiad
		A ydym yn ymestyn yr amrywiaeth o bobl sy'n cymryd rhan?	Amrywiaeth eang ac amrywiol o wirfoddolwyr	Amrywiaeth eang ac amrywiol o wirfoddolwyr	Adroddiadau Astudiaethau Achos Adroddiad naratif Gwerthusiad addasol gyda fforwm cyfranogiad

Nodau Creu Hanes	Amcanion Creu Hanes	Dangosyddion ansoddol	Sut beth yw cyflawniad		Mesurau
			Da	Diffygion	
		A ydym yn darparu amrywiaeth ehangach o gyfleoedd gwirfoddoli?	Gwirfoddolwyr yn ymwneud â phob agwedd ar waith yr Amgueddfa	Gwirfoddolwyr wedi'u cyfyngu i feysydd gwaith penodol	Adroddiadau Astudiaethau Achos Adroddiad naratif Gwerthusiad addasol gyda fforwm cyfranogiad
	Galluogi plant a phobl ifanc drwy dreftadaeth ddiwylliannol	Pa mor llwyddiannus ydym ni wrth gyflwyno cyfranogwyr newydd i'r casgliadau?	Gwaith dwys gyda grwpiau targed sy'n arwain at gysylltiadau ac ymgysylltiad hirdymor	Diffyg ymgysylltiad, gostyngiad	Tystiolaeth dystiolaethol o effaith Astudiaethau achos GLOs a GSOs
	Ymgysylltu â chymunedau heb gynrychiolaeth drwy gyd-guradu	Pa mor llwyddiannus ydym ni o ran cynrychioli amrywiaeth pobl Cymru yn arddangosiadau a chasgliadau'r Amgueddfa?	Rhaglenni wedi'u cyd-guradu sy'n arwain at eitemau'n cael eu rhoi i'r casgliadau Ymdeimlad o berchnogaeth Cymunedau cyferbyniol yn dysgu gan ei gilydd Ymateb ffafriol i arddangosiadau gan ymwelwyr	mewn cyfranogiad Cymuned ddim yn cael ei chynrychioli yn y casgliad Cyd-guradu'n cael ei weld fel rhywbeth mewn enw'n unig Diffyg cydweithrediad	Astudiaethau achos Gwerthusiad addasol gyda fforymau cyfranogol Holiaduron ac arolygon
	Bod yn wirioneddol genedlaethol wrth wasanaethu Cymru gyfan	Pa mor effeithiol yw ein rhaglen allgymorth/ mewngymorth?	Adborth cadarnhaol Cysylltiadau sy'n arwain at ymdeimlad o berchnogaeth Pobl o bob cwr o Gymru yn cyrchu a chyfrannu cynnwys ar-lein	Ymateb anffafriol i arddangosiadau Adborth negyddol Lefel isel o gyfranogiad ar-lein	Tystiolaeth dystiolaethol Cyfraniadau ar-lein
SEFYDLIAD CYNALIADWY	Datblygu a hyfforddi staff	Sut mae staff wedi elwa ar rannu eu sgiliau?	Ystod eang o weithgarwch a llwyddiant sy'n cael eu cydnabod a'u dathlu ar draws y sefydliad Gwobr Aur Buddsoddi mewn Pobl (BmP) wedi'i chyflawni	Ychydig iawn o gyflawniad wedi'i adrodd Diffyg cynnydd o ran BmP	Cydnabod cyfraniad ehangach staff (drwy Benaethiaid Adran)
		A yw'r ethos o gyfranogiad wedi'i wreiddio mewn diwylliant sefydliadol?	Pob adran yn ymwneud â phrojectau cydweithredol a chyfranogol	Sylwadau ac adborth gwael yn gyffredinol, amharodrwydd cyffredinol i gymryd rhan	Arolygon hunan-gwblhau Gwaith arolwg Llyfrau sylwadau

44					
Nodau Creu Hanes	Amcanion Creu Hanes	Dangosyddion ansoddol	Sut beth yw cyflawniad		Mesurau
	Parhau i ddiwallu anghenion defnyddwyr	Pa mor fodlon yw ein hymwelwyr gyda'r cynnig newydd?			Arolygon hunan gwblhau Gwaith arolwg Llyfrau sylwadau Adroddiad gan y safle
			Da	Diffygion	
			Adborth cadarnhaol am gyfleusterau newydd ac arddangosfeydd a gweithgareddau newydd	Materion negyddol wedi'u codi a sylwadau beirniadol	
			Adnoddau sylweddol wedi'u nodi i'w hailgyfeirio	Fawr ddim adnoddau wedi'u nodi ar gyfer ailgyfeirio	
			Fforymau cyfranogol wedi'u cynnal ac ymgysylltu'n weithredol â nhw wrth ddatblygu'r project	Gostyngiad yn aelodaeth y fforymau cyfranogol, ymddieithriad â nodau'r project, dim mewnbwn adeiladol	
Cyfrannu at ddatblygiad cymdeithasol ac economaidd Cymru	Pa mor ymwybodol yw'n rhanddeiliaid allweddol o'r cynnig newydd, yn enwedig ein rhaglen o ddigwyddiadau a gweithgareddau? Beth yw effaith gymdeithasol ac economaidd ein gweithgareddau?	Ymwybyddiaeth ragorol o amcanion a gweithgareddau a fesurir drwy grwpiau arolwg/ffocws	Ymwybyddiaeth wael o amcanion a gweithgareddau	Cymryd rhan mewn Arolygon Barn (e.e. Ipsos MORI) Gweithgarwch math grŵp ffocws	
		Adborth cadarnhaol gan grwpiau targed ynghylch effaith cyfranogi ar eu dyheadau a'u cyflawniadau	Nid yw cyfranogiad yn cael unrhyw effaith o gwbl	Tystiolaeth dystiolaethol Astudiaethau achos	
		Cyhoeddusrwydd i Sain Ffagan y tu allan i Gymru, gan greu mwy o ymwelwyr i Sain Ffagan a Chaerdydd	Nid yw ailddatblygu yn cael unrhyw effaith ar ddenu ymwelwyr i'r ardal	Arolygon materol cyhoeddedig	

5.2 Dangosyddion meintiol

Mae targedau'n dangos y niferoedd sy'n cymryd rhan rhwng blwyddyn 0 (2012/13) a blwyddyn 5 (2017/18).

Nod	Amcanion	Dangosyddion ansoddol	Diffiniad	Targed
ADNODD YSBRYDOLEDIG	Orielau newydd	Ymweliadau ag orielau newydd	% yr ymwelwyr cyffredinol sy'n mynd i'r orielau Nifer y cyfraniadau gan ddefnyddwyr	40% 10,000
	Archaeoleg arbrofol	Ymweliadau preswyl	Nifer yr arosiadau dros nos yn llys canoloesol Llys Rhosyr	2,250
	Canolfan Mynediad at Gasgliadau	Nifer y bobl sy'n cael mynediad at gasgliadau wrth gefn	Nifer sy'n defnyddio'r cyfleusterau Mynediad at Gasgliadau newydd	1,460
AMGUEDDFA GYFRANOGOL	Dyfnhau ymgysylltiad â threftadaeth ddiwylliannol ar gyfer pob oedran a chefnidir	Niferoedd sy'n cymryd rhan yn rhaglenni a gweithgareddau'r Ganolfan Ddysgu	Nifer y cyfranogwyr sy'n cymryd rhan mewn cyfleoedd dysgu ffurfiol ac anffurfiol (yn seiliedig ar ein hamgueddfa, casgliadau neu waith)	83,300
	Datblygu Sgiliau a Doniau Crefft	Niferoedd sy'n mynychu	Gweithdai, cyrsiau a lleoliadau wedi'u rhaglennu yn Gweithdy Gweithgareddau galw heibio ym mhrif oriel/gofod gweithgareddau Gweithdy	14,860 90,000
		Nifer y lleoliadau gwaith a phrentisiaethau		
			Nifer a gyflogir mewn datblygiadau adeiladu; nifer a gyflogir gan yr Uned Adeiladau Hanesyddol ac Ystadau	7 prentisiaeth
		Nifer y diwrnodau gwirfoddoli		22 o leoliadau gwaith
	Canolfan ragoriaeth genedlaethol mewn gwirfoddoli		Lleoliadau gwirfoddoli cynhwysfawr	3,000 o ddiwrnodau
		Nifer y plant/pobl ifanc sy'n cymryd rhan	Gwirfoddolwyr achlysurol	300 o ddiwrnodau
		Nifer yr ymweliadau â'r Amgueddfa	Gweithio dwys hirdymor gyda phlant mewn tlodi neu'r rhai sy'n wynebu risg	50 o blant
	Galluogi plant a phobl ifanc drwy dreftadaeth ddiwylliannol	Niferoedd sy'n ymwneud ag adeiladu Crug o'r Oes Efydd Nifer yr ymweliadau â'r Amgueddfa Niferoedd sy'n rhan o'r Rhaglen Artist Preswyl	Cydweithio â Gwobr Dug Caeredin	1,800 o ymweliadau 60 1,500 o ymweliadau
	Ymgysylltu â chymunedau heb gynrychiolaeth	Nifer yr arddangosiadau wedi'u cyd-guradu	Cynllun i bobl ifanc weithio gydag artistiaid neu grefftwyr	80 3,200 o ymweliadau
Nifer y lleoliadau gwaith a phrentisiaethau			Rhaglen o arddangosiadau wedi'u cyd-guradu, <i>Real Wales</i> ac <i>Invisible People</i>	100 o gyfranogwyr 4 arddangosiad

Nod	Amcanion	Dangosyddion ansoddol	Diffiniad	Targed
	Bod yn wirioneddol genedlaethol wrth wasanaethu Cymru gyfan	Nifer y cyfranogwyr mewn gweithgareddau dysgu oddi ar y safle gyda chynulleidfaoedd targed	Nifer y cyfranogwyr mewn cyfleoedd dysgu ffurfiol ac anffurfiol (yn seiliedig ar ein hamgueddfa, ein casgliadau neu'n gwaith), nid yn yr Amgueddfa ond a hwylusir neu a drefnir gan aelod o staff. Crynodeb o gyfrifiadau gwirioneddol o gyfranogwyr mewn rhaglenni oddi ar y safle	2,000
	Galluogi pobl ledled y byd i gymryd rhan drwy gyfryngau digidol	Niferoedd sy'n ymgysylltu â'r Amgueddfa ar-lein	Ymweliadau dwbl â'r wefan Cynyddu'r amser cyfartalog a dreulir ar y wefan Nifer sy'n defnyddio elfennau cyfranogol ar y wefan	500,000 erbyn 2018 30% (tua 4 munud ar hyn o bryd, gan gynyddu i 5 munud 13 eiliad) Cyfranwyr: 10,000 erbyn 2018 Arsylwyr: 100,000 erbyn 2018
SEFYDLIAD CYNALIADWY	Datblygu a hyfforddi staff	Nifer sydd wedi'u hyfforddi	Datblygu dealltwriaeth ddyfnach o'r Cynllun Gweithgareddau a gweithredu'r cynllun ar draws pob adran	200
			Deall a diwallu anghenion cynulleidfa newydd	
		Nifer sydd wedi'u hyfforddi	Cyfathrebu a dehongli'r casgliadau'n rhithwir a datblygu dehongliad o safon uchel	200
		Nifer sydd wedi'u hyfforddi		20
		Nifer sydd wedi'u hyfforddi	Gweithio gyda gwirfoddolwyr	
		Nifer sydd wedi'u hyfforddi	Mentora/cysgodi gyda Sefydliadau Gwirfoddol	150
	Parhau i ddiwallu anghenion defnyddwyr	Nifer sydd wedi'u hyfforddi	Ymgysylltu â defnyddwyr a gweithio gyda'r fforymau cyfranogol	5 20
		Nifer y bobl sy'n ymwneud â fforymau cyfranogol	Nifer y presenoldebau bob blwyddyn	200
	Cynyddu nifer yr ymwelwyr	Nifer yr ymweliadau	Cyfanswm nifer yr ymweliadau. Mae'r dangosydd hwn yn cynnwys nifer yr ymweliadau addysg ffurfiol	850,000

Nod	Amcanion	Dangosyddion ansoddol	Diffiniad	Targed
	Cyfrannu at ddatblygiad cymdeithasol ac economaidd Cymru	Nifer y cyfleoedd cyflogaeth, hyfforddiant a gwirfoddoli a grëwyd Cynnydd yn nifer yr ymwelwyr, yn enwedig pobl o'r tu allan i radiws o 50 milltir Cynnydd yn y gwariant gan ymwelwyr	Nifer y cyfleoedd gwirfoddoli cynhwysfawr Nifer y cyfleoedd gwirfoddoli achlysurol Nifer a gyflogir mewn datblygiadau adeiladu Nifer a gyflogir gan yr Uned Adeiladau Hanesyddol ac Ystadau Cyfanswm y gwerth ychwanegol gros (GVA) dros y cyfnod adeiladu Cyfanswm y swyddi adeiladu cyfwerth ag amser llawn (FTE) uniongyrchol, anuniongyrchol ac a ysgogwyd a gynhyrchwyd yn ystod y cyfnod adeiladu Swyddi FTE a gynhyrchwyd yn barhaol Cyfanswm y gwariant ychwanegol gan ymwelwyr yn ardal Caerdydd erbyn 2020-21	600 o bobl 400 o bobl 7 prentisiaeth 22 o leoliadau gwaith £3.0 miliwn 100 49 £5.5 miliwn

6 Pa adnoddau sydd eu hangen arnom?

6.1 Mannau a chyfleusterau

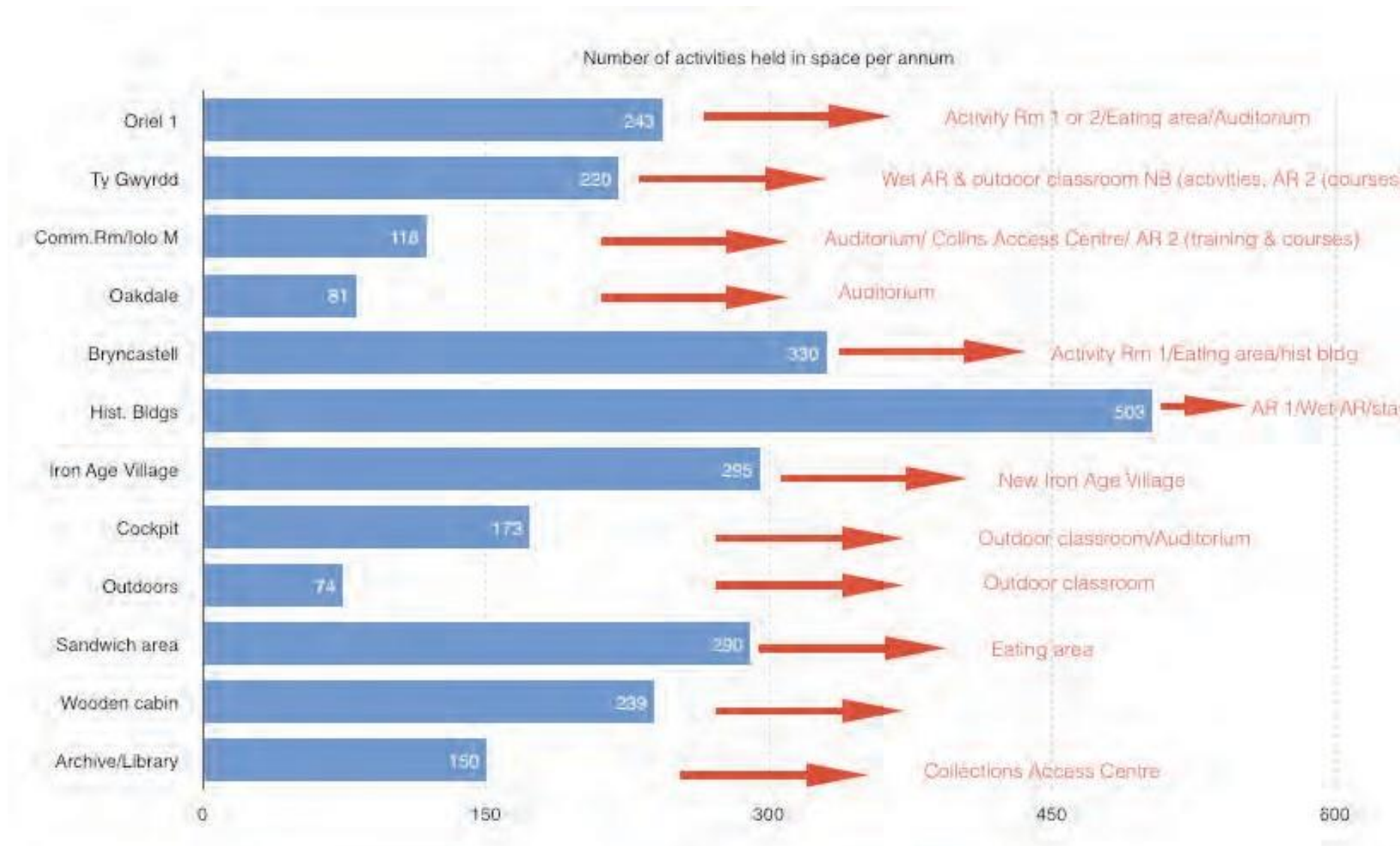
Ers rhai blynnyddoedd, mae diwallu anghenion defnyddwyr wedi golygu mynd i'r afael â mannau annigonol ac amhriodol a chyfleusterau annigonol. Nid oes gennym unrhyw fannau dysgu/hyfforddi dynodedig. Mae gweithgareddau'n cael eu cyfaddawdu gan eu bod yn cael eu cynnal mewn mannau sy'n anodd eu defnyddio, yn rhy bell o'r casgliadau, yn rhy fach neu'n annilys. Mewn achosion eraill, mae'r potensial i dyfu neu i ddigwydd o gwbl yn gyfyngedig gan nad oes lleoliad addas.

Mae hyn yn arbennig o wir yn achos sgiliau traddodiadol, lle nad yw'r potensial ar gyfer cyrsiau addysgu'n cael ei gyflawni oherwydd cyfyngiadau'r adeiladau hanesyddol y mae'r crefftwyr yn gweithio ynddynt.

Ar gyfer llawer o'r gwaith paratoi sy'n gysylltiedig â churadu cymunedol, neu ar gyfer dod â chasgliadau o'r storfa i'w hastudio gan grwpiau cymunedol ac arbenigol, nid oes gennym ddewis ond defnyddio Ystafell Bwyllgor sydd eisoes yn orlawn y mae'n anodd i bobl anabl gael mynediad iddi.

Mae un o'r rhaglenni mwyaf poblogaidd ar gyfer ysgolion cynradd yn digwydd mewn adeilad ger y Castell, sy'n gwbl amhriodol ac annigonol o ran cyfleusterau ar gyfer dehongli.

Mae'r graff yn dangos maint y broblem a'r bwriad i adleoli gweithgareddau i fannau mwy priodol a amlinellir yn y cynlluniau adeiladu.¹⁷



¹⁷ <http://www.lotc.org.uk/about/manifesto/>

6.2 Adnoddau dynol

Mae Amgueddfa Cymru wedi cychwyn ar ymarfer ailstrwythuro cynhwysfawr er mwyn adlinio ei hadnoddau dynol ac ariannol y tu ôl i gyflawni'r Weledigaeth. Mae'r strwythur staffio yn Sain Ffagan yn cael ei adolygu fel rhan o'r broses hon a bydd strwythur newydd yn cael ei roi ar waith dros y flwyddyn nesaf a fydd yn canolbwyntio ar gyflawni'r project. Yn dilyn ymadawiad diweddar dau uwch aelod o staff, mae Amgueddfa Cymru wrthi'n recriwtio Cyfarwyddwr Dysgu, Arddangosfeydd a Chyfyngau Newydd newydd a Phennaeth Dehongli, a bydd gan y ddau gryn gyfrifoldeb a dylanwad o ran cyflawni'r Cynllun Gweithgareddau a'r strategaeth hon.

Mae'r swyddi newydd canlynol yn allweddol i'r cynnig newydd ac maent wedi'u cynnwys yn yr Arfarniad Ariannol.

Ceir disgrifiadau swydd yn Atodiad 5.

- Naw Cynorthwydd Profiad Ymwelwyr i animeiddio adeiladau allweddol a'r gofod gweithgareddau ac oriel yn yr Adeilad Newydd
- Pedwar Hwylusydd Dysgu i ddarparu gweithdai a hyfforddiant yn y Ganolfan Ddysgu a'r Ardal Gweithgareddau Gwlyb
- Chwe swydd Cynorthwydd Amgueddfa newydd i ddarparu diogelwch, dehongli lefel isel a chymorth i ymwelwyr
- Rheolwr Gwirfoddolwyr i sefydlu a datblygu cymuned o wirfoddolwyr
- Datblygwr gwefan, rheolwr cynnwys gwefan a thechnegydd gwe
- Un swydd technegydd newydd o fewn cynnal a chadw arddangosfeydd
- Swydd trefnu digwyddiadau ychwanegol
- Swyddog marchnata ychwanegol yn canolbwyntio ar gynulleidfaoedd newydd
- Swydd codi arian ychwanegol yn canolbwyntio ar dargedau codi arian blynyddol
- Tair swydd lanhau arall
- Dwy swydd weinyddol ychwanegol i reoli archebion a'r dderbynfa

Bydd swyddi presennol yn cael eu hadlinio hefyd i gyflawni'r amcanion a ddisgrifir yn y Cynllun Gweithredu ynghylch pobl ifanc, allgymorth, dysgu teuluol ac archaeoleg arbrofol.

Mae'r Amgueddfa wedi llwyddo i sicrhau £150,000 o gyllid gan fenter Our Museum Sefydliad Paul Hamlyn i benodi cydgysylltydd i weithio gyda'r Rheolwr Gwirfoddoli a ariennir yn fewnol i adeiladu partneriaethau gyda'r sector gwirfoddol.

Ar y cyd, bydd y ddwy swydd hyn yn galluogi'r Amgueddfa i fanteisio ac adeiladu ar brofiad o arferion gorau y tu mewn a'r tu allan i'r Amgueddfa er mwyn cyflawni model o wirfoddoli sy'n gynaliadwy. Mae Llenyddiaeth Cymru wedi cytuno mewn egwyddor i ariannu'r Rhaglen Artist Preswyl yn rhannol, yn ogystal â dyraniad amser gan Fardd Plant Cymru.

6.3 Adnoddau ariannol

Mae goblygiadau rhedeg rhaglen gweithgareddau o safon o ran adnoddau yn sylweddol. Bydd angen staff ychwanegol (fel yr amlinellir uchod) a bydd angen cyllideb gweithgareddau ychwanegol o £50,000 y flwyddyn i ategu'r £11,900 presennol yn y gyllideb Ddysgu. Bydd £10,000 arall yn mynd tuag at Artist Preswyl. Bydd angen cyllideb o £103,000 ar ddigwyddiadau ar raddfa fawr, megis ailberfformiadau, ond mae disgwyl iddynt ddod â £144,000 i mewn. Mae costau arddangosiadau wedi'u cyd-guradu a threuliau trafnidiaeth ar gyfer cydweithio â chynulleidfaoedd newydd wedi'u nodi hefyd. Bydd gwariant ar y Cynllun Gweithgareddau'n dechrau ym Mlwyddyn 0, ac yn cynyddu o flwyddyn i flwyddyn wrth i gyfleusterau newydd ddod ar gael. Mae'r costau staff a gweithgarwch ychwanegol ar gyfer cyflawni'r Cynllun Gweithredu wedi'u nodi fel rhan o'r cyllid hyd at a chan gynnwys Blwyddyn 3 (2015/16). Mae cyllid ar gyfer y blynyddoedd canlynol wedi'i ddyrannu fel rhan o gyllideb weithredol yr Amgueddfa i sicrhau cynaliadwyedd yr holl weithgareddau.

Mae'r Cynllun Cynaliadwyedd Busnes yn esbonio'n fanwl sut y byddwn yn dod o hyd i'r cyllid angenrheidiol ar gyfer cyflawni'r Cynllun Gweithgareddau drwy:

- Y cyfleoedd cynhyrchu refeniw a gynigir gan y cyfleusterau a'r gweithgareddau newydd e.e. llogi corfforaethol, codi tâl am gyrsiau penodol
- Adlinio adnoddau mewnol Amgueddfa Cymru i
 - o Gynyddu'r gyllideb gweithgareddau a digwyddiadau
 - o Creu'r swyddi sy'n allweddol i gyflawni'r Cynllun Gweithgareddau
- Dyrannu aelod o'r Adran Ddatblygu i ganolbwyntio ar dargedau codi arian blynyddol.

7 Sicrhau manteision hirdymor

7.1 Sut bydd Sain Ffagan yn wahanol ar ôl y project

Bydd y project yn rhoi ymdeimlad newydd o ddiben i Sain Ffagan ac yn ei hailgysylltu â realiti bywydau pobl Cymru heddiw.

Mae gan gasgliadau amgueddfeydd y gallu i gyffwrdd â bywydau pobl mewn ffyrdd dwys iawn. Yn wreiddiol, roedd Sain Ffagan yn ateb radical i'r hanes a oedd yn cael ei ysgrifennu gan enillwyr a rheolwyr. Fodd bynnag, wrth herio allgau o hanes ysgrifenedig, creodd yr Amgueddfa ei heriau curadurol ei hun. Bydd y project hwn yn sicrhau nad yw amgueddfa fwyaf eiconig bywyd Cymreig yn dod yn fersiwn ramantaidd o'r gorffennol, yn hafan ddiogel i'r dosbarth canol sy'n brin o ystyr gyfoes. Bydd yn rhoi'r cyfleusterau a'r cymhelliant i ni fod yn lle ysbrydoledig i'r rhai nad ydynt yn teimlo bod gan yr Amgueddfa unrhyw beth i'w gynnig iddynt ar hyn o bryd.

Bydd yr arddangosfa a'r mannau dysgu newydd yn trawsnewid y profiad o ymweld â Sain Ffagan ar gyfer ein holl ymwelwyr, gan ddarparu mwy o gyfleoedd ar gyfer dysgu a chyfranogiad gweithredol. Bydd pobl yn deall y gallant ddylanwadu ar gyfeiriad yr Amgueddfa, y gallant gymryd rhan yn yr hyn rydym yn ei wneud ble bynnag y maent a gadael eu marc i eraill ei weld ac ymateb iddo.

7.2 Sut y byddwn yn parhau i ddatblygu

Byddwn yn sicrhau y bydd gan y tîm a fydd yn rheoli'r Ganolfan Ddysgu newydd, cynnwys arddangosfeydd a digwyddiadau/gweithgareddau y cymwyseddau i barhau i gyflwyno a datblygu'r rhaglen weithgareddau y tu hwnt i oes y project. Erbyn diwedd y project, byddwn wedi sefydlu ffyrdd o weithio gyda'n partneriaid a'n cynulleidfaoedd targed gwreiddiol a fydd yn cael eu cymhwyso i ddatblygu partneriaethau a chydweithio pellach a gweithgareddau newydd. Nid ydym yn disgwyl y bydd yr holl atebion gennym ar ddechrau'r project - bydd y broses o weithio'n gyfranogol yn esblygu dros amser, ac yn cyflwyno ei gwersi ei hun. Mwya'n byd y byddwn yn ei wneud, a mwya'n byd o bobl sy'n cymryd rhan, mwya'n byd y byddwn ni'n gwella. Mae ymrwymiad clir gan uwch reolwyr a chyllideb refeniw briodol ar waith ar gyfer cynnal y rhaglen weithgareddau y tu hwnt i'r pum mlynedd a amlinellir yn y Cynllun Gweithredu.

7.3 Sut y byddwn yn rhannu gwersi'r project

7.3.1 Yn Amgueddfa Cymru

Bydd Sain Ffagan yn cael ei ddefnyddio fel cynllun peilot i archwilio a mireinio ffyrdd newydd o wneud pethau a fydd wedyn yn dylanwadu ar strategaethau a pholisïau sy'n llywio ymarfer yn safleoedd eraill Amgueddfa Cymru. Bydd y deunydd ymchwil, y cynlluniau a'r papurau a gynhyrchir gan y project yn ffurfio adnodd ar y fewnwyd i staff ar draws yr Amgueddfa ehangach. Lle nodir bylchau mewn hyfforddiant staff o ganlyniad i'r project, bydd yr atebion yn cael eu rhannu a'u darparu i staff ym mhob safle.

7.3.2 Gyda'n partneriaid a'n cyfranogwyr

Mae sefydlu cysylltiadau â sefydliadau a grwpiau eraill yn hanfodol i'n hamcanion gyda'r project hwn, fel bod yr hyn y gallwn ei gyflawni gyda'n gilydd yn fwy na'r hyn sy'n bosibl yn unigol. Rydym wedi sefydlu amryw o fforymau cyfranogol sy'n cyfrannu at gynlluniau a strategaethau, ac yn dylanwadu arnynt. Byddwn yn rhannu ac yn dathlu llwyddiannau'r project gyda'r cyfranogwyr hyn wrth ddatblygu'r Amgueddfa, ond byddwn hefyd yn ymchwilio ar y cyd ac yn dysgu o'r elfennau nad ydynt yn llwyddiannus. Byddwn yn manteisio ar bob cyfle i roi cyhoeddusrwydd i waith cydweithredol, yn enwedig y gwaith sy'n arwain at agor yr Amgueddfa ar ei newydd wedd. Rydym am bwysleisio a dathlu dull cyfranogol yr amgueddfa o'r cychwyn cyntaf.

7.3.3 Gydag amgueddfeydd eraill a'r byd ehangach

Bydd staff yn rhannu arferion da gyda'n cyfoedion proffesiynol yn y DU, Ewrop a'r byd ehangach. Byddwn yn lledaenu'r hyn rydym wedi'i ddysgu o'r project drwy erthyglau mewn cyfnodolion, papurau cynhadledd, sgysiau ac erthyglau ar y we ar draws yr holl ddisgyblaethau proffesiynol dan sylw. Byddwn yn defnyddio ein haelodaeth o Gymdeithas Amgueddfeydd Awyr Agored Ewrop, EXARC a VSA, yn ogystal â'n gwaith gyda menter Our Museum Sefydliad Paul Hamlyn i sicrhau ein bod yn rhannu ein profiadau â'r sector amgueddfeydd.

Byddwn yn ymestyn ein dull cyfranogol o ddatblygu gwefan yr Amgueddfa hefyd, gan ymestyn cyrhaeddiad a dylanwad posibl y project i fyd ehangach.

7.4 Sut y byddwn yn cyflawni nodau Cronfa Dreftadaeth y Loteri ar gyfer dysgu a chyfranogiad

Mae adborth adeiladol Cronfa Dreftadaeth y Loteri ar ein cynnig Rownd 1 wedi gwneud i ni ailystyried ein nodau ac amcanion Creu Hanes. Mae'n fwy na phroject i ddarparu mannau arddangos ac amodau gwell ar gyfer ein casgliadau. Ers Rownd 1, rydym wedi ymgynghori â channoedd o unigolion a sefydliadau, ac wedi gwrandao arnynt, ac ailedrych ar ein diben sylfaenol fel amgueddfa.

Rydym yn sylweddoli bod angen i ni drawsnewid y ffordd rydym yn gweithio gyda phobl Cymru, ac ethos ein rhyngweithio â'n cynulleidfaoedd. Dylai holl bobl Cymru deimlo eu bod yn rhan o'r stori rydym yn ei chyflwyno, nid ymwelwyr yn unig iddi; dylid darparu cyfleoedd i bobl i fod yn rhan o'r broses o benderfynu pa straeon rydym yn eu hadrodd a sut i'w hadrodd; dylai'r wybodaeth a'r sgiliau sydd gennym fod yn adnodd i bawb. Credwn fod y cynnwys rydym am ei ddatblygu a'r fethodoleg rydym am ei defnyddio yn ystyried nodau Cronfa Dreftadaeth y Loteri yn llawn, sef:

- helpu mwy o bobl, ac amrywiaeth ehangach o bobl, i gymryd rhan weithredol yn eu treftadaeth a gwneud penderfyniadau amdani
- helpu pobl i ddysgu am eu treftadaeth eu hunain a threftadaeth pobl eraill, mewn ffordd weithredol, sy'n briodol i'w hanghenion, eu diddordebau a'u cefndir.

Mae amgueddfa genedlaethol sy'n cael ei sbarduno gan ddefnyddwyr yn her nad yw'n cael ei chroesawu'n aml, o ystyried tueddiad naturiol y sector tuag at hierarchaethau ac ymwrthedd i newid. Mae cyflawni'r nod hwn yn golygu newid sylweddol mewn diwylliant sefydliadol, yn ogystal ag adlinio adnoddau. Serch hynny, rydym ni wedi ymrwymo i ddarparu amgueddfa wirioneddol gyfranogol, ac i greu'r math o Amgueddfa Hanes Genedlaethol sydd ei hangen ar Gymru.

Nid yw'r project hwn yn sefyll ar ei ben ei hun. Mae ganddo'r potensial i ddylanwadu ar gyfeiriad Amgueddfa Cymru, wrth i ni ddatblygu gweledigaeth ar gyfer Amgueddfa Gwyddorau Naturiol; sector amgueddfeydd y DU, drwy gyfraniad Sain Ffagan at Our Museum; a datblygiad amgueddfeydd awyr agored Ewrop i fod yn amgueddfeydd hanes cenedlaethol sy'n canolbwyntio ar y defnyddiwr. Mae'n her amserol rydym yn awyddus i ymateb iddi.

8 Ein Cynllun Gweithredu

8.1 Amserlen

Mae'r tabl isod yn dangos pryd y bydd y gweithgareddau a nodir yn y Cynllun Gweithredu yn cael eu cynnal. Er eglurder, maent wedi'u rhifo i gysylltu â chynnwys y Cynllun Gweithredu.

Rhif	Rhaglen a ffordd o weithio	Blwyddyn 0 (2012/13)	Blwyddyn 1 (2013/14)	Blwyddyn 2 (2014/15)	Blwyddyn 3 (2015/16)	Blwyddyn 4 (2016/17)	Blwyddyn 5 (2017/18)	Cyfansymiau sy'n cymryd rhan (dros oes y project)
1	Gwirfoddoli							600 yn cymryd rhan mewn 3,000 o ddiwrnodau gwirfoddoli cynhwysfawr 400 yn cymryd rhan mewn 300 o ddiwrnodau gwirfoddoli achlysurol
2	Rhaglen artist preswyl							80 yn cymryd rhan (20 o bobl am 40 diwrnod y flwyddyn, sef cyfanswm o 3,200 o ymweliadau) 800 yn dilyn ar twitter/blogiau 240 mewn digwyddiadau lansio
3	Arddangosfeydd wedi'u cyd-guradu <i>Real Wales</i>							60 yn cymryd rhan (40 diwrnod, sef cyfanswm o 2,400 o ymweliadau) 120 mewn digwyddiadau lansio
4	Arddangosiadau wedi'u cyd-guradu <i>Invisible Lives</i>							40 yn cymryd rhan (40 diwrnod, sef cyfanswm o 1,600 o ymweliadau) 120 mewn digwyddiadau lansio
5	Adeiladu Bryn Eryr, creu'r safle Oes Haearn							600 CA2 10 o bobl ifanc
6	Fforymau cyfranogol							200 yn cymryd rhan
7	Cyrsiau a lleoliadau							320 o fyfyrwyr
8	Prentisiaid a lleoliadau							5
9	Hyfforddeion lleoliad							2
10	Prentisiaethau (pum mlynedd)							2
11	Cyfleoedd cyflogaeth a hyfforddiant							2 lafurwr a chrefftwyr allanol ychwanegol
12	Lleoliadau gwaith							10
13	Ysgolion haf a phrojectau hyfforddi							240 yn cymryd rhan

Rhif	Rhaglen a ffordd o weithio	Blwyddyn 0 (2012/13)	Blwyddyn 1 (2013/14)	Blwyddyn 2 (2014/15)	Blwyddyn 3 (2015/16)	Blwyddyn 4 (2016/17)	Blwyddyn 5 (2017/18)	Cyfansymiau sy'n cymryd rhan (dros oes y project)
14	Lleoliadau profiad gwaith mewn sgiliau traddodiadol							90 o fyfyrwyr
15	Treialu hyfforddiant yn y gwaith mewn sgiliau crefft arbenigol sydd mewn perygl							1 wedi'i sefydlu
16	Sgiliau Garddwriaethol Treftadaeth							2 fodiwl achrededig newydd
17	Cyrsgau cynhwysfawr							466 yn mynychu
18	Cyrsgau blasu							450 yn mynychu
19	Diwrnodau agored - rhannu gwybodaeth							160 yn cymryd rhan
20	Cyrsgau blas ar y Gymraeg a diwrnodau agored							480 yn mynychu
21	Pecynnau cymorth i gefnogi addysgu Saesneg ar gyfer Siaradwyr Ieithoedd Eraill (ESOL)							10 yn datblygu pecyn cymorth 150 yn mynychu'r ysgol haf
22	Cyrsgau hanes llafar							48 wedi'u hyfforddi
23	Cyrsgau sgiliau sylfaenol trosglwyddadwy							75 yn cymryd rhan
24	Cydweithio digidol							120 y mynychu
25	Pecynnau cymorth Hanes Lleol Cudd							750 yn cymryd rhan
26	Cyrsgau i Athrawon							200 yn mynychu
27	Nosweithiau Ymgyfarwyddo a Rhagddangosiadau i Athrawon							480 yn mynychu
28	Hyfforddiant a lleoliadau ar gyfer myfyrwyr y dystysgrif addysg i raddedigion (TAR)							560 yn mynychu
29	Cyrsgau gyda phrifysgolion addysg bellach (AB) ac addysg uwch (AU)							1,900 yn mynychu
30	Gweithio dwys hirdymor gyda phlant sydd mewn tlodi neu'n wynebu risg							50 yn cymryd rhan (am 36 diwrnod, sef cyfanswm o 1,800 o ymweliadau)
31	Adeiladu Crug o'r Oes Efydd							60 yn cymryd rhan (25 diwrnod y flwyddyn, sef cyfanswm o 1,500 o ymweliadau)
32	Cynllun Tywyswyr Ifanc							30 yn cymryd rhan 800 yn mynychu

Creu Hanes yn Sain Ffagan: Amgueddfa Werin Cymru

Rhif	Rhaglen a ffordd o weithio	Blwyddyn 0 (2012/13)	Blwyddyn 1 (2013/14)	Blwyddyn 2 (2014/15)	Blwyddyn 3 (2015/16)	Blwyddyn 4 (2016/17)	Blwyddyn 5 (2017/18)	Cyfansymiau sy'n cymryd rhan (dros oes y project)
33	Creu adnoddau trafod							10 yn cymryd rhan (am 30 diwrnod, sef cyfanswm o 300 o ymweliadau)
34	Rhywbeth i gnoi cil arno							20 yn cymryd rhan (am 10 diwrnod, sef cyfanswm o 200 o ymweliadau)
35	Llys Rhosyr - cydweithio â chymunedau ffynhonnell							120 o ddisgyblion yn cymryd rhan 480 o ddisgyblion yn mynychu 60 o aelodau'r gymuned
36	Gwneud replicâu							60 yn cymryd rhan
37	Perfformiadau							10 myfyriwr yn cymryd rhan 600 yn mynychu
38	Labordy maes archaeoleg							10 o blant yn cymryd rhan 3 myfyriwr yn cymryd rhan (am 10 diwrnod, sef cyfanswm o 130 o ymweliadau)
39	Gweithgarwch Archwilio! a diwrnodau agored							1,300 yn cymryd rhan
40	Aros dros nos canoloesol i ysgolion							2,250 yn cymryd rhan
41	Bagloriaeth Cymru (BAC)							1,650 yn cymryd rhan
42	Gweithgareddau newydd wedi'u hwyluso ar gyfer ysgolion uwchradd							7,135 o ddisgyblion/myfyrwyr yn cymryd rhan
43	Gweithgareddau wedi'u hwyluso ar gyfer ysgolion cynradd							3,540 o ddisgyblion yn cymryd rhan
44	Dadleuon a thrafodaeth							1,000 yn mynychu ac yn cymryd rhan
45	Diwrnodau offer i lawr							600 yn mynychu
46	Fforwm ar-lein							3 fforwm ar-lein wedi'u sefydlu
47	Archaeoleg gymunedol							100 yn cymryd rhan
48	Clybiau gwyliau ac ar ôl ysgol							1,105 yn cymryd rhan
49	Meithrin blogwyr							Cynyddu'r sylw i'r ail-ddatblygu mewn blogiau
50	Prydau ar y cyd							240 yn cymryd rhan
51	Boreau rhieni a phlant bach							2,480 yn cymryd rhan
52	Teithiau tywys							4,000 yn mynychu

Rhif	Rhaglen a ffordd o weithio	Blwyddyn 0 (2012/13)	Blwyddyn 1 (2013/14)	Blwyddyn 2 (2014/15)	Blwyddyn 3 (2015/16)	Blwyddyn 4 (2016/17)	Blwyddyn 5 (2017/18)	Cyfansymiau sy'n cymryd rhan (dros oes y project)
53	Gweithgareddau wedi'u trefnu ymlaen llaw ar gyfer teuluoedd							14,650 yn cymryd rhan
54	Dysgu drwy chwarae a gwneud – gweithgareddau oriel (adeilad newydd)							90,000 yn defnyddio'r gweithgareddau
55	Dysgu hunangymorth drwy chwarae, gwneud a thrafod – gweithgareddau oriel (prif adeilad)							10,000 yn cymryd rhan yn y dadleuon
56	Diwrnodau hacio							30 yn mynychu
57	Y tu ôl i'r llenni							160 yn cymryd rhan
58	Ailberfformiadau ysblennydd							10,000 yn mynychu
59	Gŵyl fwyd							45,000 yn mynychu
60	Penwythnos crefft a sgiliau							24,000 yn mynychu
61	Gŵyl gerddoriaeth							4,000 yn mynychu
62	Ymgyrchoedd a digwyddiadau cenedlaethol							3,000 yn mynychu
63	Pasbort i Hanes							16,000 yn cymryd rhan
64	Hwyl yr Hwiangerddi – gŵyl i blant							3,600 yn mynychu
65	Gwyllo ffilmiau							600 yn mynychu
66	Cynnal perfformiadau ac arddangosiadau							5,200 yn mynychu

8.2 Costau yng nghyllideb y project

Mae costau gweithgareddau yn y Cynllun Gweithredu wedi'u lliwio i nodi **cyllid allanol**, **cyllideb weithredol** yr Amgueddfa a **chyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri (CDL)**.

Templedi'r cynllun gweithredu
Gwirfoddoli

Rhi f	Gweithgarwch: Disgrifiad manwl	Cynulleidfa(oedd) Manteision i bobl	Adnoddau	Costau yng nghyllideb y project	Amserlen	Targedau a mesurau llwyddiant	Dull(iau) gwerthuso	Cyflawni nodau CDL	
1	Gwirfoddoli Cydweithio ag 16 o sefydliadau sy'n cynrychioli gwaith gwirfoddoli yn genedlaethol ac yn lleol i greu cymuned o wirfoddolwyr yn Sain Ffagan Gweithio'n ddwys gyda phum partner craidd i sefydlu fframwaith ar gyfer model cynaliadwy o wirfoddoli ar gyfer Sain Ffagan	Di-waith Oedolion (25-54 oed) Pobl Ifanc (14-17 oed, 18-24) nad ydynt mewn addysg, cyflogaeth na hyfforddiant ar hyn o bryd Pobl Ifanc (14-19 oed) fel rhan o'r Llwybrau Dysgu e.e. Bagloriaeth Cymru a chysiau achredu eraill Cymunedau Du, Asiaidd ac Ethnig Lleiafrifol lleol Pobl anabl Oedolion (55+ oed, 65+ oed) fel rhan o'r Rhaglen Gwirfoddolw yr Hŷn ac wedi Ymddeol	<i>Ar gyfer gwirfoddolwyr:</i> Cyfleoedd gwirfoddoli sy'n diwallu eu hanghenion a'u cymhellion Ymdeimlad o berchnogaeth, balchder a chyflawniad Sgiliau gwell, hyder i chwilio am gyfleoedd bywyd newydd <i>Ar gyfer partneriaid:</i> Ffyrdd o ddefnyddio adnoddau'r Amgueddfa i gyflawni eu hamcanion Y gallu i ddylanwadu ar strategaeth yr Amgueddfa Deialog ar draws y sector gwirfoddol yng Nghymru a rhannu arferion gorau <i>Ar gyfer staff:</i> Gwell dealltwriaeth o anghenion a chymhellion gwirfoddolwyr Gwerthfawrogi cyfraniad eich hun at gyflawniadau gwirfoddolwyr	Cydgysylltydd <i>Our Museum</i> a threuliau teithio/hyfforddi ar gyfer yr Amgueddfa a sefydliadau partner Rheolwr Gwirfoddolwyr	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £500 Deunyddiau £2,000 Trafnidiaeth A chostau Rheolwr Gwirfoddolwyr (blynyddoedd 0-3) nodir yn Cynllun Cynaliadwyedd Busnes Cyllid Paul Hamlyn: £148,600 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £1,000 Deunyddiau £4,000 Trafnidiaeth A chostau Rheolwr Gwirfoddolwyr (blynyddoedd 4- 5+) nodir yn Cynllun Cynaliadwyedd Busnes Eitemau: Blwyddyn 0 Cyllid Paul Hamlyn: £26,850 Costau staff £8,500 Costau cyfranogwyr cymunedol, gan gynnwys trafndiaeth £11,500 Hyfforddiant a gwerthuso £2,000 Deunyddiau a chostau eraill Blwyddyn 1 Cyllid Paul Hamlyn: £29,000 Costau staff £3,750 Costau cyfranogwyr cymunedol £7,500 Hyfforddiant a gwerthuso £9,750 Deunyddiau a chostau eraill (cynnwys cynllun gwobrwyo a chydhabod i wirfoddolwyr) Blwyddyn 2 Cyllid Paul Hamlyn: £31,000 Costau staff £3,750 Costau cyfranogwyr cymunedol £7,500 Hyfforddiant a gwerthuso £7,500 Deunyddiau a chostau eraill Blwyddyn 3 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £500 Hyfforddi gwirfoddolwyr a chostau materol £2,000 Costau trafndiaeth Blynyddoedd 4-5 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa £500 Costau hyfforddi a materol bob blwyddyn £2,000 Costau trafndiaeth bob blwyddyn	Sefydlu 5 partner cymunedol a chynllunio gwaith: Blwyddyn 0 (2012-13) Ymwreiddio a threialu gweithgareddau: Blynyddoedd 1-2 (2013-15) Cyflwyno: Blynyddoedd 3-5 (2015-18)	600 o leoliadau gwirfoddoli dros bum mlynedd yn darparu 3,000 o ddiwrnodau gwirfoddoli 400 o wirfoddolwyr achlysurol yn darparu 300 o ddiwrnodau gwirfoddoli 80% o sefydliadau partner wedi'u cadw am bum mlynedd Cyfes o 10 cynllun peilot ar draws swyddogaethau'r Amgueddfa, targedu meysydd nad ydynt wedi gweithio gyda gwirfoddolwyr Pecyn cymorth i wirfoddolwyr a phecyn sefydlu i staff Cyflawni 60% o anghenion gwirfoddolwyr o ran camu ymlaen i gyflogaeth, addysg neu hyfforddiant pellach Amrywiaeth ehangach a mwy amrywiol o wirfoddolwyr Galluogi sefydliadau partner i gyflawni eu hamcanion a'u targedau eu hunain	Meintiol: Nifer y lleoliadau gwirfoddoli dros bum mlynedd % y sefydliadau wedi'u cadw fel cydweithredwyr dros y pum mlynedd Ansoddol: Adroddiadau astudiaeth achos Adroddiad naratif Cyflawni safon ansawdd Buddsoddi mewn Gwirfoddolwyr (IiV) Pecyn Cymorth Asesu'r Effaith ar Wirfoddolwyr Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru i asesu ansawdd profiad gwirfoddolwyr Adborth drwy'r Fforwm Cyfranogiad ar werthuso yn erbyn Deilliannau Dysgu Cyffredinol (GLOs) yn arbennig: - Sgiliau a Deilliannau Cymdeithasol Cyffredinol (GSOs): - Cryfhau bywyd cyhoeddus - Cyfrannu at iechyd a lles ymwelwyr	Dysgu a Chyfranogiad (L&P)

Cyd-guradu a Chydweithio

Rhi f	Gweithgarwch: Disgrifiad manwl	Cynulleidfa(oed d)	Manteision i bobl	Adnoddau	Costau yng nghyllideb y project	Amse rlen	Targedau a mesurau llwyddiant	Dull(iau) gwerthuso	Cyflawni nodau CDL
2	Rhaglen artist preswyl Cynllun i bobl ifanc weithio gydag artistiaid neu grefftwyr drwy arferion a chyfryngau dethol Bydd cyfranogwyr yn datblygu eu deilliannau eu hunain ac yn diffinio eu hymatebion i'r casgliadau o'u cwmpas. Bydd cyfleoedd yn cynnwys creu gwaith celf ar gyfer y brif iard ac arddangos gwaith yn <i>Gweithdy</i> (Adeilad Newydd), cymysgu technegau traddodiadol ac anhraddodiadol a rhoi cynnig ar ddulliau newydd Bydd yr holl ymatebion yn cael eu harddangos yn yr Amgueddfa neu ar-lein Bydd platfformau a llinynnau cyfryngau newydd yn cael eu hymgorffori drwyddi draw	Pobl Ifanc (16-17 oed, 18-24 oed) Yn enwedig pobl ifanc anabl, cymunedau Du, Asiaidd ac Ethnig Lleiafrifol a chymunedau Cymraeg Artistiaid	<i>Ar gyfer y bobl ifanc:</i> Profiad creadigol o safon uchel i bobl ifanc Meithrin diddordeb mewn sgil newydd neu ddatblygu sgil ymhellach Codi dyheadau a chydabyddiaeth <i>Ar gyfer artistiaid:</i> Lle i weithio ac ymateb yn greadigol i gasgliadau Archwilio arferion creadigol ymhellach Ymgysylltu â phroses yr Amgueddfa Datblygu sgiliau wrth weithio gyda phobl ifanc <i>Ar gyfer staff:</i> Cefnogi nodau ac amcanion e.e. Gweithwyr Ieuenctid <i>Ar gyfer staff a gwirfoddolwyr:</i> Datblygu sgiliau technegol a chreadigol Cynyddu gwybodaeth a dealltwriaeth o ffyrdd o weithio gyda phobl ifanc ac artistiaid	Gwell mynediad at gasgliadau a lleoliad preswyl i'r artist yn T Gwyrdd Gofod arddangos a gweithio e.e. ardal gweithgareddau gwlyb a'r Ganolfan Ddysgu	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £22,600 A £5,600 Trafnidiaeth Costau'r Ganolfan Ddysgu a'r Gofod Gweithgareddau Gwlyb fel yr amlinellir yng nghyllideb y project Cyllid Allanol: £4,000 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £22,600 A £4,000 Trafnidiaeth Swyddog Dysgu (Pobl Ifanc) fel yr amlinellir yn y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes Eitemau: Blwyddyn 2 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £10,000 Ffioedd artist (gan gynnwys hyfforddiant, trafndiaeth a diwrnodau cynllunio) £200 Argraffu a dogfennau £800 Deunyddiau a defnyddiau traul £300 Digwyddiad lansio £3,600 Trafnidiaeth ar gyfer cynllun peilot (Pob un wedi'i nodi fel costau y flwyddyn) Blwyddyn 3 £10,000 Ffioedd artist (gan gynnwys hyfforddiant, trafndiaeth a diwrnodau cynllunio) £200 Argraffu a dogfennau £800 Deunyddiau a defnyddiau traul £300 Digwyddiad lansio £2,000 Trafnidiaeth Blynyddoedd 2-5 Cyllid allanol: £1,000 Llenyddiaeth Cymru tuag at ffi artist y flwyddyn Blynyddoedd 4-5 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £10,000 Ffioedd artist (gan gynnwys hyfforddiant, trafndiaeth a diwrnodau cynllunio) £200 Argraffu a dogfennau £800 Deunyddiau a defnyddiau traul £300 Digwyddiad lansio £2,000 Trafnidiaeth (Pob un wedi'i nodi fel costau y flwyddyn) Pob un fel cyfraniadau mewn nwyddau	Peilot: Blwyd dyn 2 (2014-15) Cyflwyno: Blynyddoe dd 3-5 (2015-18)	80 o bobl ifanc yn cymryd rhan (20 o bobl ifanc am 40 diwrnod y flwyddyn am gyfanswm o 160 diwrnod gyda 3,200 o ymweliadau) 800 yn dilyn ar Twitter/blogiau (200 am bob preswyliaid) 240 yn cymryd rhan mewn digwyddiadau lansio (60 y lansiad) Ansawdd y gwaith a gynhyrchir Cynyddu mynediad ac ymdeimlad o berchnogaeth Mwy o werthfawrogiad o gasgliadau'r Amgueddfa ac ymddiriedaeth yn staff yr amgueddfa Cynnydd mewn hunan-barch a hunanhyder Newid posibl i staff yn eu perthynas a'u rôl eu hunain yn yr Amgueddfa Datblygu sgiliau, agweddau a gwerthoedd staff ymhellach Mwy o barodrwydd gan bartneriaid i weithio ar brosiectau eraill gyda'r Amgueddfa Parodrwydd i rannu profiad a gwybodaeth gyda chyfranogwyr yn y project nesaf Galluogi sefydliadau partner i gyflawni eu hamcanion a'u targedau eu hunain	Meintiol Nifer y bobl ifanc sy'n cymryd rhan a'r % wedi'u cadw Nifer sy'n dilyn ar Twitter/blogiau Nifer sy'n mynychu digwyddiadau lansio Ansoddol <i>Cyfranogwyr</i> Diffinio eu deilliannau eu hunain a chadw cofnod o'r cynnydd o ran datblygu sgiliau, ffyrdd o weithio a ffefrir, eu sgiliau dysgu ac arwain eu hunain (gyda chlybiau ieuenctid, bydd hyn yn cynnwys achrediad i rai a bydd yn golygu gweithio gyda sefydliadau ieuenctid i gyflawni eu nodau ar gyfer cyfranogiad) Mabwysiadu methodoleg sy'n seiliedig ar ddeilliannau Effaith cymryd rhan ar ddewisiadau yn y dyfodol Tystiolaeth dystiolaethol o effaith Adborth a naratif ffurfiannol a chrynodol gan yr artist <i>Staff</i> Cadw cofnod datblygiad personol o'u sgiliau, eu hagweddau a'u hymddygiad eu hunain Chwilio am gyfleoedd eraill i ddatblygu ffyrdd cyfranogol o weithio Cynnal deialog gyda chyfranogwyr fel yr adlewyrchir yn niferoedd y negeseuon e-bost/hegeseuon testun/galwadau ffôn/trafodaethau wyneb yn wyneb gyda chyfranogwyr Nifer y cyfranogwyr sy'n cadw mewn cysylltiad unwaith y bydd y gwaith celf wedi'i gwblhau Gwerthuso agwedd ymwelwyr tuag at y gwaith cyfranogol a gynhyrchir <i>Pawb:</i> Adborth drwy'r Fforwm Cyfranogiad ar werthuso yn erbyn GLOs, yn enwedig: - Sgiliau (S) - Mwynhad, Ysbrydoliaeth a Chreadigrwydd (E, I&C) a GSOs: - Creu cymunedau cryfach a mwy diogel - Cyfrannu at iechyd a lles	L&P

Creu Hanes yn Sain Ffagan: Amgueddfa Werin Cymru

3	<i>Real Wales</i> Arddangosiadau wedi'u cyd-guradu sy'n dod â dwy gymuned gyferbyniol ynghyd i archwilio gwrthrychau sy'n bwysig iddynt ac i adrodd eu straeon (datblygiad pellach y Dreser Gymunedol yn Oriel 1) Er enghraifft, ym Mlwyddyn 4, lansio arddangosiad ar ddatganoli gyda phobl ifanc o ddwy ardal wahanol a anwyd ers 1997. Ym Mlwyddyn 5, gwaith gyda'r Cymry Brenhinol (catrawd troedfilwyr Cymru) i nodi diwedd y Rhyfel Byd Cyntaf a chyfranogiad milwyr o Gymru yn Irac ac Affganistan	Blynyddoedd 2-4 Pobl Ifanc (14-17 oed) mewn partneriaeth â fforymau ieuenctid ac amgueddfeydd lleol e.e. yng Nghyngor Sir Wrecsam a Chyngor Sir Gâr Blynyddoedd 3-5 Pobl ifanc (18-24 oed) ac Oedolion (55+ oed, 65+ oed) sy'n filwyr presennol a chyn-filwyr mewn partneriaeth â'r Sioe Frenhinol	<i>Ar gyfer cyfranogwyr:</i> Cyfalaf diwylliannol Profiad treftadaeth o safon uchel Rhannu treftadaeth a phryderon ag eraill Meithrin diddordeb ym mhryderon cymunedau eraill Dysgu am gymunedau eraill Cynyddu adnabyddiaeth a dathlu cyflawniad Cefnogi Gwaith Ieuenctid (pan fo'n berthnasol) <i>Ar gyfer partneriaid:</i> Rhannu arferion gorau a sgiliau gyda'r Amgueddfa a phartneriaid eraill Ffyrdd o ddefnyddio adnoddau'r Amgueddfa i gyflawni eu hamcanion Y gallu i ddylanwadu ar strategaeth arddangos a dehongli'r Amgueddfa a phrofiadau <i>Ar gyfer staff:</i> Cynyddu gwybodaeth a dealltwriaeth o ran ffyrdd o weithio a dod â gwahanol ymwelwyr	Oriel newydd <i>Creu Cymru</i> yn y Prif Adeilad Canolfan Ddysgu Arddangos adnoddau a deunyddiau Amser staff curadurol, dysgu, cadwraeth a dylunio Costau trafniadaeth	Cyfansymiau: <i>Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri:</i> £4,400 A £3,000 Costau trafniadaeth Costau arddangos/AV yn oriel <i>Creu Cymru fel yr amlinellir yng nghyllideb y project</i> <i>Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa:</i> £7,100 A £4,000 Costau trafniadaeth Swyddog Allgymorth fel yr amlinellir yn y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes Eitemau: Blynyddoedd 0-2 <i>Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri:</i> <i>Ar gyfer Gosod offer AV a Chas yn yr ardal arddangos fel yr amlinellir yng nghyllideb y project</i> Blwyddyn 2 <i>Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri:</i> £500 Paneli peilot £1,000 Costau trafniadaeth Blwyddyn 3 £2,500 Paneli arddangos a chynnwys AV £300 Cyfieithu £600 Ffotograffiaeth £500 Paneli peilot £2,000 Costau trafniadaeth Blynyddoedd 4-5 <i>Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa:</i> £2,500 Paneli arddangos a chynnwys AV £300 Cyfieithu £600 Ffotograffiaeth £150 Digwyddiadau lansio £2,000 Costau trafniadaeth (Pob un wedi'i nodi fel costau y flwyddyn) Pob un fel cyfraniadau mewn nwyddau	Gwaith allgymorth: Blynyddoedd 2-3 (2014-16) Lansio arddan gosiad wedi'i gyd-guradu: Blwyddyn 4 (2016-17) Lansio arddan gosiad wedi'i gyd-guradu: Blwyddyn 5 (2017-18)	Datblygu dau arddangosiad wedi'u cyd-guradu gyda 60 o bobl o bedair cymuned heb gynrychiolaeth yn yr Amgueddfa o'r blaen (am 40 diwrnod, sef cyfanswm o 2,400 o ymweliadau) 120 o bobl yn mynychu dau ddigwyddiad lansio Ansawdd y gwaith a gynhyrchir Cynyddu mynediad ac ymdeimlad o berchnogaeth Mwy o werthfawrogiad o gasgliadau'r Amgueddfa ac ymddiriedaeth yn staff yr Amgueddfa Annog deialog a dealltwriaeth rhwng grwpiau a rhwng cenedlaethau Cefnogi ac atgyfnerthu dealltwriaeth ryngddiwylliannol yng Nghymru Datblygu sgiliau, agweddau a gwerthoedd staff ymhellach Adborth gan grwpiau sy'n cymryd rhan a fydd yn llywio cyd-guradu yn y dyfodol ynghylch ffyrdd o weithio	Meintiol Nifer sy'n cymryd rhan a'r % wedi'u cadw Nifer sy'n mynychu digwyddiadau lansio Ansoddol <i>Cyfranogwyr</i> Diffinio eu deilliannau eu hunain gyda staff yr Amgueddfa Adborth ffurfiannol a chrynodol o ran ffyrdd o weithio gyda'r Amgueddfa a chyfranogwyr eraill Tystiolaeth dystiolaethol o effaith Annog i geisio eu cyllid eu hunain <i>Staff</i> Cadw cofnod datblygiad personol o'u sgiliau, eu hagweddau a'u hymddygiad eu hunain Chwilio am gyfleoedd eraill i ddatblygu ffyrdd cyfranogol o weithio Cynnal deialog gyda chyfranogwyr fel yr adlewyrchir yn nifer y negeseuon e-bost/negeseuon testun/galwadau ffôn/trafodaethau wyneb yn wyneb gyda chyfranogwyr Nifer y cyfranogwyr sy'n cadw mewn cysylltiad unwaith y bydd yr arddangosiad wedi'i gwblhau <i>Yr Amgueddfa fel sefydliad</i> Adlewyrchu pwnc arddangosiadau yng nghasgliadau'r Amgueddfa Astudiaethau achos a gyhoeddwyd Gwersi a ddysgwyd o weithio gyda'r gymuned ac agweddau ymwelwyr at yr arddangosiad, gan lywio cyd-guradu a strategaethau arddangos dros dro yn y dyfodol	L&P
---	--	--	---	---	---	---	---	--	-----

			gymunedau ynghyd Gwell dealltwriaeth o anghenion a chymhellion defnyddwyr heb gynrychiolaeth Gwerthfawrogi eu cyfraniad eu hunain at gefnogi anghenion defnyddwyr				Parodrwydd i weithio ar brosiectau eraill gyda'r Amgueddfa Parodrwydd i rannu profiad a gwybodaeth gyda chyfranogwyr yn y project nesaf Gwell dealltwriaeth rhwng grwpiau sy'n cymryd rhan Diddordeb ymwelwyr mewn arddangosiad	<i>Pawb:</i> Adborth drwy'r Fforwm Cyfranogiad ar werthuso yn erbyn GLOs, yn enwedig: • Sgiliau (S) • Gweithgarwch, Ymddygiad a Chynnydd (A, B&P) a GSOs: • Creu cymunedau cryfach a mwy diogel • Cryfhau bywyd cyhoeddus	
--	--	--	--	--	--	--	---	---	--

4	Invisible lives Arddangosiadau wedi'u cyd-guradu yn oriel Byw a Bod sy'n darparu llwyfan ar gyfer casglu cyfoes ac archwilio materion cyfoes mae'r Amgueddfa wedi osgoi mynd i'r afael â nhw yn y gorffennol Byddant yn cynnwys gweithio gyda'r Cyngor Ffoaduriaid ac Oasis Caerdydd i greu Tŷ Ffoadur a gweithio gyda Grŵp Ieuenctid Sengl Digartref Arfon, yn y Gogledd-orllewin (GISDA) ynghylch eu ffyrdd o fyw	Grwpiau BAMER oedolion Pobl ifanc (18-24 oed) ac Oedolion (25-54 oed) Yn enwedig cymunedau di-waith a digartref	<i>Ar gyfer cyfranogwyr:</i> Cyfalaf diwylliannol Profiad treftadaeth o safon uchel Rhannu pryderon gydag eraill e.e. tynnu sylw at faterion sy'n bwysig i gymunedau di-waith a digartref Meithrin diddordeb mewn sgiliau newydd neu ddatblygu sgil ymhellach Cynyddu adnabyddiaeth a dathlu cyflawniad Cefnogi Gwaith Ieuenctid <i>Ar gyfer partneriaid:</i> Rhannu arferion gorau a sgiliau Defnyddio adnoddau'r Amgueddfa i gyflawni eu hamcanion Y gallu i ddylanwadu ar strategaeth arddangos a dehongli'r Amgueddfa a phrofiadau ymwelwyr <i>Ar gyfer staff:</i> Cynyddu gwybodaeth a dealltwriaeth o ran ffyrdd o weithio gyda chymunedau Gwell dealltwriaeth o anghenion a chymhellion defnyddwyr heb gynrychiolaeth	Oriel newydd Arddangos adnoddau a deunyddiau Canolfan Ddysgu Amser staff curadurol, dysgu, cadwraetho l a dylunio Costau trafnidiaeth	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £7,500 A £5,000 Trafnidiaeth Costau arddangos/AV yn oriel Byw a Bod fel yr amlinellir yng nghyllideb y project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £9,800 A £6,000 Costau trafnidiaeth Swyddog Allgymorth fel yr amlinellir yn y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes Eitemau: Blynyddoedd 0-2 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: Ar gyfer Gosod offer AV a Chas yn yr ardal arddangos fel yr amlinellir yng nghyllideb y project Blynyddoedd 1 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £500 Paneli peilot £1,000 Trafnidiaeth Blwyddyn 2 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £2,000 Ffilm/AV £500 Paneli peilot £1,000 Trafnidiaeth Blwyddyn 3 £1,100 Paneli arddangos a chynnwys AV £300 Cyfieithu £600 Ffotograffiaeth £2,000 Ffilm/AV £500 Gwaith paratoi gyda chymunedau £3,000 Trafnidiaeth Blynyddoedd 4 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £1,100 Paneli arddangos a chynnwys AV £1,000 Cyfieithu - ieithoedd ychwanegol £300 Cyfieithu - Cymraeg £600 Ffotograffiaeth £2,000 Ffilm/AV £150 Digwyddiadau lansi £3,000 Trafnidiaeth Blwyddyn 5 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: Mewn nwyddau ac wedi'u nodi yng Nghyllideb Arddangosfeydd Dros Dro yr Amgueddfa £500 Defnyddiau traul gyda'r gymuned £1,100 Paneli arddangos a chynnwys AV £300 Cyfieithu £600 Ffotograffiaeth £2,000 Ffilm/AV £150 Digwyddiadau lansi £3,000 Trafnidiaeth Mewn nwyddau ac wedi'u nodi yng Nghyllideb Addysg yr Amgueddfa	Gwaith allgymorth: Blwyddyn 1-3 (2013-16) Lansi arddangosiadau wedi'u cyd-guradu: Blwyddyn 4-5 (2016 - 18)	40 o bobl yn datblygu dau arddangosiad wedi'u cyd-guradu gyda chymunedau a oedd heb gynrychiolaeth o'r blaen yn yr Amgueddfa (am 40 diwrnod, sef cyfanswm o 1,600 o ymweliadau) 120 o bobl yn mynychu dau lansiad Casgliadau cyfoes gwell Ansawdd y gwaith a gynhyrchir Cynyddu mynediad ac ymdeimlad o berchnogaeth Mwy o werthfawrogiad o gasgliadau'r Amgueddfa ac ymddiriedaeth yn staff yr Amgueddfa Cefnogi ac atgyfnerthu dealltwriaeth ryngddiwylliannol yng Nghymru Datblygu sgiliau, agweddau a gwerthoedd staff ymhellach Adborth gan grwpiau sy'n cymryd rhan a fydd yn llywio cyd-guradu yn y dyfodol Diddordeb ymwelwyr mewn arddangosiad	Meintiol % wedi'u cadw drwy gydol y broses Nifer sy'n mynychu digwyddiadau lansi Ansoddol <i>Cyfranogwyr</i> Diffinio eu deilliannau eu hunain Byrddau hwyliau a gedwir gan gyfranogwyr a staff fel cofnod o gynnydd Adborth ffurfiannol a chrynodol o ran yr agwedd tuag at ffyrdd o arddangos pynciau dethol Cefnogi sefydliadau sy'n cael eu hannog i chwilio am eu cyllid eu hunain <i>Staff</i> Cadw cofnod datblygiad personol o'u sgiliau, eu hagweddau a'u hymddygiad eu hunain Chwilio am gyfleoedd eraill i ddatblygu ffyrdd cyfranogol o weithio Cynnal deialog gyda chyfranogwyr fel yr adlewyrchir yn nifer y negeseuon e-bost/negeseuon testun/galwadau ffôn/trafodaethau wyneb yn wyneb gyda chyfranogwyr Nifer y cyfranogwyr sy'n cadw mewn cysylltiad unwaith y bydd y gwaith wedi'i gwblhau <i>Yr Amgueddfa fel sefydliad</i> Adlewyrchu pwnc arddangosiadau yng nghasgliadau'r Amgueddfa Gwersi a ddysgwyd o weithio gyda'r gymuned ac agweddau ymwelwyr at yr arddangosiad, gan lywio cyd-guradu a strategaethau arddangos dros dro yn y dyfodol <i>Pawb:</i> Adborth drwy'r Fforwm Cyfranogiad ar werthuso yn erbyn GLOs, yn enwedig: - Sgiliau (S) - Agweddau a Gwerthoedd (A&V) - Gweithgarwch, Ymddygiad a Chynnydd (A, B&P) a GSOs: - Creu cymunedau cryfach a	L&P
---	---	--	---	--	--	--	---	---	-----

Creu Hanes yn Sain Ffagan: Amgueddfa Werin Cymru

			Gwerthfawrogi eu cyfraniad eu hunain at gefnogi anghenion defnyddwyr	I gyd fel cyfraniadau mewn nwyddau			mwy diogel	
							• Cryfhau bywyd cyhoeddus	

5	Adeiladu Bryn Eryr Bydd cyfranogwyr yn gweithio ochr yn ochr â'r rhai sy'n creu'r safle Oes Haearn newydd Ar hyn o bryd, mae ysgolion nad ydynt yn ymwelwyr rheolaidd yn cymryd rhan mewn rhaglen i adeiladu tai crwn newydd o'r Oes Haearn, gan gynnwys paratoi deunyddiau, datrys problemau a chynorthwyo i adeiladu walïau ac adeiladau Camau yn y broses adeiladu	Pobl Ifanc (14-17 oed) o ardal Cymunedau yn Gyntaf leol e.e. Caerau Disgyblion ysgol Cyfnod Allweddol 2 (CA2) (7-11 oed) o ysgolion sydd â % uchel o blant sy'n derbyn prydau ysgol am ddim mewn ardaloedd Cymunedau yn Gyntaf e.e. yng Nghaerdydd a Rhondda Cynon Taf	<i>Ar gyfer pobl ifanc (14-17 oed):</i> Cyfalaf diwylliannol Meithrin diddordeb mewn sgiliau adeiladu a datrys problemau neu ddatblygu sgil ymhellach Codi dyheadau a chydabyddiaeth Cefnogi Gwaith Ieuenctid <i>Ar gyfer disgyblion ac athrawon CA2:</i> Meithrin sgiliau fel y nodir yn y Cwricwlwm Cenedlaethol ar gyfer Hanes a Dylunio a Thechnoleg CA2, fel y nodir yn y Fframwaith Sgiliau ar gyfer dysgwyr 3-19 oed yng Nghymru, yn enwedig: - Dehongliadau o hanes - Gwybodaeth a dealltwriaeth o adeiladu a chynaliadwyedd deunyddiau - Gwerthuso cynhyrchion - Datblygu ac ymarfer sgiliau arbennig Profiad treftadaeth gyfranogol unigryw <i>Ar gyfer staff a gwirfoddolwyr:</i> Cynyddu gwybodaeth a dealltwriaeth o ffyrdd o weithio gyda phobl ifanc ac ysgolion Gwell dealltwriaeth o gymhellion ysgolion nad ydynt yn ymweld ar hyn o bryd Gwell dealltwriaeth o anghenion a chymhellion pobl ifanc yn y gymuned leol	Amser staff Offer Diogelwch	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £1,600 A £4,000 Costau trafndiaeth fel yr amlinellir yn y Cynllun Busnes Costau deunyddiau adeiladu ar gyfer Bryn Eryr fel yr amlinellir yng nghyllideb y project Eitemau: Blynyddoedd 0 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: Clai; plethwaith a chlai; toi â gwellt £900 Hetiau caled, siacedi diogelwch, menig rwber £2,000 Costau trafndiaeth Blynyddoedd 1 Clai; plethwaith a chlai; toi â gwellt £700 Hetiau caled, siacedi diogelwch, menig rwber £2,000 Costau trafndiaeth	Gwaith adeiladu: Blynyddoe dd 0-1 (2012-14) 600 o ddisgyblion CA2 ac athrawon yn cymryd rhan 10 o bobl ifanc (14-17 oed) Ysgolion yn gadael o leiaf 20 sylw ar y blog 30 o ddelweddau wedi'u postio ar Flickr 80% o adborth cadarnhaol 90% o ysgolion wedi'u cadw fel ymwelwyr blynyddol Profiadau cadarnhaol i gyfranogwyr Cynyddu mynediad ac ymdeimlad o berchnogaeth Mwy o werthfawrogiad o brosesau'r Amgueddfa ac ymddiriedaeth yn staff yr Amgueddfa Datblygu sgiliau, agweddau a gwerthoedd staff ymhellach Adborth gan grwpiau sy'n cymryd rhan a fydd yn llywio ffyrdd o gynnwys cyfranogwyr mewn prosesau adeiladu yn y dyfodol Adeilad wedi'i gwblhau	Meintiol Nifer y disgyblion CA2 sy'n cymryd rhan Nifer sy'n mynychu'r digwyddiad lansio Nifer sy'n dilyn ar Flickr a blog Ansoddol <i>Cyfranogwyr</i> Sylwadau cadarnhaol ar daflenni adborth gan ysgolion Nifer yr ymweliadau dychwel gan ysgolion ar ôl i'r Pentref Oes Haearn gael ei gwblhau Cadw diddordeb pobl ifanc Trafodaeth adborth gyda Fforymau Cyfranogiad, Fforwm Athrawon a Llysgenhadon Ifanc Cynnal deialog gyda chyfranogwyr fel yr adlewyrchir yn nifer y negeseuon e-bost ac ymholiadau <i>Staff</i> Cadw cofnod datblygiad personol o'u sgiliau, eu hagweddau a'u hymddygiad eu hunain ynghylch gwahanol ffyrdd o weithio Staff yn chwilio am gyfleoedd eraill i ddatblygu ffyrdd cyfranogol o weithio <i>Pawb:</i> Adborth drwy'r Fforwm Cyfranogiad ar werthuso yn erbyn GLOs, yn enwedig: - Gwybodaeth a Dealltwriaeth (K&U) - Sgiliau (S) a GSOs - Creu cymunedau cryfach a mwy diogel - Cyfrannu at iechyd a lles pobl ifanc	L&P
---	--	--	--	---	--	---	--	-----

Creu Hanes yn Sain Ffagan: Amgueddfa Werin Cymru

			Gwerthfawrogi eu cyfraniad eu hunain at gefnogi anghenion defnyddwyr						
--	--	--	---	--	--	--	--	--	--

6	Fforymau Cyfranogol Pum cyfarfod neu weithdy bob blwyddyn gyda phob un o'r fforymau cyfranogol canlynol a fydd yn gweithredu fel llysgenhadon ar gyfer yr Amgueddfa yn eu cymunedau ac yn helpu i lywio penderfyniadau'r Amgueddfa: - Sefydliadau partner sy'n gweithio gyda Gwirfoddoli - Llysgenhadon Ifanc (14- 17 oed) - Sefydliadau partner sy'n gweithio gyda chymunedau amlddiwylliannol a Chymraeg - Sefydliadau partner sy'n gweithio gydag oedolion mewn dysgu anffurfiol (gan gynnwys sefydliadau sy'n ymdrin ag anawsterau dysgu a mynediad) - Fforwm Dylunio Defnyddwyr gyda phobl ifanc (14-17 oed), athrawon (o ysgolion cynradd, uwchradd ac arbennig) a dau gynrychiolydd o'r fforwm Sgiliau Treftadaeth Ddiwylliannol Anniriaethol (ICH) i lywio Dylunio, Camau RIBA E+ Cyfarfodydd dwywaith y flwyddyn gydag: - Athrawon mewn ysgolion cynradd ac arbennig (y De-ddwyrain a'r Gogledd-orllewin) - Athrawon uwchradd (y De) - Fforwm pilot yn edrych ar Sgiliau Treftadaeth Ddiwylliannol Anniriaethol (ICH), gan gynnwys sgiliau crefft traddodiadol gyda sefydliadau treftadaeth perthnasol, ymddiriedolaethau, ymarferwyr sgiliau unigol a Cholegau Addysg Bellach (AB) - Academyddion prifysgol yn cymryd rhan weithredol mewn addysgu hanes, archaeoleg, y celfyddydau perfformio, astudiaethau Cymreig	Ifanc Pobl (14-17 oed, 18-24 oed) Oedolion BAME Y Gymraeg ac Anghenion Addysgol Arbennig	<i>Ar gyfer cyfranogwyr:</i> Cydnabod anghenion a safbwyntiau Y gallu i ddylanwadu ar Strategaeth yr Amgueddfa Bodloni amcanion dysgu/cymdeithasol neu sefydliadol Bodloni anghenion y Cwricwlwm Cenedlaethol ac anghenion cwricwlaidd eraill Ymdeimlad o berchnogaeth, balchder a chyflawniad Deialog ar draws y sector gwirfoddoli yng Nghymru a rhannu arferion gorau Deialog ar draws y sector perthnasol yng Nghymru a rhannu arferion gorau <i>Ar gyfer staff:</i> Gwell dealltwriaeth o anghenion a chymhellion defnyddwyr Gwell gwybodaeth, dealltwriaeth ac ymwybyddiaeth o nodau, amcanion a ffyrdd o weithio sefydliadau allanol Gwerthfawrogi eu cyfraniad eu hunain at gyflawniadau	Amser staff Swydd Cydgysylltydd Gwirfoddolwyr newydd Canolfan Ddysgu	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £3,600 Cyllid Paul Hamlyn fel y nodwyd eisoes (cyf. 1) Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £1,800 A Dau Swyddog Dysgu (Pobl Ifanc a Theuluoedd) fel yr amlinellir yn y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes Eitemau: Blynyddoedd 0-3 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £900 T&S a lluniaeth ar gyfer pob aelod (Nodwyd fel costau y flwyddyn) Blynyddoedd 4-5 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £900 T&S a lluniaeth ar gyfer pob aelod (Nodwyd fel costau y flwyddyn) Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Diffinio nodau, amcanion a strategaeth: Blwyddyn 0 (2012-13) Gweithredu strategaeth: Blynyddoedd 1-5 (2013-18)	200 yn cymryd rhan mewn fforymau dros gyfnod y project Cadw 80% o sefydliadau drwy gydol y broses Adborth cadarnhaol gan aelodau Parhau i gynnwys sefydliadau allanol yn yr hirdymor ac esblygu i gynnwys cyfranogwyr newydd Cyn-aelodau'n dod yn llysgenhadon yn eu cymunedau Dangos bod fforymau wedi newid prosesau a phenderfyniadau'r Amgueddfa a dylanwadu ar gyfeiriad	Meintiol Nifer yr unigolion sy'n cymryd rhan % y sefydliadau wedi'u cadw Ansoddol Nodau ac amcanion projectau sy'n berthnasol i bob fforwm wedi'u trafod a'u cytuno gyda nhw, gan ystyried nodau'r cyfranogwyr yn ogystal â'r Amgueddfa Dulliau gwerthuso wedi'u trafod a'u cytuno Canlyniadau i'w hadrodd yn ôl i'r fforymau fel rhan o'r broses werthuso addasol Adroddiad naratif i'w gynhyrchu erbyn diwedd Blwyddyn 5 yn crynhoi'r deilliannau a gynhyrchwyd a'r gwersi a ddysgwyd, gan gynnwys GLOs, yn enwedig: - Agweddau a Gwerthoedd (A&V) - Gweithgarwch, Ymddygiad a Chynnydd (A, B & P) a GSOs: - Creu cymunedau cryfach a mwy diogel - Cryfhau bywyd cyhoeddus - Cyfrannu at iechyd a lles pobl ifanc I ba raddau mae dulliau gwerthuso 'o'r gwaelod i fyny' yn cael eu hymgorffori yn strategaethau'r Amgueddfa	P
---	--	--	--	---	--	---	---	---	---

Rhannu sgiliau a hyfforddi eraill

Rhif	Gweithgarwch: Disgrifiad manwl	Cynulleidfa(oedd)	Manteision i bobl	Adnoddau	Costau yng nghyllideb y project	Amserlen	Targedau a mesurau llwyddiant	Dull(iau) gwerthuso	Cyflawni nodau CDL
7	Cyrsiau a Lleoliadau Sgiliau Adeiladu Traddodiadol Cydweithio hirdymor â darparwyr cyrsiau presennol a'r Uned Adeiladau Hanesyddol (HBU) i ddarparu hyfforddiant yn elfen sgiliau traddodiadol y cwricwlwm presennol Bydd nodau, amcanion a chynnwys yn cael eu datblygu ar y cyd â darparwyr cyrsiau allanol e.e. Coleg Sir Gâr, Coleg Pen-y-bont ar Ogwr Tirwedd Datblygu ac adeiladu ymhellach ar waith cydweithredol gyda sefydliadau allanol i ddarparu cyrsiau a lleoliadau ychwanegol sy'n cynnwys natur yr holl waith a weir gan Adran Ystad Sain Ffagan, gan gynnwys yr Uned Gerddi, yr Uned Amaethyddiaeth a Choedwigaeth a defnyddio'r mannau newydd sydd ar gael Bydd sefydliadau allanol yn cynnwys e.e. datblygu ymhellach gysylltiadau gwaith â sector yr amgylchedd a diwydiannau'r tir yng Nghymru (Lantra), yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol, Awdurdodau Lleol, Coleg Sir Gâr a Choleg Pen-y-bont ar Ogwr i ddarparu elfennau sgiliau traddodiadol i gwricwla presennol a newydd	Pobl ifanc (16-24 oed) Oedolion (25-54 oed) Mewn addysg ran-amser neu lawn amser	<i>Ar gyfer myfyrwyr:</i> Cwblhau FfCCh 1 neu 2 Cyfle i arbrofi a datblygu sgiliau mewn sefyllfa go iawn ymhellach Gwella mwynhad, ysbrydoliaeth a chreadigrwydd Cyfle i wneud cynnydd Rhagolygon economaidd wedi gwella <i>Ar gyfer sefydliad partner:</i> Ffyrdd o weithio gyda staff ac adnoddau'r Amgueddfa i gyflawni eu hamcanion a chyfoethogi eu cynnig i fyfyrwyr <i>Ar gyfer hwylusydd (staff ac allanol):</i> Archwilio ffyrdd o gyfleu ymarfer ymhellach Datblygu sgiliau mewn hwyluso ac ysbrydoli myfyrwyr ymhellach Cynyddu gwybodaeth a dealltwriaeth o anghenion darparwyr cyrsiau allanol Stiwardiaeth amgylcheddol a sgiliau traddodiadol a gedwir ar gyfer dyfodol ac uniondeb hanesyddol yr Amgueddfa	Amser staff Hyfforddwr(wyr) arbenigol allanol Ardal Gweithgareddau Gwlyb Adeilad Newydd a Phrif Adeilad	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £200 A Chost Ardal Gweithgareddau Gwlyb fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £200 Eitemau: Blynyddoedd 2-3 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £100 Amser hyfforddwr allanol (hanner diwrnod) (Nodwyd fel costau y flwyddyn) Blynyddoedd 4-5 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £100 Amser hyfforddwr allanol (hanner diwrnod) (Nodwyd fel costau y flwyddyn) Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Treialu a datblygu cynnwys: Blwyddyn 2 (2014-15) Cyflwyno Blynyddoedd 3-5 (2015-18)	Cyfanswm o 320 o fyfyrwyr dros bedair blynedd Mae'r cyfansymiau'n cynnwys y canlynol: Sgiliau Adeiladu Traddodiadol 2 gwrs bob blwyddyn gydag 20 o fyfyrwyr y cwrs 160 o fyfyrwyr i gyd dros bedair blynedd Sgiliau Tirwedd 2 gwrs bob blwyddyn gydag 20 o fyfyrwyr y cwrs 160 o fyfyrwyr i gyd dros bedair blynedd 80% o ffurflenni adborth cadarnhaol gan y rhai sy'n cymryd rhan mewn cyrsiau 80% yn cwblhau cymwysterau achrededig Cyfranogwyr yn mynd ymlaen i hyfforddiant pellach / cyflogaeth Cyfranogiad sefydliadau allanol yn parhau yn y tymor hir ac esblygu i ddylanwadu ar gynnwys cyrsiau yn y dyfodol	Meintiol Nifer y myfyrwyr sy'n mynychu cyrsiau % yr adborth cadarnhaol gan fynychwyr Ansoddol Nodau ac amcanion y cwrs wedi'u cyflawni Sylwadau cadarnhaol gan staff a mwy o awydd i rannu sgiliau mewnol Holiaduron hunan-gwblhau Adborth myfyrwyr a staff a ysgrifennwyd fel adroddiad naratif gan y Swyddog Dysgu Cyfarfod adborth gyda phartneriaid ynghylch y peilot ym mlwyddyn 2 Cyfarfod adborth gyda phartneriaid ym Mlwyddyn 5 yn crynhoi'r deiliannau a gynhyrchwyd a'r gwersi a ddysgwyd gan gynnwys GLOs, yn enwedig: - Sgiliau (S) a GSOs: - Creu cymunedau cryfach a mwy diogel Canlyniadau i'w hadrodd yn ôl i'r fforwm yn edrych ar Sgiliau Treftadaeth Ddiwylliannol Anniriaethol (ICH) fel rhan o'r broses werthuso addasol Adroddiad naratif gan y Swyddog Dysgu i'w gynhyrchu ar ddiwedd Blynyddoedd 3 a 5 yn crynhoi'r deiliannau a gynhyrchwyd a'r gwersi a ddysgwyd	L&P

8	Prentisiaid a lleoliadau gyda chontractwyr allanol Bydd cyfleoedd ar gyfer lleoliadau a phrentisiaid yn cael eu cynnwys yn y fanyleb waith gan gontractwyr allanol fel rhan o'r Project Creu Hanes, er mwyn datblygu lefelau sgiliau yn y farchnad lafur leol yn ystod y cyfnod adeiladu Bydd contractwyr allanol yn cynnwys gwaith tirweddu safle, adeiladu'r Adeilad Newydd a'r Prif Adeilad Bydd y lleoliadau hyn yn bodloni mentrau canlynol Llywodraeth Cymru: - Rhaglen Llwybrau at Brentisiaethau, gan baratoi pobl ifanc 16-24 oed i gwblhau prentisiaeth yn gyflymach gyda chyflogwr o ran Adeiladu (CSKILLS) ac Inswleiddio ac Effeithlonrwydd Ynni – triniaeth adeiladu (CSKILLS) - Rhaglen Recriwtiaid Ifanc, sy'n rhoi cymorth ariannol i gyflogwyr sy'n cynnig rhaglenni prentisiaethau o safon uchel i recriwtio a hyfforddi pobl ifanc 16-24 oed. Bydd ymweliadau safle gan ysgolion uwchradd ac AB a phrofiad gwaith yn cael eu trefnu mewn partneriaeth â darparwyr lleol.	Pobl Ifanc (16-24 oed) Oedolion (25-54 oed)	Cyfleoedd cyflogaeth Profiad gwaith Datblygu sgiliau	Amser staff Amser ac adnoddau contractwyr allanol	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: Rhan o'r contract gyda'r holl gontractwyr allanol fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Offer diogelwch a nodwyd eisoes (o dan gyf. 5)	Blynnyddoedd 0-3 (2012-16)	5 prentis 10 lleoliad 10 ar brofiad gwaith	Adroddiadau naratif Adolygiadau chwarterol Meintiol Nifer sy'n cymryd rhan yn ystod y cyfnod adeiladu Ansoddol Yr holl gontractwyr allanol yn cymryd rhan Nodau ac amcanion wedi'u cyflawni Tystiolaeth dystiolaethol gan brentisiaid a staff dan gontract Balchder a pherchnogaeth dros brosiect nodedig lleol Cyfarfodydd adolygu chwarterol gyda phartneriaid yn crynhoi'r deilliannau a gynhyrchwyd ac yn rhannu gwersi a ddysgwyd, gan gynnwys GLOs, yn enwedig: - Sgiliau (S) a GSOs: - Creu cymunedau cryfach a mwy diogel Canlyniadau i'w hadrodd yn ôl i'r fforwm yn edrych ar Sgiliau Treftadaeth Ddiwylliannol Anniriaethol (ICH) fel rhan o'r broses werthuso addasol	L&P
---	--	---	---	---	--	-----------------------------------	---	---	----------------

9	Hyfforddeion lleoliad gyda'r Uned Adeiladau Hanesyddol (HBU) Mae Sgiliau Adeiladu'n treialu cynllun prentisiaeth a rennir o fis Medi 2012 er mwyn rhoi tystiolaeth seiliedig ar waith i fyfyrwyr coleg ar gyfer achrediad Lefel 3, mewn gwaith maen, paentio traddodiadol a gwaith coed. Mae colegau'n cyflwyno'r NVQ 3 Sgiliau Treftadaeth ar gyfer y pynciau hyn hefyd. Bydd lleoliadau peilot gyda'r Uned Adeiladau Hanesyddol yn cael eu datblygu ar y cyd â Sgiliau Adeiladu a darparwyr cyrsiau allanol e.e. Coleg Sir Gâr a Choleg Pen-y-bont ar Ogwr.	Pobl Ifanc (16-24 oed) Oedolion (25-54 oed) Mewn addysg ran-amser neu lawn amser	<i>Ar gyfer myfyrwyr:</i> Cwblhau FfCCh 3 Sgiliau Treftadaeth / Gwaith Coed Cyfle i arbrofi a datblygu sgiliau ymhellach Gwella mwynhad ac ysbrydoliaeth Cyfle i wneud cynnydd <i>Ar gyfer sefydliadau partner:</i> Ffyrdd o gyflawni eu hamcanion a darparu lleoliadau o safon uchel i fyfyrwyr <i>Ar gyfer yr hwylusydd (staff yr Amgueddfa):</i> Datblygu sgiliau mewn hwyluso ymhellach ac ysbrydoli myfyrwyr Cynyddu gwybodaeth a dealltwriaeth o anghenion darparwyr cyrsiau allanol	Amser staff Safle adeiladu Llys Rhosyr yn Sain Ffagan (adeiladwaith archaeolegol, yn cynrychioli un o lysoedd Llywelyn Fawr) Ardal Gweithgareddau Gwlyb	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £400 A Chost Ardal Gweithgareddau Gwlyb fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Eitemau: Blwyddyn 3 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £400 Offer ychwanegol	Peilot: Blwyddyn 3 (2015-16) Cyflwyno: Blynnyddoedd 4-5 (2016-18)	2 leoliad bob blwyddyn 80% yn cwblhau cymwysterau achrededig Cyfranogwyr yn mynd ymlaen i hyfforddiant pellach / cyflogaeth Cyfranogiad sefydliadau allanol yn parhau yn y tymor hir a gwaith ar y cyd yn cynyddu o flwyddyn i flwyddyn	Meintiol Nifer y lleoliadau bob blwyddyn % cymwysterau achrededig wedi'u cwblhau Ansoddol Nodau ac amcanion lleoliadau wedi'u cyflawni Myfyrwyr yn mynegi balchder a pherchnogaeth dros brosiect nodedig lleol Sylwadau cadarnhaol gan staff a chynyddu awydd i rannu sgiliau mewnol Cyfarfodydd adolygu chwarterol gyda phartneriaid yn crynhoi'r deilliannau a gynhyrchwyd ac yn rhannu gwersi a ddysgwyd, gan gynnwys GLOs, yn enwedig: - Sgiliau (S) a GSOs: - Creu cymunedau cryfach a mwy diogel Canlyniadau i'w hadrodd yn ôl i'r fforwm yn edrych ar Sgiliau Treftadaeth Ddiwylliannol Anniriaethol (ICH) fel rhan o'r broses werthuso addasol	L&P
10	Prentisiaethau Datblygu cynllun prentisiaeth 3 blynedd sy'n gweithio ochr yn ochr â'r Uned Adeiladau Hanesyddol ac yn canolbwyntio ar waith maen. Bydd hyn yn adeiladu ar Weithredu Cynllun Prentisiaeth yr Uned Adeiladau Hanesyddol (HBU) yn llwyddiannus (a sefydlwyd yn 2008) sy'n cynnal dwy swydd brentisiaeth 5 mlynedd. Bydd yr ymgeiswyr llwyddiannus yn gweithio gyda staff fel rhan o'r tîm sy'n adeiladu Llys Rhosyr, adeiladwaith archaeolegol sy'n cynrychioli un o lysoedd Llywelyn Fawr	Pobl Ifanc (19-24 oed) Oedolion (25-54 oed)	<i>Ar gyfer prentis:</i> Cwblhau FfCCh lefel 3 mewn gwaith maen Cyfleoedd cyflogaeth mewn adeiladu/cadwraeth treftadaeth Cyfle am hyfforddiant o safon uchel Cyfle i ddatblygu lefel uchel o sgiliau ymhellach Cyfle i wneud cynnydd <i>Ar gyfer yr Amgueddfa:</i> Sicrhau bod sgiliau mewn gwaith maen carreg yn cael eu meithrin a'u cadw	Amser goruchwyli o staff HBU	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £400 A Chost Ardal Gweithgareddau Gwlyb fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllid ar gyfer projectau OAA Bydd Sgiliau Adeiladu yn ariannu hyfforddiant am y 3 blynedd gyntaf, tua £700 y flwyddyn Eitemau: Blwyddyn 3 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £400 Offer ychwanegol	Blynnyddoedd 1-5 (2013-18)	2 brentis gwaith maen dros 3 blynedd 100% wedi'u cadw Nifer y prentisiaid sy'n mynd ymlaen i hyfforddiant/cyflogaeth bellach (gan gynnwys hunangyflogaeth) Helpu i gynnal cynaliadwyedd y sgil grefft Gwaith yn cael ei gynhyrchu i safon uchel Dangos y sgil grefft yn yr Amgueddfa ac i ymwelwyr	Meintiol % yn cwblhau cymwysterau prentisiaeth Ansoddol Nodau ac amcanion y brentisiaeth wedi'u cyflawni Prentisiaid yn mynegi balchder a pherchnogaeth dros brosiect nodedig lleol Sylwadau cadarnhaol gan staff a mwy o awydd i ddatblygu cyfleoedd i brentisiaid Cyfarfodydd adolygu misol gyda phrentisiaid yn crynhoi'r deilliannau a gynhyrchwyd a'r sgiliau a ddatblygwyd, gan gynnwys GLOs, yn enwedig: - Sgiliau (S) Caiff canlyniadau eu hadrodd yn ôl bob blwyddyn i'r fforwm sy'n edrych ar Sgiliau Treftadaeth Ddiwylliannol Anniriaethol (ICH) fel rhan o'r broses werthuso addasol, a thrafodir datblygiad GSOs, yn enwedig: - Cryfhau bywyd cyhoeddus	L&P

11	Cyfleoedd cyflogaeth a hyfforddiant Gwaith contract tymor byr i ganolig a chyflogaeth â thâl i grefftwyr allanol a dau weithiwr sy'n gweithio ochr yn ochr â'r HBU ar godi adeiladwaith archaeolegol yn ystod y Project Creu Hanes Bydd y gwaith adeiladu'n cynnwys adeiladu Llys Rhosyr, sy'n cynrychioli un o lysoedd Llywelyn Fawr, a Bryn Eryr, tai crwn o'r Oes Haearn ac anheddiad	Pobl Ifanc (18-24 oed) Oedolion (25-54 oed)	Cyfleoedd cyflogaeth dros dro	Yn ddibynnol ar gyllid ar gyfer dwy swydd ar Radd B Goruchwyli aeth staff HBU Amser a hyfforddiant staff	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: Rhan o'r gost adeiladu ar gyfer Llys Rhosyr a Bryn Eryr fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: Costau staff Archaeoleg yn yr Awyr Agored fel y nodir yn y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes	Hyd y gwaith adeiladu: Blynnyddoedd 1-5 (2013-18)	Niferoedd a gyflogir sy'n mynd ymlaen i hyfforddiant pellach/cyflogaeth (gan gynnwys hunangyflogaeth) Helpu i gynnal cynaliadwyedd y sgil grefft a datblygu sgiliau gweithwyr allanol ymhellach Adeiladau wedi'u cwblhau i safon uchel Dangos y sgil grefft yn yr Amgueddfa ac i ymwelwyr	Meintiol Mae'r ddau adeilad wedi'u cwblhau yn unol â'r amserlen Ansoddol Nodau ac amcanion rhaglenni adeiladu wedi'u cyflawni Holiaduron hunan-gwblhau Sylwadau cadarnhaol gan staff ynghylch gweithio gyda gweithwyr allanol Cyfarfodydd adolygu misol gyda gweithwyr allanol i adolygu hyfforddiant ac elfennau allweddol y gwaith Mae'r canlyniadau'n adrodd yn ôl bob blwyddyn i'r fforwm sy'n edrych ar Sgiliau Treftadaeth Ddiwylliannol Anniriaethol (ICH) fel rhan o'r broses werthuso addasol, a thrafodir datblygiad GSOs, yn enwedig: Cryfhau bywyd cyhoeddus	L&P
12	Lleoliadau Gwaith – Cynllun Bwrsariaeth Sgiliau Byddwn yn adeiladu ar brofiad Sain Ffagan o ddarparu 9 lleoliad bwrsariaeth ar gyfer y Cynllun Bwrsariaeth Sgiliau Adeiladu Traddodiadol a ariennir gan Gronfa Dreftadaeth y Loteri, a weinyddir gan y Bwrdd Hyfforddi Treftadaeth Cenedlaethol ac a gwblhawyd ym mis Rhagfyr 2011. Byddwn yn parhau i ddatblygu cyfleoedd lleoliad gwaith a dod yn ddarparwr lleoliadau gwaith ar gyfer cynlluniau bwrsariaeth sgiliau adeiladu traddodiadol eraill e.e. plastro calch, gwaith maen, gwaith coed a thoi gyda Chanolfan Tywi yn Sir Gâr	Pobl Ifanc (18-24 oed) ac oedolion (25-54 oed) sy'n hyfforddeion mewn sgiliau traddodiadol yn y De	<i>Ar gyfer lleoliadau gwaith:</i> Tystiolaeth seiliedig ar waith ar gyfer NVQ 3 mewn Sgiliau Treftadaeth Cyfle i ddatblygu sgiliau ymhellach Gwella mwynhad ac ysbrydoliaeth Cyfle i wneud cynnydd <i>Ar gyfer sefydliadau partner:</i> Ffyrdd o gyflawni eu hamcanion a darparu lleoliadau o safon uchel i fyfyrwyr <i>Ar gyfer staff yr Amgueddfa:</i> Datblygu sgiliau mewn hwyluso ac ysbrydoli myfyrwyr ymhellach Cynyddu gwybodaeth a dealltwriaeth o anghenion darparwyr cyrsiau allanol	Amser goruchwyli o staff HBU a hyfforddiant	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: Cost Ardal Gweithgareddau Gwlyb fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllid Allanol ar gyfer y Cynllun	Cynllun Cyfredol: Blwyddyn 0 (2012-13) (cynllun yn dod i ben ym mis Medi 2013) Blynnyddoedd 1-5 (2013-18) (bydd y gwaith yn parhau yn dibynnu ar natur y cynllun bwrsariaeth ac yn unol â datblygiad manau newydd)	10 lleoliad gwaith bob blwyddyn 80% o adborth cadarnhaol Cyfranogwyr yn mynd ymlaen i hyfforddiant pellach / cyflogaeth Cynnwys sefydliadau allanol yn parhau yn y tymor hir a gwaith ar y cyd yn cynyddu o flwyddyn i flwyddyn	Meintiol Nifer y lleoliadau bob blwyddyn % o adborth cadarnhaol Ansoddol Nodau ac amcanion lleoliadau wedi'u cyflawni Sylwadau cadarnhaol gan staff a mwy o awydd i rannu sgiliau mewnol Holiaduron hunan-gwblhau Cyfarfodydd dilynol gyda phartneriaid yn crynhoi'r deilliannau a gynhyrchwyd ac yn rhannu gwersi a ddysgwyd, gan gynnwys GLOs, yn enwedig: - Sgiliau (S) a GSOs: - Creu cymunedau cryfach a mwy diogel Canlyniadau i'w hadrodd yn ôl i'r fforwm yn edrych ar Sgiliau Treftadaeth Ddiwylliannol Anniriaethol (ICH) fel rhan o'r broses werthuso addasol	L&P

13	Ysgolion Haf a Phrosiectau Hyfforddi Treialu ffyrdd o sefydlu Sain Ffagan fel canolfan i ddarparwyr lleoliadau ddarparu hyfforddiant ar y cyd mewn mentrau sgiliau traddodiadol ac adeiladu cynaliadwy e.e. a. Treialu project hyfforddi dwys dros bythefnos mewn Sgiliau Adeiladu, 'Hyfforddiant Uwchsgilio', gyda myfyrwyr Coleg Sir Gâr a'r Ymddiriedolaeth Garbon b. Cynnal 'Ysgol Haf' Gymreig ar gyfer crefftau traddodiadol gyda Sefydliad y Tywysog ar gyfer yr Amgylchedd Adeiledig, yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol a Cadw	Pobl Ifanc (18-24 oed) Oedolion (25-54 oed)	<i>Ar gyfer cyfranogwyr:</i> Cyfleoedd cyflogaeth Cyfle i arbrofi a datblygu sgiliau ymhellach Gwellu mwynhad ac ysbrydoliaeth Cyfle i wneud cynnydd <i>Ar gyfer sefydliad partner:</i> Ffyrdd o gyflawni eu hamcanion a darparu hyfforddiant mewn lleoliad ysbrydoledig gyda hwyluswyr o safon uchel <i>Ar gyfer staff:</i> Cydweithio â staff eraill mewn sefydliadau tebyg a datblygu eu sgiliau a'u dysgu eu hunain ymhellach	Amser staff Ardal Gweithgareddau Gwlyb Prif Adeilad	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: Cost Ardal Gweithgareddau Gwlyb fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £2,100 Eitemau: Blwyddyn 4 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £100 Lluniaeth ar gyfer cyfarfod â Phartneriaid £300 Offer £700 Deunyddiau Blwyddyn 5 £300 Offer £700 Deunyddiau Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Peilot: Blwyddyn 4 (2016-17) Cyflwyno: Blwyddyn 5 (2017-18)	240 yn cymryd rhan 80% o adborth cadarnhaol Cyfranogiad sefydliadau allanol yn parhau yn y tymor hir a gwaith ar y cyd yn cynyddu o flwyddyn i flwyddyn	Meintiol Nifer sy'n rhan o'r cynllun peilot % o adborth cadarnhaol Ansoddol Nodau ac amcanion y peilot wedi'u cyflawni Sylwadau cadarnhaol wedi'u nodi ar ffurflenni adborth Sylwadau cadarnhaol gan staff Cyfarfodydd dilynol gyda phartneriaid yn crynhoi'r deilliannau a gynhyrchwyd ac yn rhannu gwersi a ddysgwyd gan gynnwys GLOs, yn enwedig: - Sgiliau (S) - Mwynhad, Ysbrydoliaeth a Creadigrwydd (E, I & C) Canlyniadau i'w hadrodd yn ôl i'r fforwm yn edrych ar Sgiliau Treftadaeth Ddiwylliannol Anniriaethol (ICH) fel rhan o'r broses werthuso addasol	L&P
14	Lleoliadau Profiad Gwaith mewn sgiliau traddodiadol Sefydlu Sain Ffagan fel darparwr lleoliadau gan gynnwys y mentrau canlynol: a. Mentrau sgiliau traddodiadol ac adeiladu cynaliadwy e.e. Cynllun peilot 'Hyfforddiant Uwchsgilio' Sgiliau Adeiladu gyda myfyrwyr Coleg Sir Gâr a'r Ymddiriedolaeth Garbon, pythefnos o hyfforddiant dwys. Bydd sefydliadau eraill yn cynnwys Llywodraeth Cymru a'r Grŵp Hyfforddi Treftadaeth Cenedlaethol b. Lleoliadau gwaith ar gyfer sgiliau traddodiadol gyda chysiau presennol y Coleg e.e. gwyngalchu gyda myfyrwyr paentio ac addurno yng Ngholeg Sir Gâr fel rhan o'r elfen sgiliau traddodiadol yn NVQ 2 ac NVQ 3 a phrofiad gwaith i fyfyrwyr fel rhan o NVQ 2	Pobl Ifanc (16-24 oed) Oedolion (25-54 oed) Myfyrwyr mewn addysg llawn amser ac wedi'u lleoli mewn safleoedd eraill ledled Cymru	<i>Ar gyfer myfyrwyr:</i> Mentrau sgiliau traddodiadol ac adeiladu cynaliadwy: 40 awr o brofiad lleoliad gwaith sydd ei angen ar gyfer NVQ 2 - Cyfleoedd hyfforddi ar ôl cwblhau cysiau masnach NVQ 2 a 3 Lleoliadau gwaith ar gyfer sgiliau traddodiadol - Cyflawni rhan o'r maes llafur NVQ 2 ac NVQ 3 cyfredol 40 awr o brofiad gwaith i fyfyrwyr fel rhan o NVQ 2 Cyfle i ddatblygu sgiliau ymhellach Gwellu mwynhad ac ysbrydoliaeth Cyfle i wneud cynnydd <i>Ar gyfer sefydliad partner:</i> Ffyrdd o gyflawni eu hamcanion a darparu lleoliadau o safon uchel i fyfyrwyr <i>Ar gyfer staff yr Amgueddfa:</i> Cynyddu gwybodaeth a dealltwriaeth o anghenion NVQ2 a 3	Amser staff Ardal Gweithgareddau Gwlyb	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £200 Ardal Gweithgareddau Gwlyb fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £400 Eitemau: Blwyddyn 3 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £200 Deunyddiau ychwanegol Blynyddoedd 4-5 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £200 Deunyddiau ychwanegol (Pob un wedi'i nodi fel costau y flwyddyn) Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Blynyddoedd 3-5 (2015-18)	90 o fyfyrwyr (30 o fyfyrwyr bob blwyddyn) 80% o adborth cadarnhaol 80% wedi'u cadw Cyfranogwyr yn mynd ymlaen i hyfforddiant pellach / cyflogaeth Cyfranogiad sefydliadau allanol yn parhau yn y tymor hir a gwaith ar y cyd yn cynyddu o flwyddyn i flwyddyn	Meintiol Nifer y lleoliadau bob blwyddyn % o adborth cadarnhaol % wedi'u cadw Ansoddol Nodau ac amcanion lleoliadau wedi'u cyflawni Holiaduron hunan-gwblhau Sylwadau cadarnhaol gan staff Cyfarfodydd dilynol gyda phartneriaid yn crynhoi'r deilliannau a gynhyrchwyd ac yn rhannu gwersi a ddysgwyd, gan gynnwys GLOs, yn enwedig: - Sgiliau (S) a GSOs: - Creu cymunedau cryfach a mwy diogel Canlyniadau i'w hadrodd yn ôl i'r fforwm yn edrych ar Sgiliau Treftadaeth Ddiwylliannol Anniriaethol (ICH) fel rhan o'r broses werthuso addasol	L&P

15	Treialu hyfforddiant yn y gwaith mewn sgiliau crefft arbenigol sydd mewn perygl Datblygu strategaeth gyda'r fforwm Sgiliau Treftadaeth Ddiwylliannol Anniriaethol (ICH) i arwain project peilot ar gyfer hyfforddiant mewn sgiliau crefft arbenigol sydd mewn perygl Bydd enghreifftiau o grefftau a archwilir gyda'r fforwm Sgiliau ICH yn cynnwys toi â gwellt neu waith cowper Hyfforddiant toi â gwellt yn y gwaith Mewn cydweithrediad â chyrrff perthnasol megis yr Hereford College of Technology (HCT), y Thatch Advice Centre, y Grŵp Hyfforddi Treftadaeth Cenedlaethol, y Sefydliad Cadwraeth Adeiladau Hanesyddol a sefydliadau eraill, treialu hyfforddiant yn y gwaith yn Sain Ffagan gyda hyfforddiant a ddarperir gan HCT	Pobl Ifanc (18-24 oed) ac Oedolion (25-54 oed) gyda lefel sylfaenol o sgiliau mewn crefftau sydd mewn perygl	<i>Ar gyfer hyfforddeion:</i> Cyfle am brofiad hyfforddi unigryw o safon uchel Potensial cyflogaeth da sy'n gysylltiedig â'r sectorau treftadaeth Cyfle i wneud cynnydd <i>Ar gyfer yr Amgueddfa a phartneriaid:</i> Mwy o ragolygon cynaliadwyedd ar gyfer crefftau sydd mewn perygl Meistr-grefftwr yn cefnogi datblygu sgiliau	Amser staff Ardal Gweithgareddau Gwlyb Costau staff yr hyfforddai/crefftwr Costau hyfforddwyr lle mae angen prynu arbenigedd	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £200 A Chost Ardal Gweithgareddau Gwlyb fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllid Allanol: Yr Amgueddfa/partneriaid i geisio cyllid allanol Eitemau: Blwyddyn 3 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £200 Lluniaeth	Strategaeth wedi'i sefydlu: Blwyddyn 3 (2015-16) Hyfforddiant yn y gwaith yn ystod y projectau toi â gwellt a gynhaliwyd gan y contractwr yr toi â gwellt yn Sain Ffagan wedi'u sefydlu ym Mlynedd 4-5 (2016-2018)	Strategaeth wedi'i chwblhau Un lleoliad hyfforddai wedi'i sefydlu Cyfranogiad sefydliadau allanol yn parhau yn y tymor hir a gwaith ar y cyd yn cynyddu o flwyddyn i flwyddyn Dangos y grefft yn yr Amgueddfa fel crefft fyw	Ansoddol Cynnal cynaliadwyedd y dreftadaeth ddiwylliannol anniriaethol (sgil grefft) o fewn poblogaeth y grefft berthnasol a'r gymuned ehangach yng Nghymru Parhau â chynaliadwyedd y dreftadaeth ddiriaethol (faterol) y tu mewn a'r tu allan i'r Amgueddfa Sylwadau cadarnhaol wedi'u nodi mewn llyfrau adborth ymwelwyr Adborth cadarnhaol gan staff Adolygiadau chwarterol gyda Fforwm Sgiliau ICH yn crynhoi'r deilliannau a gynhyrchwyd ac yn rhannu gwersi a ddysgwyd, gan gynnwys GSOs, yn enwedig: Creu cymunedau cryfach a mwy diogel	L&P
16	Sgiliau Garddwriaethol Treftadaeth Adeiladu ar rôl Sain Ffagan yn y Cynllun Sgiliau Garddwriaethol Treftadaeth (HHSS) drwy ddatblygu llwybr hyfforddi ffurfiol newydd gyda Choleg Sir Gâr, y Gymdeithas Arddwriaethol Frenhinol a Lantra Darperir hyfforddiant yn y gwaith o safon uchel mewn modiwlau achrededig arbenigol, gyda phwyslais ar safonau rhagoriaeth ymarferol Bydd modiwlau achrededig newydd yn cael eu harwain gan Lantra, a gontractiwyd gan yr HHSS i helpu i ymgymryd â'r elfen hon a byddant yn gweithio i safonau cymeradwy'r diwydiant Bydd datblygu dull modiwlaid yn caniatáu mynediad i fyfyrwyr rhan-amser yn ogystal â myfyrwyr llawn amser	Pobl Ifanc (18-24 oed) Oedolion (25-54 oed)	<i>Ar gyfer hyfforddeion llawn amser:</i> Cyflawni dyfarniad Lefel 2 Ymarferol y Gymdeithas Arddwriaethol Frenhinol a dyfarniad Garddwriaeth Treftadaeth Lantra <i>Ar gyfer yr holl hyfforddeion</i> Cyfleodd cyflogaeth i hyfforddeion llwyddiannus Cyfle i wneud cynnydd <i>Ar gyfer sefydliad partner:</i> Ffyrdd o gyflawni eu hamcanion a darparu profiadau o safon uchel i hyfforddeion <i>Ar gyfer yr Amgueddfa a phartneriaid:</i> Sgiliau crefft anniriaethol wedi'u cynnal fel rhan annatod o'r gymuned Gwella ansawdd y gwaith a wneir ar y dreftadaeth ddiriaethol	Tasgau lefel isel yn yr Ardal Gweithgareddau Gwlyb Ystafell ddosbarth awyr agored a mannau gardd, gan gynnwys tai gwydr Amser staff	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £100 A Chost Ardal Gweithgareddau Gwlyb fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £200 Eitemau: Blwyddyn 3 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £100 Deunyddiau ychwanegol Blynedd 4-5 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £100 Deunyddiau ychwanegol (Pob un wedi'i nodi fel costau y flwyddyn) Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Fel rhan o'r HHSS: Blynedd 0-2 (2012-14) Modiwlau cwrs byr Blynedd 3-5 (2015-2018)	15 yn cymryd rhan bob blwyddyn Nifer y modiwlau a'r tystysgrifau a basiwyd yn llwyddiannus 2 fodiwl achrededig newydd o fewn tystysgrif Garddwriaeth Ymarferol Lefel 2 y Gymdeithas Arddwriaethol Frenhinol Tystysgrif achrededig newydd mewn Sgiliau Garddwriaeth Treftadaeth	Meintiol % y cyfranogwyr sy'n pasio modiwlau ac yn ennill tystysgrif Ansoddol Adborth cadarnhaol gan gyfranogwyr Adolygiadau chwarterol gyda phartneriaid Crynodebau pwyntiau bwled o gyfarfodydd hyfforddeion a mentoriaid Ffurflenni gwerthuso ymweliadau safle/dosbarthiadau meistr Astudiaethau achos a gynhyrchwyd fel adborth ym mlynedd 5 yn crynhoi'r deilliannau a gynhyrchwyd ac yn rhannu gwersi a ddysgwyd, gan gynnwys GLOs, yn enwedig: - Sgiliau (S) - Mwynhad, Ysbrydoliaeth a Chreadigrwydd (E, I & C) Nifer y blogiau ar wefan bwrpasol	L&P

17	Cyrsiau cynhwysfawr Cyfras o gyrsiau cyrhaeddiad canol ac uchel (dau i bum diwrnod) gyda'r nod o brofi a chaffael sgiliau newydd Bydd cynnwys y cyrsiau'n cael ei ysbrydoli gan y casgliadau sy'n cael eu harddangos yn Gweithdy (Adeilad Newydd) e.e. a. Defnyddio technegau a deunyddiau adeiladu traddodiadol e.e. gofalu am bren mewn cydweithrediad â'r Gymdeithas Gwarchod Adeiladau Hynafol (SPAB) neu losgi calch mewn cydweithrediad â'r Buildings Lime Forum b. Sgiliau crefft, celf a dylunio e.e. gwaith metel addurniadol, gwaith gof, gwaith gof arian, castio efydd, gwneud basgedi, cwltio sylfaenol, gwaith coed - gwneud dodrefn sylfaenol, gwaith jet - gwneud botymau, gwneud dillad, gwneud teils canoloesol, crochenwaith, cerameg, cerfio cerrig ac ati c. Amgylcheddol a deall natur e.e. adeiladau traddodiadol ac effeithlonrwydd ynni	Pobl Ifanc (18-14 oed), Oedolion (24-54 oed, 55+ oed), rhai crefftwyr dan hyfforddiant Lleoliadau am ddim i Bobl Ifanc ac Oedolion Di-waith e.e. o ardaloedd Cymunedau yn Gyntaf lleol Cyfraddau is ar gyfer Oedolion sydd wedi ymddeol (55+ oed)	<i>Ar gyfer mynychwyr:</i> Cyfle i arbrofi a chaffael sgiliau newydd Datblygu sgiliau ymarferol, esthetig a meddwl ymhellach Datblygu mwynhad, ysbrydoliaeth a chreadigrwydd ymhellach Cyfle i wneud cynnydd <i>Ar gyfer hwylusydd (staff ac allanol):</i> Archwilio ffyrdd o gyfleu arfer creadigol ymhellach Datblygu sgiliau mewn hwyluso ac ysbrydoli oedolion a phobl ifanc ymhellach Cynyddu gwybodaeth a dealltwriaeth o anghenion a chymhellion defnyddwyr	Ardaloedd gweithgareddau u gwlyb neu sych, yn yr Adeilad Newydd neu'r Prif Adeilad, fel y bo'n berthnasol Ystafell ddosbarth awyr agored ac amgylchedd awyr agored Amser staff Deunyddiau a defnyddiau traul	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £4,400 A Ghost Ardal Gweithgareddau Gwlyb fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £4,800 A Hwyluswyr newydd fel yr amlinellir yn y Cynllun Busnes Eitemau: Blwyddyn 1 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: Hyfforddiant a meincnodi wedi'u nodi yn y Cynllun Hyfforddi Blwyddyn 2 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £1,000 Deunyddiau i baratoi ar gyfer y cynllun peilot £500 Tanwydd ar gyfer cynlluniau peilot £500 Offer ar gyfer cynlluniau peilot Blwyddyn 3 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £800 Ffioedd staff allanol £500 Offer £1,100 Deunyddiau Blynyddoedd 4-5 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £800 Ffioedd staff allanol £500 Offer £1,100 Deunyddiau (Pob un wedi'i nodi fel costau y flwyddyn) Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Cynllunio cyrsiau a darparu hyfforddi ant i staff mewnol sy'n cyflwyno cyrsiau: Blynyddoedd 1-2 (2013-15) Peilot: Blwyd dyn 3 (2015-16) Cyflwyno: Blynyddoedd 4-5 (2016-18)	466 o fynychwyr (220 o fynychwyr bob blwyddyn a 26 ar gynlluniau peilot) (cynigir o leiaf chwarter fel lleoliadau am ddim i bobl ddi-waith a phobl ifanc sy'n wynebu risg) 90% o ffurflenni adborth cadarnhaol gan y rhai sy'n cymryd rhan mewn cyrsiau Cynnal cefnogaeth a diddordeb 80% o sefydliadau ac unigolion sy'n ymwneud â rhannu eu sgiliau Cynyddu ymwybyddiaeth gyffredinol ymhlith y gymuned Cyfranogiad sefydliadau allanol yn parhau yn y tymor hir ac esblygu i ddylanwadu ar gynnwys cyrsiau yn y dyfodol	Meintiol Nifer yr unigolion sy'n mynychu cyrsiau % yr adborth cadarnhaol gan fynychwyr Ansoddol Nodau ac amcanion pob cwrs wedi'u cyflawni Sylwadau cadarnhaol wedi'u nodi ar ffurflenni adborth Adroddiad naratif gan y Swyddog Dysgu i'w gynhyrchu ar ddiwedd Blynyddoedd 3 a 5, gan grynhoi'r deilliannau a gynhyrchwyd a'r gwersi a ddysgwyd, gan gynnwys GLOs, yn enwedig: - Sgiliau (S) - Gweithgarwch, Ymddygiad a Chynnydd (A, B & P) a GSOs: - Cryfhau bywyd cyhoeddus - Cyfrannu at iechyd a lles pobl ifanc Canlyniadau i'w hadrodd yn ôl i'r fforwm yn edrych ar Sgiliau Treftadaeth Ddiwylliannol Anniriaethol (ICH) fel rhan o'r broses werthuso addasol	L&P
----	--	--	---	--	--	--	---	--	-----

18	Cyrsiau blasu Cyfras o 12 cwrs blasu bob blwyddyn yn datblygu sgiliau ffordd o fyw a chrefft wedi'u hysbrydoli gan y casgliadau yn Gweithdy (Adeilad Newydd) gan gynnwys: a. Datblygu sgiliau sy'n ymwneud â byw'n gynaliadwy e.e. technegau o ran arbed ynni, coginio, bwyd am ddim a thyfu eich cynnyrch eich hun b. Archwilio technegau a thechnolegau traddodiadol e.e. gwneud papur, gwneud paent, pobi, gwnïo, gwneud rygiau, gwneud rhaffau, cynhalwyr planhigion helyg, gwneud offer cynhanesyddol, gwneud sebon, clytwaith, gwau, technegau samplu, lliwio naturiol, ffeltio c. Archwilio celf a chrefft e.e. gwehyddu, gwnïo, trwsio dodrefn	Bydd yn amrywio yn ôl natur a chynnwys y cwrs ond bydd yn targedu'r canlynol: Pobl Ifanc (14-17 oed) Teuluoedd (gyda phlant 8+ oed) Oedolion (25-54 oed, 55+ oed) Lleoliadau am ddim i Bobl Ddi-waith a chyfraddau is ar gyfer Oedolion sydd wedi ymddeol (55+ oed)	<i>Ar gyfer mynychwyr:</i> Cyfle i arbrofi a datblygu diddordeb mewn sgiliau newydd Datblygu sgiliau ymarferol, esthetig a meddwl Datblygu mwynhad, ysbrydoliaeth a chreadigrwydd Cyfle i wneud cynnydd <i>Ar gyfer hwylusydd (staff ac allanol):</i> Archwilio ffyrdd o gyflwyno sgiliau ac ymarfer creadigol Datblygu sgiliau hwyluso ymhellach Cynyddu gwybodaeth a dealltwriaeth o anghenion a chymhellion defnyddwyr	Ardaloedd gweithgared dau gwlyb neu sych, yn yr Adeilad Newydd neu'r Prif Adeilad, fel y bo'n berthnasol Ystafell ddosbarth awyr agored ac amgylchedd awyr agored Amser staff Deunyddiau a defnyddiau traul	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £500 Deunyddiau a hyfforddiant a Chost Ardal Gweithgareddau Gwlyb a'r Ganolfan Ddysgu fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cost hwyluswyr newydd fel yr amlinellir yn y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes (hyd at a chan gynnwys blwyddyn 3) Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £2,000 A Hwyluswyr newydd fel yr amlinellir yn y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes (o flwyddyn 4 ymlaen) Eitemau: Blwyddyn 2 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: Hyfforddiant a meincnodi fel y nodir yn y Cynllun Hyfforddi Blwyddyn 3 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £500 Deunyddiau i baratoi ar gyfer y cynllun peilot Blynyddoedd 4-5 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £1,000 Deunyddiau (Pob un wedi'i nodi fel costau y flwyddyn) Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Cynllunio cynnwys a darparu hyfforddiant: Blwyddyn 2 (2014-15) Peilot: Blwyddyn 3 (2015-16) Rhaglen: Blynyddoedd 4-5 (2016-18)	Cyfanswm o 450 o fynychwyr (150 o fynychwyr bob blwyddyn gan gynnwys blwyddyn beilot) Cynigir o leiaf chwarter fel lleoliadau am ddim i bobl ddi-waith, pobl ifanc sy'n wynebu risg a phensiynwyr 12 rhaglen flynyddol 90% o ffurflenni adborth cadarnhaol gan y rhai sy'n cymryd rhan mewn cyrsiau Cynyddu ymwybyddiaeth gyffredinol ymhlith cymuned yr Amgueddfa fel lle i ddatblygu sgiliau newydd 5 aelod o staff wedi'u hyfforddi'n fewnol i ddarparu cyrsiau Gwell hyder ymhlith staff gyda thechnegau hwyluso a rhannu sgiliau	Meintiol Nifer yr unigolion sy'n mynychu cyrsiau % yr adborth cadarnhaol gan fynychwyr Ansoddol Nodau ac amcanion pob cwrs wedi'u cyflawni Sylwadau cadarnhaol wedi'u nodi ar ffurflenni adborth Sylwadau cadarnhaol gan staff a mwy o awydd i rannu sgiliau mewnol Adroddiad naratif gan y Swyddog Dysgu i'w gynhyrchu ar ddiwedd Blynyddoedd 3 a 5 yn crynhoi deilliannau a gynhyrchwyd a gwersi a ddysgwyd, gan gynnwys GLOs, yn enwedig: - Sgiliau (S) - Mwynhad, Ysbrydoliaeth a Chreadigrwydd (E, I&C) a GSOs: - Cyfrannu at iechyd a lles pobl ifanc Canlyniadau i'w hadrodd yn ôl i'r Fforwm Sgiliau (ICH) fel rhan o'r broses werthuso addasol	L&P
19	Diwrnodau agored – rhannu gwybodaeth Darparu diwrnodau agored gyda seminarau a thrafodaethau ar y we i wella'r potensial o ran capasiti o fewn y sector Sgiliau Treftadaeth Ddiwylliannol (ICH) ar gyfer darpar gyflogwyr yn y dyfodol, gan gynnwys cyfleoedd i hyfforddeion gyfarfod â darpar gyflogwyr mewn diwrnodau agored	Oedolion (25-54 oed)	Mynediad rhwyddach at gyngor o safon Mynediad at arbenigwyr crefft i gyflogwyr Fforymau trafod ar gyfer crefftwyr arbenigol i rannu eu gwybodaeth Gwella mwynhad ac ysbrydoliaeth drwy rannu gwybodaeth	Amser staff Gwefan Canolfan Ddysgu Arddangos yn yr Adeilad Newydd	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: Cost y Ganolfan Ddysgu fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £400 A Hwyluswyr newydd fel yr amlinellir yn y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes Eitemau: Blynyddoedd 4-5 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £100 Deunydd argraffedig £100 Lluniaeth (Pob un wedi'i nodi fel costau y flwyddyn) Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Blynyddoedd 4-5 (2016-18)	160 yn mynychu (2 Ddiwrnod Agored y flwyddyn gydag 80 yn cymryd rhan bob blwyddyn, 40 o fynychwyr y dydd) Cynyddu ymwybyddiaeth gyffredinol ymhlith y gymuned Cyfranogiad sefydliadau allanol yn parhau yn y tymor hir ac esblygu i ddylanwadu ar gynnwys diwrnodau agored yn y dyfodol	Meintiol Nifer yr unigolion sy'n mynychu cyrsiau % o ffurflenni adborth cadarnhaol gan y rhai sy'n cymryd rhan % o adborth/sylwadau gan ddarpar hyfforddeion/hyfforddeion graddedig/cyflogwyr Ansoddol Nodau ac amcanion y diwrnod agored wedi'u cyflawni Sylwadau cadarnhaol wedi'u nodi ar ffurflenni adborth ac ar flog ar y we a ddefnyddir gan HHSS Links a phartneriaethau a grëwyd wedi'u cadw Adborth a gwersi a ddysgwyd yn cael eu hadrodd i'r fforwm sy'n edrych ar Dreftadaeth Ddiwylliannol Anniriaethol Sgiliau (ICH) fel rhan o'r broses werthuso addasol	L&P

20	Cyrsiau blas ar y Gymraeg Datblygu cyrsiau sgiliau sylfaenol hanner diwrnod i bobl sy'n dymuno gwella eu gwybodaeth sylfaenol o'r Gymraeg mewn cydweithrediad â'r Ganolfan Cymraeg i Oedolion Adnoddau y gellir eu lawrlwytho i gefnogi llwybr o amgylch Sain Ffagan gydag ymadroddion defnyddiol i'w hymarfer gyda staff Blaen y Tŷ. Bydd adnodd yn annog defnyddio'r Amgueddfa fel cyrchfan ar gyfer gwella sgiliau Cymraeg Diwrnodau agored Darparu gweithgareddau dydd Sadwrn yn fisol i oedolion â phlant mewn addysg cyfrwng Cymraeg i ddod i ymarfer sgiliau Cymraeg Bydd gweithgareddau'n rhoi cyfle i ddefnyddio adnodd geirfa ychwanegol syml	Pobl ifanc (18-24 oed) ac Oedolion (25-54 oed, 55+ oed) yn y De-ddwyrain sy'n dymuno datblygu sgiliau iaith sylfaenol Teuluoedd lleol â phlant mewn addysg Gymraeg neu'n dysgu Cymraeg fel ail iaith	<i>Ar gyfer dysgwyr iaith:</i> Datblygu sgiliau Cymraeg sylfaenol Defnyddio casgliadau'r Amgueddfa fel ysbrydoliaeth a chyd-destun ar gyfer dysgu Cyfle i wneud cynnydd <i>Ar gyfer sefydliad partner:</i> Dylanwadu ar ddatblygiad adnoddau'r Amgueddfa Ffyrdd o ddefnyddio adnoddau'r Amgueddfa i gyflawni eu hamcanion <i>Ar gyfer staff:</i> Archwilio ffyrdd o ddefnyddio casgliadau'r Amgueddfa fel ysbrydoliaeth ar gyfer datblygu sgiliau iaith Cynyddu gwybodaeth a dealltwriaeth staff blaen y tŷ o ddulliau o ymateb a chefnogi dysgwyr iaith Cynyddu gwybodaeth a dealltwriaeth o nodau, amcanion, cymhellion a ffyrdd o weithio'r Ganolfan Cymraeg i Oedolion Gwerthfawrogi eu cyfraniad eu hunain at fodloni agenda dwyieithog Llywodraeth Cymru i Gymru	Amser staff Deunyddiau a defnyddiau traul Canolfan Ddysgu	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: Cost y Ganolfan Ddysgu fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £1,100 A £2,000 Costau trafnidiaeth fel yr amlinellir yn y Cynllun Busnes Eitemau: Blwyddyn 4 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £300 Deunydd argraffedig £600 Ffotograffiaeth Deunyddiau trafod wedi'u nodi o dan gyf. 23 £1,000 Trafnidiaeth Blwyddyn 5 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £200 Argraffu parhaus £1,000 Trafnidiaeth Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Cynlluni o llwybr a hyfforddi staff blaen y tŷ: Blwyddyn 3 (2015-16) Peilot: Mai – Mehefin Blwyddyn 4 (2016-17) Cyflwyno: Mehefin Blynnyddoe dd 4-5 (2016-18)	480 o fynychwyr (240 y flwyddyn) Cynigir pob cwrs blasu'n rhad ac am ddim 90% o holiaduron adborth cadarnhaol gan y rhai sy'n cymryd rhan Cynnwys sefydliad allanol yn barhaus yn y tymor hir Cynyddu ymwybyddiaeth gyffredinol o'r Amgueddfa fel lle i ddatblygu ac ymarfer sgiliau Cymraeg 70 o staff blaen y tŷ wedi'u hyfforddi'n fewnol i ymateb i ddysgwyr iaith a'u hanghenion	Meintiol Nifer yr unigolion sy'n mynychu % yr holiaduron adborth cadarnhaol gan fynychwyr Ansoddol Nodau ac amcanion wedi'u cyflawni Sylwadau cadarnhaol wedi'u nodi ar ffurflenni adborth Sylwadau cadarnhaol gan staff blaen y tŷ Cyfarfod adborth ac adroddiad gyda'r Ganolfan Cymraeg i Oedolion ar ddiwedd mis Mehefin Blwyddyn 4, gan grynhoi'r deilliannau a gynhyrchwyd a'r gwersi a ddysgwyd, gan gynnwys GLOs, yn enwedig: - Sgiliau (S) a GSOs: - Cryfhau bywyd cyhoeddus Canlyniadau i'w hadrodd yn ôl i'r fforwm yn edrych ar ddysgu anffurfiol fel rhan o'r broses werthuso addasol	L
----	---	--	--	--	--	--	---	---	---

21	Pecynnau cymorth i gefnogi addysgu Saesneg ar gyfer Siaradwyr leithoedd Eraill (ESOL) Datblygu a chyd-greu pecyn cymorth, gwersi ac adnoddau y gellir eu lawrlwytho gyda dysgwyr ESOL a thiwtoriaid ar gyfer dysgwyr ESOL ar lefel mynediad a hyfedredd uwch i'w defnyddio yn ystod eu hymweliad ysgol haf â Sain Ffagan Bydd gwaith yn canolbwyntio ar baratoi deunyddiau i gefnogi dysgwyr i ymweld â Sain Ffagan, gan ddisgrifio'r hyn sydd gan yr Amgueddfa i'w gynnegi, a chael mynediad at rannau o'r casgliad sydd o ddiddordeb personol/diwylliannol arbennig Cydweithio â grŵp o fyfyrwyr a thiwtoriaid Saesneg yng ngwasanaeth ESOL The Parade, Cyngor Sir Caerdydd	Pobl Ifanc BAME (14-17 oed, 18-24 oed) ac Oedolion (25-54 oed, 55+ oed) o gymunedau lleol e.e. Glan yr Afon, canol Caerdydd	<i>Ar gyfer dysgwyr iaith:</i> Defnyddio casgliadau'r Amgueddfa fel ysbrydoliaeth ar gyfer cynhyrchu adnoddau i gefnogi addysgu Saesneg fel ail iaith Datblygu sgiliau iaith Saesneg sylfaenol Defnyddio lleoliad yr Amgueddfa fel amgylchedd diogel a chyfeillgar ar gyfer ymarfer sgiliau iaith Datblygu adnabyddiaeth o dreftadaeth Cymru <i>Ar gyfer sefydliad partner:</i> Dylanwadu ar ddatblygiad adnoddau'r Amgueddfa Ffyrdd o ddefnyddio adnoddau'r Amgueddfa i gyflawni eu hamcanion <i>Ar gyfer staff:</i> Archwilio ffyrdd o ddefnyddio'r Amgueddfa fel ysbrydoliaeth ar gyfer datblygu sgiliau iaith Cynyddu gwybodaeth a dealltwriaeth staff blaen y tŷ o gymunedau mewnfudwyr diweddar a ffyrdd o gefnogi dysgwyr iaith sylfaenol Cynyddu gwybodaeth a dealltwriaeth o wasanaethau, nodau, amcanion a ffyrdd o weithio/cymhellion ESOL The Parade Gwerthfawrogi eu cyfraniad eu hunain i fodloni agenda sgiliau iaith sylfaenol	Canolfan Ddysgu Amser staff Ffi ar gyfer secondio tiwtor ESOL	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £1,180 A £2,000 Trafnidiaeth Cost y Ganolfan Ddysgu fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £600 A £4,000 Costau trafndiaeth fel yr amlinellir yn y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes Eitemau: Blwyddyn 3 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £800 Mewnbwn gan diwtor £300 Deunydd argraffedig £80 Lluniaeth Deunyddiau trafod wedi'u nodi o dan gyf. 23 £2,000 Trafnidiaeth Blynnyddoedd 4-5 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £300 Argraffu parhaus £2,000 Trafnidiaeth (Nodwyd fel costau y flwyddyn) Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Datblygu pecyn cymorth Blwyddyn 3 (2015-16) Hyfforddi staff blaen y tŷ: Ionawr - Mehefin Blwyddyn 4 (2016) Peilot: Gorffennaf/ Awst Blwyddyn 4 (2016) Cyflwyno: Blwyddyn 5 (2017 -18)	10 yn cymryd rhan mewn datblygu pecyn cymorth y dydd am 15 diwrnod 150 yn cymryd rhan yn yr ysgol haf bob blwyddyn 90% o adborth cadarnhaol gan diwtoriaid ynghylch pecynnau cymorth Cynnwys sefydliad allanol yn barhaus yn y tymor hir Cynyddu ymwybyddiaeth gyffredinol o'r Amgueddfa fel lle i ddatblygu ac ymarfer sgiliau iaith Saesneg 70 o staff blaen y tŷ wedi'u hyfforddi'n fewnol i ymateb i ddysgwyr iaith a'u hanghenion	Meintiol Nifer sy'n mynychu ysgol haf % o adborth cadarnhaol gan diwtoriaid ynghylch pecynnau cymorth Ansoddol Nodau ac amcanion wedi'u cyflawni Tystiolaeth dystiolaethol o effaith Sylwadau cadarnhaol gan staff blaen y tŷ Cyfarfod adborth ac adroddiad gyda gwasanaeth ESOL The Parade ym mis Medi ym Mlwyddyn 4 yn crynhoi'r deilliannau a gynhyrchwyd a'r gwersi a ddysgwyd ynghylch cynnydd a chynnwys GLOs, yn enwedig: - Sgiliau (S) a GSOs: - Cryfhau bywyd cyhoeddus Canlyniadau i'w hadrodd yn ôl i'r fforwm yn edrych ar ddysgu anffurfiol fel rhan o'r broses werthuso addasol	L&P
----	--	--	--	--	--	---	--	---	-----

Creu Hanes yn Sain Ffagan: Amgueddfa Werin Cymru

22	Cyrsiau hanes llafar Datblygu rhaglen o gyrsiau hyfforddi hanes llafar yn y Ganolfan Ddysgu Mae Sain Ffagan yn ffynhonnell hyfforddiant achrededig mewn hanes llafar eisoes, ond mae nifer y cyrsiau a gynigir ar y safle yn gyfyngedig ac mae'r profiad yn cael ei gyfaddawdu oherwydd diffyg mannau addas	Oedolion (25-54 oed, 55+ oed) a Phobl Ifanc (18-24 oed) e.e. myfyrwyr, gweithwyr proffesiynol mewn amgueddfeyd d, grwpiau BAME sy'n ymwneud â phrosiectau hanes llafar cymunedol a ariennir gan Gronfa Dreftadaeth y Loteri	<i>Ar gyfer pawb:</i> Hanes cymunedol a theuluol wedi'i gofnodi a'i gadw, yn gyfreithiol ac yn foesebol Projectau hanes llafar wedi'u cadw mewn archifau priodol <i>Ar gyfer mynychwyr:</i> Datblygu cyfweild fel sgil trosglwyddadwy Datblygu sgiliau rheoli project a dysgu sut i reoli project hanes llafar yn llwyddiannus <i>Ar gyfer staff:</i> Cynyddu gwybodaeth a dealltwriaeth o anghenion a chymhellion defnyddwyr	Offer ychwanegol Amser staff Canolfan Ddysgu	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £1,950 A Chost y Ganolfan Ddysgu fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £1,400 Eitemau: Blwyddyn 3 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri £1,400 Recordydd cardiau fflach cyflwr solet (4) £100 Cardiau Fflach (1Gb, 6) £450 Meicroffonau (5) Blynyddoedd 4-5 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £300 Cardiau Fflach ac yn parhau £400 Meicroffonau Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Paratoi: Blwyddyn 3 (2015-16) Cyflwyno: Blwyddyn 4-5 (2016 -18)	48 wedi'u hyfforddi'n flynyddol 8 cwrs blynyddol 90% o ffurflenni adborth cadarnhaol gan y rhai sy'n cymryd rhan mewn cyrsiau Mwy o ymwybyddiaeth gyffredinol ymhlith y gymuned o'r Amgueddfa fel lle i hyfforddi mewn hanes llafar Cynyddu ac ehangu ehangder y tystiolaethau llafar yng nghasgliad hanes llafar yr Amgueddfa	Meintiol Nifer sy'n mynychu cyrsiau % yr adborth cadarnhaol Ansoddol Nodau ac amcanion y cwrs wedi'u cyflawni Sylwadau cadarnhaol % y projectau wedi'u cadw mewn archifau priodol gan gynnwys Sain Ffagan Ceisiadau llwyddiannus i Gronfa Dreftadaeth y Loteri gan brosiectau cymunedol Projectau wedi'u cwblhau'n foesebol ac yn broffesiynol Deilliannau wedi'u cynhyrchu gan gynnwys GLOs, yn enwedig: - Sgiliau (S) - Gweithgarwch, Ymddygiad a Chynnydd (A, B & P) a GSOs: - Cymunedau cryfach a mwy diogel - Cryfhau bywyd cyhoeddus	L&P
----	---	--	--	---	--	---	---	--	-----

23	Cyrsiau sgiliau sylfaenol trosglwyddadwy Cyrsiau blasu peilot ar gyfer rhieni newydd sy'n ddi-waith neu ar incwm isel Bydd cynnwys y cyrsiau'n cael ei ddatblygu mewn partneriaeth â rheolwyr Sgiliau Hanfodol a bydd yn defnyddio casgliadau trafod â llaw a thystiolaeth lafar o gasgliadau'r Amgueddfa i archwilio: • technegau a sgiliau rhianta ddoe a heddiw • enghreifftiau o deganau a gemau o'r gorffennol • ffyrdd o ddysgu drwy chwarae Bydd cynlluniau peilot yn cael eu datblygu ar y cyd â Genesis (Pen-y-bont ar Ogwr) a rheolwyr Sgiliau Hanfodol mewn awdurdodau lleol e.e. Caerdydd, Bro Morgannwg a Phen-y-bont ar Ogwr	Pobl Ifanc (18-24 oed) sy'n rhieni ifanc di-waith sy'n byw mewn cymunedau lleol gan gynnwys ardaloedd Cymunedau yn Gyntaf	<i>Ar gyfer dysgwyr iaith:</i> Datblygu hyder a hunan-barch Datblygu sgiliau newydd a gwella cyfleoedd cyflogaeth Defnyddio casgliadau'r Amgueddfa fel ysbrydoliaeth ar gyfer dysgu technegau rhianta sylfaenol Defnyddio lleoliad yr Amgueddfa fel amgylchedd diogel a chyfeillgar i deuluoedd Datblygu adnabyddiaeth o dreftadaeth Cymru <i>Ar gyfer sefydliad partner:</i> Dylanwadu ar ddatblygiad rhaglenni'r Amgueddfa Ffyrdd o ddefnyddio adnoddau'r Amgueddfa i gyflawni eu hamcanion <i>Ar gyfer staff:</i> Archwilio ffyrdd o ddefnyddio'r Amgueddfa fel ysbrydoliaeth ar gyfer datblygu sgiliau sylfaenol trosglwyddadwy Cynyddu gwybodaeth a dealltwriaeth o'r agenda Sgiliau Hanfodol	Canolfan Ddysgu Amser staff Deunyddiau a defnyddiau traul	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £1,500 A £1,000 Costau trafnidiaeth Cost y Ganolfan Ddysgu fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £1,200 A Swyddog Dysgu (Pobl Ifanc) fel yr amlinellir yn y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes Eitemau: Blwyddyn 3 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £300 Deunydd archif argraffu £300 Ffotograffiaeth £900 Eitemau replica £1,000 Trafnidiaeth Blwyddyn 4 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £600 Deunyddiau trafod â llaw replica £300 Argraffu parhaus Blwyddyn 5 £300 Argraffu parhaus Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Datblygu cynnwys y cyrsiau gyda phartneriaid Blwyddyn 3 (2015) Peilot: Hydref Blwyddyn 4 (2016) Cyflwyno: Blwyddyn 5 (2017 -18)	75 yn cymryd rhan bob blwyddyn 90% o adborth cadarnhaol gan gyfranogwyr a sefydliadau partner Cyfranogiad sefydliad allanol yn parhau yn y tymor hir Mwy o ymwybyddiaeth gyffredinol o'r Amgueddfa fel lle i ddatblygu sgiliau sylfaenol trosglwyddadwy	Meintiol Nifer sy'n cymryd rhan bob blwyddyn % o adborth cadarnhaol gan gyfranogwyr a phartneriaid Ansoddol Nodau ac amcanion wedi'u cyflawni Tystiolaeth dystiolaethol o effaith Adroddiad astudiaeth achos wedi'i gyhoeddi Cyfarfod adborth ac adroddiad gyda phartneriaid ar ddiwedd Blwyddyn 4 yn crynhoi'r deilliannau a gynhyrchwyd a'r gwersi a ddysgwyd ynghylch camu ymlaen i gyflogaeth a chynnwys GLOs, yn enwedig: • Sgiliau (S) a GSOs: • Creu cymunedau cryfach a mwy diogel • Cyfrannu at iechyd a lles ymwelwyr Canlyniadau i'w hadrodd yn ôl i'r fforwm yn edrych ar ddysgu anffurfiol fel rhan o'r broses werthuso addasol	L&P
24	Cydweithio digidol Datblygu cynnwys digidol mewn cydweithrediad â llyfrgelloedd a chymunedau Gweithio gydag oedolion sydd wedi'u hallgáu'n ddigidol i ddatblygu eu sgiliau mewn technoleg ddigidol gan ddefnyddio delweddau, fideo a sain o'r casgliadau Bydd y gweithgarwch yn cefnogi mentrau'r llywodraeth e.e. Cymunedau 2.0	Oedolion wedi'u hallgáu'n ddigidol drwy gyfyngiadau economaidd-gymdeithasol Oedolion (55+ oed, 65+ oed) sydd wedi ymddieithrio'n ddigidol	<i>Ar gyfer oedolion:</i> Datblygu arferion gweithio mwy hyblyg Datblygu hyder a hunan-gymhelliant Caffael sgiliau newydd Darparu mynediad at wahanol ffyrdd o gymdeithasu <i>Ar gyfer yr Amgueddfa a phartneriaid:</i> Ffyrdd o gyflawni nodau sefydliadol Hyrwyddo gwasanaethau sefydliadol a Pobl Cymru	Amser staff Offer	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £8,460 Y Ganolfan Ddysgu fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £11,000 Ynghyd â Swyddog Dysgu (Pobl Ifanc) a Hwylusydd fel yr amlinellir yn y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes Eitemau: Blwyddyn 3 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £1,500 Band eang symudol (10) £5,960 Gliniaduron £1,000 Camera Digidol Eitemau: Blwyddyn 4 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £10,000 Gliniaduron £1,000 Camera DigidolFel cyfraniadau mewn nwyddau	Cynnwys y cynllun: Blwyddyn 3 (2015-16) Rhaglen: Blwyddyn 4 (2016-17)	120 o fynychwyr 10 gweithdy Cyfranogiad sefydliad partner yn parhau yn y tymor hir Mwy o ymwybyddiaeth gyffredinol o'r Amgueddfa Mwy o hyder i ddefnyddio cyfryngau digidol a goresgyn rhwystrau i ddefnyddio technoleg ddigidol	Meintiol Nifer sy'n cymryd rhan bob blwyddyn % o adborth cadarnhaol gan gyfranogwyr a phartneriaid Ansoddol Nodau ac amcanion wedi'u cyflawni Cyfarfod adborth gyda phartneriaid yn crynhoi'r deilliannau a gynhyrchwyd a'r gwersi a ddysgwyd a chynnwys GLOs, yn enwedig: • Sgiliau (S) a GSOs: • Creu cymunedau cryfach a mwy diogel • Cyfrannu at iechyd a lles ymwelwyr Canlyniadau i'w hadrodd yn ôl i'r fforwm yn edrych ar ddysgu anffurfiol fel rhan o'r broses werthuso addasol	L&P

25	Hanes Lleol Cudd Pecynnau cymorth a hyfforddiant ar gyfer datblygu sgiliau ymchwil dysgwyr hŷn. Bydd hwyluso ymchwil i hanes lleol yn cael ei ddatblygu gyda'r Rhaglen Gwirfoddolwyr Hŷn ac wedi Ymddeol (RSVP), aelodau o Gymdeithasau Hanesyddol Lleol a Phrifysgol y Drydedd Oes (U3A) Bydd aelodau'r grŵp yn datblygu sgiliau ymchwil i ddatgelu hanes adeiladau a lleoliadau penodol sydd ag arwyddocâd i'w hanes lleol Caiff y dehongliad a ddatblygir ei archifo a'i roi ar wefannau'r Amgueddfa a Chasgliad y Werin a'i ymgorffori mewn offer dehongli yn yr Amgueddfa yn y dyfodol Bydd dehongli'n gwella hanes cymdeithasol yr amgylchedd hanesyddol adeiledig	Oedolion (55+ oed) e.e. fel aelodau o U3A a/neu RSVP o yn y gymuned leol ac fel projectau allgymorth gyda chymunedau ffynhonnell	<i>Ar gyfer pawb:</i> Ymchwilio i adeiladau ac adeiladweithiau hanesyddol wedi'u hailgodi Treftadaeth leol wedi'i rhannu ag eraill ar lwyfan cenedlaethol Gwell dehongliadau yn yr Amgueddfa yn y dyfodol <i>Ar gyfer cyfranogwyr:</i> Ymwybyddiaeth bellach o dreftadaeth leol Datblygu sgiliau ymchwil newydd ymhellach Magu mwy o hunanhyder a hunan-barch Y gallu i ddylanwadu ar ddehongliadau'r Amgueddfa <i>Ar gyfer partneriaid:</i> Ffyrdd o ddefnyddio adnoddau'r Amgueddfa i gyflawni eu hamcanion <i>Ar gyfer staff:</i> Gwell dealltwriaeth o anghenion a chymhellion Oedolion (55+ oed) Gwell dealltwriaeth o nodau, amcanion a ffyrdd o weithio sefydliadau partner	Blwch llyfrau o adnoddau Offer gan gynnwys camera digidol Canolfan Ddysgu Canolfan Mynediad at Gasgliadau Gwefan Amser staff	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £1,500 A £1,000 Costau trafnidiaeth Cost y Ganolfan Ddysgu fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: Swyddog Allgymorth fel yr amlinellir yn y Cynllun Cynaliadwydd Busnes Eitemau: Blwyddyn 2 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: Offer fel y nodir o dan gyf. 24 £1,400 Recordydd Cardiau Fflach (4) £100 Defnyddiau traul Blwyddyn 3 £1,000 Trafnidiaeth	Datblygu pecynnau cymorth gyda phartneriaid : Blwyddyn 2 (2014) Peilot fel allgymorth : Blwyddyn 3 (2015-16) Cyflwyno: Blynnyddoedd 4-5 (2016-18)	750 yn cymryd rhan Naw diwrnod hyfforddi a ddarperir yn flynyddol 90% o adborth cadarnhaol gan gyfranogwyr Allbwn ymchwil wedi'i ledaenu ar wefannau'r Amgueddfa a Chasgliad y Werin Cyfranogiad sefydliadau allanol yn parhau yn y tymor hir Cynyddu ymwybyddiaeth gyffredinol o'r Amgueddfa fel darparwr sgiliau ymchwil	Meintiol Nifer y diwrnodau hyfforddi a ddarparwyd Nifer yr unigolion sy'n mynychu diwrnodau hyfforddi ac yn defnyddio pecynnau cymorth % o adborth cadarnhaol gan gyfranogwyr Ansoddol Nodau ac amcanion yr hyfforddiant wedi'u cyflawni Sylwadau cadarnhaol wedi'u nodi ar ffurflenni adborth % y project ymchwil a gynhyrchwyd ac a adneuwyd ar wefannau Ymchwil wedi'i chwblhau'n foesegol ac yn broffesiynol Cyfarfodydd adborth ac adroddiadau gyda phartneriaid ar ddiwedd Blynnyddoedd 3 a 5 yn crynhoi'r gwersi a ddysgwyd ynghylch ffyrdd o weithio ar y cyd a'r deilliannau a gynhyrchwyd o ran cynnydd, gan gynnwys GLOs, yn enwedig: - Gwybodaeth a Dealltwriaeth (K&U) - Sgiliau (S) a GSOs: - Cryfhau bywyd cyhoeddus Canlyniadau i'w hadrodd yn ôl i'r fforwm yn edrych ar ddysgu anffurfiol fel rhan o'r broses werthuso addasol	L&P
----	--	---	--	--	---	--	--	--	-----

26	Cyrsiau i athrawon Tri chwrs newydd ar gyfer athrawon ysgolion cynradd ac ysgolion arbennig a hyfforddi cynorthwyyr Addysgu'r Cyfnod Sylfaen (3-7 oed): Defnyddio arddangosfeydd a gweithgareddau newydd i archwilio dysgu drwy chwarae, datblygu dysgu drwy brofiad ac adeiladu ar sgiliau a ddatblygwyd yn yr ystafell ddosbarth Addysgu Cyfnod Allweddol 2 (CA2, 7-11 oed mewn Hanes, Celf a Dylunio, Dylunio a Thechnoleg): Tai crwn Bryn Eryr i archwilio bywyd bob dydd pobl sy'n byw yn amser Celtiaid yr Oes Haearn a chymryd rhan mewn rhagflas o'r holl weithdai ac adnoddau newydd Llys Rhosyr i ddehongli bywyd bob dydd pobl sy'n byw yn Oes y Tywysogion, gan ddehongli mewn gwisgoedd ac arbrofi	Athrawon ysgolion cynradd ac Ysgolion Arbennig Athrawon sy'n ymwneud â chyflawni'r Cyfnod Sylfaen a CA2	<i>Ar gyfer athrawon a chynorthwyyr addysgu:</i> Darparu cyfleoedd ar gyfer profiadau dysgu gweithredol o safon uchel drwy dreftadaeth Bodloni gofynion canlynol y Cwricwlwm Cenedlaethol <i>Athrawon Cyfnod Sylfaen</i>: - Sgiliau a dealltwriaeth - Hunan-barch a hunanhyder i arbrofi, ymchwilio a dysgu pethau newydd - Sgiliau creadigol, mynegiannol ac arsylwadol - Gweithgareddau yn yr awyr agored gan gynnwys datrys problemau a dysgu am gadwraeth a chynaliadwyedd <i>Athrawon CA2</i> Hanes: - Gwybodaeth a dealltwriaeth - Dehongliadau o hanes - Ymholiad hanesyddol Dylunio a Thechnoleg: - Gwybodaeth a dealltwriaeth - Gwerthuso cynhyrchion - Datblygu ac ymarfer sgiliau Celf a Dylunio: - Deall - Gwneud Rhoi rhagolwg o fannau a lleoliadau newydd cyn iddynt agor yn swyddogol i'r cyhoedd <i>Ar gyfer staff:</i> Gwell dealltwriaeth o anghenion a chymhellion gwahanol ysgolion	Canolfan Ddysgu Orielau newydd Adeilad Newydd Ystafell ddosbarth awyr agored Amser staff Deunyddiau a defnyddiau traul	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £480 A Chostau Bryn Eryr, Adeilad Newydd, Canolfan Ddysgu a Llys Rhosyr fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £240 A Hwyluswyr newydd a chyllideb farchnata fel yr amlinellir yn y Cynllun Busnes Eitemau: Blynyddoedd 1-2 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £50 Deunyddiau argraffu ar CDs £50 Defnyddiau traul £80 Lluniaeth (Nodwyd fel costau y flwyddyn) Blwyddyn 3 £10 Deunyddiau argraffu ar CDs £10 Defnyddiau traul £100 Lluniaeth Eitemau: Blynyddoedd 4-5 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £10 Deunyddiau argraffu ar CDs £10 Defnyddiau traul £100 Lluniaeth (Nodwyd fel costau y flwyddyn) Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Datblygu cynnwys cwrs newydd gyda fforymau cyfranogiad: Blwyddyn 0 (2012-13) Cyflwyno cwrs newydd ar gyfer Bryn Eryr: Blynyddoedd 1-2 (2013-15) Cyflwyno wrth i adeiladau eraill gael eu cwblhau: Blynyddoedd 3-5 (2015-18)	200 yn mynychu (20 o athrawon ychwanegol ym mlwyddyn 2 a 60 y flwyddyn o flwyddyn 3+) 90% o ymweliadau a wnaed gan ysgolion o fewn y flwyddyn yn arwain at gynnydd yn y nifer targed o ysgolion sy'n ymweld bob blwyddyn 80% o adborth cadarnhaol 80% o ysgolion wedi'u cadw fel ymwelwyr blynyddol Cynyddu mynediad a gwerthfawrogiad o botensial yr Amgueddfa i ddiwallu anghenion cwricwlaidd Datblygu gwybodaeth a dealltwriaeth staff ymhellach	Meintiol Nifer yr athrawon sy'n mynychu % yr ysgolion sy'n ymweld yn dilyn cyrsiau Cynnydd mewn ymweliadau o flwyddyn i flwyddyn gan ysgolion Ansoddol <i>Pob athro</i> Holiaduron hunan-gwblhau Trafodaeth adborth gydag Athrawon mewn Fforymau Cyfranogol (Ysgolion Cynradd ac Ysgolion Arbennig) Cynnal deialog gydag athrawon fel yr adlewyrchir yn nifer y negeseuon e-bost ac ymholiadau	L&P
----	--	--	--	--	---	--	--	--	-----

Creu Hanes yn Sain Ffagan: Amgueddfa Werin Cymru

	gyda thechnegau ysgrifennu a dylunio creadigol								

27	Nosweithiau ymgyfarwyddo a rhagddangosiadau i athrawon Digwyddiadau gyda'r nos ar gyfer athrawon ysgolion uwchradd ac ysgolion arbennig a chynghorwyr Ar gyfer athrawon Cyfnod Allweddol 3 (CA3, 11-14 oed) yn cyflwyno ac yn archwilio: Cynnwys newydd a ffyrdd o addysgu Tywysogion Cymru, y newid a'r gwrthdaro rhwng 1500 a 1760 a digwyddiadau'r ugeinfed ganrif sydd wedi llywio Cymru yn yr Amgueddfa Mannau newydd ac amgylchedd coetiroedd a'r adeiladau newydd fel ffordd o addysgu gwyddoniaeth, yn enwedig cyd-ddibyniaeth organebau, a ffocws ymholi ar chwilio a dosbarthu a nodi patrymau Adnodd i addysgu'rDdaear Gynaliadwy e.e. archwilio'r deunyddiau a'r dulliau a ddefnyddiwyd i adeiladu'r Adeilad Newydd a chymharu ag adeiladau eraill o wahanol gyfnodau ar y safle Ar gyfer athrawon a chydgyssylltwyr Bagloriaeth Cymru (BAC, 14-19 oed) rhoi rhagolwg o: raglenni, cyfleusterau ac adnoddau newydd, yn enwedigoriel Creu Cymru. Bydd yr holl adnoddau'n cael eu gosod ar wefan CBAC (Cyd-bwyllgor Addysg Cymru) am ddim i athrawon Rhagolwg o ddigwyddiadau gyda'r nos ar gyfer athrawon ysgolion cynradd ac uwchradd, cynghorwyr a chydgyssylltwyr fel rhan o lansio'r manau newydd	Athrawon Ysgolion Uwchradd ac Arbennig Athrawon sy'n ymwneud â chyflwyno CA3 a BAC Cymru	<i>Ar gyfer athrawon a chynorthwywyr addysgu:</i> Bodloni gofynion y Fframwaith Sgiliau ar gyfer dysgwyr 3-19 oed yng Nghymru, y Cwricwlwm Cenedlaethol a CBAC, yn enwedig: <i>Ar gyfer athrawon CA3</i> Hanes: - Gwybodaeth a dealltwriaeth - Dehongliadau o hanes - Ymholiad hanesyddol Dylunio a Thechnoleg: - Gwybodaeth a dealltwriaeth - Gwerthuso cynhyrchion - Datblygu ac ymarfer sgiliau Gwyddoniaeth: - Ymholiad - Cynllunio - Cyfathrebu <i>Ar gyfer athrawon BAC Cymru:</i> Lefelau Diploma Uwch, Canolradd a Sylfaen e.e. - Addysg Gysylltiedig â Gwaith (AGG) - Heriau Cymdeithasol - Safbwyntiau treftadaeth a diwylliannol - Materion diwylliannol Rhoi rhagolwg o fannau a lleoliadau newydd cyn iddynt agor yn swyddogol i'r cyhoedd <i>Ar gyfer staff:</i> Gwell dealltwriaeth o anghenion a chymhellion gwahanol ysgolion a ffyrdd y mae ysgolion yn gweithredu BAC Cymru	Canolfan Ddysgu Orielau newydd Adeilad Newydd Ystafell ddosbarth awyr agored Amser staff Deunyddiau A defnyddiau traul	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £140 A Chostau Adeiladu Newydd, Canolfan Ddysgu a Llys Rhosyr fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cost hwyluswyr newydd (hyd at a chan gynnwys blwyddyn 3) Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £280 A Hwyluswyr newydd (o flwyddyn 4 ymlaen) a'r gyllideb farchnata fel yr amlinellir yn y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes Eitemau: Blwyddyn 3 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £10 Deunyddiau argraffu ar CDs £130 Lluniaeth Blwyddoedd 4-5 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £10 Deunyddiau argraffu ar CDs £130 Lluniaeth (Nodwyd fel costau y flwyddyn) Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Datblygu cynnwys cwrs newydd gyda fforymau cyfranogiad ar gyfer CA3/BAC Cymru: Blynyddoedd 1-2 (2013-15) Cyflwyno fel adeiladau wedi'u cwblhau: Blynyddoedd 3-5 (2015-18)	480 yn mynychu (240 o athrawon ychwanegol yn mynychu o Flwyddyn 4 bob blwyddyn) 90% o ymweliadau a wnaed gan ysgolion yn y flwyddyn yn arwain at gynnydd yn y nifer targed o ysgolion sy'n ymweld bob blwyddyn 80% o adborth cadarnhaol 80% o ysgolion wedi'u cadw fel ymwelwyr blynyddol Cynyddu mynediad a gwerthfawrogiad o botensial yr Amgueddfa i ddiwallu anghenion cwricwlaidd Datblygu gwybodaeth a dealltwriaeth staff ymhellach	Meintiol Nifer yr athrawon sy'n mynychu % yr ysgolion sy'n ymweld yn dilyn cyrsiau Cynnydd mewn ymweliadau o flwyddyn i flwyddyn gan cynradd Ansoddol Holiaduron hunan-gwblhau Trafodaeth adborth gydag Athrawon mewn Fforwm cyfranogiad (Ysgolion Uwchradd) Cynnal deialog gydag athrawon Adborth trwy Gyfranogiad Fforwm ar werthuso yn erbyn GLOs, yn enwedig: - Gwybodaeth a Dealltwriaeth (K&U) - Sgiliau (S) - Mwynhad, Ysbrydoliaeth a Chreadigrwydd (E, I&C)	L&P
----	--	--	--	---	--	---	--	--	-----

28	Hyfforddiant a lleoliadau ar gyfer myfyrwyr y dystysgrif addysg i raddedigion (TAR) (addysg gynradd ac uwchradd) Cynyddu nifer a newid natur diwrnodau hyfforddi i fyfyrwyr mewn cydweithrediad â darparwyr hyfforddiant allanol Cyfleoedd i brofi gweithgareddau wedi'u hwyluso gyda disgyblion, gyda chytundebau gan ysgolion. Dadadeiladu dulliau a thechnegau a ddefnyddir mewn dysgu gweithredol ac archwilio materion yn ymwneud â dysgu y tu allan i'r ystafell ddosbarth Darparu cyfleoedd lleoliad, cymorth a chynghor i fyfyrwyr ar eu gwaith aseiniad fel rhan o'u hasesiad	Myfyrwyr sy'n astudio ar gyrsiau TAR Cynradd ac Uwchradd	<i>Ar gyfer myfyrwyr:</i> Arbrofi gyda ffyrdd o gymhwyso'r Fframwaith Sgiliau ar gyfer dysgwyr 3 i 19 oed yng Nghymru Darparu cyfleoedd i brofi sgiliau hwyluso o safon uchel Dadadeiladu dulliau addysgu a ddefnyddir gan staff yr Amgueddfa i ddarparu profiadau dysgu gweithredol i ddisgyblion Defnyddio'r Ganolfan Mynediad at Gasgliadau a chasgliadau ar-lein fel adnoddau ar gyfer paratoi deunyddiau addysgu Trafod nodau a sgiliau fel yr amlinellir yn: • Y Cyfnod Sylfaen • Rhaglen Astudio'r Cwricwlwm Cenedlaethol, yn enwedig ar gyfer Hanes, Dylunio a Thechnoleg, Celf a Dylunio a Gwyddoniaeth • BAC Cymru <i>Ar gyfer tiwtoriaid cwrs:</i> Ffyrdd o ddangos technegau dysgu gweithredol a phwysigrwydd dysgu y tu allan i'r ystafell ddosbarth <i>Ar gyfer staff:</i> Gwell dealltwriaeth o anghenion a chymhellion myfyrwyr ac adnoddau sydd eu hangen i gefnogi eu dysgu	Amser staff Canolfan Ddysgu Ysgolion yn ymweld ac yn barod i gymryd rhan mewn enghreifftia u o astudiaetha u achos	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: Costau'r Adeilad Newydd a'r Ganolfan Ddysgu fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £40 A Hwyluswyr newydd a chyllideb farchnata fel yr amlinellir yn y Cynllun Busnes Eitemau: Blynnyddoedd 4-5 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £20 Deunyddiau argraffu parhaus ar CDs Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Datblygu cynnwys newydd: Blwyddyn 3 (2015-16) Cyflwyno: Blynnyddoe dd 4-5 (2016-18)	560 o fyfyrwyr (280 o fyfyrwyr bob blwyddyn gan gynnwys y potensial ar gyfer 10 lleoliad) 80% o fyfyrwyr yn rhoi adborth y byddent yn trefnu ymweliad â Sain Ffagan os oeddent yn dilyn gyrfa addysgu Partneriaeth â darparwr cyrsiau'n cael ei chynnal yn y tymor hir Cynyddu ymwybyddiaeth gyffredinol o'r Amgueddfa fel lle i ddatblygu sgiliau addysgu Datblygu gwybodaeth a dealltwriaeth staff ymhellach	Meintiol Nifer y myfyrwyr sy'n mynychu % yn nodi y byddent yn cynllunio ymweliad Ansoddol Trafodaeth adborth gyda thiwtoriaid cwrs Cynnal deialog gyda myfyrwyr ar leoliadau neu ddefnyddio'r ganolfan mynediad at gasgliadau ar gyfer gwaith dilynol Gwell dealltwriaeth o'r gwahanol ddulliau a ddefnyddir i gymhwyso technegau dysgu gweithredol a bodloni gofynion y cwricwlwm perthnasol Gwell gwybodaeth a dealltwriaeth o faterion ymarferol sy'n ymwneud â dysgu y tu allan i'r ystafell ddosbarth GLOs, yn enwedig: • Gwybodaeth a Dealltwriaeth (K&U) • Sgiliau (S)	I
----	---	---	---	---	--	---	--	---	---

29	Cyrsiau a hyfforddiant gydag addysg bellach (AB) ac addysg uwch (AU) Darparu mewnbnw i gyfres o gyrsiau mewn cydweithrediad â darparwyr AU e.e. a. Cyrsiau dysgu o bell a ddarperir gan y Brifysgol Agored mewn un o sawl fformat e.e. gweithdy diwrnod, canolfan reolaidd i grwpiau mynediad gyfarfod, diwrnod 'blasu' i annog cofrestru ar gyrsiau b. Cyrsiau Perfformiad a Dehongli gyda Phrifysgol Morgannwg c. Cwrs Hanes Cyhoeddus gyda Phrifysgol Abertawe yn canolbwyntio'n benodol ar archwilio enghreifftiau astudiaeth achos o ffyrdd mae'r Amgueddfa'n dehongli hanes i ymwelwyr d. Cyrsiau hanes ac archaeoleg Cymru gyda Phrifysgol Caerdydd mewn un o sawl fformat e.e. gweithdy diwrnod, seminarau a theithiau yn archwilio gwrthrychau mewn storfeydd a'r Ardal Mynediad at Gasgliadau e. Cyrsiau dylunio a thechnoleg gyda cholegau AB lleol	Pobl Ifanc (18-24 oed) ac Oedolion yn cymryd rhan mewn cyrsiau mynediad dysgu o bell y Brifysgol Agored neu'n dilyn cyrsiau israddedig ac ôl-raddedig	<i>Ar gyfer pawb:</i> Gwell dehongliadau o'r amgueddfa yn y dyfodol <i>Ar gyfer myfyrwyr:</i> Datblygu gwybodaeth a dealltwriaeth a ffyrdd o ddefnyddio gwrthrychau a threftadaeth anniriaethol wrth astudio ymhellach Datblygu technegau dehongli ymhellach Arbrofi gyda dulliau o berfformio a chyfleu dehongli Y gallu i ddylanwadu ar ddehongliadau'r Amgueddfa <i>Ar gyfer tiwtoriaid:</i> Ffyrdd o ddefnyddio adnoddau'r Amgueddfa i gyflawni eu hamcanion <i>Ar gyfer staff:</i> Gwell dealltwriaeth o agendâu ac anghenion AU a ffyrdd o weithio Ysbrydoli gwahanol ffyrdd o ddehongli'r casgliadau	Canolfan Ddysgu Amser staff	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: Costau'r Adeilad Newydd a'r Canolfan Ddysgu fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £40 A Hwyluswyr newydd a chyllideb farchnata fel yr amlinellir yn y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes Eitemau: Blynyddoedd 4-5 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £20 Deunyddiau argraffu parhaus ar CDs Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Sefydlu mewnbnw n i gyrsiau: Blynyddoedd 2-3 (2014-16) Cyflwyno: Blynyddoedd 4-5 (2016-18)	1,900 yn mynychu (950 o fyfyrwyr AB ac AU y flwyddyn) 90% o adborth cadarnhaol gan fyfyrwyr a thiwtoriaid Cyfranogiad sefydliadau allanol yn parhau yn y tymor hir Gwell allbynnau dehongli ac ymchwil yn yr Amgueddfa Cynyddu ymwybyddiaeth gyffredinol o'r Amgueddfa fel partner posibl wrth ddarparu cyrsiau AU	Meintiol Nifer y myfyrwyr sy'n mynychu ac yn defnyddio'r Amgueddfa fel adnodd % yr adborth cadarnhaol gan fyfyrwyr a thiwtoriaid Ansoddol Nodau ac amcanion cyrsiau allanol wedi'u cyflawni yn ôl cais partneriaid Sylwadau cadarnhaol wedi'u nodi ar ffurflenni adborth % y myfyrwyr sy'n defnyddio'r Canolfan Mynediad at Gasgliadau yn cynyddu o flwyddyn i flwyddyn % yr ymholiadau a wneir gan fyfyrwyr yn cynyddu o flwyddyn i flwyddyn Cyfarfodydd adborth ac adroddiadau gyda phartneriaid ar ddiwedd Blynyddoedd 3 a 5 yn crynhoi'r gwersi a ddysgwyd ynghylch ffyrdd o weithio ar y cyd a deilliannau a gynhyrchwyd o ran cynnydd myfyrwyr, gan gynnwys GLOs, yn enwedig: - Gwybodaeth a Dealltwriaeth (K&U) - Sgiliau (S) a GSOs: - Cryfhau bywyd cyhoeddus Canlyniadau i'w hadrodd yn ôl i'r fforwm cyfranogiad sy'n cynrychioli academyddion prifysgol sy'n ymwneud yn weithredol â hanes addysgu, archaeoleg, y celfyddydau perfformio ac Astudiaethau Cymreig fel rhan o broses werthuso addasol	L&P
----	--	--	---	---	--	--	---	--	-----

Gweithio ar y cyd

Rhi f	Gweithgaredd: Disgrifiad manwl	Cynulleidfa(oedd)	Manteision i bobl	Adnoddau	Costau yng nghyllideb y project	Amserlen	Targedau a mesurau llwyddiant	Dull(iau) gwerthuso	Cyflawni nodau CDL
30	Gweithio dwys hirdymor gyda phlant mewn tloedi neu sy'n wynebu risg i godi dyheadau drwy dreftadaeth Gweithio gyda Chyngor Sir Caerdydd a phrifathrawon a theuluoedd lleol i ddatblygu dyheadau 50 o blant wyth oed yr ystyrir eu bod yn wynebu risg cyn iddynt gael eu rhoi ar y gofrestr risg Diwrnodau cyswllt ddwywaith y mis yn Sain Ffagan i blant dros bump oed dreulio amser yn gweithio gyda'r staff mewn meysydd o'u dewis Bydd y dewis o brofiadau yn Sain Ffagan yn cynnwys pob elfen o waith yr Amgueddfa, er enghraifft: - Darganfod ffyrdd o dyfu a gofalu am blanhigion gyda'r garddwyr - Archwilio ffyrdd o gynnuau tân, gwneud bara a chwarae gemau hanesyddol mewn adeiladau allweddol - Cymysgu paent, clai a pharatoi pren gyda'r Uned Adeiladau Hanesyddol - Monitro'r safonau diogelwch o amgylch y safle gyda Phennaeth Sain Ffagan - Gofalu am yr anifeiliaid gyda'r uned ffermio - Helpu'r gof neu'r melinydd gyda'u gwaith	Plant (8-13 oed), y bernir eu bod yn wynebu risg o bosibl ac a allai gael eu rhoi ar gofrestri risg o ysgolion yn yr ardaloedd lleol e.e. Trelái a'r Tyllgoed	<i>Ar gyfer plant:</i> Cyfleoedd sy'n diwallu eu hanghenion a'u cymhellion dysgu Ymdeimlad o falchder a chyflawniad Gwell sgiliau, hyder a dyheadau Meithrin diddordeb mewn treftadaeth a dysgu sgiliau newydd Cynyddu cyfranogiad mewn cymuned a chymdeithas sifil <i>Ar gyfer partneriaid:</i> Ffyrdd o ddefnyddio adnoddau'r Amgueddfa i gyflawni eu hamcanion <i>Ar gyfer yr Amgueddfa a phartneriaid:</i> Ffyrdd o weithio ar y cyd i fynd i'r afael â Thloedi Plant a lleihau anghydraddoldeb a thangyflawni <i>Ar gyfer yr Amgueddfa a staff:</i> Cyfle i weithio dros gyfnod hir a datblygu perthynas waith gyda'r plant a'r partneriaid sy'n cymryd rhan <i>Ar gyfer staff:</i> Gwerthfawrogi eu cyfraniad eu hunain at gefnogi plant sy'n wynebu risg	Amser staff Canolfan Ddysgu Adeilad Newydd	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £600 A £4,800 Trafnidiaeth Costau Adeiladu Newydd, Canolfan Ddysgu a Llys Rhosyr fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £1,200 A £9,600 Costau trafndiaeth fel yr amlinellir yn y Cynllun Busnes Eitemau: Blwyddyn 3 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £200 Lluniaeth £400 Offer £4,800 Trafnidiaeth Blynyddoedd 4-5 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £200 Lluniaeth £400 Offer £4,800 Trafnidiaeth (Pob un wedi'i nodi fel costau y flwyddyn) Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Cynllunio gyda Chyngor Caerdydd: Blwyddyn 2 (2014-15) Cyflwyno: Blynyddoedd 3-5 (2015-18)	50 o blant yn cymryd rhan dros 3 blynedd (am 36 diwrnod, sef cyfanswm o 1,800 o ymweliadau) 70% wedi'u cadw dros y pum mlynedd Mwy o ymdeimlad o berchnogaeth dros eu datblygiad eu hunain Mwy o werthfawrogiad o gasgliadau'r Amgueddfa ac ymddiriedaeth yn staff yr Amgueddfa Gwell hunan-barch a hunanhyder Datblygu agweddau a gwerthoedd staff ymhellach Parodrwydd sefydliadau partner i rannu profiad a gwybodaeth gyda'r Amgueddfa a deilliannau tymor hwy o ran plant sy'n cymryd rhan Galluogi sefydliadau partner i gyflawni eu hamcanion a'u targedau eu hunain	Meintiol Nifer y bobl ifanc sy'n cymryd rhan a'r % wedi'u cadw dros y pum mlynedd Ansoddol <i>Plant</i> Diffinio eu deilliannau eu hunain a chadw cofnod o gynnydd o ran eu dysgu eu hunain Effaith cymryd rhan ar ddewisiadau yn y dyfodol Tystiolaeth dystiolaethol o effaith <i>Amgueddfa</i> Nifer y bobl ifanc sy'n cadw mewn cysylltiad ar ôl y cyfnod o bum mlynedd neu'n symud ymlaen i gymryd rhan e.e. fel gwirfoddolwyr Gwerthusiad ffurfiannol a chrynodol o agwedd tuag at yr Amgueddfa a'r adroddiadau dysgu ac astudiaethau achos <i>Pawb:</i> Adborth drwy'r Fforwm Cyfranogiad ar werthuso yn erbyn GLOs, yn enwedig: - Mwynhad, Ysbrydoliaeth a Chreadigrwydd (E, I &C) - Gweithgarwch, Ymddygiad a Chynnydd (A, B&P) a GSOs: - Creu cymunedau cryfach a mwy diogel Cyfrannu at iechyd a lles pobl ifanc	L&P

31	Adeiladu Crug o'r Oes Efydd Cydweithio â Gwobr Dug Caeredin (DofE) i ail-greu crug, gan ddefnyddio'r offer a'r technegau a oedd ar gael yn yr Oes Efydd yn unig Bydd pobl ifanc yn rheoli pob agwedd ar y gwaith e.e. rhaglennu'r amserlen, gweithio gyda chrefftwyr i wneud y gwrthrychau replica ar gyfer y crug, cynllunio digwyddiadau, datblygu deunyddiau cymorth, cynllunio cyfleoedd marchnata a chysylltiadau cyhoeddus i gefnogi'r gweithgarwch ac adeiladu'r crug	Pobl Ifanc (14-17 oed, 18-19 oed) mewn Dysgu Ffurfiol gan ysgolion uwchradd cyfrwng Cymraeg a chyfrwng Saesneg lleol e.e. Ysgol Plasmawr	<i>Ar gyfer myfyrwyr</i> Cyflawni nodau ac amcanion asesu ar gyfer Gwobrau Efydd, Arian ac Aur Rhaglen ddifyr, heriol a gwerth chweil o ddatblygiad personol o safon uchel a chyrhaeddiad eang Datblygu sgiliau bywyd, agweddau cadarnhaol a hunanhyder Profiadau a sgiliau newydd <i>Ar gyfer partneriaid:</i> Darparu cyfleoedd o safon uchel i gyflawni nodau ac amcanion cynllun Dug Caeredin drwy dreftadaeth Cymorth i gyrraedd targed cynyddol o 5% o bobl ifanc ychwanegol yn cymryd rhan Dod â myfyrwyr o wahanol ddarparwyr Dug Caeredin at ei gilydd <i>Ar gyfer yr Amgueddfa:</i> Cwblhau Crug o'r Oes Efydd gyda chyfranogwyr Gwell dealltwriaeth o anghenion a chymhellion myfyrwyr sy'n dilyn cynllun Dug Caeredin Gwell dealltwriaeth o'r gwahanol ffyrdd mae ysgolion yn gweithredu cynllun Dug Caeredin	Amser staff Deunyddiau Adeiladu Newydd Crefftwyr allanol	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £1,000 A £5,000 Trafnidiaeth Costau ardal gweithgareddau gwlyb ac ystafell ddosbarth awyr agored fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £10,800 A £10,000 Costau trafndiaeth fel yr amlinellir yn y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes Eitemau: Blwyddyn 3 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £80 Lluniaeth ar gyfer allanol £20 T&S i athrawon £400 Ffotograffiaeth £500 Offer £5,000 Trafnidiaeth Blwyddyn 4 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £600 Crefftwr - Naddu Fflint £900 Crefftwr - Gwneuthurwr Crochenwaith £300 Deunyddiau £5,000 Trafnidiaeth Blwyddyn 5 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £1,000 Deunyddiau gan gynnwys £8,000 Costau crefftwyr eraill a ddangosir yn y dadansoddiad o'r gyllideb £5,000 Trafnidiaeth Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Cynllunio a threialu elfennau'r rhaglen: Blwyddyn 3 (2015-16) Rhaglen a gweithgareddau lansiö: Blynnyddoedd 4-5 (a thu hwnt) (2016-18+)	60 yn cymryd rhan (30 o bobl ifanc am 25 diwrnod y flwyddyn dros ddwy flynedd, sef cyfanswm o 1,500 o ymweliadau) 150 o bobl yn mynychu digwyddiad lansiö ar ddiwedd Blwyddyn 6 90% o fyfyrwyr wedi'u cadw 70% o fyfyrwyr wedi ennill Gwobrau Efydd/Arian Partneriaeth â darparwr cyrsiau yn cael ei chynnal yn y tymor hir Cynyddu ymwybyddiaeth gyffredinol o'r Amgueddfa fel lle i ddatblygu cynllun Dug Caeredin Datblygu gwybodaeth a dealltwriaeth staff ymhellach	Meintiol Nifer y myfyrwyr sy'n mynychu Nifer sy'n mynychu digwyddiadau lansiö % wedi'u cadw % wedi ennill dyfarniad Ansoddol Trafodaeth adborth gydag athrawon cwrs a staff DofE yng Nghymru Mae myfyrwyr yn diffinio eu deilliannau eu hunain ac yn cadw cofnod o gynnydd o ran datblygu sgiliau, y ffyrdd o weithio a ffefrir, eu sgiliau dysgu ac arwain eu hunain Cwblhau DofE ac ennill dyfarniad Gwirfoddoli fel unigolyn neu fel rhan o dîm Rhoi gwaith cyfranogwyr ar wefan yr Amgueddfa ac fel offeryn deongliadol Adborth ffurfiannol a chrynodol a naratif gan y Swyddog Dysgu Adborth drwy'r Fforwm Cyfranogiad ar werthuso yn erbyn GLOs, yn enwedig: - Sgiliau (S) - Mwynhad, Ysbrydoliaeth a Chreadigrwydd (E, I&C) - Gweithgarwch, Ymddygiad a Chynnydd (A, B&P) a GSOs: - Cymunedau cryfach a mwy diogel - Cyfrannu at iechyd a lles	L&P
----	--	---	---	---	---	---	---	---	-----

32	Cynllun Tywyswyr Ifanc Datblygu teithiau i ymwelwyr gael profiad ohonynt yn Sain Ffagan Gall pobl ifanc ddyfeisio eu teithiau eu hunain, gan uno ymweliadau ag orielau ag ymweliadau ag adeiladau allweddol o amgylch y safle Bydd y themâu a archwilir yn cael eu dewis gan y bobl ifanc a bydd yr adnoddau sydd eu hangen i ddatblygu'r teithiau'n cael eu darparu gan staff yn ôl y gofyn e.e. deunyddiau trafod, deunyddiau papur neu wisgoedd os oes angen Darperir hyfforddiant gan staff yr Amgueddfa ynghylch technegau hwyluso a gwybodaeth hanesyddol Caiff y cynllun ei ddatblygu ar y cyd â sefydliadau a Chlybiau Ieuenctid	Pobl Ifanc (14-17 oed) sy'n byw mewn cymunedau lleol, gan gynnwys ardaloedd Cymunedau yn Gyntaf	<i>Ar gyfer pobl ifanc:</i> Ymdeimlad o berchnogaeth, balchder a chyflawniad Gwell sgiliau a hyder Profiad o safon uchel mewn technegau dehongli a sgiliau trosglwyddadwy eraill <i>Ar gyfer partneriaid:</i> Ffyrdd o ddefnyddio adnoddau'r Amgueddfa i gyflawni eu hamcanion <i>Ar gyfer staff:</i> Gwell dealltwriaeth o Bobl Ifanc a'u diddordebau, eu hanghenion a'u cymhellion Datblygu sgiliau wrth weithio gyda phobl ifanc Cefnogi Gwaith Ieuenctid	Amser staff Orielau newydd Canolfan ddysgu Cyllideb hyfforddi	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: Costau Adeilad Newydd, Canolfan Ddysgu fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £400 A £2,600 Costau trafndiaeth fel yr amlinellir yn y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes Eitemau: Blwyddyn 4 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £400 Deunyddiau cymorth £2,600 Costau trafndiaeth Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Darparu hyfforddiant cychwynnol a chynlluniau teithiau: Blwyddyn 4 (2016-17) Lansio Cynllun Tywyswyr Ifanc i ymwelwyr Blwyddyn 5 (2017-8)	30 o bobl ifanc yn cymryd rhan (am 10 diwrnod, sef cyfanswm o 300 o ymweliadau) 800 o ymwelwyr yn cymryd rhan mewn teithiau tywys Cynyddu mynediad ac ymdeimlad o berchnogaeth Mwy o werthfawrogiad o gasgliadau'r Amgueddfa ac ymddiriedaeth yn staff yr Amgueddfa Cynydd mewn hunan-barch a hunanhyder Datblygu agweddau a gwerthoedd staff ymhellach Parodrwydd i weithio ar brosiectau eraill gyda'r Amgueddfa Partneriaeth yn cael ei chynnal yn y tymor hir Dull gwahanol o ddehongli'r casgliadau	Meintiol Nifer y bobl ifanc sy'n cymryd rhan a'r % wedi'u cadw Nifer yr ymwelwyr sy'n cymryd rhan mewn teithiau tywys Ansoddol <i>Pobl ifanc</i> Cadw cofnod o'r cynnydd o ran datblygu sgiliau, eu dysgu eu hunain a sgiliau arwain (bydd hyn yn cynnwys achrediad i rai) <i>Staff yr amgueddfa</i> Gwerthuso agwedd ymwelwyr at deithiau tywys a gynhyrchir <i>Pawb:</i> Adborth drwy'r Fforwm Cyfranogiad ar werthuso yn erbyn GLOs, yn enwedig: - Gwybodaeth a Dealltwriaeth (K&U) Sgiliau (S) - Mwynhad, Ysbrydoliaeth a Chreadigrwydd (E,I&C) a GSOs: - Creu cymunedau cryfach a mwy diogel - Cryfhau bywyd cyhoeddus - Cyfrannu at iechyd a lles pobl	L&P
----	---	--	--	---	---	---	---	---	----------------

33	Lost for words – creu adnoddau trafod Cydweithio â MENCAP Cymru/Wales, prif elusen anabledd dysgu'r DU, ac RNIB Cymru, gan gefnogi pobl ddall a rhannol ddall Bydd cyfranogwyr yn dyfeisio deunyddiau trafod fel rhan o offer ac adnoddau dehongli'r oriel i ymwelwyr eu defnyddio ar y safle fel rhan o'u hymweliad Bydd y cyfranogwyr yn dewis yr ardaloedd a archwilir a bydd yr adnoddau sydd eu hangen yn cael eu dewis a'u comisiynu gan gyfranogwyr. Bydd rhai yn cael eu prynu fel replicâu wedi'u gwneud gan grefftwyr, bydd eraill yn cael eu dewis o gasgliadau trafod â llaw ac archifau hanes llafar yr Amgueddfa	Oedolion (25-54 oed) ag anableddau dysgu, dall neu rannol ddall o gymunedau lleol yng Nghaerdydd	<i>Ar gyfer cyfranogwyr:</i> Datblygu sgiliau newydd a chreadigol Cymhwyso gwybodaeth a dealltwriaeth Ymdeimlad o berchnogaeth, balchder a chyflawniad Datblygu annibyniaeth, a chael cyfrannu at ddatblygu arddangosiadau oriel <i>Ar gyfer defnyddwyr yr Amgueddfa yn y dyfodol:</i> Gwell mwynhad o arddangosiadau Offer dehongli newydd Gwella mynediad at gyfleusterau i ddefnyddwyr ag anabledd dysgu <i>Ar gyfer staff:</i> Gwell dealltwriaeth o anghenion a chymhellion cyfranogwyr Gwell gwybodaeth am ddatblygu offer dehongli	Amser staff Deunyddiau a defnyddiau traul Canolfan Ddysgu Deunyddiau	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £1,030 A £3,000 Costau trafndiaeth Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £330 Eitemau: Blwyddyn 2 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £500 Treialu deunyddiau newydd £1,000 Costau trafndiaeth Blwyddyn 3 £530 Replicâu a bagiau trafod £2,000 Costau trafndiaeth Eitemau: Blwyddyn 4 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £330 Digwyddiadau lansio Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Datblygu cynnwys a gwerthuso: Blynnyddoedd 2-3 (2014-16) Lansio: Blwyddyn 4 (2016-17)	10 o oedolion yn cymryd rhan (am 30 diwrnod, sef cyfanswm o 300 o ymweliadau) 80% wedi'u cadw 85 yn mynychu digwyddiad lansio Cynyddu mynediad ac ymdeimlad o berchnogaeth Mwy o werthfawrogiad o gasgliadau'r Amgueddfa ac ymddiriedaeth yn staff yr Amgueddfa Cynnydd mewn hunan-barch a hunanhyder Datblygu dealltwriaeth staff a ffyrdd o weithio ymhellach Parodwydd i weithio ar brosiectau eraill gyda'r Amgueddfa Partneriaeth wedi'i chynnal yn y tymor hir	Meintiol % y bobl wedi'u cadw Nifer sy'n mynychu'r digwyddiad lansio Ansoddol Astudiaeth Achos wedi'i gynnal o weithgarwch Adborth drwy drafodaeth gyda chydweithredwyr ar werthuso yn erbyn GLOs, yn enwedig: - Sgiliau (S) - Mwynhad, Ysbrydoliaeth a Chreadigrwydd (E, I&C) a GSOs: - Cryfhau bywyd cyhoeddus - Cyfrannu at iechyd a lles pobl ifanc	L&P
34	Rhywbeth i gnoi cil arno Datblygu ac amrywio'r casgliadau a'r straeon a adroddir fel rhan o'r thema fwyd yn yr arddangosiad oriel Byw a Bod Cydweithio â chymunedau BAME e.e. y South Riverside Community Development Trust, i gofnodi tystiolaethau llafar a dewis arteffactau	Teuluoedd ac Oedolion BAME	<i>Ar gyfer cyfranogwyr:</i> Ymdeimlad o berchnogaeth, balchder wrth rannu eu treftadaeth ag eraill Cyfle i gyfrannu at ddatblygu arddangosiadau oriel Datblygu sgiliau e.e. mewn dehongli <i>Ar gyfer defnyddwyr yr Amgueddfa yn y dyfodol:</i> Gwell mwynhad o arddangosiadau Gwell dealltwriaeth a chynrychiolaeth o amrywiaeth Cymru <i>Ar gyfer staff:</i> Gwell dealltwriaeth o anghenion a chymhellion cyfranogwyr	Amser staff Adnoddau a defnyddiau traul Cyfarpar	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £1,000 A £800 Costau trafndiaeth Costau Adeilad Newydd, Canolfan Ddysgu fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Eitemau: Blwyddyn 1 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £400 Trafndiaeth Blwyddyn 2 £540 Microffonau £350 Recordydd Cardiau Fflach £80 Lluniaeth £30 Defnyddiau traul £400 Trafndiaeth	Datblygu nodau ac amcanion gyda phartneriaid cymunedol: Blwyddyn 1 (2013-14) Datblygu cynnwys deongliadol: Blwyddyn 2 (2014-15)	20 o bobl yn cymryd rhan (am 10 diwrnod, sef cyfanswm o 200 o ymweliadau) 80% wedi'u cadw 80% yn mynychu lansiad orielau Cynyddu mynediad ac ymdeimlad o berchnogaeth Mwy o werthfawrogiad o gasgliadau'r Amgueddfa ac ymddiriedaeth yn staff. Mwy o ymwybyddiaeth o'r Amgueddfa fel lle ar gyfer eu straeon a'u hanesion eu hunain Datblygu dealltwriaeth staff a ffyrdd o weithio ymhellach Partneriaeth tymor hir	Meintiol % y bobl wedi'u cadw Nifer sy'n mynychu'r digwyddiad lansio Ansoddol Adborth drwy drafod gyda chydweithredwyr a gwerthuso yn erbyn GLOs, yn enwedig: - Sgiliau (S) - Mwynhad, Ysbrydoliaeth a Chreadigrwydd (E, I &C) a GSOs: - Cryfhau bywyd cyhoeddus Canlyniadau'n cael eu hadrodd yn ôl yn flynyddol i'r fforwm gyda sefydliadau amlddiwylliannol a Chymraeg fel rhan o'r broses werthuso addasol	L&P

35	Llys Rhosyr: cydweithio â Chymunedau Ffynhonnell Datblygu a dethol y straeon a'r offer dehongli ar gyfer Llys Rhosyr, un o lysoedd Llywelyn Fawr, gydag Ymddiriedolaeth Archaeolegol Gwynedd, Prifysgol Bangor a phartneriaethau Cymunedau yn Gyntaf Lleol Bydd yr offer a ddatblygir yn cynnwys tudalennau gwe ac arwyddion deongliadol Bydd cysylltiadau'n cael eu cynnal rhwng Sain Ffagan a'r gymuned leol ar Ynys Môn drwy waith allgymorth gan gynnwys digwyddiadau trafod 'dweud eich dweud' sy'n samplu'r datblygiadau diweddaraf wrth adeiladu'r adeilad a gwaith allgymorth gydag ysgolion cynradd Bydd ffyrdd o weithio gydag ysgolion yn cynnwys, er enghraifft, dwy ysgol gynradd, un ar Ynys Môn (yn agos at leoliad gwreiddiol Llys Rhosyr) ac un yn Nhrelái a Chaerau, Caerdydd (yn agos at Sain Ffagan) yn gweithio gyda Bardd Plant Cenedlaethol Cymru (Llenyddiaeth Cymru) a Llyfrgell Genedlaethol Cymru i gyfansoddi barddoniaeth Bydd deunyddiau a grëir yn cael eu defnyddio gan ysgolion sy'n ymweld fel rhan o'u gweithgarwch ailberfformio yn Llys Rhosyr yn Sain Ffagan	Pobl Ifanc (18-24 oed) Oedolion (24-55 oed, 55+ oed a 65+ oed) Myfyrwyr a phobl ddi-waith, gan gynnwys partneriaethau Cymunedau yn Gyntaf Lleol e.e. yn Llangefni a Chaernarfon Siaradwyr Cymraeg Ysgolion Cynradd, sydd mewn mannau anghysbell yn ddaearyddol ac mewn Ardaloedd Cymunedau yn Gyntaf Lleol	<i>Ar gyfer cyfranogwyr:</i> Datblygu sgiliau newydd a chreadigol Ymdeimlad o berchnogaeth, balchder a chyflawniad Datblygu annibyniaeth, a chael dweud eu dweud yn natblygiad Llys Rhosyr <i>Ar gyfer ysgolion:</i> Datblygu sgiliau llythrennedd a'r Gymraeg (iaith gyntaf ac ail iaith) fel y nodir yn y Fframwaith Sgiliau ar gyfer dysgwyr 3 i 19 oed yng Nghymru Cyflawni Rhaglen Astudio'r Cwricwlwm Cenedlaethol, yn enwedig ar gyfer Hanes Darparu cyfleoedd ar gyfer profiadau dysgu o safon uchel drwy dreftadaeth Dod ag ysgolion o wahanol gefndiroedd diwylliannol at ei gilydd <i>Ar gyfer defnyddwyr yr Amgueddfa yn y dyfodol:</i> Gwell mwynhad o arddangosiadau Offer dehongli newydd <i>Ar gyfer staff:</i> Gwell gwybodaeth am gymunedau ffynhonnell a lleoliad Llys Rhosyr <i>Ar gyfer yr Amgueddfa:</i> Darparu model ar gyfer gweithio gyda phartneriaid cymunedol ffynhonnell yn y dyfodol wrth ail-godi adeiladau hanesyddol neu adeiladu adeiladau archaeolegol	Amser staff Deunyddiau a defnyddiau traul Canolfan Ddysgu Gwefan	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: Costau Llys Rhosyr fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllid allanol: £600 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £3,100 A £400 Costau Trafnidiaeth a Swyddog Allgymorth fel yr amlinellir yn y Cynllun Busnes Eitemau: Blwyddyn 4 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £200 Deunyddiau £300 o staff T&S £400 Trafnidiaeth Blwyddyn 5 Cyllid Allanol: £600 Ffi gyfatebol i'r bardd gyda Llenyddiaeth Cymru Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £2,000 Arddangosiadau (yng nghyllideb arddangosfeydd dros dro'r Amgueddfa) £600 Ffi i'r bardd Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Sefydlu partneriaid a ffyrdd o weithio: Blwyddyn 3 (2015-16) Datblygu arddangosiad a gweithio gydag ysgolion: Blwyddyn 4 (2016-17) Lansio Llys Rhosyr ac arddangosiad/ adnodd cymunedol: Blwyddyn 5 (2017-18) Cyflwyno/ ar gael ar y wefan: Blwyddyn 5 (2017-18)	120 o ddisgyblion yn ymwneud â chreu deunyddiau 480 o ddisgyblion yn cymryd rhan mewn gweithgareddau allgymorth 60 aelod o'r gymuned yn cymryd rhan Partneriaid wedi'u sefydlu Arddangosiad ac adnoddau newydd wedi'u cwblhau Cynyddu mynediad ac ymdeimlad o berchnogaeth dros Lys Rhosyr Y gymuned yn parhau â'r cymorth a'r ymgysylltiad â Llys Rhosyr Mwy o werthfawrogiad o gasgliadau'r Amgueddfa ac ymddiriedaeth yn staff yr Amgueddfa Gwell dealltwriaeth o ysgolion cymunedol Cymraeg a Saesneg yng Nghymru	Meintiol Nifer sy'n cymryd rhan Nifer sy'n mynychu digwyddiadau lansio % wedi'u cadw yn ystod y project Ansoddol Adborth cadarnhaol Delweddau/sylwadau cadarnhaol ar daflenni adborth gan ddisgyblion Cynnal deialog gydag athrawon a phartneriaid cymunedol drwy flogiau, negeseuon e-bost/galwadau ffôn Trafodaeth adborth gydag athrawon sy'n cymryd rhan Astudiaeth Achos wedi'i hysgrifennu a'i rhannu â dau Fforwm Cyfranogiad (Ysgolion Cynradd ac Amlddiwylliannol a Chymraeg) gan gynnwys GLOs, yn enwedig: - Mwynhad, Ysbrydoliaeth a Chreadigrwydd (E, I&C) a GSOs: - Cryfhau bywyd cyhoeddus Bydd y gwersi a ddysgwyd yn llywio adeiladau a ail-godir ac adeiladau archaeolegol yn y dyfodol	L&P
----	---	---	--	--	---	--	---	--	----------------

36	Gwneud replicâu Darparu gweithdai sy'n archwilio ffyrdd o wneud eitemau replica yn seiliedig ar ddyluniadau hanesyddol penodol a ddefnyddir, er enghraifft, mewn bagiau ac eitemau dillad replica ar gyfer Llys Rhosyr, fel rhan o weithgareddau ysgolion Bydd gweithdai'n cael eu cynnal bob mis dros flwyddyn ac yn adeiladu ar wybodaeth a sgiliau blaenorol cyfranogwyr Bydd cyfleoedd cymdeithasu drwy ddod â phobl at ei gilydd i weithio'n greadigol yn Gweithdy (Adeilad Newydd) yn cael eu pwysleisio hefyd	Oedolion (55+ oed) O'r ardal leol e.e. Grwpiau Healthy Wealthy and Wise a U3A	<i>Ar gyfer cyfranogwyr:</i> Datblygu sgiliau newydd a chreadigol ymhellach Cymhwyso gwybodaeth a dealltwriaeth Ymdeimlad o berchnogaeth, balchder a chyflawniad Cyfle i gymdeithasu gyda phobl sy'n mwynhau gwneud pethau <i>Ar gyfer hwylusydd (staff ac allanol):</i> Archwilio ffyrdd o gyflwyno sgiliau ac ymarfer creadigol <i>Ar gyfer yr Amgueddfa a'r defnyddwyr:</i> Replicâu newydd i'w defnyddio	Ardal gweithgareddau yn Gweithdy (Adeilad Newydd) Deunyddiau a defnyddiau traul Hwylusydd allanol Amser Staff	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £2,400 A £1,600 Costau trafnidiaeth Costau Adeilad Newydd fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £2,400 A £1,400 Costau trafnidiaeth fel yr amlinellir yn y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes Eitemau: Blwyddyn 3 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £1,200 Ffi hwylusydd allanol £1,200 Deunyddiau £1,600 Trafnidiaeth Blwyddyn 4 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £1,200 Ffi hwylusydd allanol £1,200 Deunyddiau £1,400 Trafnidiaeth Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Gweithgarwch rhaglen: Blynnyddoedd 3-4 (2015-17) Adnodd ar gael i ddefnyddwyr: Blynnyddoedd 4-5 (2017-18)	60 o oedolion yn cymryd rhan 80% wedi'u cadw 70% yn mynychu lansiad Llys Rhosyr Cynyddu mynediad ac ymdeimlad o berchnogaeth Mwy o werthfawrogiad o gasgliadau'r Amgueddfa ac ymddiriedaeth yn staff yr Amgueddfa Mwy o hunan-barch a hunanhyder Datblygu dealltwriaeth staff a ffyrdd o weithio ymhellach Parodrwydd, ar ran partneriaid, i weithio ar brosiectau eraill gyda'r Amgueddfa Partneriaeth yn cael ei chynnal yn y tymor hir	Meintiol % y bobl wedi'u cadw Nifer sy'n cymryd rhan % yn mynychu lansiad Llys Rhosyr Ansoddol Adborth drwy drafodaeth gyda phartneriaid Gwerthusiad yn erbyn GLOs, yn enwedig: - Sgiliau (S) - Mwynhad, Ysbrydoliaeth a Chreadigrwydd (E, I &C) a GSOs: - Cyfrannu at iechyd a lles ymwelwyr	L&P
37	Perfformiadau Lleoliadau i fyfyrwyr perfformio mewn cydweithrediad â Chwrs Perfformiad Prifysgol Morgannwg Bydd myfyrwyr yn ymchwilio i wahanol ddulliau perfformio ac yn asesu gwerthusiadau yn y gorffennol cyn dyfeisio eu perfformiadau eu hunain gan ddefnyddio casgliadau ac ymchwil yr Amgueddfa	Myfyrwyr (21+ oed) mewn addysg llawn amser neu ran-amser	<i>Ar gyfer myfyrwyr:</i> Bodloni gofynion achrededig cyrsiau MA Cyfle i greu eu dehongliad eu hunain a pherfformio i gynulleidfa newydd <i>Ar gyfer y brifysgol:</i> Darparu profiad untro o ddehongli treftadaeth mewn lleoliad ysbrydoledig Cyflawni nodau ac amcanion y project <i>Ar gyfer staff:</i> Samplu ffyrdd newydd o ddehongli'r casgliadau	Canolfan Ddysgu Adeiladau Allweddol	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: Costau'r Ganolfan Ddysgu fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: Dim costau ychwanegol Eitemau: Blynnyddoedd 4-5 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: Dim costau ychwanegol Defnyddio replica, ymchwil a gwybodaeth yr Amgueddfa yn ôl y gofyn	Treialu ffordd o weithio: Blwyddyn 3 (2015-6) Rhaglen o 10 lleoliad Blynnyddoedd 4-5 (2016-18)	10 myfyriwr yn ymwneud â chreu deunyddiau 600 o ymwelwyr yn mynychu perfformiadau Partner wedi'i sefydlu Perfformiadau wedi'u cwblhau Cynyddu mynediad ac ymdeimlad o berchnogaeth ynghylch treftadaeth Mwy o werthfawrogiad o gasgliadau'r Amgueddfa ac ymddiriedaeth yn staff yr Amgueddfa	Meintiol Nifer sy'n cymryd rhan Nifer sy'n mynychu digwyddiadau perfformio % wedi'u cadw yn ystod y project Ansoddol Adborth cadarnhaol Trafodaeth adborth gyda thiwtor cwrs a myfyrwyr Astudiaeth Achos wedi'i hysgrifennu a'i rhannu â Fforwm Cyfranogiad (academyddion prifysgol) gan gynnwys GLOs, yn enwedig: - Sgiliau (S) - Mwynhad, Ysbrydoliaeth a Chreadigrwydd (E, I&C) a GSOs: - Cryfhau bywyd cyhoeddus Bydd y gwersi a ddysgwyd yn llywio cydweithio yn y dyfodol	L&P

38	Labordy maes archaeoleg Meithrin cenhedlaeth o raddedigion archaeoleg yn dilyn cyrsiau, er enghraifft, sgiliau ymchwil a chyflwyno mewn archaeoleg, i rannu eu sgiliau a'u cyffro ynghylch archaeoleg gyda phobl ifanc Darparu cyfleoedd i ddysgu'r sgiliau sylfaenol sydd eu hangen i gloddio, cael profiad o'r broses gloddio, mesur nodweddion a lluniadu i raddfa Bydd myfyrwyr a staff yr Amgueddfa yn gweithio gyda phobl ifanc i ddatblygu eu sgiliau	Plant lleol (11-14 oed) o Ardaloedd Cymunedau yn Gyntaf e.e. Y Tyllgoed Pobl Ifanc (18-24 oed), myfyrwyr mewn addysg llawn amser	<i>Ar gyfer plant:</i> Datblygu sgiliau newydd Datblygu hyder a hunan-barch Datblygu annibyniaeth <i>Ar gyfer myfyrwyr:</i> Profiad o hwyluso ac ymgysylltu ag eraill yn eu gwaith <i>Ar gyfer pawb:</i> Datblygu sgiliau gweithio mewn tîm Datblygu dysgu sy'n pontio'r cenedlaethau ar draws y sbectrwm gallu Darparu profiadau dysgu o safon uchel drwy dreftadaeth Dod ag unigolion o wahanol gefndiroedd diwylliannol at ei gilydd <i>Ar gyfer staff:</i> Gwell gwybodaeth am ffyrdd o weithio gyda phartneriaid i hyrwyddo rhannu sgiliau a dysgu sy'n pontio'r cenedlaethau	Ardal Gweithgareddau Gwlyb Ystafell ddosbarth yn yr awyr agored Ystad Sain Ffagan a thirwedd Bro Morgannwg	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: Costau ardal gweithgareddau gwlyb fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £6,830 A £2,400 Costau trafnidiaeth a swyddi Hwyluswyr newydd fel yr amlinellir yn y Cynllun Busnes Eitemau: Blwyddyn 4 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £400 Trafnidiaeth Blwyddyn 5 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £6,000 Pecyn arolwg Towards Leica GPS £500 Offer maes £330 Defnyddiau traul £2,000 Trafnidiaeth Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Cynllunio rhaglen gyda phartneriaid: Blwyddyn 4 (2016-17) Rhaglen: Blwyddyn 5 (2017-18)	10 o blant a 3 myfyriwr (am ddeg diwrnod, sef cyfanswm o 130 o ymweliadau) Partneriaid wedi'u sefydlu Cynyddu mynediad a gwerthfawrogiad o gasgliadau'r Amgueddfa ac ymddiriedaeth yn staff yr Amgueddfa Cynyddu dealltwriaeth Ymdeimlad o falchder a chyflawniad	Meintiol Nifer sy'n cymryd rhan Nifer sy'n mynychu digwyddiadau lansio % wedi'u cadw yn ystod y project Ansoddol Adborth cadarnhaol Delweddau/sylwadau cadarnhaol ar daflenni adborth Tystiolaeth dystiolaethol o effaith Cynnal deialog partneriaid cymunedol a myfyrwyr drwy flogiau Astudiaeth Achos wedi'i hysgrifennu a'i rhannu â Fforymau Cyfranogiad, gan gynnwys GLOs, yn enwedig: - Sgiliau (S) - Mwynhad, Ysbrydoliaeth a Chreadigrwydd (E, I &C) a GSOs: - Cyfrannu at iechyd a lles ymwelwyr Bydd y gwersi a ddysgwyd yn llywio ffyrdd o weithio yn y dyfodol	L&P
----	---	--	---	---	---	---	--	--	-----

Cyfrannu a defnyddio: Pobl ifanc

Rhi f	Gweithgarwch: Disgrifiad manwl	Cynulleidfa(oedd)	Manteision i bobl	Adnoddau	Costau yng nghyllideb y project	Amserlen	Targedau a mesurau llwyddiant	Dull(iau) gwerthuso	Cyflawni nodau CDL
39	Archwilio! Gweithgarwch a diwrnodau agored ar gyfer pobl ifanc yn cael eu cynnal yn fisol Bydd y gweithgareddau'n cynnwys, er enghraifft, trafod ac astudio casgliadau, ailberfformio, archwilio technegau adeiladu a dylunio, cyfryngau newydd, datrys problemau, gweithdai crefft a chreadigol Bydd cynnwys a marchnata yn cael eu datblygu ar y cyd â Llysgenhadon Ifanc	Pobl ifanc (14-17 oed) Partneriaeth â sefydliadau a chlybiau ieuenctid lleol, er enghraifft, yng Nghaerdydd a Rhondda Cynon Taf	<i>Ar gyfer y bobl ifanc:</i> Profiad gweithredol a chreadigol o safon uchel Meithrin diddordeb mewn sgil newydd neu ddatblygu sgil ymhellach Codi dyheadau, hyder a chydabyddiaeth Mynediad at gasgliadau, staff ac adnoddau Cyfarfod â phobl ifanc eraill drwy gymryd rhan mewn treftadaeth Ysbrydoli diddordebau newydd <i>Ar gyfer staff a gwirfoddolwyr:</i> Datblygu sgiliau wrth weithio gyda phobl ifanc Cynyddu gwybodaeth a dealltwriaeth o ffyrdd o weithio, anghenion a chymhellion pobl ifanc <i>Ar gyfer sefydliadau ieuenctid:</i> Ffyrdd o ddefnyddio adnoddau'r Amgueddfa i gyflawni eu hamcanion	Deunyddiau ac adnoddau ar gyfer gweithgaredd au Hwyluswyr yn bennaf, amser, curaduron o bryd i'w gilydd a staff dysgu eraill Canolfan Ddysgu ac Ardal Gweithgaredau Gwlyb Trafnidiaeth ar gyfer grwpiau anodd eu cyrraedd	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £2,700 A £800 Trafnidiaeth Costau Adeilad Newydd, Canolfan Ddysgu fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project a hwyluswyr (hyd at a chan gynnwys blwyddyn 3) Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £3,800 A £4,800 Costau trafndiaeth, Swyddog Dysgu newydd (Pobl Ifanc) a Hwyluswyr (o flwyddyn 4 ymlaen) fel yr amlinellir yn y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes Eitemau: Blwyddyn 2 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £800 Deunyddiau paratoi Blwyddyn 3 £500 Offer £500 Deunyddiau ffabrig £400 Pastelau olew a deunyddiau paent £300 Defnyddiau traul £200 Papur £800 Trafnidiaeth Blynyddoedd 4-5 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £500 Offer £500 Deunyddiau ffabrig £400 Pastelau olew a deunyddiau paent £300 Defnyddiau traul £200 Papur £2,400 Trafnidiaeth (Nodwyd fel costau y flwyddyn) Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Sefydlu cynnwys a ffyrdd o weithio gyda'r Fforwm Llysgenhadon Ifanc: Blwyddyn 1 (2013-14) Cynlluniau peilot rhaglenni yn yr Adeilad Newydd; Blwyddyn 3 (2015-16) Cyflwyno yn y Ganolfan Ddysgu: Blwyddyn 4-5 (2016-18)	Cyfanswm o 1,300 yn cymryd rhan 600 o gyfranogwyr bob blwyddyn a 100 yn ymwneud â chynlluniau peilot Allbwn cyfryngau cymdeithasol cadarnhaol gan bobl ifanc a 600 yn dilyn ar Twitter/blogiau Cynnal ymweliadau dychwel Ansawdd y gwaith a gynhyrchwyd Cynyddu mynediad ac ymdeimlad o berchnogaeth Mwy o werthfawrogiad o gasgliadau'r Amgueddfa ac ymddiriedaeth yn staff yr Amgueddfa Mwy o hunan-barch a hunanhyder Datblygu sgiliau, agweddau a gwerthoedd staff ymhellach Parodrwydd sefydliadau partner i weithio ar brosiectau eraill gyda'r Amgueddfa Parodrwydd i rannu profiad a gwybodaeth gyda'r Amgueddfa Galluogi sefydliadau partner i gyflawni eu hamcanion a'u targedau eu hunain	Meintiol Nifer y bobl ifanc sy'n cymryd rhan Y nifer sy'n dilyn ar Twitter/blogiau Ansoddol Astudiaeth werthuso ar gyfer cynllun peilot a deilliannau a rennir gyda Llysgenhadon Ifanc Cynnal deialog rhwng cyfranogwyr fel yr adlewyrchir mewn trafodaethau ar y cyfryngau cymdeithasol Adroddiad gwerthuso crynodynol ar ddiwedd Blwyddyn 5 ac adborth drwy Fforwm Cyfranogiad Llysgenhadon Ifanc ar werthuso yn erbyn GLOs, yn enwedig: - Sgiliau (S) - Mwynhad, Ysbrydoliaeth a Chreadigrwydd (E, I &C) a GSOs: - Cyfrannu at iechyd a lles pobl ifanc	L&P

Cyfrannu a defnyddio: Ysgolion

Rhi f	Gweithgaredd: Disgrifiad manwl	Cynulleidfa(oedd)	Manteision i bobl	Adnoddau	Costau yng nghyllideb y project	Amserlen	Targedau a mesurau llwyddiant	Dull(iau) gwerthuso	Cyflawni nodau CDL
40	Aros dros nos canoloesol i ysgolion Bydd profiadau preswyl i ddisgyblion Cyfnod Allweddol 2 yn cynnwys cyfle i dreulio'r noson yn Llys Rhosyr, un o lysoedd tywysogion Cymru. Bydd yr adeiladwaith archaeolegol yn cael ei adeiladu gyda darpariaeth aros dros nos mewn golwg Bydd disgyblion sy'n treulio'r noson yn Sain Ffagan yn gallu dewis o amrywiaeth o weithgareddau wedi'u hwyluso, gan gynnwys: • paratoi bwyd canoloesol • dehongli mewn gwisgoedd ac ailberfformio llys Llywelyn • cymysgu paent a dylunio arwyddluniau canoloesol • mynd ar daith ystlumod o amgylch Sain Ffagan yn y nos Bydd cyfleoedd ar gyfer gweithgareddau a gemau hunangyfeiriedig hefyd Darperir prydau bwyd fel rhan o'r costau cyffredinol. Ar gyfer ysgolion yn y Gogledd, bydd cyfleoedd i gyfuno'r arhosiad gydag arhosiad preswyl yn Hostel Ieuencid yr Urdd ym Mae Caerdydd ar gael hefyd Bydd y cyfleuster yn cael ei ddefnyddio hefyd gan ailberfformwyr sy'n cymryd rhan mewn digwyddiadau a chan fyfyrwyr sy'n archwilio technegau archaeoleg arbrofol	Ysgolion cynradd, yn enwedig y rhai sy'n ddaearyddol anghysbell Cyfleuster i fyfyrwyr ac ailberfformwyr hefyd	<i>Ar gyfer disgyblion:</i> Profiad treftadaeth unigryw ac o safon Ymdeimlad o berchnogaeth o'r Amgueddfa a'r cyfle i archwilio'r lleoliad pan nad yw ymwelwyr eraill yn bresennol <i>Ar gyfer ysgolion:</i> Darparu profiad dysgu untro y tu allan i'r ystafell ddosbarth Darparu dewis o ffocws gyda detholiad o weithgareddau i ddewis ohonynt Datblygu sgiliau llythrennedd a'r Gymraeg (iaith gyntaf ac ail iaith) fel y nodir yn y Fframwaith Sgiliau ar gyfer dysgwyr 3 i 19 oed yng Nghymru Cyflawni Rhaglen Astudio'r Cwricwlwm Cenedlaethol, yn enwedig ar gyfer Hanes <i>Ar gyfer staff:</i> Rhoi cyfle i ffurfio cysylltiadau agosach gydag ysgolion a threulio amser o safon gyda nhw	Lys Rhosyr Adnoddau gan gynnwys matresi, blancedi, gobenyddiau, cynheswyr gwely a matiau Cyfleusterau yn yr Adeilad Newydd Amser staff Adnoddau a defnyddiau traul a ddefnyddir mewn gweithgareddau	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: Costau Adeilad Newydd a Llys Rhosyr fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £9,940 Eitemau: Blwyddyn 4 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £3,000 Matres (30 x bach) £600 Matres (5 x mawr) £350 Gobenyddiau (35) £700 Blancedi (35) £200 Cynheswyr gwely (35) £120 Matiau (30) Blwyddyn 5 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £1,400 Gwisg plant, statws uchel £480 Powlenni replica £350 Gwregysau £350 Tagiau enw chwarae rôl £320 Cwpanau replica £280 Gwisg oedolion, statws uchel (Bydd gwisgoedd statws isel yn cael eu gwneud fel rhan o weithgareddau U3A, cyf. 36) £270 Penwisg menyw (mawr a bach) £270 Penwisg dyn (mawr a bach) £200 Llwyau replica £200 Deunyddiau crefft £200 Hosanau ac esgidiau £180 Crochan replica £100 Pigmentau paent dilys £370 Offer coginio replica arall Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Llywio'r gwaith o adeiladu Llys Rhosyr: Blynnyddoedd 1-3 (2013-16) Rhaglennu manylion y cynllun: Blwyddyn 4 (2016-17) Cyflwyno: Blwyddyn 5 (2017-18)	2,250 yn cymryd rhan 75 o archebion y flwyddyn 90% o sylwadau cadarnhaol o daflenni adborth 80% o ysgolion wedi'u cadw fel ymwelwyr blynnyddol Cynyddu mynediad ac ymdeimlad o berchnogaeth dros Lys Rhosyr Parhau i gefnogi ac ymgysylltu â Llys Rhosyr Mwy o werthfawrogiad o gasgliadau'r Amgueddfa ac ymddiriedaeth yn staff yr Amgueddfa Gwell dealltwriaeth o'r Gymraeg a threftadaeth Cymru	Meintiol Nifer sy'n mynychu % yr incwm a gynhyrchir % o adborth cadarnhaol % yr ysgolion wedi'u cadw fel ymwelwyr blynnyddol Ansoddol Delweddau/sylwadau cadarnhaol ar daflenni adborth gan ddisgyblion ac ysgolion Gwaith a gynhyrchwyd gan ysgolion wedi'i rannu gyda'r Amgueddfa a'i bostio ar flog Llys Rhosyr / Flickr Trafodaeth adborth gydag Athrawon mewn Fforymau Cyfranogiad (Ysgolion Cynradd ac Arbennig) ynghylch profiad, gan gynnwys deilliannau a gwerthuso yn erbyn GLOs, yn enwedig: • Gwybodaeth a Dealltwriaeth (K&U) • Mwynhad, Ysbrydoliaeth a Chreadigrwydd (E, I&C) a GSOs: • Cryfhau bywyd cyhoeddus	L&P

41	Bagloriaeth Cymru (BAC) Bydd cynnwys oriel Gwneud Cymru yn cael ei ddatblygu i ddiwallu anghenion myfyrwyr BAC Cymru. Bydd gweithgareddau i ddiwallu anghenion y myfyrwyr yn cynnwys: Lefel Uwch, Canolradd a Sylfaen - Addysg Gysylltiedig â Gwaith (WRE) - Profiad gwaith rhan-amser i grwpiau o fyfyrwyr sy'n gweithio fel tîm i gynllunio a rhaglennu ail-ddatblygu Sain Ffagan yn unol â chyllidebau ac adnoddau sydd ar gael. Bydd pob agwedd ar ail-ddatblygu'n cael ei rhannu â disgyblion a bydd y gwaith yn cael ei ddatblygu gydag Euryr Madoc-Jones, Dirprwy Bennaeth ac arholwr CBAC Diploma Lefel Uwch: - Elfen 2 - Heriau Cymdeithasol ac Ymatebion yn arbennig, Mater Allweddol 2, safle'r Gymraeg yn y Gymru gyfoes - Elfen 4 - Safbwyntiau treftadaeth a diwylliannol, yn enwedig Mater Allweddol 1, sut y gellir cynyddu ymwybyddiaeth o dreftadaeth a diwylliant Cymru Bydd Elfen 2 yn cael ei rhaglennu mewn partneriaeth â Llyfrgell Genedlaethol Cymru a darperir cysylltiadau rhithwir rhwng myfyrwyr a staff yn y naill safle neu'r llall Diploma Canolradd: - Elfen 4 - Materion diwylliannol sy'n rhoi cyfle i ymgeiswyr gymryd rhan mewn materion a gweithgareddau creadigol e.e. ymchwil, a chyflwyno ffyrdd o weithio i fwy o bobl gael eu darbwyllo i ymddiddori'n weithredol mewn amgueddfeydd a diwylliant yng Nghymru Diploma Sylfaen: - Elfen 4 - Materion diwylliannol sy'n rhoi cyfle i ymgeiswyr gymryd rhan mewn materion a gweithgareddau creadigol e.e. hysbysebu ymweliad/digwyddiad diwylliannol yn yr Amgueddfa	Myfyrwyr mewn Ysgolion Uwchradd a Cholegau AB (14-16 oed, 16-18 oed, 18+ oed os mewn AB)	<i>Ar gyfer myfyrwyr, tiwtoriaid ac athrawon:</i> Bodloni gofynion elfennau craidd cymhwyster BAC Cymru ar Lefel Uwch, Canolradd a Sylfaen, yn enwedig: - Ehangu cyfranogiad, hyrwyddo mynediad ac annog cwblhau mewn addysg a hyfforddiant - Hyrwyddo dinasyddiaeth weithredol - Hyrwyddo 'dysgu drwy wneud' a defnyddio technolegau newydd i wneud dysgu'n fwy effeithiol - Hyrwyddo agweddau a fydd yn paratoi ymgeiswyr ar gyfer dysgu gydol oes Bodloni a chodi lefelau cyrhaeddiad 1,2 a 3 o'r Fframwaith Cymwysterau Cenedlaethol/Fframwaith Cymwysterau a Chredydau Cefnogi athrawon drwy ddarparu ffyrdd o gyflawni eu nodau a'u hamcanion o ran cofnodion dyddiadur BAC Cymru ac asesiadau eraill <i>Ar gyfer y Llyfrgell Genedlaethol a'r Amgueddfa:</i> Dod â chasgliadau at ei gilydd i ddiwallu anghenion defnyddwyr a darparu perthnasedd cyfoes ystyrlon	Proses adeiladu Canolfan Ddysgu ac orielau Amser staff Deunyddiau a defnyddiau traul	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £2,600 A Costau'r Ganolfan Ddysgu fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £1,960 Eitemau: Blwyddyn 0 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £600 Ffi allanol £500 Deunyddiau argraffu Blwyddyn 1-3 £500 Deunyddiau argraffu Eitemau: Blynyddoedd 4-5 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £500 Deunyddiau argraffu £480 Siaradwyr cynhadledd (Nodwyd fel costau y flwyddyn) Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Cynllunio cynnwys addysg gysylltiedig â gwaith: Blwyddyn 0 (2012-13) Rhaglennu addysg gysylltiedig â gwaith: Blynyddoedd 1-2 (2013-15) Cynllunio'r holl gynnwys arall mewn partneriaeth â'r Llyfrgell Genedlaethol Blwyddyn 3 (2015-16) Rhaglen: Blynyddoedd 4-5 (2016-18)	1,650 o ymweliadau gan grwpiau ysgol 80% o adborth cadarnhaol ar ffurflenni gwerthuso disgyblion ac athrawon 80% o ysgolion wedi'u cadw fel ymwelwyr blynyddol Cynyddu mynediad a gwerthfawrogiad o botensial yr Amgueddfa i ddiwallu anghenion cwricwlaidd	Meintiol Nifer sy'n mynychu % o adborth cadarnhaol Ansoddol Sylwadau cadarnhaol ar daflenni adborth, Twitter a chyfryngau cymdeithasol eraill Trafodaeth adborth gyda'r Llyfrgell Genedlaethol, athrawon mewn Fforymau Cyfranogiad (Ysgolion Uwchradd) % yr ysgolion wedi'u cadw fel ymwelwyr blynyddol ar werthusiad yn erbyn GLOs, yn enwedig: - Gwybodaeth a Dealltwriaeth (K&U) - Mwynhad, Ysbrydoliaeth a Chreadigrwydd (E, I & C) - Agweddau a Gwerthoedd (A & V) A GSOs, yn enwedig: - Creu cymunedau cryfach a mwy diogel - Cryfhau bywyd cyhoeddus	L&P
----	---	--	---	--	---	--	---	---	-----------------------

42	Gweithgareddau newydd wedi'u hwyluso ar gyfer Ysgolion Uwchradd Yn CA3, bydd y rhain yn cynnwys: - Gwyddoniaeth - arsylwi a ffurfio rhagdybiaeth, arbrofi i brofi'r rhagdybiaeth e.e. pam mae'r mwsogl yn tyfu'n fwy trwchus ar un ochr y goeden? - Dylunio a Thechnoleg - cymharu ac arbrofi â thechnolegau a thechnegau'r gorffennol - Hanes - Gweithgareddau Llys Rhosyr yn y llys canoloesol Yn CA4+, bydd y rhain yn cynnwys: - Casgliadau ymchwil ac astudio	Disgyblion ysgol uwchradd (11-14 oed) ac athrawon	Bodloni gofynion y Cwricwlwm Cenedlaethol yn CA3 Hanes: - Gwybodaeth a dealltwriaeth - Dehongliadau o hanes - Ymholiad hanesyddol Gwyddoniaeth – Datblygu sgiliau yn y broses wyddonol, yn enwedig: - Cynllunio - Chwilio am batrymau - Archwilio - Dosbarthu a Nodi - Profion teg Cynllunio eu harbrofion eu hunain a phrofi rhagdybiaethau a arsylwyd Darparu cyfleoedd ar gyfer profiadau dysgu gweithredol o safon uchel drwy dreftadaeth	Ardal Gweithgareddau Gwlyb ac Ystafell ddosbarth awyr agored Cyfarpar Swyddi Hwylusydd Newydd	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £940 A Costau Adeilad Newydd, Canolfan Ddysgu fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £1,880 A Costau Hwylusydd Newydd fel yr amlinellir yn y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes Eitemau: Blwyddyn 3 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £800 Microsgopau £140 Offer Blynyddoedd 4-5 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £800 Microsgopau £140 Offer (Nodwyd fel costau y flwyddyn) Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Blynyddoedd 4-5 (2016-18)	7,135 o ddisgyblion/myfyrwyr yn cymryd rhan 80% o adborth cadarnhaol ar ffurflenni disgyblion ac athrawon 80% o ysgolion wedi'u cadw fel ymwelwyr blynyddol Cynyddu mynediad a gwerthfawrogiad o botensial yr Amgueddfa i ddiwallu anghenion cwricwlaidd	Meintiol Nifer sy'n mynychu % o adborth cadarnhaol Ansoddol Sylwadau cadarnhaol ar daflenni adborth gan ysgolion Trafodaeth adborth gydag Athrawon mewn Fforymau Cyfranogiad (Ysgolion Cynradd, Arbennig ac Uwchradd) % yr ysgolion wedi'u cadw fel ymwelwyr blynyddol Adborth drwy'r Fforwm Cyfranogiad (Ysgolion Uwchradd) ar werthusiad yn erbyn GLOs, yn enwedig: - Gwybodaeth a Dealltwriaeth (K&U) - Sgiliau (S) - Mwynhad, Ysbrydoliaeth a Chreadigrwydd (E, I&C)	
43	Gweithgareddau wedi'u hwyluso ar gyfer Ysgolion Cynradd <i>Ar gyfer y Cyfnod Sylfaen:</i> - Celf Coetir – cymryd rhan mewn stori am y coetir a defnyddio deunyddiau a gasgliwyd i ddehongli'r stori mewn gwaith celf grŵp <i>Ar gyfer CA2</i> Hanes: - Profiadau dysgu gweithredol yn Llys Rhosyr yn archwilio bywyd bob dydd canoloesol yn Llys un o Dywysogion Cymru gyda pherfformiad, ailberfformiad a	Ysgolion cynradd ledled Cymru	<i>Ar gyfer athrawon a chynorthwyrwr addysgu:</i> Bodloni gofynion cwricwlaidd ar gyfer y Cyfnod Sylfaen: - Hunan-barch a hunanhyder i arbrofi, ymchwilio a dysgu pethau newydd - Sgiliau creadigol, mynegiannol ac arsylwadol - Gweithgareddau yn yr awyr agored Bodloni gofynion y Cwricwlwm Cenedlaethol ar gyfer CA2 Hanes: - Gwybodaeth a dealltwriaeth - Dehongliadau o hanes - Ymholiad hanesyddol	Canolfan Ddysgu Gwisgoedd ac eitemau replica Cefnogi adnoddau gwe Amser staff	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £2,200 A Chostau Adeiladu Newydd, Canolfan Ddysgu fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project a Hwyluswyr newydd (ar gyfer blwyddyn 3) Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £4,800 A Hwyluswyr newydd (o flwyddyn 4 ymlaen) fel yr amlinellir yn y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes Eitemau: Blwyddyn 3 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £1,700 Replicâu £500 Chwyddwydrau	Wedi'u rhaglennu ochr yn ochr ag ailddatblygiad: Blynyddoedd 3-5 (2015-18)	3,540 o ymweliadau gan grwpiau ysgolion cynradd 80% o adborth cadarnhaol ar ffurflenni gwerthuso disgyblion ac athrawon 80% o ysgolion wedi'u cadw fel ymwelwyr blynyddol Cynyddu mynediad a gwerthfawrogiad o botensial yr Amgueddfa i ddiwallu anghenion cwricwlaidd	Meintiol Nifer sy'n mynychu % o adborth cadarnhaol Ansoddol Sylwadau cadarnhaol ar daflenni adborth gan ysgolion Trafodaeth adborth gydag Athrawon mewn Fforymau Cyfranogiad (ysgolion cynradd ac arbennig) % yr ysgolion wedi'u cadw fel ymwelwyr blynyddol Adborth drwy'r Fforwm Cyfranogiad (Ysgolion Cynradd ac Arbennig) ar werthusiad yn erbyn GLOs, yn enwedig: - Gwybodaeth a Dealltwriaeth (K&U) - Sgiliau (S) - Mwynhad,	L&P

	pharatoi bwyd Archwilio ac ymchwilio i fywyd bob dydd plant yng Nghymru yn yr 19^{eg} ganrif		Gwyddoniaeth: - Cynllunio - Chwilio am batrymau - Archwilio - Dosbarthu a Nodi - Profion teg		Blynyddoedd 4-5 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £1,900 Deunyddiau celf a chrefft 2D £500 Replicâu (Nodwyd fel costau y flwyddyn)			Ysbrydoliaeth a Chreadigrwydd (E, I&C)	
--	---	--	---	--	---	--	--	---	--

	a oedd yn byw yn yr adeiladau ac yn defnyddio rhai o'r gwrthrychau sy'n cael eu harddangos Gwyddoniaeth: - Archwilio natur yn yr ystafell ddosbarth awyr agored, datblygu sgiliau ymholiad e.e. dosbarthu a nodi planhigion ac anifeiliaid a chwilio am batrymau yn yr amgylchedd coetir naturiol - Archwilio'r Adeilad Newydd fel adeilad cynaliadwy. Mesur ôl troed ecolegol yr adeilad a datgelu cynaliadwyedd drwy'r oesoedd drwy gymharu adeiladau o wahanol gyfnodau ar y safle		Darparu cyfleoedd ar gyfer profiadau dysgu gweithredol o safon uchel drwy dreftadaeth	Canolfan Ddysgu Gwisgoedd ac eitemau replica Cefnogi adnoddau gwe Amser staff	Fel cyfraniadau mewn nwyddau			Ar hyn o bryd, mae Amgueddfa Cymru yn aelod o Cynnal Cymru. Bydd rhaglenni newydd yn adeiladu ar y berthynas hon a chaiff yr holl brosiectau cynaliadwyedd a ddatblygir ar gyfer ysgolion eu trafod gyda phartneriaid a'u hyrwyddo drwy Cynnal Cymru	
--	---	--	--	--	-------------------------------------	--	--	---	--

Cyfrannu a defnyddio: Ymwelwyr craidd

Rhif	Gweithgarwch: Disgrifiad manwl	Cynulleidfa(oedd)	Manteision i bobl	Adnoddau	Costau yng nghyllideb y project	Amserlen	Targedau a mesurau llwyddiant	Dull(iau) gwerthuso	Cyflawn i nodau CDL
44	Dadleuon a thrafodaeth Datblygu rhaglen o drafodaethau a dadleuon sy'n archwilio materion a godwyd yn yr arddangosiadau gydag, er enghraifft, gwleidyddion, artistiaid a chrefftwyr, haneswyr ac archaeolegwyr, cerddorion a beirdd Bydd pob Fforwm Cyfranogiad yn awgrymu pynciau. Darperir cyfranogiad cynulleidfaoedd drwy Twitter a chwestiynu byw Caiiff dadleuon eu ffilmio, eu golygu a'u hymgorffori mewn systemau labelu digidol yn yr orielau	Bydd y gynulleidfa a chyfranogwyr yn amrywio yn ôl y pynciau a drafodir, ond byddant yn cynnwys Oedolion (25-54 oed, 55+ oed, 65+ oed) Pobl Ifanc (18-24 oed) Cymraeg a BAME	<i>Ar gyfer cyfranogwyr:</i> Defnyddio casgliadau'r Amgueddfa fel ysbrydoliaeth a chyd-destun ar gyfer trafodaeth a dadl Dylanwadu ar ddatblygiad dehongliad yr Amgueddfa yn y dyfodol <i>Ar gyfer staff:</i> Archwilio ffyrdd o ddefnyddio casgliadau'r Amgueddfa fel ysbrydoliaeth ar gyfer dadl a thrafodaeth Cynyddu gwybodaeth a dealltwriaeth staff o faterion a'u perthnasedd i bobl yng Nghymru heddiw	Canolfan Ddysgu Amser staff Ffi ar gyfer siaradwyr allanol	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: Costau'r awditoriwm yn y Ganolfan Ddysgu fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £960 Eitemau: Blynnyddoedd 4-5 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £480 am siaradwyr allanol (Nodwyd fel costau y flwyddyn) Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Cynllunio rhaglen gyda Fforymau Cyfranogiad : Blwyddyn 3 (2015-16) Cyflwyno: Blynnyddoedd 4-5 (2016-18)	1,000 yn mynychu ac yn cymryd rhan Cynnydd o 10 y ddadl ar Twitter Mwy o werthfawrogiad o berthnasedd cyfoes casgliadau'r Amgueddfa Gwell dealltwriaeth o'r Amgueddfa fel lleoliad ar gyfer trafodaeth a dadl	Meintiol Nifer sy'n cymryd rhan bob blwyddyn % y cyfranogiad gan gyfranogwyr Ansoddol Adroddiad astudiaeth achos blynnyddol Safbwyntiau lluosog a chyfrannu at ddadl ar Twitter Trafodaeth adborth gyda Fforymau Cyfranogiad ynghylch llwyddiant gwahanol bynciau wrth greu trafodaeth a dadl, fel rhan o'r broses werthuso addasol, gan gynnwys GLOs, yn enwedig: - Agweddau a Gwerthoedd (A&V) A GSOs: - Cryfhau bywyd cyhoeddus - Creu cymunedau cryfach a mwy diogel	I

45	Diwrnodau offer i lawr Cyfres o ddigwyddiadau wedi'u rhaglennu drwy gydol y gwaith adeiladu i deuluoedd ac oedolion lleol ddod i gael blas ar y datblygiadau diweddaraf, er enghraifft, gwasgu sment Bydd diwrnodau offer i lawr yn cael eu cynnwys ym manyleb gwaith contractwyr allanol fel rhan o'r Project Creu Hanes Bydd contractwyr allanol yn cynnwys gwaith tirweddu safle, adeiladu'r Adeilad Newydd a'r Prif Adeilad	Pobl leol ac aelodau o Gyngor Cymuned Sain Ffagan Teuluoedd lleol, digwyddiadau a hysbysebwr drwy gynlluniau Cymunedau yn Gyntaf lleol yn y Tyllgoed, Trelái a Chaerau	Cymryd rhan yn y broses ailddatblygu Ymdeimlad o berchnogaeth a balchder Ysbrydoli diddordeb, chwilfrydedd a mwynhad	Wedi'i gynnwys yng nghostau contractwyr Adnoddau gan gynnwys helmedau diogelwch os oes angen	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £700 A Bydd gwaith yn rhan o gontractau allanol fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Eitemau: Blwyddyn 1 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £700 Offer diogelwch	Rhaglennu ddwywaith y flwyddyn Blynnyddoedd 1-3 (2013-16)	600 i gyd (100 yn cymryd rhan mewn ymweliadau safle ddwywaith y flwyddyn dros dair blynedd) 70% yn mynychu o ardal y Cyngor Cymuned Cynyddu mynediad ac ymdeimlad o berchnogaeth Y gymuned yn parhau â'r gefnogaeth a'r ymgysylltiad ag ailddatblygu Mwy o werthfawrogiad a dealltwriaeth o waith yr Amgueddfa a chontractwyr allanol ac ymddiriedaeth yn staff yr Amgueddfa	Meintiol Nifer sy'n cymryd rhan % yn mynychu o'r Cyngor Cymuned Ansoddol Cynnal deialog gyda phartneriaid mewn ardaloedd Cymunedau yn Gyntaf lleol a'r Cyngor Cymuned Diddordeb lleol drwy flogiau project a'r cyfryngau cymdeithasol Darparu adborth ar ôl y digwyddiad ar gyfer contractwyr, gan gynnwys GLOs, yn enwedig: Mwynhad, Ysbrydoliaeth a Chreadigrwydd (E, I & C)	L&P
46	Fforymau ar-lein Creu tri fforwm ar-lein yn seiliedig ar sgiliau a gweithgareddau a ddehonglir yn Gweithdy. Arbrofi gydag un gymuned cyn defnyddio'r profiad i adeiladu'r lleill e.e. tecstilau	Pobl Ifanc (14-17 oed, 18-24 oed) Teuluoedd Oedolion	<i>Ar gyfer cyfranogwyr:</i> Cyfalaf diwylliannol Darparu rhwydwaith cymdeithasol i bobl sydd â diddordebau tebyg Meithrin creadigrwydd a rhannu sgiliau rhwng defnyddwyr <i>Ar gyfer staff a defnyddwyr yr Amgueddfa:</i> Ffyrdd newydd o ddehongli casgliadau	Amser staff	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: Costau wedi'u cynnwys mewn costau dylunio deongliadol fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: Swyddi cyfryngau newydd fel yr amlinellir yn y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes	Arbrofi: Blwyddyn 1 (2013-14) Gweithredu: Blwyddyn 2 (2014-15)	Cynnwys cyfranogwyr yn barhaus yn y tymor hir Mwy o ymwybyddiaeth gyffredinol o'r Amgueddfa Mwy o wybodaeth, dealltwriaeth a mwynhad o grefftau	Meintiol Nifer sy'n cymryd rhan yn flynyddol % o adborth positif gan gyfranogwyr Ansoddol Nodau ac amcanion wedi'u cyflawni GLOs, yn enwedig: Mwynhad, Ysbrydoliaeth a Chreadigrwydd (E, I & C)	L&P

47	Archaeoleg Gymunedol Gweithio gyda Dysgu Gydol Oes Prifysgol Caerdydd a Chymunedau yn Gyntaf yn Nhrelái a Chaerau i archwilio ffyrdd o ddehongli'r fryngaer Oes Haearn yn Nhrelái Datblygir cysylltiadau rhwng adeiladwaith archaeolegol Bryn Eryr yn Sain Ffagan a safle gwreiddiol bryngaer yn Nhrelái	Teuluoedd (plant 8+ oed) sy'n byw mewn ardaloedd lleol e.e. Trelái Myfyrwyr (18+ oed)	<i>Ar gyfer plant:</i> Cyfalf diwylliannol Meithrin diddordeb mewn treftadaeth leol Datblygu sgiliau datrys problemau ymhellach Codi dyheadau a chydabyddiaeth Profiad treftadaeth cyfranogol unigryw <i>Ar gyfer staff a gwirfoddolwyr:</i> Cynyddu gwybodaeth a dealltwriaeth o ffyrdd o weithio gyda phlant a theuluoedd lleol Gwell dealltwriaeth o gymhellion ysgolion nad ydynt yn ymweld ar hyn o bryd Gwell dealltwriaeth o anghenion a chymhellion plant sy'n byw o fewn y gymuned leol Gwerthfawrogi eu cyfraniad eu hunain at gefnogi anghenion defnyddwyr	Amser staff	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £700 A £2,000 Costau trafndiaeth Costau Bryn Eryr fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Eitemau: Blwyddyn 0 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £1,000 Trafnidiaeth Blwyddyn 1 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £700 Replicâu a deunyddiau £1,000 Trafnidiaeth	Sefydlu ffyrdd o weithio: Blwyddyn 0 2012-13 Cyflwyno project: Blwyddyn 1 2013-14	100 yn cymryd rhan dros gyfnod y project Cyfranogiad sefydliadau allanol yn parhau yn y tymor hir ac esblygu i gynnwys cyfranogwyr newydd Cyfranogwyr yn dod yn llysgenhadon yn eu cymunedau	Meintiol Nifer yr unigolion sy'n cymryd rhan Ansoddol Nodau ac amcanion projectau sy'n berthnasol i bob sefydliad wedi'u cyflawni Tystiolaeth dystiolaethol Canlyniadau i'w rhannu rhwng sefydliadau fel rhan o'r broses werthuso addasol ynghylch deilliannau a gynhyrchir a'r gwersi a ddysgwyd, gan gynnwys GLOs, yn enwedig: - Agweddau a Gwerthoedd (A&V) - Gweithgarwch, Ymddygiad a Chynnydd (A, B & P) a GSOs: - Cyfrannu at iechyd a lles pobl ifanc	L&P
48	Clybiau Gwyliu ac Ar Ôl Ysgol Darparu amrywiaeth o Glybiau ar gyfer defnyddwyr o wahanol oeddrannau, gan gynnwys: a. Clybiau ar y penwythnos i bobl ifanc yn eu harddegau. Bydd y gweithgareddau'n amrywio o gelf a chrefft i wyddoniaeth a thechnoleg, o archaeoleg i ailberfformio b. Clybiau ar ôl Ysgol i bobl ifanc yn eu harddegau i helpu gyda'u hastudiaethau mewn gwyddoniaeth a hanes e.e. sesiynau adolygu awr ar gyfer myfyrwyr TGAU/Safon Uwch c. Clybiau crefft i Oedolion. Gan adeiladu ar lwyddiant y Clwb Cwiltio yn Sain Ffagan, bydd cyfleoedd i gynnal a chefnogi diddordeb mewn crefftau eraill yn cael eu datblygu ac yn esblygu o flwyddyn i flwyddyn	Plant lleol (11-14 oed) Pobl Ifanc mewn addysg llawn amser (14-17 oed) Oedolion (24-55 oed, 55+ oed) o'r gymuned leol	<i>Ar gyfer plant a phobl ifanc:</i> Cefnogi plant a phobl ifanc yn eu dysgu Codi dyheadau Cyfle i arbrofi a datblygu gwybodaeth a dealltwriaeth Datblygu sgiliau ymarferol, esthetig a meddwl Datblygu mwynhad, ysbrydoliaeth a chreadigrwydd Cyfle i wneud cynnydd <i>Ar gyfer oedolion:</i> Datblygu diddordeb mewn sgiliau crefft a chreadigol ymarferol ymhellach Cyfarfod yn gymdeithasol a ffurfio perthnasoedd newydd <i>Ar gyfer staff:</i> Archwilio ffyrdd o gyflwyno enghreifftiau o'r casgliadau i gefnogi gwaith adolygu myfyrwyr Cynyddu gwybodaeth a dealltwriaeth o anghenion a chymhellion defnyddwyr	Amser staff Gweithgar eddau gwlyb, Ystafell Ddosbarth Awyr Agored, Canolfan Ddysgu	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £900 £2,000 Trafnidiaeth Adeilad Newydd, Canolfan Ddysgu fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £1,800 A £4,000 Costau trafndiaeth fel yr amlinellir yn y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes Eitemau: Blwyddyn 3 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £900 Deunyddiau £2,000 Trafnidiaeth Blynnyddoedd 4-5 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £900 Deunyddiau £2,000 Trafnidiaeth (Nodwyd fel costau y flwyddyn) Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Cynllunio a datblygu pobl ifanc yn eu harddegau gyda chynlluniau peilot: Blwyddyn 2 (2014-15) Cyflwyno: Blynnyddoedd 3-5 (2015-18) Cynllunio a chyflwyno clybiau crefft: Blynnyddoedd 3-5 (2015-18) Treialu Clwb ar ôl Ysgol: Blwyddyn 4 (2016-17) Cyflwyno Clwb Ar ôl Ysgol: Blwyddyn 5 (2017-18)	1,105 yn cymryd rhan yn flynyddol mewn clwb ar ôl ysgol o flwyddyn 5 1,105 yn cymryd rhan mewn cynlluniau peilot a chlybiau crefft blynnyddoedd 3-5 Cynigir o leiaf chwarter fel lleoliadau am ddim i bobl ifanc sy'n wynebu risg, pobl ddi-waith a phensiynwyr 90% o ffurflenni adborth cadarnhaol gan y rhai sy'n cymryd rhan Mwy o ymwybyddiaeth o'r Amgueddfa fel amgylchedd dysgu cyffrous a all fod yn ysbrydoledig iawn Cynyddu ymwybyddiaeth gyffredinol ymhlith y gymuned o'r Amgueddfa fel lle i ddatblygu sgiliau Gwell hyder staff	Meintiol Nifer sy'n mynychu clybiau % yr adborth cadarnhaol gan fynychwyr Ansoddol Sylwadau cadarnhaol wedi'u nodi ar ffurflenni adborth Sylwadau cadarnhaol gan staff Adroddiad naratif gan y Swyddog Dysgu i'w gynhyrchu ar ddiwedd blwyddyn 5 yn crynhoi'r deilliannau a gynhyrchwyd a'r gwersi a ddysgwyd, gan gynnwys GLOs, yn enwedig: - Sgiliau (S) - Mwynhad, Ysbrydoliaeth a Chreadigrwydd (E, I & C) a GSOs: - Cyfrannu at iechyd a lles pobl Canlyniadau i'w hadrodd yn ôl i'r fforymau sy'n edrych ar Ddysgu Ffurfiol a Dysgu Anffurfiol fel rhan o'r broses werthuso addasol	I

49	Meithrin blogwyr Meithrin blogwyr arwyddocaol am ddiwylliant a threftadaeth Cymru, gan roi gwybodaeth a delweddau iddynt ar gyfer eu blogiau am ddatblygiadau yn Sain Ffagan Bydd yn cynnwys gwaith y tu ôl i'r llenni, y gwaith adeiladu diweddaraf a thrafodaeth gyda phenseiri	Blogwyr	<i>Ar gyfer blogwyr:</i> Deunydd ar gyfer eu blogiau <i>Ar gyfer yr Amgueddfa:</i> Defnyddio'r cyfryngau cymdeithasol i hyrwyddo Sain Ffagan ar draws y rhwydweithiau a ddefnyddir gan y blogwyr	Gwaith adeiladu Lluniaeth Amser staff	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £1,200 A Chostau ailddatblygu fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Eitemau: Blwyddyn 2 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £400 Ffi Blogwyr am rannu arbenigedd gyda staff £800 Lluniaeth ar gyfer 2 ddigwyddiad y tu ôl i'r llenni gyda blogwyr adnabyddus o Gymru	Rhaglen: Blwyddyn 2 (2014-15)	Blogwyr yn cynrychioli cynulleidfaoedd targed gwahanol fel adolygwyr a sylwebyddion yn eu meysydd penodedig Cynyddu ymwybyddiaeth o'r gwaith ailddatblygu Datblygu a chynnal cysylltiadau â blogwyr	Meintiol Cynnydd yn nifer yr atgyfeiriadau o flogiau Ansoddol Sylwadau cadarnhaol ar flogiau Diddordeb wedi'i gynnal drwy gydol y project Perthynas barhaus gyda blogwyr	P
50	Prydau ar y cyd Darparu ffyrdd o weithio gyda sefydliadau allanol i gynnal amrywiaeth o ddigwyddiadau thematig sy'n cysylltu â'r themâu a archwilir yn yr orielau Bydd enghreifftiau'n cynnwys digwyddiad sy'n canolbwyntio ar fwyd fel thema gyda sampl o gynigion diwylliannol amrywiol, arddangosiadau a samplau sy'n cynrychioli amrywiaeth o dechnegau coginio traddodiadol ac amrywiol	Teuluoedd Cymunedau Cymraeg a BAME lleol	<i>Ar gyfer teuluoedd:</i> Cyfluoedd cymdeithasol i ddathlu eu treftadaeth ddiwylliannol eu hunain Defnyddio adnoddau a lleoliad yr Amgueddfa fel amgylchedd cyfeillgar i rannu eu treftadaeth ddiwylliannol eu hunain gydag eraill Datblygu hyder a hunan-barch Datblygu adnabyddiaeth o dreftadaeth Cymru <i>Ar gyfer staff:</i> Cynyddu gwybodaeth a dealltwriaeth o gymhellion ac agweddau defnyddwyr tuag at eu treftadaeth ddiwylliannol eu hunain	Ystafell ginio yn y Ganolfan Ddysgu	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: Costau Adeilad Newydd, Canolfan Ddysgu fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £1,200 Eitemau: Blynnyddoedd 4-5 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £400 Deunyddiau coginio £200 Deunyddiau argraffu (Nodwyd fel costau y flwyddyn) Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Rhaglen: Blynnyddoedd 4-5 (2016-18)	240 yn cymryd rhan Cyfranogwyr yn cynrychioli pum grŵp diwylliannol gwahanol Cynyddu mynediad ac ymdeimlad o berchnogaeth Mwy o ymddiriedaeth yn staff yr Amgueddfa Mwy o ymwybyddiaeth o'r Amgueddfa fel lle ar gyfer eu ffyrdd o fyw cyfoes a'u hanesion eu hunain Datblygu dealltwriaeth staff a ffyrdd o weithio gyda chymunedau amrywiol ymhellach Partneriaeth â threfnwyr cymunedol yn cael ei chynnal yn y tymor hir	Meintiol Nifer sy'n mynychu Ansoddol Adborth drwy drafod gyda chydweithredwyr a gwerthuso yn erbyn GLOS, yn enwedig: - Mwynhad, Ysbrydoliaeth a Chreadigrwydd (E, I & C) - Agweddau a Gwerthoedd (A&V) a GSOs: - Cryfhau bywyd cyhoeddus Canlyniadau'n cael eu hadrodd yn ôl yn flynyddol i'r fforwm gyda sefydliadau amlddiwylliannol a Chymraeg fel rhan o'r broses werthuso addasol	L&P

51	Boreau rhieni a phlant bach Darperir rhaglen estynedig o weithgareddau ar gyfer plant cyn-ysgol a'u rhieni/gwarcheidwaid Bydd y gweithgareddau'n cynnwys archwilio gemau a hwiangerddi Cymraeg, dysgu i gyfrif yn Gymraeg a chreu gwaith celf syml gyda deunyddiau wedi'u hailgylchu Bydd cyfres o weithgareddau blasu allgymorth yn cael eu datblygu gyda phartneriaid mewn cymunedau BAME nad ydynt yn cymryd rhan yn y gweithgareddau plant bach ar hyn o bryd, er enghraifft, teuluoedd Somali mewn cydweithrediad â'r South Riverside Development Centre	Teuluoedd (gyda phlant 2-3 oed) BAME a Chymraeg	<i>Ar gyfer teuluoedd:</i> Datblygu hyder a hunan-barch Datblygu sgiliau iaith sylfaenol newydd Defnyddio casgliadau'r Amgueddfa fel ysbrydoliaeth ar gyfer dysgu technegau rhianta sylfaenol Defnyddio lleoliad yr Amgueddfa fel amgylchedd diogel a chyfeillgar i deuluoedd Datblygu adnabyddiaeth o dreftadaeth Cymru <i>Ar gyfer sefydliad partner:</i> Ffyrdd o ddefnyddio adnoddau'r Amgueddfa i gyflawni eu hamcanion	Adeiladau Newydd a Phrif adeiladau	Adnoddau	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: Costau ystafell ddosbarth awyr agored, yr Adeilad Newydd a'r Ganolfan Ddysgu fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £1,000 Eitemau: Blynnyddoedd 4-5 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £500 Deunyddiau Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Rhaglen: Blynnyddoedd 4-5 (2016-18)	2,480 yn cymryd rhan	90% o adborth cadarnhaol gan gyfranogwyr a sefydliadau partner	Cynnwys sefydliad allanol yn barhaus yn y tymor hir	Cynyddu ymwybyddiaeth gyffredinol o'r Amgueddfa fel lle diogel ac ysbrydoledig ar gyfer datblygu sgiliau rhianta	Datblygu dealltwriaeth staff a ffyrdd o weithio gyda chymunedau amrywiol ymhellach	Ansoddol Niferoedd sy'n mynychu % o sylwadau cadarnhaol ar ffurflenni adborth gwerthuso Ansoddol Tystiolaeth dystiolaethol o effaith Adborth drwy drafod â phartneriaid, gan gynnwys gwerthusiad yn erbyn GLOs, yn enwedig: Mwynhad, Ysbrydoliaeth a Chreadigrwydd (E, I &C)	I	
52	Teithiau tywys Datblygu casgliad o deithiau tywys i ddiwallu anghenion defnyddwyr, gan gynnwys: a. Teithiau i deuluoedd yn dilyn themâu sy'n ymwneud â chwricwlwm CA2 a CA3 a chynnwys oriel newydd e.e. Byw a Bod yng Nghymru adeg y Tuduriaid b. Teithiau i deuluoedd â phlant cyn oed ysgol yn archwilio hwiangerddi Cymraeg e.e. Tu ôl i'r dorth / Behind the loaf c. Teithiau i grwpiau o dwristiaid gyda'r opsiwn o ffilm drosolwg yn yr awditoriwm fel rhan o'r ymweliad d. Teithiau a ddyfeisiwyd gan y Cynllun Tywyswyr Ifanc	Teuluoedd (plant 0-5 oed, 5-7 oed, 8-11 oed, 11+ oed)	Twristiaid	Cynyddu dealltwriaeth o'r casgliadau a'r cysylltiadau rhwng arddangosiadau oriel ac adeiladau wedi'u hailadeiladu Mwy o fwynhad ac ysbrydoliaeth	Orielau newydd	Amser Staff	Trin casgliadau	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: Costau Adeilad Newydd, Canolfan Ddysgu fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £800 A Chostau marchnata fel yr amlinellir yn y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes Eitemau: Blynnyddoedd 4-5 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £400 Trafod deunyddiau cymorth (Nodwyd fel costau y flwyddyn) Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Cynnwys y cynllun: Blwyddyn 3 (2015-16)	Peilot: Blwyddyn 4 (2016-17)	Cyflwyno: Blwyddyn 5 (2017-18)	4,000 yn cymryd rhan y flwyddyn	£6,000 Targed cynhyrchu incwm Mae 60% o'r rhai a fynychodd yn gofyn cwestiynau 80% o adborth llafar cadarnhaol 90% wedi'u cadw ar gyfer y daith gyfan	% o sylwadau cadarnhaol ar ffurflenni adborth gwerthuso % yn cymryd rhan weithredol a gofyn cwestiynau perthnasol % y bobl wedi'u cadw Ansoddol Ynghylch adborth y Cynllun Tywyswyr Ifanc drwy drafod gyda phartneriaid, gan gynnwys gwerthusiad yn erbyn GLOs, yn enwedig: Mwynhad, Ysbrydoliaeth a Chreadigrwydd (E, I &C) Ynghylch adborth grwpiau teithiau gan arweinwyr grwpiau teithiau i lywio cynllunio ar gyfer y dyfodol Ynghylch adolygiadau o deithiau teuluol a chysgodi a drefnir gan y Swyddog Dysgu	I

53	Gweithgareddau wedi'u trefnu ymlaen llaw ar gyfer teuluoedd Cyfres o weithgareddau tymhorol wedi'u rhaglennu a'u trefnu ymlaen llaw ar gyfer teuluoedd, gan gynnwys: a. Archwilio'r amgylchedd e.e. canolbwyntio ar samplau a sbesimenau yn yr ystafell ddosbarth awyr agored b. Gwneud a chreu wedi'u hysbrydoli gan y casgliadau e.e. gwneud paent o bigmentau naturiol, gwneud gwrthrychau pren syml a dysgu technegau gwaith coed sylfaenol c. Dehongli a dyfeisio e.e. archwilio gwrthrychau a chreu llwybrau, animeiddiadau d. Chwarae ac adeiladu e.e. adeiladu ffau neu gysgodfa yn yr awyr agored e. Gweithgareddau dehongli mewn gwisgoedd yn Llys Rhosyr	Teuluoedd (plant 5-7 oed, 8-11 oed) Lleoliadau am ddim i bobl ddi-waith a chyfraddau is ar gyfer teuluoedd incwm isel (55+ oed)	<i>Ar gyfer mynychwyr:</i> Cyfle i arbrofi a datblygu diddordeb mewn sgiliau newydd Datblygu sgiliau ymarferol a chreadigol Datblygu mwynhad, ysbrydoliaeth a chreadigrwydd Cyfleoedd ar gyfer dysgu rhwng cenedlaethau a dysgu teuluol <i>Ar gyfer staff:</i> Cynyddu gwybodaeth a dealltwriaeth o anghenion a chymhellion defnyddwyr	Gweithgareddau Gwlyb Ystafell Ddosbarth Awyr Agored Canolfan Ddysgu Llys Rhosyr Bryn Eryr Oakdale Amser staff Deunyddiau a defnyddiau traul	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £1,300 A Chostau Adeilad Newydd, Canolfan Ddysgu fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project a hwyluswyr newydd (blwyddyn 3) Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £2,600 A Hwyluswyr newydd (blwyddyn 4 ymlaen) a Swyddog Dysgu (Teuluoedd) fel yr amlinellir yn y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes Eitemau: Blwyddyn 3 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £500 Deunyddiau celf a chrefft £400 Offer £400 Deunyddiau argraffu Blynnyddoedd 4-5 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £500 Deunyddiau celf a chrefft £400 Offer £400 Deunyddiau argraffu (Nodwyd fel costau y flwyddyn) Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Cynnwys y cynllun: Blwyddyn 2 (2014-15) Treialu a chyflwyno: Blynnyddoedd 3-5 (2015-18)	14,650 yn cymryd rhan (3,550 yn cymryd rhan yng nghynllun peilot blwyddyn 3 a 5,550 yn cymryd rhan y flwyddyn o flwyddyn 4) Cynigir o leiaf chwarter fel lleoliadau am ddim i bobl ddi-waith ac incwm isel 90% o ffurflenni adborth cadarnhaol gan y rhai sy'n cymryd rhan Cynyddu ymwybyddiaeth gyffredinol ymhlith y gymuned o'r Amgueddfa fel lle ar gyfer dysgu teuluol	Meintiol Nifer yr unigolion sy'n mynychu % yr adborth cadarnhaol gan fynychwyr % o incwm a gyflawnwyd Ansoddol Nodau ac amcanion ac wedi'u cyflawni Sylwadau cadarnhaol wedi'u nodi ar ffurflenni adborth Adroddiadau cryno o'r deilliannau a gynhyrchwyd a'r gwersi a ddysgwyd, gan gynnwys GLOs, yn enwedig: - Sgiliau (S) - Mwynhad, Ysbrydoliaeth a Chreadigrwydd (E, I & C) a GSOs: - Cyfrannu at iechyd a lles pobl ifanc Crynodebau i'w hadrodd yn ôl i'r Fforwm Dysgu Anffurfiol fel rhan o'r broses werthuso addasol	L&P
54	Dysgu drwy chwarae a gwneud – gweithgareddau oriel Cyfleoedd dysgu gweithredol dyddiol yn Gweithdy (Adeilad Newydd). Bydd yr arddangosiadau'n cyfuno gweithgareddau a gwrthrychau. Wedi'u hwyluso'n ddyddiol, bydd staff yn animeiddio'r gofod ac yn cynorthwyo ymwelwyr i gymryd rhan mewn gweithgareddau Bydd gweithgareddau, deunyddiau cymorth a staff yn annog defnyddwyr i roi cynnig ar dasgau sy'n gofyn am gydweithredu yn ogystal â chreu atebion unigol mewn ardaloedd dynodedig e.e. creu dyluniadau cwilt, didoli darnau o grochenwaith i wneud potyn a dadansoddi technegau cadwraeth	Teuluoedd (plant 5-7 oed, 8-11 oed, 11+ oed) Oedolion (24-55 oed, 55+, 65+) Pobl Ifanc (14-17 oed ac 18-24 oed) Twristiaid	<i>Ar gyfer mynychwyr:</i> Cyfle i arbrofi a datblygu diddordeb mewn sgiliau newydd Datblygu sgiliau ymarferol a chreadigol Datblygu mwynhad, ysbrydoliaeth a chreadigrwydd Cyfleoedd ar gyfer dysgu rhwng cenedlaethau a dysgu teuluol <i>Ar gyfer staff:</i> Cynyddu gwybodaeth a dealltwriaeth o	Amser staff Oriolau Prif Adeilad Llys Rhosyr Oakdale Ystafell Ddosbarth ac Oriol Awyr Agored Adeilad Newydd	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £900 A Chostau gweithgareddau ac offer dehongli yn yr Adeilad Newydd fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £1,800 Fel yr amlinellir yn y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes Eitemau: Blwyddyn 3 Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: £900 Deunyddiau ar gyfer gweithgareddau peilot Blynnyddoedd 4-5 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £900 Cynnal a chadw deunyddiau gweithgareddau ar lefel isel (Nodwyd fel costau y flwyddyn) Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Cynllunio a threialu: Blynnyddoedd 0-2 (2012-15) Treialu a chyflwyno: Blynnyddoedd 3-5 (2015-18)	90,000 yn defnyddio gweithgareddau (28,800 ym mlwyddyn 3 a 30,600 bob blwyddyn o flwyddyn 4) 90% o sylwadau cadarnhaol gan y rhai sy'n cymryd rhan Cynyddu ymwybyddiaeth gyffredinol ymhlith y gymuned o Gweithdy fel lle ar gyfer dysgu gweithredol	Meintiol Nifer y defnyddwyr Ansoddol Nodau ac amcanion wedi'u cyflawni Sylwadau cadarnhaol yn y llyfr ymwelwyr Adborth llafar gan staff i'r Swyddog Dysgu ynghylch llwyddiant a'r defnydd o weithgareddau amrywiol Arsylwi ac olrhain ymwelwyr Staff yn hwyluso gweithgareddau sy'n ymwneud â chynllunio gweithgareddau ar gyfer yr oriel yn y dyfodol Adroddiadau cryno o'r deilliannau a gynhyrchwyd a'r gwersi a ddysgwyd, gan gynnwys GLOs, yn enwedig: - Sgiliau (S) - Mwynhad, Ysbrydoliaeth a Chreadigrwydd (E, I & C)	L&P

Creu Hanes yn Sain Ffagan: Amgueddfa Werin Cymru

	Bydd gan bob gweithgaredd wrthrychau dethol yn cael eu harddangos sy'n amlygu'r sgiliau, y technegau a'r deunyddiau sy'n cael eu harchwilio		anghenion defnyddwyr a llwyddiant gweithgareddau amrywiol						
--	---	--	---	--	--	--	--	--	--

55	Dysgu hunangymorth drwy chwarae, gwneud a thrafod – gweithgareddau oriel Bydd gweithgareddau ac offer dehongli yn yr orielau'n darparu cyfleoedd ar gyfer dysgu a chyfranogi. Byddant yn cael eu hymgorffori gydol yr arddangosiadau ac yn diwallu anghenion pobl o bob deallusrwydd dysgu ac oedran. Maent yn cynnwys, er enghraifft, pwyntiau trafod sy'n gysylltiedig â'r cyfryngau cymdeithasol a'r wefan, Galw Iechyd hanesyddol sy'n seiliedig ar y casgliadau hanes llafar a dewis gwrthrychau cyfoes ar gyfer casgliadau'r Amgueddfa	Teuluoedd (plant 5-7 oed, 8-11 oed, 11+ oed) Oedolion (24-55 oed, 55+ oed, 65+ oed) Pobl Ifanc (14-17 oed, 18-24 oed) Twristiaid	<i>Ar gyfer mynychwyr:</i> Cyfle i archwilio casgliadau'r Amgueddfa drwy weithgarwch a chyfranogiad Datblygu mwynhad, ysbrydoliaeth a chreadigrwydd Datblygu dealltwriaeth sylfaenol o'r ffordd mae haneswyr ac archaeolegwyr yn meddwl Cyfleoedd ar gyfer dysgu rhwng cenedlaethau a dysgu teuluol <i>Ar gyfer staff:</i> Cynyddu gwybodaeth a dealltwriaeth o lwyddiant a phoblogrwydd gwahanol weithgareddau ac offer dehongli	Orielau Prif Adeilad Oriel Adeilad Newydd Adeiladau Allweddol	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: Costau'r orielau Creu Cymru a Byw a Bod fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: Staff Cyfryngau Newydd, technegydd a Swyddogion Dysgu ychwanegol fel yr amlinellir yn y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes	Cynllunio a threalu: Blynnyddoedd 1-3 (2013-16) Lansio a defnyddio: Blynnyddoedd 4-5 (2016-18)	10,000 yn cymryd rhan (5,000 o bobl yn cymryd rhan mewn meysydd trafod bob blwyddyn) 90% o sylwadau cadarnhaol gan y rhai sy'n cymryd rhan Cynyddu ymwybyddiaeth gyffredinol ymhlith y gymuned o orielau fel mannau ar gyfer dysgu gweithredol	Meintiol Nifer y defnyddwyr Ansoddol Nodau ac amcanion wedi'u cyflawni Arsylwi ac olrhain ymwelwyr Ymwelwyr sy'n cymryd rhan mewn dadleuon ac ati. Sylwadau cadarnhaol yn y llyfr ymwelwyr Gwerthuso orielau, gan gynnwys deilliannau a gynhyrchwyd a'r gwersi a ddysgwyd e.e. GLOs, yn enwedig: - Gwybodaeth a dealltwriaeth - Mwynhad, Ysbrydoliaeth a Chreadigrwydd (E, I & C)	L&P
----	--	---	--	--	--	--	---	---	----------------

Digwyddiadau ar raddfa fach

Rhi f	Gweithgarwch: Disgrifiad manwl	Cynulleidfa(oedd)	Manteision i bobl	Adnoddau	Costau yng nghyllideb y project	Amserlen	Targedau a mesurau llwyddiant	Dull(iau) gwerthuso	Cyflawni nodau CDL
56	Diwrnodau hacio Rhannu ein casgliadau gan ddefnyddio Rhyngwynebau Rhaglennu Rhaglenni (APIs) gydag eraill drwy gynnal diwrnodau hacio diwylliant dwyieithog gan alluogi datblygwyr, dylunwyr a phobl greadigol i ail-greu, ymateb ac ail-ddehongli'r casgliadau'n ddigidol e.e. cyfryngau a chatalogau ar-lein	Oedolion (24-55 oed) Pobl ifanc (18-24 oed)	<i>Ar gyfer cyfranogwyr:</i> Data i ryngweithio ag ef Rhwydweithio â phobl eraill o'r un anian <i>Ar gyfer yr Amgueddfa:</i> Ffordd newydd o gyflwyno casgliadau a chyflwyno data Cynulleidfaoedd newydd Rhaglen neu adnodd gwe posibl fel deiliant diriaethol Proffil a chysylltiadau newydd	Amser staff Canolfan Ddysgu	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: Costau'r ardal Mynediad at Gasgliadau fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £900 A Staff Cyfryngau Newydd Ychwanegol fel yr amlinellir yn y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes Eitemau: Blwyddyn 5 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £500 Lluniaeth Costau gliniaduron a nodwyd yn flaenorol £400 Ffi i hwyluswyr	Cynnal digwyddiad: Blwyddyn 5 (2017-18)	30 yn mynychu Mwy o ddefnydd o gasgliadau ar-lein Deiliant diriaethol i ddefnyddwyr yr Amgueddfa Codi ymwybyddiaeth ymhlith defnyddwyr anhraddodiadol amgueddfeydd Datblygiad proffesiynol i gyfranogwyr	Meintiol Niferoedd sy'n mynychu Ansoddol Syniadau a ffyrdd newydd o weithio i staff yr Amgueddfa	P

Creu Hanes yn Sain Ffagan: Amgueddfa Werin Cymru

57	Y Tu ôl i'r Llenni - Digwyddiad misol i sefydlu patrwm ar gyfer ymwelwyr a denu grwpiau arbenigol o bosibl Agor archifau a chasgliadau'r Amgueddfa i'r cyhoedd er mwyn creu dealltwriaeth ddyfnach o sut mae'r Amgueddfa'n gweithredu i'r ymwelydd Arddangos gwaith adrannau amrywiol ar y safle o ddydd i ddydd Er mwyn osgoi torri ar draws y gweithgarwch o ddydd i ddydd, gellid creu cysylltiadau fideo â'r awditoriwm tra bod ymwelwyr yn gwyllo Gellid dod o hyd i arbenigwyr o bob rhan o Amgueddfa Cymru i drafod yn fanwl ac arddangos sbesimenau i gyd-fynd â'r ddolen fideo	Pobl ifanc (18-24 oed) Oedolion (25-54 oed, 55+ oed)	Profiad treftadaeth o safon uchel Cyfle i weld casgliadau nad ydynt yn cael eu harddangos ar hyn o bryd Digwyddiad am ddim Cipolwg ar feysydd arbenigol	Amser staff Cyfleusterau technegol Canolfan Ddysgu	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: Costau'r Ganolfan Ddysgu fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £200 ar gyfer deunyddiau a ffioedd allanol a Swyddog Digwyddiadau Ychwanegol fel yr amlinellir yn y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes Eitemau: Blynyddoedd 4-5 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £100 Deunyddiau argraffu (Nodwyd fel costau y flwyddyn) Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Rhaglen: Blynyddoedd 4-5 (2016-18)	160 yn cymryd rhan (80 yn cymryd rhan bob blwyddyn) Dealltwriaeth ddyfnach o swyddogaethau a chasgliad yr Amgueddfa a gwerthfawrogiad o waith staff	Meintiol Niferoedd sy'n mynychu Ansoddol % o adborth cadarnhaol ar ffurflenni sylwadau	L&P
----	---	--	---	---	--	---	---	--	----------------

Digwyddiadau ymwelwyr dychwel ar raddfa fawr

Rhi f	Gweithgaredd: Disgrifiad manwl	Cynulleidfa(oedd)	Manteision i bobl	Adnoddau	Costau yng nghyllideb y project	Amserlen	Targedau a mesurau llwyddiant	Dull(iau) gwerthuso	Cyflawni nodau CDL
58	Ailberfformiad ysblennydd Digwyddiad ar raddfa fawr yn yr Amgueddfa y tu allan i oriau agor arferol Thema neu gyfnod amser amrywiol yn cael ei archwilio bob blwyddyn Effeithiau arbennig gan ddefnyddio cwmnïau technegol allanol	Teuluoedd yn cynnwys C2DE a BAME Oedolion (25-54 oed, 55+ oed, 65+ oed)	<i>Ar gyfer mynychwyr:</i> Cyfle i arbrofi gyda digwyddiad o safon uchel Datblygu mwynhad, ysbrydoliaeth a chreadigrwydd Cyfleoedd ar gyfer dysgu rhwng cenedlaethau a dysgu teuluol <i>Ar gyfer ailberfformwyr:</i> Cynyddu gwybodaeth a dealltwriaeth o anghenion a chymhellion defnyddwyr Cynyddu gwybodaeth am y cyfnod hanesyddol a archwiliwyd	Adnoddau technegol ar y safle Technegwyr allanol a grwpiau ailberfformio Defnyddio mannau newydd ar gyfer cyfranwyr Gwell cyfleusterau gwersylla Cyfleuster tocynnau	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: Costau Adeilad Newydd, Canolfan Ddysgu fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project a chost Swyddog Digwyddiadau ychwanegol (blwyddyn 3) Staff ychwanegol ac incwm wedi'u nodi yn y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes fel a ganlyn: Cost o tua £20,000. Incwm rhagamcanol o £25,000 yn y flwyddyn gyntaf. Ynghyd â Swyddog Digwyddiadau ychwanegol (blwyddyn 4 ymlaen)	Proses gynllunio o flwyddyn cyn digwyddiad y flwyddyn gyntaf: Blwyddyn 3 (2015-16) Rhaglen: Blynyddoedd 4-5 (2016-18)	10,000 (5,000 yn mynychu'n flynyddol dros ddau ddiwrnod) Boddhad cwsmeriaid Cynhyrchu incwm Adborth gan gyfranwyr allanol	Meintiol Nifer sy'n mynychu Lefelau incwm Ansoddol Nodau ac amcanion ailberfformwyr a'r digwyddiad wedi'u cyflawni Sylwadau cadarnhaol ar ffurflenni sylwadau ymwelwyr Sylwadau cadarnhaol ar ffurflenni adborth cyfranwyr Mwynhad staff fel y'i hamlygwyd mewn ôl-drafodaeth fewnol Elw neu golled	

59	Gŵyl Fwyd Defnyddio cyfleusterau dan do newydd i ehangu digwyddiad sydd eisoes wedi ennill ei blwyf drwy gynyddu nifer y stondinau a'r ymwelwyr sy'n mynychu Denu 100+ o stondinwyr cynnyrch o Gymru i'r digwyddiad Darparu arddangosiadau amrywiol ac arloesol. Ategu casgliadau'r Amgueddfa Datblygu samplau o fwyd o draddodiadau diwylliannol eraill yng Nghymru gyda sefydliadau partner yn y Ganolfan Ddysgu Digwyddiad cynhyrchu incwm	Oedolion (25-54 oed, 55+ oed) Yn cynnwys C2DE Teuluoedd lleol Pobl ifanc	Mynediad am ddim Gwerth adloniant Cyfle i weld dros 100 o gynhyrchwyr Gwell dealltwriaeth o'r casgliadau Dysgu am wahanol draddodiadau diwylliannol ynghylch bwyd yn y De	Offer technegol a thechnegwyr Lleoliadau ychwanegol a phriodol Strwythurau dros dro Staff a gwirfoddolwyr Gwell cyfleusterau i ymwelwyr Cyfleuster tocynnau	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: Costau Adeilad Newydd, Canolfan Ddysgu fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project a chost Swyddog Digwyddiadau ychwanegol (blwyddyn 3) Staff ychwanegol ac incwm wedi'u nodi yn y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes fel a ganlyn: £15,000 o wariant Cynnydd mewn elw o £10,000 bob blwyddyn. Ynghyd â Swyddog Digwyddiadau ychwanegol (blwyddyn 4 ymlaen) fel yr amlinellir yn y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes	Blynyddoedd 3-5 (2015-18)	45,000 (15,000 yn mynychu'n flynyddol) (7,500 yn mynychu'n ddyddiol) Boddhad ymwelwyr 80% o adborth cadarnhaol Boddhad stondinwyr Cynhyrchu mwy o incwm o flwyddyn i flwyddyn Niferoedd ymwelwyr uwch	Meintiol Nifer sy'n mynychu Lefelau incwm Ansoddol Ffurflenni sylwadau ymwelwyr cadarnhaol Sylwadau cadarnhaol ar ffurflenni adborth cyfranwyr gan stondinwyr Mwynhad staff fel y'i hamlygwyd mewn ôl-drafodaeth fewnol Elw neu golled	L&P
60	Penwythnos crefft a sgiliau Digwyddiad ar raddfa fawr sy'n arddangos yr holl sgiliau a chrefftau traddodiadol, gan gynnwys y sgiliau a ddefnyddir i adeiladu strwythurau newydd ar y safle, i gynnal adeiladau hanesyddol wedi'u hailadeiladu ac adeiladu adeiladweithiau archaeolegol Bydd y dathlu'n cynnwys rhannu sgiliau a marchnad grefftau Bydd teithiau y tu ôl i'r llenni'n ategu'r gweithdai a'r arddangosiadau o amgylch y safle	Oedolion (25-54 oed, 55+ oed, 65+ oed) Teuluoedd	Cyfle i roi cynnig ar grefftau amrywiol Cyfle i greu llwyfan i ddathlu'r amrywiaeth o sgiliau crefft ac adeiladu traddodiadol yng Nghymru	Adeilad Newydd Canolfan Ddysgu Amffitheatr Amser staff	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: Costau Adeilad Newydd, Canolfan Ddysgu fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Staff ychwanegol ac incwm wedi'u nodi yn y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes fel a ganlyn: £5,000 o wariant Incwm £8,000 Ynghyd â Swyddog Digwyddiadau ychwanegol	Blynyddoedd 4-5 (2016-18)	24,000 (12,000 yn mynychu'n flynyddol) 10% o ddiddordeb mewn cyrsiau a gweithdai 90% o ffurflenni adborth cadarnhaol gan y rhai sy'n cymryd rhan mewn cyrsiau Cynyddu ymwybyddiaeth gyffredinol ymhlith cymuned yr Amgueddfa fel lle i ddatblygu sgiliau newydd 5 aelod o staff wedi'u hyfforddi'n fewnol i ddarparu cyrsiau Gwell hyder ymhlith staff gyda thechnegau hwyluso a rhannu sgiliau Incwm	Meintiol Nifer sy'n mynychu Lefelau incwm Ansoddol Ffurflenni sylwadau ymwelwyr cadarnhaol Sylwadau cadarnhaol ar ffurflenni adborth cyfranwyr o fwynhad staff fel y'i hamlygwyd mewn ôl-drafodaeth fewnol GLOs, yn enwedig: - Sgiliau (S) - Mwynhad, Ysbrydoliaeth a Chreadigrwydd (E, I&C) Canlyniadau i'w hadrodd yn ôl i'r Fforwm Sgiliau (ICH) fel rhan o'r broses werthuso addasol Elw neu golled	L&P

61	Gŵyl gerddoriaeth Digwyddiad penwythnos â thocyn yn cynnwys cymysgedd o fandiau lleol, cerddoriaeth y byd a pherfformiwr masnachol blaenllaw Darperir elfennau ychwanegol megis gweithdai cerddoriaeth, arddangosiadau, perfformwyr stryd, cyfleusterau gwersylla, lluniaeth a stondinau	Pobl ifanc (16-17 oed, 18-24 oed) Oedolion ifanc (25 – 30 oed) Ymwelwyr dychwel BAME	Profiad o fynychu digwyddiad ar raddfa fawr mewn lleoliad unigryw Gwerth adloniant Gwerth am arian Dysgu sgiliau newydd mewn gweithdai	Offer technegol a thechnegwyr (sain/goleuo) Staff, staff diogelwch a gwirfoddolwyr Cyfleusterau gwersylla wedi'u huwchraddio Cyfleusterau ychwanegol a chyfleusterau arlwy Adnoddau marchnata	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: Costau Adeilad Newydd, Canolfan Ddysgu fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Staff ychwanegol ac incwm wedi'u nodi yn y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes fel a ganlyn: £60,000 o wariant Targed o £80,000 o incwm ym Mlwyddyn Un Cyfleoedd noddï posibl Ynghyd â Swyddog Digwyddiadau ychwanegol fel yr amlinellir yn y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Blwyddyn 5 (2017-18) Proses gynllunio 18 mis cyn y digwyddiad cyntaf	4,000 yn mynychu'n flynyddol (2,000 dros ddau ddiwrnod) Cynhyrchu incwm Gwerthiannau tocynnau Boddhad ymwelwyr	Meintiol Nifer sy'n mynychu Lefelau incwm Ansoddol Adborth cadarnhaol ar ffurflenni sylwadau ymwelwyr Casglu sylwadau gan gyfranwyr a stondinwyr Ôl-drafodaeth fewnol Elw neu golled	P
62	Ymgyrchoedd a digwyddiadau cenedlaethol Nodi digwyddiadau diwylliannol a hanesyddol ac ymgyrchoedd cenedlaethol yn gysylltiedig â'r cymunedau sy'n ymwneud â'r rhaglen gyd-guradu. Bydd hyn yn elfen gynyddrannol yng nghalendr yr amgueddfa e.e. Eid, Diwali	Teuluoedd, BAME	Digwyddiad am ddim Cynrychiolaeth ac ymwybyddiaeth ddiwylliannol Ymdeimlad o berchnogaeth a balchder Ysbrydoliaeth a mwynhad	Cyfranwyr allanol Deunyddiau marchnata Gwell cyfleusterau ar y safle ar gyfer ailberfformwyr Staff a gwirfoddolwyr	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: Costau Adeilad Newydd, Canolfan Ddysgu fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £1,800 Swyddog Digwyddiadau ychwanegol fel yr amlinellir yn y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes Eitemau Blynnyddoe dd 4-5 £900 Offer a deunyddiau (Nodwyd fel costau y flwyddyn) Fel cyfraniad mewn nwyddau	Rhaglen: Blynnyddoe dd 4-5 (2016-18)	3,000 (gyda 1,500 o gyfranogwyr bob blwyddyn)	Meintiol Niferoedd sy'n mynychu Ansoddol Adborth cadarnhaol ar ffurflenni sylwadau ymwelwyr Gwerthusiad addasol gyda Fforwm Cyfranogiad Amlddiwylliannol Cymorth cymunedol i'r digwyddiad gael ei ymgorffori mewn rhaglennu blynnyddol Ôl-drafodaeth fewnol	L&P
63	Pasbort i Hanes Digwyddiad ailberfformio yn canolbwyntio ar gyfnod hanesyddol gwahanol ym mhob digwyddiad Pasbortau replica a roddir i blant wrth gyrraedd yn eu tywys i rannau penodol o'r casgliad Ailberfformwyr yn yr adeiladau sy'n cyflawni gwahanol weithgareddau Plant i gymryd rhan yn y gweithgarwch i gael pasbort	Teuluoedd (5+ oed) C2DE	Cyfranogiad cynulleidfaoedd Digwyddiad am ddim Addysgol Gweld y casgliadau'n dod yn fyw Gweithgareddau ymarferol Profiadau anarferol	Cyfranwyr allanol Deunyddiau marchnata Gwell cyfleusterau ar y safle ar gyfer ailberfformwyr Staff a gwirfoddolwyr	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: Costau Adeilad Newydd, Canolfan Ddysgu fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £6,000 A Swyddog Digwyddiadau ychwanegol fel yr amlinellir yn y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes Eitemau Blynnyddoe dd 4-5 £3,000 Deunyddiau argraffu (Nodwyd fel costau y flwyddyn) Fel cyfraniad mewn nwyddau	Rhaglen: Blynnyddoe dd 4-5 (2016-18)	16,000 yn mynychu (8,000 yn cymryd rhan bob blwyddyn) Boddhad ymwelwyr Boddhad cyfranwyr	Meintiol Nifer sy'n mynychu Lefelau incwm Ansoddol Adborth cadarnhaol ar ffurflenni sylwadau ymwelwyr % y pasbortau a ddefnyddir % y defnyddwyr yn cynyddu o flwyddyn i flwyddyn Ôl-drafodaeth fewnol Elw neu golled	L&P

64	Hwyl yr Hwiangerddi – gŵyl i blant Ail-greu barddoniaeth, hwiangerddi a straeon plant Cymraeg ar draws y safle Defnyddio cymeriadau / actorion i ddod â'r llenyddiaeth yn fyw Defnyddio taflen helpa drysor i gyfeirio plant at yr adeiladau	Teuluoedd (plant 2-5 oed) Cymraeg	Gweithgaredd am ddim Cyfle i ddysgu gyda'n gilydd ac i ddysgu ar draws cenedlaethau Cyflwyniad gweledol a rhyngweithiol i blant ifanc i'r casgliadau Gwell dealltwriaeth o lenyddiaeth Gymraeg	Actorion	Gwisgoedd Taflenni Deunydd marchnata	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: Costau Adeilad Newydd, Canolfan Ddysgu fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £2,000 ar gyfer deunyddiau a ffioedd allanol A Swyddog Digwyddiadau ychwanegol fel yr amlinellir yn y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes Eitemau: Blynyddoedd 4-5 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £1,000 ar gyfer deunyddiau a ffioedd allanol Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Rhaglen: Blynyddoedd 4-5 (2016-18) Cyfnod paratoi o 6 mis	3,600 yn mynychu (1,800 yn mynychu y flwyddyn) 25% o sylwadau ymwelwyr wedi'u cwblhau a 90% o foddhad	Meintiol Nifer sy'n mynychu Lefelau incwm Ansoddol Adborth cadarnhaol ar ffurflenni sylwadau ymwelwyr Olrhain ymwelwyr i samplu sut mae adnoddau'n cael eu defnyddio % y defnyddwyr yn cynyddu o flwyddyn i flwyddyn GLOs, yn enwedig: Mwynhad, Ysbrydoliaeth a Chreadigrwydd (E, I&C) Canlyniadau i'w hadrodd yn ôl i'r Fforwm dysgu Anffurfiol fel rhan o'r broses werthuso addasol Ôl-drafodaeth fewnol Elw neu golled	L&P
----	---	--------------------------------------	--	----------	---	---	--	--	---	-----

Cynnal Digwyddiadau

	Gweithgarwch: Disgrifiad manwl	Cynulleidf(a) (oed d)	Manteision i bobl	Adnoddau	Costau yng nghyllideb y project	Amserlen	Targedau a mesurau llwyddiant	Dull/dulliau gwerthuso	Cyflawni nodau CDL
65	Gwylïo ffilmiau – Dangos cynyrchiadau ac arddangosfeydd sy'n berthnasol i'r safle, yn ogystal ag ymateb i ddigwyddiadau cenedlaethol a byd-eang allanol Cynnal dangosiadau cyntaf cynyrchiadau o Gymru ar y safle a dangosiadau hwyr	Teuluoedd Oedolion (55+ oed) Cymraeg	Mwy o weithgarwch yn ystod cyfnodau llai prysur Mynediad am ddim	Cyfleusterau technegol a gofod swyddogaeth ol newydd Cyfleuster tocynnau Ffi'r drwydded	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: Costau'r Ganolfan Ddysgu fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £1,000 Eitemau: Blynyddoedd 4-5 Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: £500 Ffi flynyddol y drwydded (Nodwyd fel costau y flwyddyn) Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Rhaglen: Blwyddyn 4-5 (2016-18) Cyfnod paratoi o 3 mis	600 yn mynychu (300 yn mynychu'n flynyddol) 80% o adborth cadarnhaol Y gallu i ddenu dangosiadau proffil uchel	Meintiol Nifer sy'n mynychu Ansoddol % o adborth cadarnhaol ar ffurflenni sylwadau	I

66	Perfformiadau ac arddangosiadau Denu digwyddiadau wedi'u trefnu'n allanol, yn fentrau newydd sbon a rhai sydd wedi ennill eu plwyf Potensial i gynnal amrywiaeth eang o ddigwyddiadau gyda'r defnydd o fannau newydd e.e. nosweithiau comedi, operâu, cyngherddau, theatr, marchnadoedd ffermwyr, gwyliau adrodd straeon. Cyfle i feithrin cysylltiadau newydd gyda chyrff proffil uchel e.e. Opera Cenedlaethol Cymru, Gŵyl Gomedï Cymru a Chyngor Sir Caerdydd	Teuluoedd	Digwyddiadau newydd sbon yn y ddinas Gwerth adloniant Gwerth am arian	Mannau newydd yn y Ganolfan Ddysgu ac Adeilad Newydd Gweithdy	Cyfansymiau: Cyllid Cronfa Dreftadaeth y Loteri: Costau Adeilad Newydd, Canolfan Ddysgu fel yr amlinellir yng Nghyllideb y Project Cyllideb Weithredol yr Amgueddfa: Arddangosiadau a ddarparwyd gan grefftwyr yr Amgueddfa Neu am dâl gan sefydliadau allanol A Swyddog Digwyddiadau ychwanegol fel yr amlinellir yn y Cynllun Cynaliadwyedd Busnes Fel cyfraniadau mewn nwyddau	Blynnyddoedd 4-5 (2016-18)	5,200 yn mynychu (2,600 yn mynychu'n flynyddol) 4 digwyddiad sydd wedi ennill eu plwyf bob blwyddyn Proffil o'r cysylltiadau a luniwyd Proffil y perfformwyr a ddenwyd Tocynnau a brynwyd	Ansoddol Apelio i drefnwyr o ansawdd Sylwadau adborth ar-lein drwy wefannau partneriaeth Gwerthusiad wedi'i gynnal gydag aelodau'r bartneriaeth	I
----	--	-----------	--	---	---	----------------------------	--	--	---